

Τ, τ, ταῦ, τό, άκλιτο, το δέκατο ένατο γράμμα του ελλ. αλφαβ.· ως αριθμητικό **τ'** = 300, αλλά **τ** = 300.000. **Ι.** Το **τ** είναι άφωνο ψιλό οδοντικό σύμφωνο, μαζί με το μέσο **δ** και το δασύ **θ**. **ΙΙ.** Μεταβολές του **τ**. **1.** Αιολ. και Δωρ., **τ** αντί **σ**, όπως **τύ** (Λατ. *tu, thou*) αντί **σύ**· *τοί τε τῶκον φατί* αντί *σοί σε σῶκον φησί*. **2.** στους νεώτερους Αττ., όπως στη Δωρ. και Βοιωτ., **ττ** αντί **σσ**, κυρίως στα ρήματα *πράττω* αντί *πράσσω* κ.λπ. **3.** στην Ιων., το ψιλό **τ** αντί δασέος **θ**, όπως *αὔτις* αντί *αὔθις*· ομοίως, το ψιλό **τ** δεν αλλάζει πριν από δασύ φωνήεν, όπως *κατεῖλον, κατ' ἡσυχίην*. **4.** οι Ποιητές χάριν μέτρου παρεμβάλλουν ενίοτε το **τ** μετά το **π** στην αρχή κάποιων λέξεων, π.χ. *πτόλις, πτόλεμος*.

τ', έκθλιψη αντί *τε*. **1.** = και. **2.** το μόριο *τοι* δεν τίθεται με απόστροφο πριν τα *άν* και *άρα*, *τ' άν*, *τ' άρα*, *μέντ' άν*, αλλά ενώνεται μαζί τους με κράση, *τάν*, *τάρα*, *μεντάν*. **3.** ομοίως, τα Αττ. άρθρα *τό, τά* δεν παθαίνουν ποτέ έκθλιψη, αλλά κράση, όπως *τάγαθόν, τάγαθά*.

τά, ουδ. πληθ. του *ό, ό*, και *ός*.

τάβλα ή **τάβλη**, **ή**, = Λατ. *tabula*, επιφάνεια για το ρίζιμο των κύβων, το σημερινό τάβλι, σε Ανθ.

ταβλιόπη, **ή**, κωμική λέξη, σχημ. κατά το *Καλλιόπη*, παιχνίδι με ζάρια, σε Ανθ.

τάγαθά, κράση αντί *τά άγαθά*· **τάγαθόν** αντί *τό άγαθόν*.

τάγαμέμνονος, κράση αντί *τοῦ Άγαμέμνονος*.

τᾱγεία, **ή**, το αξίωμα ή υπούργημα του *ταγοῦ*, σε Ξεν.

τᾱγείς, μτχ. Παθ. αορ. β' του *τάσσω*.

τᾱγεύω, μέλ. *ταγεύσω* (*ταγός*), **Ι.** είμαι άρχοντας των Θεσσαλών, σε Ξεν. — Παθ., είμαι ενωμένος κάτω από έναν *ταγόν*, στον ίδ. **ΙΙ.** Μέσ., παραγγέλλω στους στρατιώτες να παραταχθούν, σε Αισχύλ.

τᾱγέω, είμαι άρχοντας, κυβερνήτης, *άπάσης Ασίας ταγέω*, σε Αισχύλ.

τᾱγή, Δωρ. **ταγά**, **ή** (*ταγός*), διάταξη, διαταγή· περιληπτικά, *ξύμφρων ταγά*, η ομόφωνη γνώμη των αρχηγών, σε Αισχύλ.

τάγηνον[ᾱ], **τό**, τηγάνι, σε Αριστοφ., Λουκ.· συνηθέστερα στον τύπο *τήγᾱνον*.

τάγης[ᾱ], **-ου**, **ό** = *ταγός*, σε Ξεν.

τάγμα, **-ατος**, **τό** (*τάσσω*), **Ι.** αυτό που έχει διαταχθεί ή κανονιστεί, ιδίως, **Ι.** διαταγή, *έκ δυοῖν τάγμασιν*, από συνδυασμό δύο πολιτικών διατάξεων, σε Αριστ. **ΙΙ.** σώμα στρατιωτικό, σύνταγμα ή ταξιαρχία, σε Ξεν. κ.λπ.· το Ρωμ. *manipulus*, σε Πολύβ.

τᾱγός, **ό** (*τάσσω*), **Ι.** αυτός που διατάσσει, κυβερνήτης, αρχηγός, σε Αισχύλ., Ευρ. **ΙΙ.** ιδίως, επώνυμο του άρχοντα των Θεσσαλών, σε Ξεν.

τᾱγ-ούχος, **ό** (*έχω*), αυτός που κυβερνά, που άρχει, αρχηγός, σε Αισχύλ.

τάγγέλεια, κράση αντί *τά έγγέλεια*.

τάδελφοῦ, κράση αντί *τό ή τά άδελφοῦ*.

τάδϊκεῖν, κράση αντί *τά άδικεῖν*· — **τᾱδικον** αντί *τό άδικον*.

τάθη, Επικ. αντί *έτάθη* [*ᾱ*], γ' ενικ. Παθ. αορ. του *τείνω*.

Ταίνᾱρος, **ή**, ακρωτήριο στη νοτιότατη άκρη της Λακωνικής γης, σε Πίνδ. κ.λπ.· ουδ. **Ταίναρον**, **τό**, σε Στράβ.

ταινία, **ή** (*τανύω*, *τείνω*)· **Ι.** ύφασμα από λινάρι ή μαλλί, λωρίδα υφάσματος, κορδέλα, κυρίως ο κεφαλόδεσμος, η κορδέλα που φοριέται ως σημάδι νίκης, σε Ξεν., Πλάτ. κ.λπ. **ΙΙ.** λωρίδα ή «γλώσσα» γης, σε Πλούτ. κ.λπ.

ταινιό-πωλις, **ή**, πωλητής, έμπορος *ταινιῶν*, σε Δημ.

ταινιόω, μέλ. *ταινιώσω* (*ταινία*), δένω με κεφαλόδεσμο, όπως του νικητή, σε Θουκ., Ξεν. — Παθ., στέφομαι, στεφανώνομαι, σε Αριστοφ.

ταΐτιον, = *τάτιον*.

τάκεϊ, τᾱκείνων, κράση αντί *τὰ ἐκεῖ, τὰ ἐκείνων*.

τᾱκερός, -ά, -όν (τήκω), αυτός που λιώνει στο στόμα, απαλός, τρυφερός, στους Κωμ. ποιητές· λέγεται για τα μάτια, που «λιώνουν» από νοσταλγία, σε Ανθ.

τακτικός, -ή, -όν (τάσσω), αυτός που αρμόζει, που ταιριάζει στην τακτοποίηση ή σε διάταξη, ικανός στο να παρατάσσει στράτευμα, ιδίως στον πόλεμο, *τακτικός ἀνὴρ*, έμπειρος στρατιωτικός, σε Ξεν.· *τακτικὸν ἡγεῖσθαί τι*, θεωρώ κάτι ως καλό κομμάτι της τακτικής (στρατιωτικής τέχνης), στον ίδ.· *οἱ τακτικοὶ ἀριθμοί*, τα κανονικά τάγματα, στον ίδ.· *τὰ τακτικά*, η τεχνική παράταξης των στρατιωτῶν στη σειρά, στον ίδ.

τακτός, -ή, -όν, ρημ. επίθ. του *τάσσω*, διατεταγμένος, προδιαγεγραμμένος, *τακτὸν ἀργύριον*, ορισμένο ποσό χρημάτων, σε Θουκ.· *σῆτος τακτός*, ορισμένη ποσότητα σιταριού, στον ίδ.· *τακτὴ ὁδός*, προκαθορισμένη οδός, σε Δημ.

τάκω[α], Δωρ. αντί *τήκω*.

τᾱλα-εργός, -όν (*τλάω, Φέργον), αυτός που αντέχει, υπομένει κάθε εργασία, που υπομένει τους κόπους, υπομονετικός, καρτερικός, εργατικός, λέγεται για τα μουλάρια, σε Όμηρ., Ησίοδ.· λέγεται για τον Ηρακλή, σε Θεόκρ.

τᾱλαιπωρέω, παρακ. *τεταλαιπώρηκα* — Παθ., αόρ. *έταλαιπωρήθην*. **I.**

κουράζομαι πολύ στην εργασία, υποφέρω κόπους, υφίσταμαι ταλαιπωρίες, σε Ευρ., Θουκ. κ.λπ. **II.** μτβ., κουράζω, κατατρέχω, ενοχλώ, σε Ισοκρ. — Παθ., πάσχω πολλά, κατατρέχομαι, σε Αριστοφ. κ.λπ.

τᾱλαιπωρία, Ιων. **ταλαιπωρίη, ή, 1.** σκληρή και κοπιαστική εργασία, μεγάλος κόπος, σε Θουκ.· στον πληθ., κακουχίες, δυσχέρειες, σε Ηρόδ. **2.** σωματικός πόνος προκαλούμενος από ασθένεια, σε Θουκ.

τᾱλαί-πωρος, -ον, πηλ., τύπος ισοδυν. του *ταλαπείριος*, **1.** αυτός που υποφέρει, δυστυχισμένος, σε Αισχύλ. κ.λπ.· επίρρ. *ταλαιπώρως*, σε Θουκ. **2.** λέγεται για πράγματα, *ταλαίπωρος βίος*, σε Σοφ.· *ταλαίπωρα πράγματα*, σε Αριστοφ.

τᾱλαί-φρων, -ονος, ό, ή (*τλάω, φρήν), αυτός που υπομένει πολλά, ελεεινός, σε Σοφ., Ευρ.· τολμηρός, σε Σοφ.· κλητ. **ταλαίφρον**, στον ίδ.

τᾱλᾱ-κάρδιος, -ον (*τλάω), υπομονετικός στην καρδιά, μεγαλόκαρδος, λέγεται για τον Ηρακλή, σε Ησίοδ.· λέγεται για τον Οιδίποδα, αυτός που υπομένει πολλά, δυστυχής, σε Σοφ.

τᾱλαντεύω, μέλ. *ταλαντεύσω*, σταθμίζω ή μετρώ, σε Ανθ.

τᾱλαντιαῖος, -α, -ον, αυτός που αξίζει όσο ένα τάλαντο, σε Δημ.

τάλαντον, τό (*τλάω)· **I.** ζύγι, ζυγαριά, σε Θεόγν., Αριστοφ.· στον πληθ., ζευγάρι από πλάστιγγες, σε Όμηρ. Ιλ. κ.λπ. **II.** οτιδήποτε ζυγισμένο· **1.** ορισμένο βάρος, ένα τάλαντο, στον Όμηρ. λέγεται για τον χρυσό· αλλά το βάρος του ομηρ. τάλαντου είναι άγνωστο. **2.** στους μεταγενέστερους χρόνους το *τάλαντον* ήταν ομοίως και βάρος και χρηματικό ποσό που δήλωνε αντίστοιχα τα βάρη αυτά σε άργυρο· το Αττικό τάλαντο ζύγιζε περίπου 26 χλγρ. και 200 γραμμάρια και η αξία του αργυρού τάλαντου ήταν 6.000 δραχμές.

τᾱλαντ-οῦχος, -ον (έχω), αυτός που κρατάει τα τάλαντα, την ζυγαριά· μεταφ., *Ἄρης ταλαντοῦχος*, αυτός που ορίζει την έκβαση της μάχης, σε Αισχύλ.

τᾱλαός, -ή, -όν (*τλάω) = *τλήμων*, σε Αριστοφ.

τᾱλᾱ-πεῖριος, -ον (*τᾱῶ, πεῖρα), αυτός που έχει υποστεί πολλές δοκιμασίες, που έχει υποφέρει πολλά, λέγεται για τον Οδυσσέα, σε Ομήρ. Οδ.· έπειτα, περιπλανώμενος εδώ κι εκεί, αλήτης, σε Ανθ.

τᾱλᾱ-πενθής, -ές (*τᾱῶ, πένθος), υπομονετικός στον πόνο, αυτός που αντέχει στη δυστυχία, σε Ομήρ. Οδ.

τᾱλᾱρίσκος, ό, υποκορ. του επομ., καλαθάκι, σε Θεόκρ., Ανθ.

τάλᾱρος[τᾱ], ό, καλάθι, Λατ. qualus, σε Ομήρ. Οδ.· *πλεκτὸς τᾱλαρος*, καλάθι πλεκτό από καλάμια, στο οποίο τοποθετούσαν τα φρεσκοφτιαγμένα τυριά έτσι ώστε να στραγγίζουν, σε Όμηρ.

τάλᾱς, τάλαινα (επίσης *τάλας*), **τάλαν** (όπως το μέλας)· γεν. *τάλᾱνος, -αίνης, -ανος*· κλητ. *τάλας* ή *τάλαν* (*τᾱῶ)· αυτός που υποφέρει, δυστυχής, ταλαίπωρος, Λατ. miser, σε Ομήρ. Οδ., Τραγ.· *ὦ τᾱλας ἐγὼ*, σε Σοφ.· *ὦ τάλαιν' ἐγὼ*, σε Αισχύλ.· *ὦ τάλαν*, σε Σοφ.· με γεν. της αιτίας, *τάλαιν' ἐγὼ τῆς ὕβρεως*, δυστυχής που είμαι γι' αυτή μου την αυθάδεια, σε Αριστοφ.· με αρνητική σημασία, *τάλαν* = άθλια! σε Ομήρ. Οδ.· συγκρ. *τᾱλάντερος, -α, -ον*· υπερθ. *τᾱλάντατος, -η, -ον*, σε Αριστοφ. (*τᾱλᾱς*· Δωρ. επίσης *τᾱλᾱς*· κλητ. *τάλᾱν*).

τᾱλᾱσία, ή, κλώσιμο μαλλιού, σε Ξεν. κ.λπ.

τᾱλᾱσιος, -ον (*τᾱῶ), αυτός που ανήκει στο κλώσιμο μαλλιού, σε Ξεν.

τᾱλᾱσι-ουργέω, μέλ. *ταλασιουργήσω*, κλώθω μαλλί, σε Ξεν., Λουκ.

τᾱλᾱσιουργικός, -ή, -όν, αυτός που ανήκει στο κλώσιμο μαλλιού, σε Ξεν.

τᾱλᾱσι-ουργός, ό, ή (*ἔργω), αυτός που κλώθει, που κατεργάζεται μαλλί, σε Πλάτ.

τᾱλᾱσί-φρων, -ονος, ό, ή (*τᾱῶ, φρήν), καρτερικός, καρτερόψυχος, υπομονετικός, σε Ομήρ. Ιλ.· επίθ. του Οδυσσέα, σε Όμηρ.

ταλᾱσσης, -ση, β' και γ' ενικ. Επικ. αορ. του *τᾱῶ.

ταλαύ-ρῖνος, -ον (*τᾱῶ **Φρινός**), αυτός που κρατά ασπίδα φτιαγμένη από σκληρό δέρμα ταύρου, σε Ομήρ. Ιλ.· *ταλαύρινος χρώς*, παχύ, χοντρό, ισχυρό δέρμα, σε Ανθ.· ουδ. ως επίρρ., *ταλαύρινον πολεμίζειν*, να μάχεσαι ισχυρά, με εγκαρτέρηση, σε Ομήρ. Ιλ.

ταλᾱ-φρων, ό, ή, συντετμ. αντί *ταλασί-φρων*, σε Ομήρ. Ιλ.

τάληθές, κράση αντί *τὸ ἄληθές*.

ταλίκος, -ον, Δωρ. αντί *τηλίκος*.

ταῖλις, -ιδος, ή, κόρη σε ηλικία γάμου, παρθένος, σε Σοφ. (άγν. προέλ.).

τᾱλλα, κράση αντί *τὰ ἄλλα*· **τᾱμά**, αντί *τὰ ἐμά*.

τάμε, Επικ. γ' ενικ. αορ. β' του *τέμνω*· **ταμέειν**, Επικ. απαρ.

ταμεῖον, τό, = *ταμειῖον*, σε Βάβρ.

ταμέσθαι, Μέσ. απαρ. αορ. β' του *τέμνω*.

ταμέσι-χρως, ό, ή (τέμνω), αυτός που κόβει το δέρμα, που τραυματίζει, σε Ομήρ. Ιλ.

ταμία, Ιων. ταμῆ, ή, οικονόμος του σπιτιού, νοικοκυρά, σε Όμηρ., Ξεν.

ταμίας, Ιων. ταμῆς, -ου, ό (τέμνω)· **I.** αυτός που κόβει και μοιράζει, ο διανομέας, σε Ομήρ. Ιλ., Πίνδ., Αριστοφ.· λέγεται για τον Δία, ως διανομέας όλων των πραγμάτων στους ανθρώπους, σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως ο Αίολος είναι *ταμίας άνέμων*, σε Ομήρ. Οδ.· λέγεται για βασιλείς ή κυβερνήτες, διοικητής, διευθυντής, σε Πίνδ.· *ταμίας κόμων*, πρόεδρος των διασκεδάσεων, στον ίδ.· *ταμίας Διός*, ο ιερέας του Δία, στον ίδ.· *ταμίας Μοισᾶν*, δηλ. ο ποιητής, στον ίδ.· *οἶκος ταμίας στεφάνων*, που έχει πολλά στεφάνια, στον ίδ.· *τῆς τε ἐπιθυμίας καὶ τῆς τύχης ταμίας*, κυβερνήτης και των δύο, και της επιθυμίας του και της τύχης, σε Θουκ.· *ταμίας τριαίνης*, λέγεται για τον Ποσειδώνα, σε

Αριστοφ. **Π. 1.** στους πεζογράφους, αυτός που διοικεί τις πληρωμές και τις εισπράξεις, ο θησαυροφύλακας, σε Ηρόδ.· *ταμίας τοῦ ἱεροῦ*, ο ταμίας του ιεροῦ θησαυροῦ στην Ακρόπολη των Αθηνών, στον **ιδ. 2.** στην Ρώμη, ο επονομαζόμενος quaestor, σε Πλούτ.

τᾱμεία, ἡ (ταμιεύω)· I. διαχείριση του ταμείου, οικονομία, σε Ξεν. **Π. 1.** το αξίωμα του ταμία, ως πολιτικός όρος, σε Αριστ. **2.** στη Ρώμη, το υπουργήμα του ταμία, σε Πλούτ.

τᾱμειόν, τό (ταμιεύω), 1. θησαυροφυλάκιο, σε Θουκ. κ.λπ. **2.** αποθήκη, σε Ξεν.

τᾱμίουμα, -ατος, τό, = *ταμεία*, σε Ξεν.

τᾱμιευτικός, -ή, -όν, αυτός που ανήκει ή αρμόζει στην οικονομία· στη Ρώμη, αυτός που ανήκει στον ταμία, σε Πλούτ.

τᾱμιεύω, μέλ. ταμιεύσω — Παθ., παρακ. *τεταμίουμαι (ταμίας)· I. 1.* έχω την επιστασία των εσόδων και εξόδων, είμαι θησαυροφύλακας, ταμίας, σε Αριστοφ., Δημ.· με γεν., *ταμιεύω τῆς Παράλου*, είμαι ταμίας της Παράλου, σε Δημ. **2.** στη Ρώμη, είμαι ταμίας, σε Πλούτ. **Π. 1.** μτβ., διαχειρίζομαι, διοικώ, σε Πλάτ. κ.λπ. — Παθ., *τοὺς νόμους τεταμιεύμεθα*, έχουμε παραλάβει τους νόμους, σε Λυσ. — Μέσ., *ταμιεύεσθαι εἰς ὅσον βουλόμεθα ἄρχειν*, να ορίσουμε τα όρια μέχρι τα οποία θέλουμε να επεκτείνουμε την επιχείρησή μας, σε Θουκ. **2.** λέγεται για τη διεύθυνση του σπιτιού, διευθύνω, διαχειρίζομαι, σε Αριστοφ., Ξεν. — Παθ., *χώρα ταμιευομένα τινί*, κυβερνώμενη ή κατεχόμενη από κάποιον, σε Πίνδ. **3.** αποταμιεύω, σε Δημ.· *Ζηνὸς ταμιεύεσκε γονάς*, ήταν το θησαυροφυλάκιό του (λέγεται για τη Δανάη), σε Σοφ.

τᾱμίη, τᾱμίης, Ιων. αντί *ταμία, ταμίας*.

τάμῑσος[ᾱ], ἡ, πυτιά (ένζυμο που το χρησιμοποιούν οι τυροκόμοι για το πήξιμο του τυριού), σε Θεόκρ.

τάμμέσφ, κράση αντί *τὰ ἐν μέσφ*.

τάμνω, Ιων. αντί *τέμνω*.

τᾱμπᾱλιν, κράση αντί *τὰ ἔμπαλιν*.

τᾱμών, Ιων. μτχ. αορ. β' του *τέμνω*.

τᾱν, κράση αντί *τοι ἄν*· αλλά, **τᾱν,** αντί *τὰ ἐν*.

τᾱν ή τᾱν, άκλιτο, μόνο στη φράση, *ὦ τᾱν ή ὦ τᾱν* (ως προσφώνηση), ω κύριε!, ω καλέ μου φίλε!, ω αγαπητέ!, σε Σοφ., Ευρ., Πλάτ. κ.λπ.· χρησιμοποιείται και ως προσφώνηση πολλών πρόσωπων, *ὦ τᾱν, ἀπαλλαχθῆτον*, σε Αριστοφ. (αμφιβ. προέλ.).

Τάναγρα, ή, πόλη της Βοιωτίας, σε Ηρόδ. κ.λπ.· επίθ. **Ταναγρικός, -ή, -όν,** αυτός που ανήκει στην Τανάγρα, στον **ιδ.**· **Ταναγραῖος, ό,** άντρας από την Τανάγρα, σε Ξεν.· **ή Ταναγραῖκή,** η χώρα της Τανάγρας, σε Πλούτ.

τᾱνα-ήκης, -ες (άκή), αυτός που έχει μακριά άκρα, επιμήκη αιχμή, σε Ομήρ. Ιλ.

τᾱναί-μῑκος, -ον, αυτός που μουγκρίζει δυνατά, σε Ανθ.

τᾱναντία, κράση αντί *τὰ ἐναντία*.

τᾱναό-δειρος, -ον (δείρη), αυτός που έχει μακρύ λαιμό, σε Αριστοφ.

τᾱναός, -ή, -όν και ταναός, -όν (τεινω), τεντωμένος, μακρύς, ψηλός, υψιτενής, σε Ομήρ. Ιλ.· *πλόκαμος ταναός*, μακριά τσουλούφια, μπουκλές, σε Ευρ.· *ταναός αἰθήρ*, εκτεταμένος αιθέρας, στον **ιδ.**· *ταναός γῆρας*, μακρά γηρατιά, σε Ανθ.

τᾱναύ-πους (δηλ. *τανάΐπους*), **-ποδος, ὁ, ἡ**, αρχαῖος Επικ. τύπος ἀντί *τανύπους*, αὐτός που βαδίζει ἔχοντας τεντωμένα τα πόδια, αὐτός που κάνει μεγάλους διασκελισμούς, που ἔχει μακριά σκέλια, σε Ομηρ. Ὑμν., Ομήρ. Οδ. **τᾱνα-ῶπις, -ιδος, ἡ (ῶψ)**, αὐτή που βλέπει μακριά, σε Εμπεδ.

τᾱνδον, κράση ἀντί τὰ ἔνδον.

τᾱνδρί, τᾱνδρός, κράση ἀντί τῶ ἀνδρί, τοῦ ἀνδρός.

τᾱνέκᾱθεν, κράση ἀντί τὸ ἀνέκᾱθεν.

τᾱνη-λεγής, -ές (τανάος, λέγω), αὐτός που ξαπλώνει κάποιον, ἐπίθ. του θανάτου, σε Ομηρ.

τᾱνίκα, Δωρ. ἀντί *τηνίκα*.

Τάνις, -εως ἢ -ιος, ἡ, πόλη της κάτω Αἰγύπτου, ἡ Εβραϊκή Zoan, σε Στράβ.· ὁ **Τανίτης νόμος**, σε Ηρόδ.

τᾱνταῖα, κράση ἀντί τὰ ἀνταῖα.

ταντᾱλόομαι ἀντί ταλαντόομαι (τάλαντον), Παθ., διασεῖομαι, κουνιέμαι, ταλαντεύομαι, ἐπιγᾱ πέσε ταλαντωθεῖς, ἔπεσε στη γη με ἓνα κούνημα, σε Σοφ.

Τάντᾱλος, ὁ, βασιλιάς της Φρυγίας, πρόγονος των Πελοπιδῶν, σε Ομήρ. Οδ.· ἐπίθ. **Ταντάλειος, -α, -ον**, αὐτός που ἀνήκει ἢ ἀρμῴζει στον Τάνταλο, σε Ευρ.· **Τανταλίδης, -ου, ὁ**, υἱός του Ταντάλου, σε Αἰσχύλ.· **Τανταλῖς, -ίδος**, κόρη του Ταντάλου, δηλ. ἡ Νιόβη, σε Ανθ. (Από το *τλάω, πιθ. σε σχέση με τη μεγάλη ἀντοχή του ἀπέναντι στα βάσανα).

τᾱνταῦθα, κράση ἀντί τὰ ἐνταῦθα· **τᾱντεῦθεν**, ἀντί τὰ ἐντεῦθεν.

τᾱντίπαλον, κράση ἀντί τὸ ἀντίπαλον.

τᾱντός, κράση ἀντί τὰ ἐντός.

τᾱνύ-γλωσσοι, -ον (τανύω, γλῶσσα), αὐτός που ἔχει μακριά γλῶσσα, φλύαρος, κουτσομπόλης, σε Ομήρ. Οδ.

τᾱνυ-γλώχης, -ῖνος, ὁ, ἡ (τανύω), αὐτός που ἔχει μακριές ἀκίδες, σε Ομήρ. Ιλ.

τᾱνύ-δρομος, -ον, αὐτός που τρέχει με ὅλη του τη δύναμη, σε Αἰσχύλ.

τᾱνυ-έθειρα, ἡ (τανύω), αὐτή που ἔχει μακριά μαλλιά, σε Πίνδ.

τᾱνυ-ήκης, -ες (τανύω, ἀκή)· **I.** ὅπως το *ταναήκης*, αὐτός που ἔχει με μακριά ἀκίδα ἢ ἀκρη, σε Ομηρ. **II.** μακρὺς, σε Ομήρ. Ιλ.

τᾱνυ-ῆλιξ, -ῖκος, ὁ, ἡ (τανύω), αὐτός που ἔχει παρατεταμένη ηλικία, σε Ανθ.

τᾱνύ-θριξ, -τριχος, ὁ, ἡ (τανύω), αὐτός που ἔχει μακριές τρίχες, μαλλιαρός, τριχωτός, σε Ησίοδ.

τᾱνῦμαι, Παθ. = *τανύομαι*, ἐκτείνομαι, τεντώνομαι, σε Ομήρ. Ιλ.

τᾱνῦ-μήκης, -ες (τανύω, μήκος), ἐξαιρετικά τεντωμένος, ψηλός, *τανυμῆκαι ἰτέαι*, σε Ανθ.

τανῦν, ἐπίρρ. ἀντί νῦν, τώρα, στο παρόν, βλ. **νῦν I.**

τᾱνύ-πεπλος[ῦ], -ον (τανύω), αὐτός που φοράει μακρὺ πέπλο, σε Ομηρ.

τᾱνύ-πλεκτος[ῦ], -ον (τανύω), αὐτός που ἀποτελεῖται ἀπὸ μακριές κοτσίδες, σε Ανθ.

τᾱνύ-πλευρος[ῦ], -ον (τανύω, πλευρά), αὐτός που ἔχει μακριά σε μήκος πλευρά, πελώριος, μέγιστος, σε Ανθ.

τᾱνύ-πους[ῦ], ὁ, ἡ, = *τανάυπους*, σε Σοφ.

τᾱνύ-πτερος, -ον, βραχύτερος τύπος του *τανυσίπτερος*, σε Ησίοδ., Πίνδ.

τᾱνυ-πτέρυξ, -ῦγος, ὁ, ἡ, = *τανύπτερος*, σε Ομήρ. Ιλ.

τᾱνύρ-ριζος, -ον (τανύω, ρίζα), αὐτός που ἔχει βαθιές ἢ ἐπιμήκεις, ἐκτεταμένες ρίζες, σε Ησίοδ.

τᾱνῦσί-πτερος, -ον (τανύω, πτερόν), αὐτός που ἔχει ἀνοιγμένα φτερά, μακριές πτέρυγες, σε Ομήρ. Οδ., Ησίοδ., Αἰριστοφ.

τᾱνυστύς, -ύος, ἡ (τανύω), χόρδισμα, τέντωμα, σε Ομήρ. Οδ.

τᾶνύ-σφυῖρος, -ον (τανύω, σφυρόν), αυτός που έχει λεπτά και μακριά πόδια, σε Ησίοδ.

τᾶνύ-φλοιος, -ον (τανύω), λέγεται για τα δέντρα, αυτός που έχει φλοιό που εκτείνεται σε μεγάλο μήκος, δηλ. ψηλός, σε Ομήρ. Ιλ.

τᾶνύ-φύλλος[ῦ], -ον (τανύω, φύλλον)· **I.** αυτός που έχει μακριά, επιμήκη φύλλα, λέγεται για την ελιά, σε Ομήρ. Οδ. **II.** αυτός που έχει πυκνό και πλούσιο φύλλωμα, φυλλωτός, σε Θεόκρ.

τᾶνύω, μέλ. *τανύσω*, Επικ. *τανύω*· αόρ. *ἐτάνυσα*, Επικ. *ἐτάνυσσα*, *τάνυσσα* — Μέσ., Επικ. *μτχ. αορ. τανυσσάμενος* — Παθ., αόρ. *ἐτανύσθην*, Επικ. *γ' πληθ. τάνυσθεν, γ' ενικ. παρακ. τετάνυσμαι*· (τείνω)· **I. 1.** εκτείνω, τεντώνω, σε Ομήρ. Ιλ.· *τανύω βίον*, τεντώνω το τόξο, σε Ομήρ. Οδ.· και Μέσ., *τόξον τανυσσάμενος*, έχοντας τεντωμένο το τόξο του, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για την τοποθέτηση χορδών στην άρπα, *ἐτάνυσε χορδήν*, σε Ομήρ. Οδ.· *τανύω κανόνα*, σπρώχνω τον υφαντουργικό κανόνα δυνατά, δηλ. υφαίνω, σε Ομήρ. Ιλ.· *ὅπως τανύσῃ*, όταν χαλιναγωγήσει, συγκρατήσει (τα άλογα), στο ίδ.· *ἐπὶ Ἀκράγαντι τανύσσας* (ενν. *δῖστοις*), έχοντας σκοπεύσει αυτούς, σε Πίνδ. — Παθ., *γναθμοὶ τάνυσθεν* (αντί *ἐτανύσθησαν*), τα βαθουλωμένα μάγουλα φούσκωσαν, γέμισαν, σε Ομήρ. Οδ.· *τρέχω με όλη μου τη δύναμη*, λέγεται για άλογα που καλπάζουν, σε Όμηρ. **2.** μεταφ., εντείνω, κάνω κάτι πιο δυνατό, *τανύω μάχην*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἔριδα πολέμοιο πείραρ τάνυσσαν*, εντείνω τον αγώνα για επικράτηση, στο ίδ. **II.** εκτείνω κατά μήκος, απλώνω, σε Ομηρ.· *τανύωτινὰ ἐν κονίῃς, ἐπὶ γαίῃ*, απλώνω κάποιον κατά μήκος στη σκόνη, τον ξαπλώνω κάτω στο χώμα, στον ίδ. — Παθ., *στέκομαι τεντωμένος*, στον ίδ.· *εκτεινομαι*, σε Ομήρ. Οδ.· *ἐπὶ χθονὶ κείτο τανυσθεῖς*, σε Ομήρ. Ιλ.· επίσης, *τρίβος τετάνυστο*, το μονοπάτι, η διαδρομή ήταν μακριά, σε Θεόκρ.

ταξιαρχέω, μέλ. *ταξιαρχήσω*, είμαι ταξίαρχος, σε Αριστοφ., Θουκ. κ.λπ.

ταξι-άρχης, -ου, ὁ = ταξίαρχος, σε Ηρόδ. (γεν. *πληθ. ταξιαρχέων*).

ταξιαρχία, ἡ, το έργο και το αξίωμα του ταξίαρχου, σε Αριστ.

ταξι-αρχος, ὁ, I. διοικητής στρατιωτικού σώματος, σε Ηρόδ. **II.** στην Αθήνα, διοικητής μιας τάξεως (I. 4)· οι αντίστοιχοι διοικητές του ιππικού καλούνταν *φύλαρχοι*, σε Αριστοφ.· γενικά, διοικητής, σε Ξεν.

ταξι-λοχος, -ον, αυτός που διοικεί *λόχον* ή μεραρχία, σε Ανθ.

ταξιόομαι, Παθ., εμπλέκομαι σε μάχη, σε Πίνδ.

τάξις, -εως, Ιων. -ιος, ἡ (τάσσω), διευθέτηση, τακτοποίηση· **I.** με στρατιωτική σημασία: **1.** η κατά σειρά παράταξη στρατεύματος, σε Θουκ., Ξεν. κ.λπ.· *τὰ ἀμφὶ τάξεις*, αυτά που αφορούν στην τέχνη της στρατιωτικής τακτικής, σε Ξεν. **2.** παράταξη μάχης, διάταξη μάχης, Λατ. *acies*, *κατὰ τάξιν*, σε Ηρόδ.· *ἐν τάξει*, σε Θουκ. κ.λπ. **3.** απλή παράταξη ή σειρά στρατιωτών, Λατ. *ordo*, *ἐπὶ τάξεις ὀλίγας γίνεσθαι*, είμαι παρατεταγμένος λίγες σειρές σε βάθος, στον ίδ. **4.** στρατιωτικό σώμα, τάγμα, φάλαγγα, σε Αισχύλ., Σοφ.· στην Αθήνα, φάλαγγα πεζικού την οποία προσέφερε στον πόλεμο κάθε *φυλή* (πρβλ.

ταξίαρχος II), σε Λυσ.· λέγεται για μικρότερα στρατιωτικά σώματα, σύνταγμα, λεγεώνα, σε Ξεν.· ομοίως λέγεται για πλοία, ναυτική μοίρα, σε Αισχύλ.· γενικά όμιλος, ομάδα, στον ίδ. **5.** θέση στη γραμμή της μάχης, Λατ. *statio*, σε Ηρόδ.· *μένειν ἐν τῇ ἐωυτοῦ τάξει*, αντίθ. προς το *ἐκλείπειν τὴν τάξιν*, στον ίδ. **II. 1.** γενικά, διευθέτηση, διάταξη, σε Πλάτ. κ.λπ. **2.** τάξη, κανονικότητα, στον ίδ. **3.** *τάξις τοῦ φόρου*, επιβολή φόρου, σε Ξεν.· συνεννόηση με τους δανειστές, σε Νόμ. παρά Δημ. **4.** πολιτική τάξη, πολιτικό σύνταγμα, σε Αριστ. **III.** μεταφ. από το I. 5, θέση, αξίωμα που κατέχει κάποιος, σε Αισχύλ. κ.λπ.· *ἐν Θετταλῶν τάξει, ἐν ἐχθροῦ τάξει*, θεωρούμενοι

Θεσσαλοί, ως εχθροί, σε Δημ.· *ἐν ἐπηρείας τάξει*, με υβριστική διαγωγή, στο ιδ.· *ἡ εὐνοίας τάξις*, το καθήκον της εὐνοίας, στον ιδ. **IV.τάξη ανθρώπων**, όπως εκείνη των αρχόντων, σε Ξεν., Δημ.

τάξος, ό, ορεινό δέντρο, Λατ. *taxus*.

τᾱπεινός, -ή, -όν, χαμηλός· **1.** λέγεται για τόπο, αυτός που βρίσκεται χαμηλά, σε Ηρόδ.· *ταπεινὰ νέμεσθαι*, ζω σε περιοχές με χαμηλό υψόμετρο, σε Πίνδ.· λέγεται για ανάστημα ή μέγεθος, χαμηλός, κοντός, σε Ξεν. **2.** λέγεται για κατάσταση ανθρώπων, ταπεινός, υπάκουος, πειθήνιος, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ.· λέγεται για χαμηλή θέση, ποταπός στην καταγωγή, άθλιος, πρόστυχος, Λατ. *vilis*, σε Ευρ. κ.λπ.· μικρός, φτωχός, αδύνατος, στον ιδ., Δημ.· *ἐπίρρ.*, *ταπεινῶς πράττειν*, βρίσκομαι σε άσχημη οικονομική κατάσταση, σε Ισοκρ. **3.** λέγεται για τη διάθεση του ανθρώπου, ταπεινωμένος, άθυμος, θλιμμένος, σε Θουκ., Ξεν. **4.** με ηθική σημασία, εν μέρει αρνητικά, άθλιος, αγενής, ποταπός, σε Ξεν. κ.λπ.· εν μέρει με θετική σημασία, ταπεινόφρονας, στον ιδ., Κ.Δ. **5.** λέγεται για πράγματα, πρόστυχος, ανάξιος λόγου, χαμηλής υποστάθμης, *ταπεινὸν σχῆμα*, ευτελές ένδυμα, σε Ξεν.· λέγεται για ύφος, χαμηλό, φτωχό, σε Αριστ.· *ἐπίρρ.* *ταπεινῶς λέγειν*, στον ιδ.

τᾱπεινότης, -ητος, ή, **1.** χαμηλότητα αναστήματος, σε Ηρόδ. **2.** λέγεται για κατάσταση, ταπεινή κατάσταση, εξευτελισμός, σε Θουκ., Ισοκρ. **3.** κατάπτωση διάθεσης, αθυμία, σε Ξεν. **4.** με ηθική σημασία, χαμέρπεια, αχρειότητα, ευτέλεια, σε Πλάτ.

τᾱπεινοφροσύνη, ή, ταπεινότητα φρονήματος, σε Κ.Δ.

τᾱπεινό-φρων, -ονος, ό, ή (φρήν), ταπεινός στο πνεύμα, σε Πλούτ.

τᾱπεινώω, μέλ. *ταπεινώσω* (*ταπεινός*), **I.** χαμηλώνω — Παθ., *πᾶν ὄρος ταπεινωθήσεται*, σε Κ.Δ. **II.** μεταφ., **1.** ελαττώνω, *τὸν φθόνον*, σε Πλούτ.· υποτιμώ, υποβιβάζω, σε Πολύβ. **2.** ταπεινώνω, εξευτελίζω, σε Ξεν., Αισχίν. — Παθ., σε Πλάτ., Ξεν. **3.** με ηθική σημασία, καθιστώ ταπεινό, ταπεινώνω, σε Κ.Δ. — Παθ., ταπεινώνομαι, ταπεινώνω τον εαυτό μου, στο ιδ.

τᾱπείνωσις, ή, **1.** εξευτελισμός, καταβίβαση, ταπείνωση, σε Πλάτ. **2.** χαμηλή κοινωνική θέση, ταπεινή κατάσταση, σε Κ.Δ.

τᾱπέκεια, κράση αντί *τᾱ ἀπέκεια*.

τᾱπης[ᾱ], -ητος, ό, υπόστρωμα, χαλί, Λατ. *tapes*, σε Όμηρ., Αριστοφ.

τᾱπί, κράση αντί *τᾱ ἐπί*· **τᾱπικῆ** αντί *τᾱ ἐπεικῆ*· **τᾱπιτίμια** αντί *τᾱ ἐπιτίμια*· **τᾱπίχειρα** αντί *τᾱ ἐπίχειρα*.

τᾱπίς[ᾱ], -ιδος, ή = *δάπις*, *τᾱπης*, σε Ξεν.

τᾱπό, κράση αντί *τᾱ ἀπό*· **τᾱποβαῖνον** αντί *τὸ ἀποβαῖνον*.

τᾱπόρρητα, κράση αντί *τᾱ ἀπόρρητα*.

ταπρῶτα αντί *τᾱ πρῶτα*, κατά πρώτον, σε Όμήρ. Ιλ.

τᾱρα, κράση αντί *τοι ᾱρα*.

τᾱραγμα[ᾱ], -ατος, τό (ταράσσω), ανησυχία, σε Ευρ.

τᾱραγμός, ό, ταραχή, σύγχυση, σε Αισχύλ., Ευρ.

τᾱρακτικός, -ή, -όν (ταράσσω), αυτός που διαταράζει, προκαλεί αναταραχή, αναστάτωση, με γεν., *τῆς ψυχῆς*, σε Πλούτ.

τᾱρακτρον, τό (ταράσσω), εργαλείο για ανακάτεμα, σε Αριστ.

τᾱράκτωρ, ό, ποιητ. αντί *ταράκτης*, σε Αισχύλ.

Ταραντῖνον, τό, λεπτό ένδυμα των Ταραντίνων γυναικών, σε Δημ.·

Ταραντῖνίδιον, τό, σε Λουκ.

τᾱραξῖ-κάρδιος, -ον (καρδία), αυτός που ταράζει την καρδιά, σε Αριστοφ.

τᾱραξ-ιππό-στράτος, -ον, αυτός που ενοχλεί την ιππική παράταξη, λέγεται για τον Κλέωνα, ως αντίπαλος των *Ιππέων*, σε Αριστοφ.

Τάρας[ἄρ], -αντος, ὁ, Tarentum, πόλη της Μεγάλης Ελλάδος στην Ιταλία, σε Ηρόδ., Θουκ.· επίθ. **Τᾶραντινος, -η, -ον,** σε Στράβ.· **Τᾶραντινος, ὁ,** ο πολίτης του Τάραντα, σε Ηρόδ.

τᾶράσσω, Αττ. ταράττω, στους Αττ. επίσης συγκοπτ. **θράσσω** (√TAPAX)· μέλ. *ταράζω*, αόρ. *ἐτάραξα*, παρακ. *τετάρᾱχα*, Επικ. *τέτρηχα* (βλ. κάτ. III) — Παθ., μέλ. *ταραχθήσομαι*, Μέσ., *ταράζομαι*, με Παθ. σημασία· αόρ. *ἐταράχθην*, παρακ. *τετάραγμαi*· **I. 1.** αναταράσσω, ανακατεύω, ενοχλώ, με φυσική σημασία, *ἐτάραξε πόντον*, σε Ομήρ. Οδ.· *ὁμοῦ ταράσσω τήν τε γῆν καὶ τήν θάλατταν*, σε Αριστοφ.· *βροντήμασι κυκάτω πάντα καὶ ταρασσέτω*, σε Αισχύλ.· *πάντα ταράσσω*, λέγεται για ρήτορα, ανακατώνω, μπερδεύω, σε Δημ.· *δεινὰ ταράσσω*, κάνω τα δεινὰ δεινότερα, σε Σοφ. **2.** ταράσσω το νου, αναταράσσω, ενοχλώ, ανησυχώ, σε Τραγ., Πλάτ. κ.λπ.· *απόλ., προξενώ σύγχυση*, σε Πλάτ. **3.** λέγεται για το στρατό, εμβάλλω σε διαταραχή, σε Ηρόδ., Ξεν. κ.λπ. — Παθ., είμαι σε ταραχή, σε Ηρόδ., Θουκ. **4.** λέγεται για πολιτικές υποθέσεις, συνταράσσω, συγχύζω, σε Αριστοφ. — Παθ., είμαι σε κατάσταση ταραχής ή αναρχίας, σε Θουκ., Δημ. **5.** *ταράττεσθαι ἐπὶ τῶν ἵππων*, κουνιέμαι καθήμενος στη σέλα αλόγου, σε Ξεν. **II.** αναταράσσω λάσπη, ανυψώνω με το ανακάτεμα, σε Αριστοφ.· μεταφ., *ταράσσω νεῖκος, πόλεμον*, σε Σοφ., Πλάτ. — Παθ., *πόλεμος ἐταράχθη*, σε Δημ. **III.** αμτβ., παρακ. *τέτρηχα*, βρίσκομαι σε κατάσταση αναστάτωσης, σύγχυσης, *τετρήχει δ'ἀγορή*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἀγορὴ τετρηχυῖα*, στο ιδ.

τᾶρᾱχή, ἡ, 1. σύγχυση, διαταραχή, ανησυχία, σε Πίνδ., Θουκ. κ.λπ. **2.** λέγεται για στρατό ή στόλο, σε Θουκ. κ.λπ.· *ἐν τῇ ταραχῇ*, σε σύγχυση, σε Ηρόδ. **3.** πολιτική σύγχυση, αναβρασμός, και στον πληθ., αναταραχές, ανησυχίες, στον ιδ., Αττ.· *ταραχὴ γίγνεται τῶν ζυμμάχων πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους*, σε Θουκ. **τάρᾱχος[ᾱ], ὁ,** = *ταραχή*, σε Ξεν.

τᾶρᾱχ-ώδης, -ες (εἶδος)· I. βίαιος, θυελλώδης, πολυτάραχος, σε Ηρόδ.· *ἔχνη ταραχώδη*, αβέβαια, συγκεχυμένα, σε Ξεν. **II. 1.** διαταραγμένος, βρισκόμενος σε σύγχυση, σε Αριστ. **2.** λέγεται για τον στρατό, σε Θουκ., Ξεν. **III.** επίρρ., *ταραχωδῶς ζῆν*, ζεις σε κατάσταση ταραχής και σύγχυσης, σε Ισοκρ.· *ταραχωδῶς ἔχειν πρὸς τινα* = διάκειμαι εχθρικά προς κάποιον, σε Δημ.· *υπερθ. ταραχωδέστατα*, σε Ισοκρ.

ταρβᾱλέος, -α, -ον, αυτός που είναι γεμάτος φόβο, έντρομος, πανικόβλητος, σε Ομηρ. Ύμν., Σοφ.

ταρβέω, μέλ. ταρβήσω (τάρβος)· I. αμτβ., κατέχομαι από φόβο, είμαι τρομαγμένος, τρομοκρατημένος, σε Όμηρ.· *ταρβέω φόβω*, σε Σοφ., Ευρ.· *απόλ., δείχνω φόβο*, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ.· *τὸ ταρβεῖν*, κατάσταση τρόμου, σε Ευρ.· *μή με ταρβήσας προδῶς*, από φόβο, σε Σοφ.· *τεταρβηκῶς*, πανικοβλημένος, σε Ευρ. **II. 1.** με αιτ., φοβάμαι, τρέμω, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ. κ.λπ. **2.** στέκομαι με δέος, σέβομαι, σε Αισχύλ.

τάρβος, -εος, τό, I. 1. φόβος, τρόμος, σε Ομήρ. Ιλ., Τραγ. κ.λπ. **2.** δέος, σεβασμός, *τινός*, για κάποιον, σε Αισχύλ. **II.** αντικείμενο φόβου ή τρόμου, αιτία επαγρύπνησης ή συναγερμού, σε Σοφ., Ευρ.

ταρβοσύνη, ἡ, Επικ. αντί *τάρβος*, σε Ομήρ. Οδ.

ταρβόσυνος, -η, -ον, τρομερός, δεινός, σε Αισχύλ.

τάργγυριον, κράση αντί *τὸ ἀργύριον*· *τάργγυριον* αντί *τοῦ ἀργυρίου*· **τᾶρια** αντί *τὰ ἔρια*.

τᾶριχεία, Ιων. ταριχηΐη, ἡ, ταρίχευση, διατήρηση στη σαλαμούρα· στον πληθ., *αἱ Ταριχεΐαι*, εργαστήρια για πάστωμα των ψαριών, σε Ηρόδ., Στράβ.

τᾱρίχενσις, ή, 1. βαλσάμωμα, ταρίχευση, λέγεται για τις μούμιες, σε Ηρόδ. **2.** αλάτισμα, πάστωμα, λέγεται για ψάρια, στον ίδ.

τᾱρίχενυτής, -ου, ό, βαλσαμωτής νεκρών σωμάτων, λέγεται για τις μούμιες, σε Ηρόδ.

τᾱρίχέω, μέλ. *ταριχεύσω (τάριχος)*· **I.** βαλσαμώνω το σώμα του νεκρού με τεχνητό τρόπο, ταριχεύω, λέγεται για τις Αιγυπτιακές μούμιες, σε Ηρόδ., Πλάτ. **II.** διατηρώ το κρέας ή το ψάρι με το να το αλατίζω ή να το καπνίζω, σε Πλάτ. — Παθ., (*ίχθυας*) *έξ άλλης τεταριχευμένους*, σε Ηρόδ.· *τεμάχη τεταριχευμένα*, παστά κρέατα, παστουρμάς, σε Ξεν. **III.** μεταφ. στην Παθ., φθείρομαι, μαραίνομαι, σε Αισχύλ.· *τεταριχευμένος*, παλιός, μπαγιάτικος, σιτεμένος, σε Δημ.

τᾱρίχιον, τό, υποκορ. του *τάριχος*, σε Αριστοφ.

τᾱρίχοπωλεΐον, τό, αγορά παστών ψαριών, σε Θεόφρ.

τᾱρίχοπωλέω, I. πουλώ ψάρια, σε Πλάτ. **II.** ασχολούμαι με την ταρίχευση νεκρών σωμάτων, σε Λουκ.

τᾱρίχο-πώλης, -ου, ό (πωλέω), αυτός που εμπορεύεται παστά ψάρια, σε Πλούτ. κ.λπ.

τάριχος[ᾱ], -ου, ό, I. νεκρό σώμα που διατηρείται με ταρίχευση, μούμια, σε Ηρόδ. **II.** κρέας ή ψάρι διατηρούμενο μέσω αλατίσματος, αποξηράνσεως ή καπνίσματος, στον ίδ.

τάριχος, -ους, τό, = το προηγ. II, σε Αριστοφ. κ.λπ.

ταρπήναι, Επικ. ταρπήμεναι, απαρ. Παθ. αορ. β' του τέρπω.

ταρσός, Αττ. ταρρός, ό (τέρσομαι)· I. 1. βάση ή πλέγμα από καλάμια, καφάσι, Λατ. *cratis*, σε Ομήρ. Οδ., Θουκ.· γενικά, καλάθι, σε Αριστοφ. **2.** πλέγμα από καλάμια χτισμένο μαζί με τούβλα για να τα συγκρατεί, σε Ηρόδ. **II.** κάθε ευρεία, επίπεδη επιφάνεια, όπως· **1.** *ταρσός ποδός*, το πλατύ μέρος του ποδιού, το μέρος ανάμεσα στα δάχτυλα και τη φτέρνα, καμάρα, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. **2.** *ταρσός τῶν κωπέων*, το επίπεδο ή πλατύ άκρο από τα κουπιά, Λατ. *palmula*, σε Ηρόδ.· *απόλ., κουπί*, σε Ευρ.· με περιληπτική σημασία, τα κουπιά στη μια πλευρά του πλοίου, σε Θουκ. **3.** *ταρσός πτέρυγος*, το πλατύ μέρος πτέρυγας, το πτερύγιο, σε Ανθ.· λέγεται για την ουρά του παγωνιού, σε Μόσχ.

Ταρτάρειος[ᾱ], -α, -ον, αυτός που ανήκει στον Τάρταρο, τρομερός, φρικτός, σε Ευρ., Λουκ.

Τάρταρος, ό και ή· ετερογεν. πληθ. *Τάρταρα, τά*, ο Τάρταρος, σκοτεινή άβυσσος, τόσο βαθιά στον Άδη όσο η γη απέχει από τον ουρανό, η φυλακή των Τιτάνων, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ. κ.λπ.· έπειτα, αποκαλούνταν ο Κάτω Κόσμος, όπως *Αΐδης*, σε Ησίοδ., Αισχύλ. (αμφιβ. προέλ.).

Ταρτάρω, ρίχνω στον Τάρταρο ή στην κόλαση, σε Κ.Δ.

Τάρτησος, ό και ή, πόλη της Ισπανίας στο στόμιο της Βαίτιδος, οι Θαρσεΐς (Tarshish) της Γραφής, σε Ηρόδ., Στράβ.· **Ταρτήσσιος, -α, -ον,** κάτοικος της Ταρτησού, σε Ηρόδ., Αριστοφ.

ταρφέες, οί, ταρφέα, τά, πληθ. του *ταρφύς*.

ταρφειός, -ά, -όν, βλ. [ταρφύς](#).

τάρφθη, -θεν, Επικ. γ' ενικ. και πληθ. Παθ. αορ. α' του τέρπω.

τάρφος, -εος, ό, πύκνωμα, πυκνό φύλλωμα, σε Ομήρ. Ιλ. (Από το *τρέφω* = κάνω κάτι πυκνό, πυκνώνω).

ταρφύς, -εΐα (ή -ύς), -ύ (τρέφω), πυκνός, συμπυκνωμένος, σε Αισχύλ.· πληθ. αρσ. και ουδ., όπως το Λατ. *frequentes, ταρφέες* *ιοί*, πολλά βέλη που εκτοξεύονται μαζί, σε Ομήρ. Ιλ.· *ταρφέα δράγματα*, στο ίδ.· πληθ. ουδ.

ταρφέα, ως επίρρ., συχνά, σε Όμηρ.· το *ταρφειαί* στην Ιλ. πρέπει να ανήκει στην ονομ. *ταρφειός*, αλλιώς γράφουμε *ταρφεΐα* από το *ταρφύς*.

τάρχαϊον, κράση αντί τὸ ἀρχαῖον.

ταρχύω, μέλ. *ταρχύσω* — Παθ., Επικ. αορ. *ταρχύθην* [ῥ], σε Ανθ.· θάβω σεμνοπρεπώς, κηδεύω με κατάνυξη, σε Ομήρ. Ιλ.

τάσις[ῆ], -εως, ἢ (τείνω), τέντωμα, ένταση, δύναμη, σε Πλούτ.· *ὀφρύων τάσις*, ύψωμα των φρυδιών, σε Ανθ.

τάσσω (√ΤΑΓ), Αττ. **τάττω**, μέλ. *τάζω*, αόρ. *έταξα*, παρακ. *τέταχα* — Παθ., μέλ. *ταχθήσομαι* και *τετάζομαι*· αόρ. *έτάχθην*, σπάνιος αόρ. β' *έτάγην* [ᾱ]· παρακ. *τέταγμαι*, γ' πληθ. *τετάχεται*· γ' πληθ. υπερσ. *τετάχατο*· **I. 1.**

τακτοποιώ, βάζω σε τάξη, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ. — Παθ., παρατάσσομαι, σε Ηρόδ.· *ἐπὶ τεττάρων ταχθῆναι*, σε τέσσερις σειρές, σε Ξεν.· *κατὰ μίαν τεταγμένοι*, σε μια γραμμή, σε Θουκ.· *ἀπόλ. τεταγμένοι*, παρατεταγμένοι, συντεταγμένοι, αντίθ. προς το *ἄτακτοι*, στον ίδ. κ.λπ. — Μέσ., συντάσσομαι, παρατάσσομαι σε μάχη, στον ίδ.· **2.** τοποθετώ, βάζω, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ. — Παθ., σε Ηρόδ. κ.λπ.· *ἐς τὸ πεζὸν ἢ ἐς πεζὸν τετάχθαι ἢ ταχθῆναι*, υπηρετώ στο πεζικό, στον ίδ.· με σύστ. αιτ., *τάξιντινὰ ταχθῆναι*, σε Πλάτ. **II. 1.** διορίζω σε οποιαδήποτε υπηρεσία, στρατιωτική ἢ πολιτική, *τάσσω τινὰ ἐπὶ τινος*, διορίζω κάποιον σε κάτι, σε κάποια υπηρεσία ἢ σε κάποια έργο, σε Δημ. κ.λπ.· *ἐπὶ τινι*, σε Αισχύλ. κ.λπ.· *ἐπὶ τι*, σε Αριστοφ. κ.λπ.· *πρὸς τι*, σε Ξεν. — Παθ., *τετάχθαι ἐπὶ τινι*, είμαι διορισμένος σε κάποια υπηρεσία, σε Ηρόδ. κ.λπ.· *ἐπὶ τι*, σε Αριστοφ. **2.** με αιτ. και απαρ., διορίζω κάποιον να κάνει κάτι, σε Ξεν.· και Παθ., διορίζομαι να κάνω κάτι, σε Αισχύλ. κ.λπ.· επίσης (χωρίς απαρ.), *οἱ τεταγμένοι βραβῆς*, σε Σοφ.· *πρέσβεις ταχθέντες*, σε Δημ. **3.** με αιτ. και απαρ. επίσης, διατάζω κάποιον να κάνει κάτι, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ.· επίσης, *τάσσω τινὶ ποιεῖν τι*, σε Ηρόδ. κ.λπ. — Παθ., *έτάχθην ἢ τέταγμαι ποιεῖν τι*, στον ίδ.· επίσης απρόσ., *ἰώμεν, ἴν' ἡμῖν τέτακται* (ενν. *ίέναι*), σε Σοφ.· *οἷς έτέτακτο βοηθεῖν*, σε Θουκ. **4.** κατατάσσω, *τάσσω εἰς τάξιν τινά*, σε Ξεν.· *τάσσω έαυτὸν τινων*, ενεργώ ως ένας από το σύνολο, σε Δημ. — Παθ., *πρὸς τὴν ξυμμαχίαν ταχθῆναι*, προσχωρώ στη συμμαχία, σε Θουκ. **III. 1.** με αιτ. πράγμ., τοποθετώ κάτι σε συγκεκριμένη τάξη, *χωρίς τι*, σε Ηρόδ.· *πρῶτον τάσσω τι*, σε Ξεν. **2.** διορίζω, προσδιορίζω, διατάσσω, σε Σοφ., Πλάτ. — Παθ., *τὸ ταχθέν*, σε Σοφ.· *τὰ τεταγμένα*, σε Ξεν. **3.** λέγεται για φόρους ἢ πληρωμές χρημάτων, ορίζω κάποιο συγκεκριμένο ποσό πληρωμής, *τάσσω τινὶ φόρον*, σε Αισχίν. κ.λπ.· με απαρ., *χρήματα τάξαντες φέρειν*, σε Θουκ.· *τάσσειν ἀργυρίου*, ορίζω την τιμή, στον ίδ. — Παθ., *τὸ ταχθέν τίμημα*, σε Πλάτ. — Μέσ., αναλαμβάνω την πληρωμή, δηλ. συμφωνώ να πληρώσω, *φόρον τάξασθαι*, σε Ηρόδ.· *χρήματα ἀποδοῦναι ταζάμενοι*, σε Θουκ. **4.** Μέσ. επίσης γενικά, μένω σύμφωνος, ορίζω, σε Πλάτ. **5.** επιβάλλω ποινές, *τάσσω δίκην*, σε Αριστοφ.· *τάσσω τιμωρίαν*, σε Δημ.· ομοίως στη Μέσ., σε Ηρόδ. **6.** στη μτχ. Παθ. παρακ., ορισμένος, διατεταγμένος, *ότεταγμένος χρόνος*, στον ίδ. κ.λπ.· ἢ *τεταγμένη ἡμέρα*, έτος, σε Ξεν. κ.λπ.· ἢ *τεταγμένη χώρα*, στον ίδ.

τάτα, = *τέττα*, σε Ανθ.

τᾱτάω, Δωρ. αντί *τητάω*.

τᾱτιον, κράση αντί τὸ αἷτιον.

τάττω, Αττ. αντί *τάσσω*.

ταῦ, τό, το γράμμα **τ**, σε Πλάτ.

Ταύγετον, Ιων. **Τηγήγετον**, **τό**, το όρος Ταύγετος, μεταξύ Λακωνίας και Μεσσηνίας, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. κ.λπ.

ταύρειος, -α, -ον και ταύρειος, -ον (ταῦρος)· **I.** αυτός που ανήκει στον ταύρο, αναφέρεται στα βόδια ή τις αγελάδες, Λατ. *taurinus*, σε Τραγ. **II.** φτιαγμένος από δέρμα ταύρου, σε Ομήρ. *Ιλ.*

ταυρ-ελάτης[ἄ], -ου, ὁ (ἐλαύνω), αυτός που οδηγεί ταύρους· Θεσσαλός ιππέας που λάμβανε ενεργό μέρος στα ταυροκαθάψια, ταυρομάχος, σε Ανθ. **ταύρεος, -α, -ον, = ταύρειος·** επίθ. του Ποσειδῶνα στη Βοιωτία, από την προσφορά βοδιῶν σε αυτόν, σε Ησίοδ.

ταυρηδόν, επίρρ., όπως ο ταύρος, βάνανυσα, θηριωδῶς, σε Αριστοφ., Πλάτ. **ταυρο-βόλος, -ον (βάλλω),** φονιάς ταύρων, *τελετὴ ταυροβόλος*, θυσία ταύρου, σε Ανθ.

ταυρο-βόρος, -ον (βι-βρώσκω), αυτός που κατατρῶγει ταύρους, σε Ανθ.

ταυρο-γάστωρ, -ορος, ὁ (γαστήρ), αυτός που έχει κοιλιά ταύρου· μεταφ., τεράστιος, σε Ανθ.

ταυρο-δέτης, -ου, ὁ (δέω), αυτός που δένει ταύρους, θηλ. **ταυροδέτις, -ιδος,** σε Ανθ.

ταυρό-κερως, -ωτος, ὁ, ἡ (κέρας), αυτός που έχει κέρατα ταύρου, σε Ευρ.

ταυρό-κρᾶνος, -ον (κράνιον), = ταυροκέφαλος, σε Ευρ.

ταυροκτονέω, μέλ. ταυροκτονήσω, σφάζω ταύρους, σε Αισχύλ.

ταυρο-κτόνος, -ον (κτείνω), αυτός που φονεύει ταύρους, σε Σοφ.

ταυρό-μορφος, -ον (μορφή), αυτός που έχει μορφή ταύρου, σε Ευρ.

ταυρόομαι, Παθ. μόνο στον ενεστ., γίνομαι άγριος σαν ταύρος, σε Αισχύλ., Ευρ.· *ταυροῦσθαι ὄμμα τινί*, ρίχνω άγρια βλέμματα σε κάποιον, σε Ευρ.

ταυρο-πάτωρ[ἄ], -ορος, ὁ, ἡ (πατήρ), γεννημένος από ταύρο, λέγεται για τις μέλισσες, σε Θεόκρ.

ταυρο-πόλος, ἡ (πολέω), όνομα της Άρτεμης, το οποίο σημαίνει είτε αυτή που λατρεύεται εν Ταύροις είτε αυτή που κυνηγά ταύρους, σε Ευρ.· ομοίως, *ταυροπόλα* (Δωρ. αντί *ταυροπόλη*), σε Σοφ.

ταυρό-πους, ὁ, ἡ, ταυρόπουν, τό, αυτός που έχει πόδια ταύρου, σε Ευρ.

ταῦρος, ὁ, αρσενικό βόδι, σε Όμηρ. κ.λπ.· επίσης, *ταῦρος βοῦς*, όπως *σῶς κάπρος*, *κίρκος ἴρηξ*, σε Ομήρ. *Ιλ.*· *ἄπεχε τῆς βοῦς τὸν ταῦρον*, προμάντευμα της Κασσάνδρας για τον Αγαμέμνονα και την γυναίκα του, σε Αισχύλ.

ταυροσφάγέω, μέλ. ταυροσφαγήσω, σφάζω ταύρο, *ταυροσφαγέω ἐς σάκος*, κόβω το λαιμό του ταύρου (έτσι ώστε το αίμα να κυλήσει) στο κοίλο μέρος της ασπίδας, σε Αισχύλ.

ταυρο-σφάγος[ἄ], -ον (σφάττω), αυτός που σφάζει ταύρους, κυρίως λέγεται για θυσία, σε Σοφ.

ταυρο-φάγος[ἄ], -ον (φᾶγεῖν), αυτός που τρώει ταύρο, σε Αριστοφ.

ταυρο-φόνος, -ον = ταυροσφάγος, σε Πίνδ., Θεόκρ. κ.λπ.

ταῦτα, I. πληθ. ουδ. του *οὔτος*. **II. ταὐτά,** κράση αντί *τὰ αὐτά*.

ταῦτάζω, βλ. τευτάζω.

ταύτη, δοτ. θηλ. του οὔτος, με αυτόν τον τρόπο.

ταυτί, επιτετ. Αττ. αντί ταῦτα, ουδ. πληθ. του οὔτος.

ταυτό, Αττ. ταυτόν, Ιων. τωυτό, κράση αντί τὸ αὐτό, τὸν αὐτόν.

ταῦτο-κλίνης, -ές (κλίνω), αυτός που βρίσκεται κάτω από το ίδιο κλίμα, σε Στράβ.

ταῦτο-λόγος, -ον, αυτός που επαναλαμβάνει ή λέει τα ίδια, σε Ανθ.

ταῦτόματον, κράση αντί τὸ αὐτόματον, τύχη, ευκαιρία, ἀπὸ ταῦτομάτου, αυθόρμητα, τυχαία, σε Θουκ., Πλάτ.

ταῦτο-ποιέω, μέλ. ταῦτοποιήσω, κάνω το ίδιο πράγμα με κάποιον άλλον, *τινί*, σε Αριστ.

ταυτότης, -ητος, ή (τὸαὐτό), ομοιότητα, ταυτότητα, σε Αριστ.

τάφᾱνή, κράση ἀντί τὰ ἀφανῆ.

τάφε, ποιητ. ἀντί ἔταφε· βλ. [τέθηπα](#).

τάφέσει, κράση ἀντί τῇ ἀφέσει.

τᾱφεύς, -έως, ὁ (θάπτω), νεκροθάφτης, Λατ. *vespillo*, σε Σοφ.

τᾱφή, ή (θάπτω)· **1.** θάψιμο, Λατ. *sepultura*, σε Ηρόδ.· τρόπος ταφής, στον ιδ. **2.** στον πληθ. επίσης, τόπος ταφής, κοιμητήριο, σε Ηρόδ., Σοφ.· στον ενικ., σῆς εἰ στερήσομαι ταφῆς, λέγεται για την τεφροδόχο η οποία θεωρείτο ότι περιείχε την τέφρα του Ορέστη, σε Σοφ. **3.** δαπάνη για την ταφή, έξοδα κηδείας, σε Δημ.

τᾱφήϊος, -η, -ον, Ιων. ἀντί ταφεῖος (σε αχρηστία), αὐτός που ανήκει ή αρμόζει στην ταφή, που χρησιμεύει στην ταφή, ταφήϊον φᾱρος, σεντόνι στο οποίο τυλίγεται ο νεκρός, σάβανο, σε Ομήρ. Οδ.

τάφιος, -α, -ον, = το προηγ., τάφιος λίθος, ταφόπετρα, σε Ανθ.

τάφόδια, κράση ἀντί τὰ ἐφόδια.

τάφος[ᾱ], ὁ (θάπτω)· **I. 1.** ταφή, ενταφιασμός, κηδεία, Λατ. *funus*, σε Όμηρ., Σοφ. κ.λπ.· δαινύναι τάφον, παρέχω κηδευτική εορτή, δίνω νεκρικό συμπόσιο, σε Όμηρ. **2.** η πράξη της ταφής, σε Σοφ. **II. 1.** ο ίδιος ο τάφος, τύμβος, μνήμα, σε Ησίοδ., Ηρόδ. κ.λπ.· στον πληθ., λέγεται για ένα μόνο τάφο, σε Ηρόδ., Σοφ.· ὄντες ἐν τάφοις, μολονότι νεκροί και θαμμένοι, σε Αισχύλ.· οἵπατρὸς τάφοι, η ταφή του πατέρα σου, σε Σοφ. **2.** ἔμψυχὸς τις τάφος, ένας ζωντανός σκελετός, σε Λουκ.

τάφος[ᾱ], -εος, τό (τέθηπα), έκπληξη, θάμβος, σε Ομήρ. Οδ.

ταφρεία, ή, κατασκευή τάφρων ή χαρακωμάτων, σε Δημ.

ταφρεύω, μέλ. ταφρεύσω (τάφρος), ανοίγω τάφρο, σε Ξεν., Αισχίν.

τάφρη, ή, Ιων. ἀντί τάφρος, σε Ηρόδ.

τάφρος, ή (θάπτω), χαντάκι, όρυγμα, σε Όμηρ. κ.λπ.· τάφρον όρύσσειν, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· τάφρον ἐλαύνειν, ανοίγω χαράκωμα, σκάβω τάφρο, στο ιδ.

τᾱφών, μτχ. αορ. β'· βλ. [τέθηπα](#).

τάχᾱ, επίρρ. (τάχύς)· **I.** γρήγορα, αμέσως, Λατ. *statium*, σε Όμηρ. κ.λπ. **II.** ίσως, πιθανόν, σε Πλάτ. κ.λπ.· ομοίως επίσης, τάχ' ᾶν, πιθανώς, ίσως, δυνατόν, με ευκτ., σε Ηρόδ., Αττ.· τάχ' ᾶν (μόνο του), χρησιμοποιείται για απαντήσεις, σε Πλάτ. κ.λπ.· επιτετ. ἴσωςτάχα, σε Ξεν.· τάχα τοῖνυν ἴσως, σε Δημ.· τάχ' ᾶν ἴσως, σε Σοφ. κ.λπ. **III.** ως συγκρ. τάχιον, υπερθ. τάχιστα, βλ.

[ταχύς](#) Γ.

τᾱχέως, επίρρ. του ταχύς.

τᾱχίνος, -ή, -όν, ποιητ. ἀντί ταχύς, σε Θεόκρ.· ουδ. πληθ. ταχινά = τάχα, στον ιδ.

τᾱχίων[ι], τάχιστος, βλ. [ταχύς](#) Γ.

τάχος, -εος, τό (τᾱχύς)· **I. 1.** γρηγοράδα, ταχύτητα, σε Ομήρ. Ιλ., Πλάτ. **2.**

τάχος φρενῶν, γρήγορη έξαψη θυμού, σε Ευρ. **II.** το τάχος συχνά χρησιμοποιείται σε επιρρ. φράσεις ἀντί ταχέως, απόλ. με αιτ., σε Αισχύλ. κ.λπ.· με προθέσεις, ἀπὸ τάχους, σε Ξεν.· διὰ τάχους, σε Σοφ. κ.λπ.· ἐν τάχει, σε Αισχύλ. κ.λπ.· εἰς τάχος, σε Ξεν. κ.λπ.· κατὰ τάχος, σε Ηρόδ., Θουκ.· μετὰ τάχους, σε Πλάτ.· σὺν τάχει, σε Σοφ.· επίσης, με επιτατικές αναφορικές λέξεις, ὡς τάχος, ὅπως το ὡς τάχιστα, σε Ηρόδ., Αισχύλ.· ομοίως, ὅτι τάχος, σε Ηρόδ., Σοφ.· ὅσον τάχος, σε Σοφ.· επίσης, ὡς τάχεος εἶχεν ἕκαστος, ὅσο γρήγορα μπορούσε ο καθένας, σε Ηρόδ.· ὡς εἶχον τάχους, σε Θουκ.

τᾱχῦ-άλωτος, -ον, αὐτός που υποτάσσεται γρήγορα ή εύκολα, σε Ηρόδ.

τᾱχῦ-βάτης[ᾱ], -ου, ὁ (βαίνω), αὐτός που περπατάει γρήγορα, σε Ευρ.

τᾱχύ-βουλος, -ον (βουλή), γρήγορος στη γνώμη, αυτός που αποφασίζει γρήγορα, σε Αριστοφ.

τᾱχύ-δακρυς, -υ, γεν. -υος, αυτός που δακρύζει εύκολα, σε Λουκ.

τᾱχυεργία, ἡ, ταχύτητα στην εργασία, σε Ξεν.

τᾱχυ-εργός, -όν (*ἔργω), αυτός που εργάζεται με γρήγορο ρυθμό, που κάνει κάτι γρήγορα.

τᾱχύ-μηνις, -εως, ὁ, ἡ, αυτός που οργίζεται γρήγορα, που εξάπτεται εύκολα, οξύθυμος, σε Ανθ.

τᾱχύ-μορος, -ον, αυτός που πεθαίνει γρήγορα, βραχύβιος, σε Αισχύλ.

τᾱχῦ-ναυτέω, μέλ. *ταχυναυτήσω*, (ναύτης), πλέω γρήγορα, σε Θουκ.

τᾱχύνω[ῶ], μέλ. *ταχύνῶ*, αόρ. *ἐτάχυνα* (ταχύς)· **I.** κάνω κάτι γρήγορα, επισπεύδω, σε Σοφ.· *τάδε τοί με σπερχόμενος ταχύνει*, αυτά είναι τα λόγια τα οποία στη βιασύνη του λέει σε εμένα, σε Ευρ. **II.** αμτβ., είμαι γρήγορος, ενεργώ γρήγορα, βιάζομαι, σπεύδω, σε Αισχύλ., Σοφ., Ξεν.

τᾱχῦ-πειθής, -ές, αυτός που πείθεται γρήγορα, εύπιστος, σε Θεόκρ.

τᾱχύ-πορος, -ον, γρήγορος στην κίνηση, σε Αισχύλ., Ευρ.

τᾱχύ-ποτμος, -ον, = *ταχύμορος*, σε Πίνδ.

τᾱχύ-πους, -ποδος, ὁ, ἡ, ταχύπουν, τό, γρήγορος στα πόδια, σε Ευρ., Αριστοφ.

τᾱχύ-πτερος, -ον (πτέρνα), αυτός που έχει γρήγορες φτέρνες, δηλ. είναι γρήγορος στα πόδια, σε Θέογν.

τᾱχύ-πτερος, -ον (πτερόν), αυτός που έχει γρήγορα φτερά, σε Αισχύλ.

τᾱχύ-πωλος[ῶ], -ον, αυτός που έχει γρηγορόποδα άλογα, σε Ομήρ. Ιλ.

τᾱχύρ-ροθος, -ον, αυτός που τρέχει με μεγάλη ορμή, ταχύς, σε Αισχύλ.

τᾱχύρ-ρωστος, -ον (ῥώομαι), ταχυκίνητος, αυτός που ενεργεί με ταχύτητα, σε Σοφ.

τᾱχύς[ῶ], -εἶα, -ύ, λέγεται για κίνηση,

A. I. ταχύς, ορμητικός, γρήγορος, αντίθ. του *βραδύς*, σε Όμηρ. κ.λπ.· *ταχὺς πόδας*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ταχὺ θέειν*, σε Όμηρ. **II. 1.** λέγεται για σκέψη και σκοπό, γρήγορος, βιαστικός, *φρονεῖν γάρ οἱ ταχεῖς οὐκ ἀσφαλεῖς*, σε Σοφ.· με απαρ., *βλάπτειν ταχύς*, σε Αριστοφ.· *τὸ ταχύ*, ταχύτητα, σπουδή, σε Ευρ. **2.** ομοίως, λέγεται για πράξεις, ενέργειες, γεγονότα κ.λπ.· γρήγορος, ταχύς, αιφνίδιος, *πήδημα*, σε Σοφ.· *πόλεμος*, σε Θουκ.· *ταχεῖαι ἐλπίδες*, γρήγορα παρερχόμενες (σύντομες) ελπίδες, σε Πίνδ. **B.** επίρρ., **I. 1.** στον ομαλό τύπο *τάχεως*, γρήγορα, σε Ομήρ. Ιλ., Αττ. **2.** το επίρρ. εκφέρεται επίσης περιφραστικά, *διὰ ταχέων*, με σπουδή, σε Θουκ. κ.λπ.· *ἐκ ταχείας*, σε Σοφ.· πρβλ. **τάγος II. 3.** ουδ. *ταχύ* ως επίρρ., στον ίδ. κ.λπ.· πιο συχνά *τάχα* (βλ. αυτ.). **Γ.** Βαθμοί σύγκρισης: **I.** Συγκρ.: **1.** ομαλός τύπος **τάχύτερος**, -α, -ον, σε Ηρόδ.

2. θᾱσσων, ουδ. *θᾱσσον*, γεν. *θᾱσσονος*, νεώτ. Αττ. **θᾱττων**, ουδ. *θᾱττον*, σε Όμηρ., Αττ.· ουδ. ως επίρρ., σε Όμηρ. κ.λπ.· *θᾱσσον ἂν κλύοιμι*, γρηγορότερα, δηλ. θα προτιμούσα να άκουγα, σε Σοφ.· επίσης, το *θᾱσσον*, όπως το Λατ. *ocius*, συχνά υπάρχει αντί του θετικού βαθμού, *οὐ θᾱσσον οἴσεις*; δηλ. δεν θα σπεύσεις να το φέρεις; στον ίδ.· *ὅτι θᾱσσον*, όπως το *ὅτι τάχιστα*, σε Θεόκρ.· *ἐπειδὴν θᾱσσον*, σε Πλάτ. **3.** ο τύπος *ταχίων [ῖ]*, ουδ. *τάχιον*, βρίσκεται σπανίως στα δοκίμια των Αττ. **II. 1.** ο ομαλός υπερθ. *ταχύτατος* είναι σπάνιος, σε Πίνδ.· *ταχύτατα*, ως επίρρ., σε Ξεν. **2.** ο συνήθης τύπος είναι **τάχιστος**, -η, -ον, κυρίως στον πληθ. ουδ. *τάχιστα* ως επίρρ., *ὅτι τάχιστα*, όσο το δυνατόν ταχύτερα, Λατ. *quam celerrime*, σε Ομήρ. Ιλ.· Αττ. *ὅτι τάχιστα*, σε Σοφ. κ.λπ.· ομοίως, *ὅσον τάχιστα*, σε Αισχύλ.· *ὥς τάχιστα*, σε Ηρόδ., Αττ.· *ὅπως τάχιστα*, σε Αισχύλ. κ.λπ.· αυτές είναι ελλειπτικές φράσεις (βλ. κατωτ.), *ὥς δυνατόν*

τάχιστα, σε Ηρόδ.· ὥς ἢ ἥ ἂν δύνωμαι τάχιστοι, σε Ξεν. κ.λπ.· επίσης, μετά από χρονικά μόρια, ὅπως το Λατ. *quum primum*, ἐπεὶ (Ιων. ἐπεὶ τε) τάχιστα, σε Ηρόδ., Αττ.· ἐπειδὴ τάχιστα, σε Πλάτ. κ.λπ.· ἐπεὰν ἢ ἐπὶν, ἐπὶν, ἐπειδὴν τάχιστα, σε Ηρόδ. κ.λπ.· ὅταν τάχιστα, σε Ξεν. **3.** συχνά επίσης και στους πεζογράφους, τὴν ταχίστην (ενν. ὁδόν), ως ἐπίρρ., με τον ταχύτερο δρόμο, δηλ. περισσότερο γρήγορα, σε Ηρόδ. κ.λπ.

τάχϋτης, -ήτος, Δωρ. **-τάς, -ἄτος, ἦ,** γρηγοράδα, ταχύτητα, σε Όμηρ., Ηρόδ., Πλάτ.

τάων[α], Δωρ. και Αιολ. γεν. πληθ. θηλ. του άρθρου ὁ, ἡ, τό.

τᾶώνιος ἢ -ειος, -ον, αὐτός που ανήκει σε παγώνι, σε Λουκ.

ταώς ἢ ταῶς (μερικές φορές γραφόμενο ταῶς), ὁ· γεν. ταώ ἢ ταῶ· αιτ. ταών ἢ ταῶν· πληθ., ονομ. ταῶ ἢ ταῶ· γεν. ταῶν· αιτ. ταώς ἢ ταῶς· αλλά επίσης (ὅπως από ονομ. ταών), δοτ. πληθ. ταῶσι, αιτ. ταῶνας· παγώνι, Λατ. rano, σε Αριστοφ. κ.λπ.· μεταφ., λέγεται για τους αλαζόνες ανθρώπους, στον ιδ.

τε, εγκλιτικό μόριο, και, Λατ. *que* (ομοίως καί, Λατ. *et*). **I. 1.** Ως σύνδεσμος χρησιμεύει στη σύνδεση προτάσεων, ὅπως, ὁς *Χρύσην ἀμφιβέβηκας Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιο τε Ἴφι ἀνάσσεις*, σε Ομήρ. Ιλ.· ἢ μπορεί να χρησιμοποιείται επαναλαμβανόμενο ως **τε...τε...**, και...και..., ὅπως *πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε*, σε Όμηρ. Ομοίως επίσης, **τε...**, και..., ὅπως *διαστήτην Ἀτρείδης τε καὶ δῖος Ἀχιλλεύς*, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· χρησιμοποιείται για να δείξει χρονική σύμπτωση, *μεσαμβρίη τέ ἐστί καὶ τὸ κάρτα γίγνεται ψυχρόν*, σε Ηρόδ. κ.λπ. **2.** ο συνδυασμός καί τε εἶναι σπάνιος στους Επικ., και επίσης, σε Όμηρ. **II.** στην Επικ. ποίηση, το τε επισυνάπτεται σε πολλές αντωνυμίες ἢ μόρια, χωρίς να μεταβάλλει την ἔννοιά τους, ὅπως ὅστε, ὅσος τε, γάρ τε, δέ τε, μέν τε, ἔνθα τε, ἵνα τε κ.λπ.· στους Αττ., το τε ἐξέπεσε ως περιττό, με εξαίρεση μερικές λέξεις, ἄτε, ὥστε, ἐφ' ᾧ τε, οἷός τε, ἔστε.

τέ, Δωρ. αντί σέ, αιτ. ενικ. του σύ.

τέ', ἐκθλιψη αντί τεά, ουδ. πληθ. του τεός.

τέγγω, μέλ. *τέγζω*, αόρ. *ἔτεγξα* — Παθ., αόρ. *ἐτέγχθην*. **I. 1.** υγραίνω, βρέχω, σε Πίνδ. κ.λπ.· λέγεται για δάκρυα, σε Τραγ. — Παθ., *τέγγομαι*, δακρύζω, κλαίω, σε Αισχύλ.· *τέγγω βλέφαρα*, σε Ευρ. **2.** με σύστ. αντ., *τέγγω δάκρυα*, χύνω δάκρυα, δακρύζω, σε Πίνδ.· *τέγγει δακρῶν ἄχραν*, σε Σοφ. — Παθ., *ὄμβρος ἐτέγγετο*, ἔπεσε μπόρα, ἔριξε βροχή, στον ιδ. **II.** κάνω κάτι μαλακό, μαλακώνω (κυρίως με το μούλιασμα ἢ το μπάνιο), σε Πίνδ.· μεταφ. στην Παθ., *τέγγει γὰρ οὐδέν*, δεν μαλακώνει καθόλου, σε Αισχύλ.· *οὔτε λόγοις ἐτέγγεθ' ἥδε*, σε Ευρ. **III.** βάφω, κηλιδώνω, Λατ. *tingere*· μεταφ., ὅπως το Λατ. *imbuer*, σε Πίνδ.

Τεγέα, -ας, Ιων. **Τεγέη, -ης, ἦ,** πόλη στην Αρκαδία, σε Ομήρ. Ιλ., Πίνδ. κ.λπ.· **Τεγεάτης [α],** Ιων. **Τεγεήτης,** ὁ, ο κάτοικος της Τεγέας, αὐτό που προέρχεται από την Τεγέα, σε Ηρόδ. κ.λπ.· θηλ. **Τεγεᾶτις, -ιδος,** ἡ χώρα των Τεγεατών, σε Θουκ.· ἐπίρρ. **Τεγεᾶτικός,** Ιων. **Τεγεητικός, -ή, -όν,** σε Ηρόδ.

τέγεος, -ον (τέγος), στην ἢ κοντά στην οροφή, *τέγεοι θάλαμοι*, λέγεται για τα γυναικεία διαμερίσματα, *ὑπερῶον*, σε Ομήρ. Ιλ.

τέγος, -εος, τό, I. ὅπως το *στέγος*, στέγη, οροφή, Λατ. *tectum*, σε Ομήρ. Οδ., Αριστοφ. κ.λπ.· *οὐπὶ τοῦ τέγους*, ἐσὺ που βρίσκεσαι πάνω στη στέγη, σε Ομήρ. Οδ., Αριστοφ. **II.** οποιοδήποτε στεγασμένο μέρος του σπιτιού, δωμάτιο, θάλαμος, σε Ομήρ. Οδ., Πίνδ.

τεθαλώς, τεθαλῡῖα, μτχ. παρακ. του θάλλω.

τεθαρρηκότως, ἐπίρρ. του *θαρρέω*, τολμηρά, με θάρρος, σε Πολύβ.

τεθάφᾱται, Ιων. γ' πληθ. Παθ. παρακ. του θάπτω.

τέθηπα ($\sqrt{\Theta A \Pi}$), παρακ. με σημασία ενεστ. (κανονικός ενεστ. δεν υπάρχει), Επικ. υπερσ. *έτεθήπεα*, ως παρατ. **I. 1.** αμτβ., μένω έκθαμβος, κατάπληκτος, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ.· ως επί το πλείστον στην μτχ. *τεθηπώς*, έκπληκτος, έκθαμβος, σε Ομήρ. Ιλ.· εδώ ανήκει επίσης και ο αόρ. β' *έταφον*, ο οποίος χρησιμοποιείται από τον Όμηρ. μόνο στη μτχ. *τάφών*, στις φράσεις *ταφών ανόρουσε*, *στη δὲ ταφών*· αλλά γ' ενικ. *τάφε* (αντί *έταφε*), απαντά σε Πίνδ.· και α' ενικ. *έταφον*, σε Αισχύλ. **2.** με αιτ., θαυμάζω ή μένω έκπληκτος προς κάτι, σε Λουκ.

τέθμιος, -ον ή τέθμια, -ον, Δωρ. αντί *θέσμιος*, ορισμένος, κανονικός, Λατ. *solenis*, σε Πίνδ.· *τέθμιον*, *τό*, = το επόμ., στον ιδ.

τεθμός, ό, Δωρ. αντί *θεσμός*, νόμος, έθιμο, σε Πίνδ.

τεθορεΐν, με αναδιπλ. αντί *θορεΐν*, απαρ. αορ. β' του *θρώσχω*.

τεθορυβημένως, επίρρ. μτχ. Παθ. παρακ. του *θορυβέω*, με θόρυβο, σε Ξεν.

τεθριππο-βάμων, [ᾱ], ό· *τεθριπποβάμων στόλος* = *τέθριππον*, σε Ευρ.

τεθριππο-βάτης[ᾱ], -ου, ό, οδηγός άρματος που σύρεται από τέσσερα άλογα, σε Ηρόδ.

τέθρ-ιππος, -ον (τέτταρα, ἵππος)· **I.** αυτός που σύρεται από τέσσερα άλογα, σε Πίνδ., Ευρ.· *ἄμιλλαι τέθριππαι*, αγώνας της αρματοδρομίας, σε Ευρ. **II.**

τέθριππον (ενν. *άρμα*), *τό*, άρμα συρόμενο από τέσσερα άλογα, σε Ηρόδ.,

Ευρ.· *τέθριππον ἵππων*, τέσσερα άλογα ζευγμένα κοντά-κοντά, σε Αριστοφ.

τεθριπποτροφέω, τρέφω τέσσερα άλογα για τέθριππο άρμα, σε Ηρόδ.

τεθριππο-τρόφος, -ον (τρέφω), αυτός που τρέφει τέσσερα άλογα για τέθριππο άρμα, *τεθριπποτρόφος οίκία*, δηλ. πλούσια οικογένεια που μπορούσε να τρέφει τέσσερα άλογα για αγώνα αρματοδρομίας τεθρίππων (ο οποίος ήταν ο πιο δαπανηρός από όλους τους αγώνες), σε Ηρόδ.

τεθυωμένος, μτχ. Παθ. παρακ. του *θυόω*.

τεΐδε, Δωρ. αντί *τήδε*.

τεΐν[ι], Δωρ. και Επικ. δοτ. ενικ. του *σύ*.

τείνω (\sqrt{TAN} , πρβλ. [τανύω](#))· μέλ. *τενῶ*, αόρ. *έτεινα*, Επικ. *τεῖνα*· παρακ.

τέτάκα — Παθ., μέλ. *τάθήσομαι*, αόρ. *έτάθην [ᾱ]*, Επικ. *τάθην*· παρακ.

τέτάμαι· υπερσ. γ' ενικ. και πληθ. *τέτατο, τέταντο*, γ' δυϊκ. *τετάσθην*·

A. I. 1. *τεντώνω* με δύναμη, *τεντώνω* όσο μπορώ, *τόζον έτεινεν*, το τέντωσε εντελώς, όσο ήταν δυνατό, σε Ομήρ. Ιλ.· *έξ άντυγος ήνία τείνας*, έχοντας δέσει σφιχτά, *τεντωτά* τα ηνία στην κιγκλίδα του άρματος, στο ιδ. — Παθ., (*ίμάς*)

τέτατο, ο ιμάντας ήταν *τεντωμένος*, στο ιδ.· *ιστία τέτατο*, τα ιστία ήταν

τεντωμένα, σε Ομήρ. Οδ.· απόλ., *μη τείνειν ἄγαν*, μην *τεντώνεις* το σχοινί, τη

χορδή τόσο σφιχτά, σε Σοφ. **2.** *μεταφ.*, *ἴσον τείνειν πολέμου τέλος*, καθιστώ τη μάχη ισόρροπη, σε Ομήρ. Ιλ. — Παθ., *ἐπὶ ἴσα μάχη τέτατο*, στο ιδ.· *ἵπποισι*

τάθη δρόμος, το βήμα τους επιταχύνθηκε στο έπακρο, στο ιδ.· επίσης,

προσπαθῶ, αγωνίζομαι, εντείνω τις δυνάμεις μου, σε Πίνδ. **3.** *εκτείνω*,

απλώνω, Ζεὺς λαίλαπα τείνει, σε Ομήρ. Ιλ.· *νύξ τέταται βροτοῖσι*, η νύχτα είναι απλωμένη πάνω από τους θνητούς, σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως, λέγεται για το φως,

τέτατο φάος, σε Σοφ.· λέγεται για τον ήχο, *ἀμφὶ νῶτ' έτάθη πάταγος*, σε Σοφ.

4. *σκοπεύω, κατευθύνω* προς κάποιο σημείο, κυρίως από το τόξο, *τείνειν βέλη*, στον ιδ.· έπειτα *μεταφ.*, *τείνω φόνον εἷς τινα*, σκοπεύω, μελετώ, σχεδιάζω τον θάνατο κάποιου, σε Ευρ.· *τείνω λόγον εἷς τινα*, σε Πλάτ. **II. 1.** *εκτείνω* κατά

μήκος, σε Ηρόδ. — Παθ., *εξαπλώνομαι* κατά μήκος, *ταθείς ἐπιγαίη*, σε Ομήρ.

Ιλ.· *ταθείς ἐνὶ δεσμῶ*, βρίσκεται *ξαπλωμένος* με αλυσίδες, σε Ομήρ. Οδ. **2.**

εκτείνω προς κάποιον, *προτείνω, παρουσιάζω, προσφέρω, τινὰ ἐπὶ σφαγάν*, σε Ευρ. — Μέσ., *τείνεσθαι χέρα*, *τεντώνω, εκτείνω* τα χέρια, κ.λπ., σε Θεόκρ. **3.**

εκτείνω, επιμηκύνω, λέγεται για το χρόνο, σε Αισχύλ., Ευρ.: *τείνειν λόγον*, σε Αισχύλ. **B. I.** αμτβ., λέγεται για γεωγραφική θέση, εκτείνομαι, σε Ηρόδ., Ξεν.: λέγεται για χρόνο, *τείνοντα χρόνον*, χρόνος που παρατείνεται, σε Αισχύλ. **II.** αγωνίζομαι, μάχομαι, προσπαθώ, *έναντία τινί*, σε Πλάτ.: *σπεύδω, βιάζομαι*, σε Ευρ., Ξεν. **III. 1.** εκτείνομαι, φθάνω, Λατ. *pertinere*, *ἐπὶ τὴν ψυχὴν*, σε Πλάτ. **2.** αναφέρομαι, ανήκω κάπου, Λατ. *spectare ad*, *τείνει ἐς σέ*, αναφέρεται σε σένα, σε σένα αποβλέπει, σε Ηρόδ., Ευρ. κ.λπ.: *ποῖ τείνει;* σε τί αναφέρεται; σε Πλάτ.: *ἐγγύς τι τείνειν τοῦ θανάτου*, στον ιδ.

τεῖρος, -εος, τό, Επικ. τύπος του *τέρας*, βρίσκεται μόνο στον πληθ., αστερισμοί στον ουρανό, ουράνια σημάδια, μόνο μια φορά στον Όμηρ.: *τὰ τείρεα πάντα, τὰ τ' οὐρανὸς ἐστεφάνωνται*, σε Ομήρ. Ιλ.: *ἐνὶ τείρεσιν αἰθέρος*, σε Ομήρ. Ύμν.

τείρω (√ΤΕΡ), παρατ. *ἔτειρον*, μόνο σε ενεστ. και Ενεργ. και Παθ. παρατ., **I.** τρίβω σκληρά: λέγεται για τα αποτελέσματα του πόνου, φθείρω, καταστρέφω, ταλαιπωρώ, βασανίζω, σε Όμηρ., Αισχύλ. — Παθ., *τείροντο καμάτω τε καὶ ἰδρῶ*, σε Ομήρ. Ιλ.: *τείρετο δ' αἰνῶς*, ήταν απόλυτα θλιμμένη, στο ιδ. κ.λπ. **II.** αμτβ., υποφέρω από θλίψη, *ἥ μάλα δὴ τείρουσι υἷες Ἀχαιῶν*, στο ιδ.

τειχεσι-πλήτης, -ου, ὁ (πελάζω), αυτός που προσβάλλει, που πλήττει τα τείχη, δηλ. αυτός που επιτίθεται αιφνιδιαστικά και βίαια στις πόλεις, σε Ομήρ. Ιλ.

τειχέω, μέλ. *τειχήσω*, **I.** = *τειχίζω*, χτίζω τείχη, σε Ηρόδ.: *τείχος τειχέω*, στον ιδ. **II.** μτβ., οχυρώνω, *τὸν Ἰσθμόν*, στον ιδ.

τειχίεις, -εσσα, -εν, = *τειχιόεις*, σε Στράβ.

τειχ-ήρης, -ες (ἀραρίσκω), περικυκλωμένος από τείχη, πολιορκούμενος, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.

τειχίζω, μέλ. Αττ. *τειχιῶ*, αόρ. *ἐτείχισα*, παρακ. *τετείχικα (τείχος)*: **I.** χτίζω τείχος, σε Αριστοφ. κ.λπ.: με σύστ. αιτ., *τειχίζω τείχος*, οικοδομῶ τείχος, σε Θουκ.: *ομοίως στη Μέσ.*, *τείχος ἐτείχισαντο*, έχτισαν γι' αυτούς τείχος, σε Ομήρ. Ιλ. — Παθ., *χτίζομαι*, σε Πίνδ.: γ' ενικ. υπερσ. *τετείχιστο*, απρόσ., υπήρχαν οικοδομικές κατασκευές, σε Ηρόδ. **II.** μτβ., περιτειχίζω ή οχυρώνω, *τὸ οὔρος*, στον ιδ.: *τὴν πόλιν*, σε Θουκ., Δημ. — στη Μέσ., *τειχίζεσθαι τὸ χωρίον*, σε Θουκ. — Παθ., *περικλείομαι από τείχους*, στον ιδ.: *τὰ τετειχισμένα*, τα οχυρωμένα μέρη, στον ιδ.

τειχιόεις, -εσσα, -εν (τείχος), περιτειχισμένος με ψηλά τείχη, σε Ομήρ. Ιλ.

τειχίον, τό (τείχος), περιτείχισμα, σε Ομήρ. Οδ.: η υποκορ. του σημασία λέγεται συνήθως για τα ιδιωτικά οικοδομήματα και όχι —όπως το *τείχος*,— για τα τείχη της πόλης.

τείχισις, ἡ (τειχίζω), εργασία περιτείχισης, η ίδια η περιτείχιση, σε Θουκ., Ξεν.

τείχισμα, -ατος, τό (τειχίζω), τείχος ή φρούριο, οχύρωμα, σε Ευρ., Θουκ.

τειχισμός, ὁ, = *τείχισις*, σε Θουκ.

τειχοδομέω, μέλ. *τειχοδομήσω*, κτίζω τείχος, σε Ανθ.

τειχοδομία, ἡ, οικοδόμηση τειχών, σε Πλούτ.

τειχο-δόμος, -ον (δέμω), αυτός που χτίζει, που οικοδομεί τείχη.

τειχ-ολέτις, -ιδος, ἡ, αυτή που καταστρέφει τα τείχη, παρά Πλούτ.

τειχομαῖχέω, μέλ. *τειχομαχήσω*, μάχομαι στα τείχη, δηλ. πολιορκῶ, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.: *τειχομαχέω τινί*, σε Αριστοφ.: *πρὸς τινα*, σε Πλούτ.

τειχο-μάχης[ᾱ], -ου, ὁ (μάχομαι), αυτός που προσβάλλει τα τείχη, πολιορκητής, σε Αριστοφ.

τειχομαχία, Ιων. **τειχομαχίη**, ή, μάχη στα τείχη, δηλ. πολιορκία, σε Ηρόδ.· έτσι ονομάζεται η δωδέκατη ραψωδία της Ιλιάδας (Μ), σε Πλάτ.

τειχο-μελής, -ές (μέλος), αυτός που τειχίζει δια μουσικής, λέγεται για τη λύρα του Αμφίονα, σε Ανθ.

τειχο-ποιός, -όν (ποιέω)· **I.** αυτός που χτίζει τείχη ή οχυρώματα, σε Λουκ. **II.** οί *τειχοποιοί* στην Αθήνα, ήταν εκλεγμένοι άρχοντες επιφορτισμένοι με την επιστασία της επισκευής των τειχών της πόλης, σε Δημ., Αισχίν.

τείχος, -εος, τό, I. τείχος· ιδίως, μεγάλο τείχος γύρω από πόλη, το τείχος της πόλης, σε ενικ. και πληθ., σε Όμηρ.· *τειχέων κιθῶνες*, χιτώνες από τείχη, δηλ. πολλά τείχη το ένα μέσα στο άλλο, σε Ηρόδ.· *τείχος ἐλαύνειν, δέμειν*, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· *οἰκοδομεῖν*, σε Ηρόδ.· *τείχος περιβάλλεσθαι*, *moenia sibi circumdare*, στον ιδ.· επίσης, *τείχος περιβάλλεσθαι τὴν πόλιν*, στον ιδ.· *τείχος ῥήξασθαι*, προκαλῶ ρήγμα στο τείχος, σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως στους πεζογράφους, *τείχος καθαιρεῖν, κατασκάπτειν*, σε Ηρόδ. κ.λπ. **2.** τὰ *μακρὰ τείχη* στην Αθήνα, τείχη που ένωναν την πόλη με τα λιμάνια του Πειραιά και του Φαλήρου, τα οποία καλούνταν αντίστοιχα τὸ *βόρειον* ή Πειραιϊκό, και το νότιον ή Φαληρικό τείχος· *τείχος, τείχη*, διαφέρει από το *τοιχος*, όπως το Λατ. *murus*, *moenia* από το *paries*, όπως τα τείχη της πόλης από τον τοίχο του σπιτιού· πρβλ. **τειχίον**. **II.** οποιοσδήποτε οχυρωμένος τόπος, κάστρο, φρούριο, σε Ηρόδ.· στον πληθ. λέγεται για ένα μόνο φρούριο ή μεμονωμένες οχυρώσεις, στον ιδ. **III.** οχυρωμένη πόλη, σε Ηρόδ., Ξεν. κ.λπ.· ομοίως στον πληθ. (αμφίβ. προέλ.).

τειχοφυλάκέω, μέλ. *τειχοφυλακήσω*, φυλάττω τα τείχη, σε Πλούτ.

τειχο-φύλαξ[ῦ], -ἄκος, ό, φρουρός τειχών, σε Ηρόδ.

τειχύδριον, τό, υποκορ. του *τείχος*, σε Ξεν.

τείως, επίρρ., Επικ. και Ιων. αντί *τέως*.

τέκε, Επικ. γ' ενικ. αορ. β' του *τίκτω*· **τεκεῖν**, απαρ.

τεκμαίρομαι, μέλ. *τεκμαρῶμαι*, αόρ. *έτεκμηράμην*, Επικ. *τεκμηράμην*· αποθ. (*τέκμαρ*)·

A. I. δηλώνω με σημάδι ή όριο, ορίζω, διατάσσω, σε Όμηρ.· επιβάλλω έργο σε κάποιον, προστάζω, ορίζω, σε Ομήρ. Οδ.· με απαρ., σχεδιάζω, έχω σκοπό να πράξω, σε Ομηρ. Ύμν. **II.** κρίνω από σημεία και ενδείξεις, σχηματίζω γνώμη για κάποιο πράγμα, εικάζω, υπολογίζω, αποφαίνομαι, σε Ευρ.· απόλ., συμπεραίνω, σε Ξεν.· λόγος στον οποίο κάποιος στηρίζεται και εικάζει, συνήθως εκφέρεται με δοτ., *έμπύροις τεκμαίρεσθαι*, να σχηματίζεις κρίση μέσα από τις έμπυρες θυσίες, σε Πίνδ.· *τεκμαίρομαι έργω κού λόγῳ τεκμαίρομαι*, σε Αισχύλ.· *τὰ καινὰ τοῖς πάλαι*, σε Σοφ. κ.λπ.· με απαρ., *τεκμαίρομαι τοῦτο οὕτω έξειν*, σε Ξεν. **B.** Ο Ενεργ. τύπος *τεκμαίρω* απαντά στους ποιητές, δείχνω μέσα από κάποιο σημάδι ή ένδειξη, *τεκμαίρει χρῆμ' έκαστον*, η περίσταση αποδεικνύει τον κάθε άνθρωπο (δηλ. δείχνει την αξία του, κ.λπ.), σε Πίνδ.· *τεκμαίρει ιδεῖν*, παρέχει σημάδια (στους ανθρώπους) ώστε να δουν, στον ιδ.· *τέκμηρον, ὅτι μ' έπαμμένει παθεῖν*, μου δείχνει τί με περιμένει να υποφέρω, σε Αισχύλ.

τέκμαρ, Επικ. **τέκμωρ, τό, I. 1.** άκλιτο, ορισμένο σημείο ή όριο, τέρμα, τέλος, σε Ομήρ. Ιλ.· *τέκμωρ Ἰλίου*, το τέλος του Ιλίου, της Περσίας, στο ιδ. **2.** τέρμα, τέλος, σκοπός, πρόθεση, σε Πίνδ. **II.** όπως το *τεκμήριον*, ορισμένο σημείο, σίγουρη ένδειξη, όπως ο Δίας λέει για το νεύμα του ότι είναι *μέγιστον τέκμωρ έξ έμέθεν*, η ύψιστη και βεβαιότατη εγγύηση που μπορεί να δώσει, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἦν δ' οὐδέν αὐτοῖς οὔτε χείματος τέκμαρ οὐτ' ἦρος*, σε Αισχύλ. κ.λπ. **τέκμαρσις, ή (τεκμαίρομαι)**, κρίση από βέβαια σημάδια.

τεκμήρραντο, Επικ. γ' πληθ. αορ. του *τεκμαίρομαι*.

τεκμήριον, τό (τεκμαίρομαι)· **I.** όπως το *τέκμαρ* **II.** βέβαιο σημάδι ή απόδειξη, σε Ηρόδ., Αττ. **II.** θετική απόδειξη (κυρίως λέγεται για συλλογισμό), σε Αισχύλ., Πλάτ. κ.λπ.· στην Αττ. πεζογραφία, *τεκμήριον* δέ, ως ανεξάρτητη πρόταση, η απόδειξη αυτού είναι το εξής (αυτό που ακολουθεί), σε Θουκ. κ.λπ.

τεκμηριώω, μέλ. *τεκμηριώσω*, αποδεικνύω με βεβαιότητα, σε Θουκ.· *εἴ τω ἱκανὸς τεκμηριῶσαι*, αν μπορεί να αποδείξει με τεκμήρια, στον ιδ.· *τοσαῦτα ἔτεκμηρίωσε ὅτι...*, τέτοια βέβαιη απόδειξη έδωσε στο γεγονός ότι..., στον ιδ.

τεκμηρι-ώδης, -ες, όμοιος προς *τεκμήριον*, σε Αριστ.

τέκμωρ, τό, Επικ. τύπος του *τέκμαρ*.

τεκνίον, τό, υποκορ. του *τέκνον*, μικρό παιδί, σε Ανθ., Κ.Δ.

τεκνογονέω, τίκτω, γεννώ παιδιά, σε Ανθ., Κ.Δ.

τεκνογονία, ή, γέννηση παιδιών, σε Κ.Δ.

τεκνο-γόνος, -ον, αυτός που γεννάει παιδιά, σε Αισχύλ.

τεκνο-κτόνος, -ον (κτείνω), παιδοκτόνος, σε Ευρ.

τεκν-ολέτεια, ή, αυτή που έχει χάσει τα παιδιά της, λέγεται για το αηδόνι, σε Σοφ.

τέκνον, -ου, τό (τίκτω)· **I.** αυτό το οποίο γεννιέται, το παιδί (όπως το Σκωτ. *barin*, από το Αγγλο-Σαξον. *beran*, γεννώ), σε Όμηρ. κ.λπ.· γιε μου, παιδί μου, ενίοτε με αρσ. επίθετο, *φίλε τέκνον*, στον ιδ.· η αναφορ. αντωνυμία ή μητ. τίθεται συχνά σε αρσ. ή θηλ. γένος. **2.** λέγεται για ζώα, τα μικρά, στον ιδ. κ.λπ. **3.** μεταφ., τα λουλούδια καλούνται *γαίας τέκνα*, σε Αισχύλ.· τα πουλιά *αἰθέρος τέκνα*, σε Ευρ. (Η παραλήγουσα είναι μακρά στον Όμηρ., στους Τραγ. πολύ συχνότερα βραχεία).

τεκνοποιέω, μέλ. *τεκνοποιήσω*, (*τεκνοποιός*), στην Ενεργ., λέγεται για γυναίκα, γεννώ παιδιά· στη Μέσ., λέγεται για άνδρα, παράγω παιδιά, σε Ξεν.· στη Μέσ. και για τους δυο γονείς, αναπαράγομαι, κάνω παιδιά, στον ιδ.

τεκνοποιητικός, -ή, -όν, αυτός που ανήκει ή αρμόζει στη γέννηση παιδιών· ή *τεκνοποιητική* (ενν. *τέχνη*), σε Αριστ.

τεκνοποιΐα, ή, γέννηση παιδιών, σε Ξεν.

τεκνό-ποινος, -ον (ποινή), αυτός που εκδικείται τα παιδιά, σε Αισχύλ.

τεκνο-ποιός, -όν (ποιέω), λέγεται για τη σύζυγο, που γεννά παιδιά, σε Ηρόδ.· λέγεται για τον σύζυγο, που παράγει παιδιά, σε Ευρ.

τεκνο-σπορία, ή, σπορά παιδιών, σε Ανθ.

τεκνούς, -οὔσσα, -οῦν, συνηρ. αντί *τεκνόμες, -εσσα, -εν*, που έχει γεννήσει παιδιά, σε Σοφ.

τεκνο-φάγος, -ον (φαγεῖν), αυτός που τρώει παιδιά· **τεκνοφᾶγία, ή**, καταβρόχθισμα παιδιών, σε Λουκ.

τεκνο-φονέω, φονεύω παιδιά, σε Ανθ.

τεκνο-φόνος, -ον (*φένω), παιδοκτόνος, φονιάς παιδιών.

τεκνόω, μέλ. *τεκνώσω*, **I.** παρέχω παιδιά, εφοδιάζω κάποιον με παιδιά, σε Ευρ. — Παθ., γίνομαι πατέρας παιδιών, δηλ. αποκτώ παιδιά, στον ιδ. **II.**

λέγεται για τον άντρα, σπέρνω παιδιά, στον ιδ. — Μέσ., λέγεται για τη γυναίκα, γεννώ παιδιά· μεταφ., *ὄλβος τεκνοῦται*, έχει απογόνους, σε Αισχύλ.· *χθὼν ἔτεκνώσατο φάσματα*, σε Ευρ. — Παθ., γεννιέμαι, σε Τραγ.· *γάμον τεκνοῦντα καὶ τεκνούμενον*, δηλ. γάμος στον οποίο ο άντρας και γιος είναι το ίδιο πρόσωπο, σε Σοφ.

τέκνωσις, -εως, ή, γέννηση, απόκτηση παιδιών, *τέκνωσιν ποιεῖσθαι*, έχω παιδιά, αποκτώ τέκνα, σε Θουκ.

τέκον, Επικ. αντί *ἔτεκον*, αόρ. β' του *τίκτω*· **τέκοιεν**, γ' πληθ. ευκτ.

τέκος, -**εος**, **τό**, Επικ. δοτ. πληθ. *τέκεσσι*, *τεκέεσσι*, (*τίκτω*), **1.** ποιητ. αντί *τέκνον*, σε Όμηρ. κ.λπ. **2.** λέγεται για ζώα, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· στον πληθ., νεογνά, στο ίδ.

τεκταίνομαι, μέλ. *τεκτάνομαι*, αόρ. *έτεκτηνάμην*, Επικ. γ' ενικ. *τεκτήνατο*· **I.**

1. αποθ., λέγεται για ξυλουργό, κατασκευάζω, πλαισιώνω, φτιάχνω, σε Ομήρ. Ιλ.· απόλ., εκτελώ ξυλουργική εργασία, αντίθ. προς τη σιδηρουργική, σε Αριστοφ., Ξεν. **2.** λέγεται για άλλους τεχνίτες, σε Ομηρ. Ύμν., Πλάτ. **3.** μεταφ., επινοώ, μηχανεύομαι, σχεδιάζω, ιδίως λέγεται για πανουργίες, Λατ. *machinari*, *έτεκτήναντ' απόφθεγκτόν μ'*, με εμπόδισαν να τους μιλήσω, σε Ευρ.· *πᾶν ἐπ' ἐμοὶ τεκταίνέσθω* (ενν. ο Κλέωνας), σε Αριστοφ. **II.** έπειτα βρίσκουμε το Ενεργ. **τεκταίνω** με την ίδια έννοια, σε Ανθ., Λουκ.· επίσης η μτχ. *τεκταινόμενος*, με Παθ. σημασία, σε Αριστοφ., Δημ.

τεκτονεῖον, **τό**, εργαστήριο ξυλουργού, σε Αισχίν.

τεκτονία, ή (**τέκτων**), η ξυλουργική τέχνη, σε Ανθ.

τεκτονικός, -**ή**, -**όν** (**τέκτων**), ασκημένος ή έμπειρος στην οικοδόμηση, σε Πλάτ.· ως ουσ., καλός ξυλουργός ή οικοδόμος, αντίθ. προς τον σιδηρουργό, σε Ξεν.· ή *τεκτονική* (ενν. *τέχνη*), η δουλειά του ξυλουργού, η ξυλουργική, σε Πλάτ. κ.λπ.

τεκτοσύνη, **ή**, η τέχνη του ξυλουργού, ξυλουργική τέχνη, *άνηρ εὖ εἰδώς τεκτοσυνάων*, σε Ομήρ. Οδ.· *ἄτιμον χέρα τεκτοσύνας*, χέρι μη τιμημένο, μη ικανό στην τέχνη του, σε Ευρ.

τέκτων, -**ονος**, **ὁ** (**τίκτω**)· **1.** κάθε ένας που κατεργάζεται ξύλα, ιδίως ξυλουργός, λεπτουργός, σε Όμηρ. κ.λπ.· αντίθ. προς τον σιδηρουργό (*χαλκεύς*), σε Πλάτ., Ξεν.· προς τον κτίστη (*λιθολόγος*), σε Θουκ. κ.λπ. **2.** γενικά, κάθε τεχνίτης ή χειρωνακτής εργάτης, *τέκτων κεραοζόος*, αυτός που κατασκευάζει διάφορα αντικείμενα από κέρατο, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για εργάτη μετάλλων, σε Ευρ.· γλύπτης, αγαλματοποιός, σε Σοφ., Ευρ. **3.** δόκιμος τεχνίτης σε οποιαδήποτε τέχνη, σε Πίνδ.· *τέκτων νωδυνίας*, δηλ. ιατρός, στον ίδ. **4.** μεταφ., δημιουργός, πρωτουργός, *νεικέων*, σε Αισχύλ.· *κακῶν*, σε Ευρ. **τεκῶν**, μτχ. αορ. β' του *τίκτω*.

τελαμών, -**ῶνος**, **ὁ**, πλατύς ιμάντας για τη μεταφορά οποιουδήποτε πράγματος (από τη *ῥΤΛΑ*, **τλάω*, απ' όπου πήρε το όνομά του και ο ήρωας Τελαμώνας, πρβλ. [Ἀτλας](#))· **1.** δερμάτινος ιμάντας ή λουρί, για τη μεταφορά της ασπίδας ή του σπαθιού, σε Όμηρ. **2.** πλατύς λινός επίδεσμος χρήσιμος ως επίδεσμος, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ., Ευρ.· λέγεται για το τύλιγμα με επιδέσμους των νεκρών σωμάτων των Αιγυπτίων (για τις μούμιες), σε Ηρόδ.

τελέθω, γ' ενικ. Ιων. παρατ. *τελέθεσκε*, έρχομαι στο «είναι», γίνομαι, υπάρχω, *νῦξ τελέθει*, σε Ομήρ. Ιλ.· ακολουθώ, απλώς είμαι κατά κάποιον τρόπο, *ἀριπρεπέες τελέθουσι, μινυνθάδιοι τελέθουσι*, σε Όμηρ., Τραγ.

τέλειος και **τέλεος**, -**α** (Ιων. -**η**), -**ον**, στους Αττ. επίσης -**ος**, -**ον** (**τέλος**)· **I. 1.** αυτός που έχει φτάσει το τέλος του, τέλειος, πλήρης, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· λέγεται για θύματα, τέλειος, χωρίς σημάδι ή κηλίδα, στο ίδ.· *τὰ τέλεα τῶν προβάτων*, σε Ηρόδ.· λέγεται για θυσίες, *ἱερά τέλεια*, πλήρη, τέλεια ή συμπληρωμένα στον αριθμό, ή τελούμενα με κάθε προσήκουσα ιεροτελεστία, σε Θουκ.· ομοίως, *αἰετός τελειότατος πετεηνῶν*, σημαίνει πιθ. το πιο ασφαλές μαντικό πτηνό, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** λέγεται για ζώα, αυτός που έχει πλήρη ηλικία, ακμαίος, σε Ξεν. κ.λπ. **3.** λέγεται για πρόσωπα, πλήρης, καλά καταρτισμένος, τέλειος στο είδος του, χωρίς καμία έλλειψη στην ιδιότητά του, σε Πλάτ. κ.λπ.· ομοίως λέγεται για πράγματα, *φάρμακον τελειώτατον*, στον ίδ.· *τελεία ἀρετή*,

φιλία κ.λπ., σε Αριστ. **4.** λέγεται για προσευχές, ευχές κ.λπ., τετελεσμένος, εκπληρωμένος, σε Πίνδ., Αισχύλ.· ὄψις οὐ τέλει, ὄραμα που δεν σημαίνει τίποτα, σε Ηρόδ.· *τελεία ψῆφος*, ορισμένη απόφαση, σε Σοφ. **5.** στην Αριθμητική, *τέλειοι* είναι οι αριθμοί οι οποίοι ισούνται με το άθροισμα των διαιρετών τους, όπως $6 = 3 + 2 + 1$, σε Πλάτ. **II.** λέγεται για τους θεούς, αυτοί που εκπληρώνουν τις προσευχές, *Ζεὺςτέλειος*, Δίας ο εκπληρωτής, σε Πίνδ., Αισχύλ.· λέγεται για την Ήρα, *ζυγία*, Λατ. Juno pronuba, η προστάτιδα θεά του γάμου, σε Πίνδ., Αισχύλ. κ.λπ.· ομοίως, *τέλειος ἀνὴρ*, Λατ. paterfamilias, κύριος του σπιτιού, οικοδεσπότης, πατέρας της οικογένειας, σε Αισχύλ. **III.** τελευταίος, έσχατος, σε Σοφ. **IV.** *τέλειον* (όχι *τέλεον*), τό, βασιλικό συμπόσιο, ως μετάφραση του Περσικού *tyeta*, σε Ηρόδ. **V. 1.** επίρρ. *τελέως*, τελικά, εν τέλει, σε Αισχύλ., Πλάτ. κ.λπ. **2.** τελείως, απολύτως, εντελώς, σε Ηρόδ. **3.** το ουδ. *τέλεον* χρησιμοποιείται επίσης ως επίρρ., σε Λουκ. **VI.** Συγκρ. και υπερθ.· ο Όμηρ. χρησιμοποιεί τα *τελεώτερος* ή *τελειότερος*, *τελειότατος*, χάριν μέτρου· στους Αττ. επικρατεί ο τύπος *τελεώτερος*, *τελεώτατος*.

τελειόω και **τελεόω**, μέλ. *τελειώσω*, *τελεώσω*, κάνω κάτι τέλειο, τελειοποιώ, συμπληρώνω· **I.** λέγεται για πράγματα, κάνω τέλειο, συμπληρώνω, εκτελώ, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ. — Παθ., τελειούμαι, σε Ηρόδ., Σοφ.· *τελεωθέντων ἀμφοτέροισι*, όταν οι επιθυμίες και των δύο πλευρών εκπληρώθηκαν, σε Ηρόδ.· λέγεται για προφητείες, εκπληρώνομαι, σε Κ.Δ. **II.** λέγεται για πρόσωπα, φέρνω κάποιον στην τελειότητα, σε Ηρόδ.· *τελειῶσαι λόχον*, να επιτύχει το σχέδιο της ενέδρας, σε Σοφ. — Παθ., φτάνω στην τελειότητα, φτάνω στο τέλος των αγώνων μου, στον ίδ.· φτάνω στην ακμή της ηλικίας μου, σε Πλάτ.

τελείω, Επικ. αντί *τελέω*.

τελείωσις ή **τελέωσις**, -εως, ή (**τελειόω**), τελειοποίηση, συμπλήρωση, σε Κ.Δ.

τελειωτής, -οῦ, ὁ, αυτός που τελειοποιεί, που συμπληρώνει, σε Κ.Δ.

τελεό-μηνος, -ον (**μήν**), αυτός που συμπλήρωσε το δωδεκάμηνο διάστημα του έτους, *τελεόμηνος ἄροτος*, δηλ. ένα πλήρες δωδεκάμηνο, σε Σοφ.

Τελέοντες, οἱ, μια από τις τέσσερις πρώτες Αττικές φυλές, πιθ. (από το *τελέω* III), αυτοί που τελούν τις αρετές, οι ιερείς· ή (από το *τελέω* II), αυτοί που φορολογούνται, οι γεωργοί, σε Ηρόδ.

τέλεος, **τελεόω**, βλ. **τέλειος**, **τελειόω**.

τελέσειας, β' ενικ. ευκτ. αορ. του *τελέω*.

τελεσθείς, μτχ. Παθ. αορ. του *τελέω*.

τελεσιούργημα, τό, κατορθωμένος σκοπός, σε Πολύβ.

τελεσιουργός, -όν, αυτός που εκτελεί το σκοπό του, αποτελεσματικός, σε Πλάτ.

τέλεσμα, -ατος, τό (**τελέω**), χρήματα πληρωμένα ή που πρόκειται να πληρωθούν, πληρωμή, σε Λουκ.

τελεσσι-δώτειρα, ποιητ. αντί *τελεσιδ-*, αυτή που προσφέρει συμπλήρωση ή εκπλήρωση, σε Ευρ.

τελεσσί-φρων, -ονος, ὁ, ή (**φρήν**), ποιητ. αντί *τελεσίφρων*, αυτός που εκτελεί τη θέλησή του, σε Αισχύλ.

τελεστήριον, τό (**τελέω** III)· **I.** τόπος προς μύηση, όπως ο ναός της Ελευσίνας, σε Πλούτ. **II.** *τελεστήρια*, τά, ευχαριστήρια θυσία για επιτυχία, σε Ξεν.

τελεστικός, -ή, -όν (**τελέω** III), κατάλληλος προς μύηση, μυστικός, σε Πλάτ. **τελέστωρ**, -ορος, ὁ (**τελέω** III), ιερέας, σε Ανθ.

τελεσφορέω, μέλ. *τελεσφορήσω*, **I.** φέρνω τον καρπό σε πλήρη ωριμότητα, σε Κ.Δ. **II.** πληρώνω φόρο ή τέλος, σε Ξεν.

τελεσ-φόρος, -ον (τέλος, φέρω)· **I.** αυτός που φέρνει σε ένα τέλος, φέρνει σε πέρας, *τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν*, λέγεται για το έτος που συμπληρώνει τον κύκλο που, λέγεται για ένα τέλειο έτος, σε Όμηρ.· *τελεσφόροι ἄραί, εὐχαί*, που τείνουν προς εκπλήρωση, σε Αισχύλ., Ευρ.· *φάσματα δὸς τελεσφόρα*, κάνε να εκπληρωθούν τα οράματα, σε Σοφ.· *τελεσφόρον χάριν δοῦναι*, να δώσει τη χάρη της εκτέλεσης, της εκπλήρωσης, στον ιδ. **II. 1.** εκπληρώνοντας τους σκοπούς κάποιου, *Μοῖρα*, σε Αισχύλ.· *Δίκη*, σε Σοφ.· *πεσεῖν ἐς τὸ μὴ τελεσφόρον*, πέφτω ανίσχυρος στο έδαφος, σε Αισχύλ. **2.** αυτός που φέρνει τον καρπό στην τελειότητα (δηλ. σε ωρίμανση), *δένδρον*, σε Πλούτ.· αυτός που έχει τη διοίκηση ενός πράγματος, με γεν., σε Αισχύλ.

τελετή, -ῆς, ἡ (τελέω)· **I.** μύηση στα μυστήρια, σε Ηρόδ., Πλάτ. κ.λπ.· *ἐς χειρας ἄγεσθαι τὴν τελετήν*, αναλαμβάνω το ζήτημα της μύησης, σε Ηρόδ.· στον πληθ., μυστηριώδεις ιεροτελεστίες κατά τη μύηση, σε Ευρ., Αριστοφ. κ.λπ. **II.** γιορτή που συνοδεύεται από τέτοιου είδους ιεροτελεστίες, στον πληθ., σε Πίνδ.· στον ενικ., σε Ευρ.

τελεῦντι, Δωρ. αντί *τελοῦσι*, γ' πληθ. του *τελέω*.

τελευταῖος, -α, -ον (τελευτή), **1.** έσχατος, Λατ. *ultimus*, σε Ηρόδ.· *τὰ τελευταῖα*, οι καταλήξεις, στον ιδ.· *τελευταίους στηῆσαι*, εγκαθιστώ στις τελευταίες τάξεις, σε Ξεν. **2.** λέγεται για τον χρόνο, *ἡ τελευταία*, με ή χωρίς το *ἡμέρα*, η τελευταία μέρα που έχει οριστεί για πληρωμή, σε Δημ.· η τελευταία μέρα ενός ανθρώπου, σε Σοφ. **3.** έσχατος, δεινότατος, *ῥβρις*, στον ιδ. **II. 1.** *τὸ τελευταῖον* ως επίρρ., την τελευταία φορά, τελευταίο από όλα, σε Ηρόδ., Ξεν. κ.λπ.· *ἡ τελευταῖον*, σε Πλάτ. κ.λπ.· και *τὰ τελευταῖα*, σε Θουκ. **2.** επί τέλους, σε Αριστοφ. κ.λπ.· αλλά, **3.** το επίθ. συχνά βρίσκεται μετά από ρήματα όπου κανονικά θα έπρεπε να έχουμε επίρρ., *ὁ τελευταῖος δραμών*, σε Αισχύλ.· *παρελθόντες τελευταῖοι*, σε Θουκ.

τελευτάω, Ιων. *τελευτέω*, μέλ. *τελευτήσω* — Παθ., Μέσ. μέλ. *τελευτήσομαι*· αόρ. *έτελευτήθην*· **I. 1.** τελειώνω, εκπληρώνω, Λατ. *perficere*, σε Όμηρ.· εκπληρώνω όρκο ή υπόσχεση, στον ιδ.· *τελευτᾶν τινι κακὸν ἡμαρ*, προκαλώ άσχημη μέρα για κάποιον, σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως στους Αττ., *ποῖ τελευτήσαι με χρή;* = σε ποιο τέλος πρέπει να το φέρω; σε Σοφ.· *Ζεὺς ὃ τι νεύσῃ, τοῦτο τελευτᾷ*, σε Ευρ. κ.λπ. — Παθ., εκπληρώνομαι, γίνομαι, συμβαίνω, σε Όμηρ., Ευρ. **2.** φέρνω σε πέρας, τελειώνω, ιδίως *τελευτάω τὸν αἰῶνα*, τελειώνω την ζωή, δηλ. πεθαίνω, σε Ηρόδ.· *τελευτάω βίον*, σε Αισχύλ.· επίσης με γεν., *τελευτᾶν βίου*, τελειώνω την ζωή, σε Ξεν.· ομοίως, *λόγου τελευτᾶν*, σε Θουκ.· επίσης και χωρίς τον *βίον*, τελειώνω την ζωή, πεθαίνω, σε Ηρόδ., Αττ.· *τελευτάω ὑπότινος*, φονεύομαι, σε Ηρόδ. **II. αμτβ., 1.** εκπληρώνομαι, στον ιδ. **2.** φτάνω σ' ένα τέλος, τελειώνω, Λατ. *finire*, στον ιδ., Αττ.· με εμπρόθ. προσδιορ., *τελευτάω ἔς τι*, φτάνω σ' ένα συγκεκριμένο τέλος, καταλήγω κάπου, σε Ηρόδ., Αττ.· *ποῖ (ἐς τί) τελευτᾷ;* σε τί καταλήγει; ποιο είναι το τέλος του; σε Αισχύλ. **3.** πεθαίνω, βλ. ανωτ. **4.** η μτχ. *τελευτῶν, -ῶσα, -ῶν*, χρησιμοποιείται ως επίρρ., επί τέλους, στο τέλος, *τελευτᾶν ἔλεγε*, σε Ηρόδ.· *κἂν ἐγίγνετο πληγὴ τελευτῶσα*, και θα τελείωνε το πράγμα σε συμπλοκή, σε Σοφ.· *τὰς ὀλοφύρσεις τελευτῶντες ἐξέκαμνον*, στο τέλος κουράστηκαν από το πένθος, σε Θουκ. **5.** λέγεται για χώρα, φτάνω σ' ένα τέλος, παρακαμάζω, σε Ηρόδ.

τελευτή, ἡ (τελέω)· **I. 1.** τελείωμα, συμπλήρωση, εκπλήρωση, σε Ομήρ. Οδ. **2.** τέλος, σε Ομήρ. Ιλ., Αττ.· *τῆς ὁδοῦ*, σε Αριστοφ.· *ἡ τελευτή τοῦ πολέμου*, σε

Θουκ. **3.** ιδίως, το τέλος της ζωής, *βιότοιο τελευτή*, σε Ομήρ. Ιλ.· *βίου*, σε Ηρόδ. κ.λπ.· επίσης, περιφραστ. *θανάτοιο τελευτή*, το τέλος που ο θάνατος φέρνει, Λατ. *mortis exitus*, σε Ησίοδ. **4.** τέλος, έκβαση, αποτέλεσμα, σε Πίνδ., Αισχύλ. **5.** με προθ., χρησιμ. με επιρρ. σημασία, *ἐς τελευτήν*, στο τέλος, επί τέλους, σε Ησίοδ., Σοφ.· *ἐπιτελευτῆς*, σε Πλάτ.· *ἐν τελευτῇ*, σε Αισχύλ. **Π. 1.** τέλος, άκρη οποιουδήποτε πράγματος, *τελευταί Λιβύης*, τα άκρα της Λιβύης, σε Ηρόδ. **2.** τέλος πρότασης, σε Αριστ.

τελέω, Επικ. επίσης **τελείω**· Επικ. παρατ. *τέλεον*· μέλ. *τελέσω*, Επικ. *τελέσσω*, Ιων. *τελέω*, Αττ. *τελῶ*, αόρ. *έτέλεσα*, Επικ. *έτέλεσσα*· παρακ. *τετέλεκα* — Παθ., Επικ. ενεστ. *τελείομαι*, μέλ. *τελεσθήσομαι*, και Μέσ. μέλ. με Παθ. σημασία, γ' ενικ. *τελείται*, απαρ. *τελέεσθαι*, *τελείσθαι*, μτχ. *τελεύμενος*· αόρ. *έτελέσθην*· παρακ. *τετέλεσμαι*, γ' ενικ. υπερσ. *τετέλεστο*· (τέλος)· **I. 1.** συμπληρώνω, τελειώνω, εκπληρώνω, και γενικά, διενεργώ, φέρνω σε πέρας, Λατ. *perficere*, σε Όμηρ. — Παθ., στον ιδ.· *ἄμα μῦθος ἔην, τετέλεστο δὲ ἔργον*, ειπώθηκε ο λόγος και αμέσως ήταν τελειωμένο το έργο, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** εκπληρώνω το λόγο μου, σε Όμηρ.· παρέχω σε κάποιον την εκπλήρωση κάποιου πράγματος, *τί τινι*, στον ιδ.· *τελέω νόον τινί*, εκπληρώνω την επιθυμία κάποιου, σε Ομήρ. Ιλ.· *τελέσαι κότον, χόλον*, να καταπιεί το θυμό του, την οργή του, στο ιδ.· με απαρ., *οὐδ' έτέλεσε φέρειν*, ούτε κατόρθωσε να φέρει, στο ιδ.· *ὄρκια τελείν*, όπως το *ὄρκον τελευτάν*, εκπληρώνω ή επιβεβαιώνω έναν όρκο, στο ιδ. **3.** κάνω κάτι τέλειο, τελειοποιώ, *ἀρετάν*, σε Πίνδ.· *τελέω τινα*, δίνω σε κάποιον ευλογίες, ευχές τέλειας ευτυχίας, στον ιδ.· ομοίως, *τελεσθεις ὄλβος*, σε Αισχύλ.· επίσης, φέρνω το παιδί στην ωριμότητα, το φέρνω στην ζωή, σε Ευρ. **4.** φέρνω σε ολοκλήρωση, τελειώνω, *όδόν*, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· χωρίς το *όδόν*, τελειώνω την πορεία κάποιου σε ένα μέρος, φτάνω σ' αυτό, σε Θουκ. **5.** λέγεται για το χρόνο, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ. — Παθ., *ἡματα μακρὰ τελέσθη*, στο ιδ.· λέγεται για ανθρώπους, φτάνω στο τέλος μου, στο τέλος της ζωής μου, σε Αισχύλ. **6.** αμτβ. όπως το Παθ., εκπληρώνομαι, αποβαίνω κατά κάποιο τρόπο, στον ιδ., σε Σοφ. **Π. 1.** πληρώνω ό,τι οφείλω, πληρώνω τα τέλη μου, σε Ομήρ. Ιλ.· γενικά, πληρώνω, παρέχω δώρο, σε Όμηρ., Αττ.· απόλ., πληρώνω φόρους, σε Ηρόδ. — Παθ., λέγεται για χρήματα, πληρώνομαι, καταβάλλομαι, στον ιδ.· λέγεται για πρόσωπα, υπόκειμαι σε πληρωμή φόρου ή φορολογούμαι, σε Δημ. **2.** δαπανώ, ξοδεύω, σε Ηρόδ. — Παθ., δαπανούμαι, ξοδεύομαι, στον ιδ.· *ἐς τὸ δείπνον τετρακόσιοι τάλαντα τετελεσμένα*, δαπανημένα στο δείπνο, στον ιδ. **3.** επειδή σε πολλές ελληνικές πόλεις οι πολίτες ήταν διαιρεμένοι σε τάξεις ανάλογα με τη φορολογήσιμη περιουσία τους, η φράση *τελέω εἷς τινας*, σήμαινε ανήκω σε κάποια τάξη, υπολογίζομαι ότι ανήκω σε κάποια τάξη, Λατ. *censeri inter*, *τελέω ἐς Ἑλλήνας*, *ἐς Βοιωτούς*, ανήκω στους Έλληνες, στους Βοιωτούς, στον ιδ.· *εἰςάστοὺς τελέω*, ανήκω στους πολίτες, σε Σοφ.· *εἰς γυναῖκας ἐξ ἀνδρῶν τελέω*, να καταταχθώ στις γυναίκες ενώ είμαι άνδρας, σε Ευρ.· απ' όπου να συγκριθεῖ *πρὸς τὸν πατέρα τελέσαι*, με τον πατέρα του, σε Ηρόδ. **ΠΙ. 1.** όπως το *τελειόω* Π, κάνω κάτι τέλειο, δηλ. μυώ στα μυστήρια, σε Πλάτ., Δημ. — Παθ., μπουόμαι, Λατ. *initiari*, σε Αριστοφ., Πλάτ. κ.λπ.· *Διονύσῳ τελεσθῆναι*, να αφιερωθεῖ στον Διόνυσο, να μνηθεῖ στα μυστήριά του, σε Ηρόδ.· με αιτ., *τελεσθῆναι Βακχεῖα*, σε Αριστοφ. **2.** μεταφ., *στρατηγὸς τελεσθῆναι*, να διοριστεί επίσημα στρατηγός, σε Δημ.· *τετελεσμένος σωφροσύνη*, οπαδός της σωφροσύνης, της εγκράτειας, σε Ξεν. **3.** επίσης, λέγεται για ιερές τελετές, *τελώ*, σε Ευρ., Ανθ.

τελέως, επίρρ., βλ. **τέλειος**.

τελήεις, -εσσα, -εν (τελέω)· **I.** = *τέλειος*, λέγεται για θύματα, *ἔρδειν* ή *ῥέζειν* *τεληέσσας* *ἐκατόμβας*, εκατόμβες είτε πλήρεις στον αριθμό ή τέλειες στην ηλικία των θυσιαζομένων ζώων ή με ζώα χωρίς κάποιο σημάδι, αψεγάδιαστα, σε Ομήρ. *Ιλ.*· *τελήεντες οἰωνοί*, πουλιά που προμαντεύουν κάτι με βεβαιότητα, σε Ομήρ. *Ύμν.* **II.** *τελήεις ποταμός*, λέγεται για τον Ωκεανό, ο ποταμός στον οποίο όλοι οι άλλοι τελειώνουν ή αυτός που τελειώνει στον εαυτό του ως κυκλοτερής, σε Ησίοδ.

τέλλω, αόρ. *ἔτειλα*, παρακ. *τέταλκα*· **I.** κάνω κάτι να ανυψωθεί, εκπληρώνω, σε Πίνδ. — Παθ., έρχομαι προς τα εμπρός, ανυψώνομαι, στον *ιδ.* **II.** αμτβ. στην Ενεργ., *ἡλίου τέλλοντος*, κατά την ανατολή του ηλίου, σε Σοφ.

τέλμα, -ατος, τό, I. στάσιμο νερό, λιμνάζον νερό, έλος, βάλτος, βούρκος, σε Αριστοφ., Πλάτ.· στον πληθ., χαμηλή χώρα υποκείμενη σε πλημμύρα, σε κατακλυσμό, σε Ηρόδ. **II.** λάσπη λιμνάζοντος νερού, λάσπη χρήσιμη για την οικοδόμηση, ασβέστης, πηλός, στον *ιδ.* (άγν. προέλ.).

τελμᾶτ-ώδης, -ες (εἶδος), ελώδης, βαλτώδης, λασπώδης, *ὕδωρ*, σε Πλούτ.

τέλος, -εος, τό, I. 1. εκπλήρωση ή συμπλήρωση κάθε πράγματος, Λατ. *effectus*, δηλ. το αποτέλεσμα αυτού, η έκβασή του, το τελειώμά του, σε Όμηρ. κ.λπ.· *τέλος πολέμου*, η έκβασή του, σε Ομήρ. *Ιλ.*· *τέλος μύθῳ ἐπιθήσεις*, θα

δώσεις σκοπό στον λόγο, δηλ. θα κάνεις τον λόγο αποτελεσματικό, στο *ιδ.*· *τέλος ἐπιγίνεται ἀρῆσι*, οι προσευχές κάποιου εκπληρώνονται, σε Ομήρ. *Οδ.*· *τέλος ἔχειν*, έχω φθάσει στο τέλος, είμαι ολοκληρωμένος ή έτοιμος, σε Ομήρ. *Ιλ.*· *τέλος ἔχει δαίμων ὅπα θέλει*, η θεότητα κρατάει το αποτέλεσμα στην

εξουσία της, σε Ευρ.· *τέλος λαβείν*, συμπληρώνομαι, τελειώνομαι, σε Πλάτ. **2.** ιδίως, λέγεται για το τέλος της ζωής, *τὸ τέλος βίου*, σε Σοφ., Ευρ.· και χωρίς το *βίου*, το τέλος της ζωής, ο θάνατος, σε Ηρόδ. **3.** περιφραστικά σε διάφορες

φράσεις, *τέλος θανάτου*, το σημείο ή το όριο του θανάτου, Λατ. *exitus mortis*, σε Όμηρ.· ομοίως, *τέλος γάμοιο* = *γάμος*, σε Ομήρ. *Οδ.* κ.λπ. **4.** επιρρ. χρήσεις: **α)** *τέλος*, εν τέλει, σε Ηρόδ., Θουκ.· ομοίως, *εἰς* ή *ἐς τέλος*, σε Ηρόδ.· *διὰ τέλους*, από την αρχή μέχρι το τέλος, για πάντα, εντελώς, σε Τραγ.· **β)**

τέλει, Λατ. *omnino*, καθόλου, σε Σοφ. **II. 1.** προκείμενο τέλος, κύρια υπόθεση, *μύθου τέλος*, σε Ομήρ. *Ιλ.* **2.** τέλος ενέργειας, σε Πλάτ.· *απ' όπου, τὸ ἀγαθόν*, το μύριο και πρώτιστο αγαθό, το του Κικέρωνα *finis bonorum*, σε Αριστ. **3.**

τελειότητα, τέλεια ηλικία, *ἀνδρὸς τέλος*, τέλεια ηλικία άνδρα, η ανδρική ηλικία, σε Πλάτ.· *τέλος ἔχειν* ή *λαμβάνειν*, είμαι ανεπτυγμένος, στον *ιδ.* **4.**

τελική απόφαση, αποφασιστικότητα, σε Αισχύλ. **5.** βραβείο στους αγώνες, σε Πίνδ. **III. 1.** υπέρτατη εξουσία, σε Ευρ. κ.λπ. **2.** αρχή, αξίωμα, *οἱ ἐν τέλει*, αυτοί που κατέχουν αξιώματα, οι άρχοντες, σε Σοφ., Θουκ. κ.λπ.· *οἱ ἐν τέλει*

βεβῶτες, σε Σοφ.· *ακολουθῶς, τὸ τέλος*, η κυβέρνηση, σε Αισχύλ.· *τὰ τέλη*, οι άρχοντες, σε Θουκ., Ξεν. κ.λπ. **3.** γενικά, υπούργημα, έργο, σε Αισχύλ.·

ὁμμάτων τέλη, τα καθήκοντα των οφθαλμών, σε Ευρ. **IV.** σώμα στρατιωτών, σε Ομήρ. *Ιλ.*· *ἐν τελέεσσιν*, κατά διαιρέσεις, τάξεις ή σώματα, σε Ομήρ. *Ιλ.*·

ομοίως, *κατὰ τέλεα*, σε Ηρόδ.· *δίρρηκα τέλη*, τάγμα από άρματα, σε Αισχύλ.· λέγεται και για πλοία, *τρία τέλη τῶν νεῶν*, σε Θουκ. **V.** αυτό που πληρώνεται

για κρατικούς σκοπούς, φόρος, δασμός, χρέος, σε Αριστοφ., Πλάτ. κ.λπ.· *ἀγορᾶς τέλος*, φόρος, σε Αριστοφ.· *τέλος πρίασθαι, πωλεῖν*, αγοράζω φόρο ή τον πουλώ, σε Δημ., Αισχίν.· *αντί λύειν τέλη*, βλ. [λύω](#) **V. 2**· γενικά, δαπάνη,

σε Θουκ.· στην Αθήνα, η περιουσία για την οποία ο πολίτης φορολογείτο, Λατ. *census*· και ακολούθως, τάξη, διαίρεση πολιτών, σε Δημ. κ.λπ. **VI. 1.**

στον πληθ., προσφορές ή ιερές τελετές που οφείλονται στους θεούς, σε Τραγ.·

ιδίως, λέγεται για τα Ελευσίνια μυστήρια, σε Σοφ., Ευρ. κ.λπ. **2.** λέγεται για το γάμο, ως συμπλήρωμα του ανθρώπινου βίου, σε Αισχύλ., Σοφ.

τέλοσδε, επίρρ., προς το τέλος, σε Ομήρ. Ιλ.

τέλσον, τό, τέρμα, όριο, *τέλσον άρούρης*, σε Ομήρ. Ιλ. (αμφίβ. προέλ.).

Τελχίν, -ϊνος, ό, I. ένας από τους Ταλχίνους, τους πρώτους κατοίκους της Κρήτης, και τους πρώτους που επεξεργάστηκαν τα μέταλλα, σε Αισχύλ. **II.** ως προσηγορικό *τελχίν*, άτακτο παιδί, χαιρέκακος άνθρωπος, σε Ανθ.

τελώνέω, μέλ. *τελωνήσω*, είμαι τελώνης, εισπράττω φόρους, σε Λουκ.

τελ-ώνης, -ου, ό (τέλος V), αγοραστής ή εισπράκτορας δημόσιων φόρων, σε Αριστοφ., Αισχίν., Κ.Δ.· Λατ. *publicanus*.

τελωνία, ή, το έργο του *τελώνου*, σε Δημ.

τελωνιάς, -άδος, ή, αυτή που αφορά σε τέλη ή φόρους, *μᾶζα τελωνιάς*, η πλούσια ζωή των τελώνων, σε Ανθ.

τελωνικός, -ή, -όν, αυτός που αναφέρεται ή χαρακτηρίζει το έργο του τελώνη, τ. *νόμοι* οι νόμοι που ρυθμίζουν τις τελωνιακές διαδικασίες, σε Δημ.

τελώνιον, τό (τελώνης), τόπος στον οποίο πληρώνονται τα τέλη, σε Κ.Δ.

τεμάχιον, τό, υποκορ. του *τέμαχος*, σε Πλάτ.

τέμαχος, -εος, τό (τέμνω), κομμάτι παστωμένου ψαριού, σε Αριστ., Ξεν. κ.λπ.· γενικά, κομμάτι κρέατος, σε Λουκ.

τεμενίζω, Αττ. μέλ. *τεμενιῶ*, κατασκευάζω ιερό άλσος (*τέμενος*), αφιερώνω, σε Πλάτ.

τεμεῖν, απαρ. αορ. β' του *τέμνω*.

τεμένιος, -α, -ον, αυτός που ανήκει σε ιερή περιοχή, σε τέμενος, σε Σοφ.

τεμενίτης[ι], -ου, ό, = *τεμένιος*· στις Συρακούσες, επώνυμο του Απόλλωνα, σε Θουκ.· θηλ. ή *ἄκρα ή Τεμενίτις*, το ύψωμα το οποίο βρίσκονταν ο ναός ή το τέμενος του Απόλλωνα, στον ίδ.

τέμενος, -εος, τό (τέμνω III. 2)· I. κομμάτι γης αποκομμένο, σημειωμένο ως κτήμα που ανήκει σε βασιλείς και αρχηγούς, σε Όμηρ. **II.** κομμάτι γης αφιερωμένο σε κάποιο θεό, ιερά εδάφη, στον ίδ.· σ' αυτό ιδρύονταν ο ναός ή το ιερό, σε Ηρόδ.· μεταφ., η ιερή κοιλάδα του Νείλου καλείται *τέμενος Νείλοιο*, σε Πίνδ.· η Ακρόπολη είναι το *ιερόν τέμενος* της Παλλάδος, σε Αριστ.

τέμνω (√*TEM*, πρβλ. [τέμω](#)), Ιων., Δωρ. και Επικ. [τάμνω](#)· μέλ. *τεμῶ*, Ιων.

τεμέω· αόρ. β' *έτεμον*, Ιων. και Δωρ. *έτᾱμον*, Επικ. *τάμον*, Επικ. απαρ. *ταμέειν*· παρακ. *τέτμηκα* — Μεσ., μέλ. *τεμοῦμαι*, αόρ. β' *έταμόμην*, απαρ. *ταμέσθαι* —

Παθ., μέλ. *τμηθήσομαι*, αόρ. *έμήθην*, παρακ. *τέτμημαι*. **I. 1.** κόβω, κομματιάζω, σε Όμηρ. κ.λπ.· *όδόντας οἶους τέμνειν*, δόντια επιτήδεια στο κόψιμο, σε Ξεν. **2.** κόβω, τραυματίζω, ακρωτηριάζω, σε Ομήρ. Ιλ.· *πρὸς δέρην τέμνω*, τραυματίζω στον λαιμό, σε Αισχύλ. **3.** λέγεται για χειρουργό, κόβω, σε Ομήρ. Ιλ.· *απόλ.*, κάνω χρήση του χειρουργικού μαχαιριού, αντίθ. προς τον καυτηριασμό (*κάειν*), σε Αισχύλ., Ξεν. κ.λπ. — Παθ., υποβάλλομαι σε εγχείριση, σε Πλάτ. **II. 1.** κατακόβω, κόβω σε τεμάχια, σε Όμηρ. κ.λπ.· σφάζω, θυσιάζω, σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ. **2.** *όρκια τάμνειν*, θυσιάζω ως επικύρωση όρκου, και ομοίως κάνω σεμνοπρεπείς όρκους, σε Όμηρ.· *θάνατόν νύ τοι όρκοι έταμνον*, για το δικό σου θάνατο έκανα τους όρκους, σε Ομήρ. Ιλ. — Μέσ., λέγεται για δύο μέρη, *όρκια τάμνεσθαι*, σε Ηρόδ.· πρβλ. Λατ. *foedus fēvive*. **3.** *φάρμακον τέμνειν*, κόβω ή τεμαχίζω φυτό για την παρασκευή ιαματικού φαρμάκου ή για την τέλεση μαγείας, σε Αισχύλ. κ.λπ.· *ἄκος τέμνειν*, βρίσκω τρόπο ή μέσο θεραπείας, σε Ευρ. **4.** διαιρώ, χωρίζω, λέγεται για ποταμό, *μέσσην τέμνω Λιβύην*, την κόβω στα δύο, σε Ηρόδ.· *δίχα τέμνω*, κόβω στα δύο, διαχωρίζω, σε Πλάτ. **III.** αποκόπτω, αποχωρίζω, *κεφαλὴν ἀπό*

δειρῆς, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· με διπλή αιτ., *ἐρίνεον τάμνε νέους ὄρπηκας*, απέκοψε τα νέα κλαδιά απ' τη συκιά, στο ίδ.· και στην Παθ., *τρίχας ἐτμήθην*, τις είχαν κομμένες, σε Ευρ. **2.** αποχωρίζω, *τέμενος*, σε Ομήρ. Ιλ. **IV. 1.** καταρρίπτω κόβοντας, λέγεται για δέντρα, στο ίδ. κ.λπ. — Μέσ., *δοῦρα τάμνεσθαι*, έκοβε ξυλεία για τον εαυτό του, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. **2.** *λίθον τέμνειν*, σπάζω πέτρα (από λατομείο), σε Πλάτ. — Μέσ., *λίθους τάμνεσθαι*, τις έχω σμιλευμένες ή πελεκημένες, σε Ηρόδ. **3.** κατακόβω με σκοπό να καταστρέψω, σε Ευρ. κ.λπ.· *τέμνω τὴν γῆν*, ερημώνω τη χώρα κόβοντας τα δέντρα και καταστρέφοντας τα σπαρτά, σε Ηρόδ., Θουκ.· με γεν. διαιρ., *τῆς γῆς τέμνω*, ερημώνω μέρος αυτής, σε Θουκ. **V.** κόβω ή πελεκάω κάτι ώστε να λάβει ορισμένο σχήμα, *δούρατα*, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ. **VI.1.** κόβω κατά μήκος, διασχίζω, σε Σόλωνα. **2.** *τέμνω ὁδόν*, κόβω ή ανοίγω, κατασκευάζω δρόμο, σε Θουκ. — Παθ., *τέμνηνται κέλευθοι*, σε Πίνδ. **3.** διανύω, διέρχομαι, *τέμνων ὁδόν*, σε Ευρ.· *τὴν μεσόγαιαν τέμνω τῆς ὁδοῦ*, παίρνω τη μέση οδό, πλήττω από το εσωτερικό, σε Ηρόδ.· *μέσον τέμνειν*, να ακολουθεῖς τη μέση οδό, σε Πλάτ. **4.** λέγεται για πλοία, διασχίζω τα κύματα, διαπερνῶ τη θάλασσα, σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως, λέγεται για τα πτηνά, διασχίζω τον αέρα, σε Αριστοφ. **VII.** φέρνω σε πέρας, Λατ. *decidere*, σε Πίνδ., Ευρ.

Τέμπεα, συνηρ. **Τέμπη, τά**, η κοιλάδα μεταξύ του Ολύμπου και της Όσσας, μέσα από την οποία ρέει ο Πηνειός ποταμός και εκβάλλει στη θάλασσα, σε Ηρόδ.

τέμω, αρχαίος τύπος του *τέμνω*, σε Ομήρ. Ιλ.

τενᾱγίζω, μέλ. *τεναγίσω*, (*τέναγος*), είμαι καλυμμένος με ρηχά νερά, μένω στάσιμος σε λιμνούλες, σε Πλούτ.

τενᾱγίτις, -ιδος, θηλ. επίθ., αβαθής, ρηχή, σε Ανθ.

τένᾱγος, -εος, τό (τείνω), αβαθή νερά, ρηχά μέρη σε θάλασσες ή ποταμούς, λιμνοθάλασσα, Λατ. *vadum*, σε Ηρόδ., Θουκ.

τενᾱγ-ώδης, -ες (εἶδος), καλυμμένος με αβαθή νερά, ρηχός, σε Πολύβ.

τένδω, δαγκῶνω, ροκανίζω, σε Ησίοδ.

τενθεία, ή, λιχουδιά, λαιμαργία, σε Αριστοφ.

τένθης, -ου, ό (τένθω), αυτός που τρέφεται με εκλεκτές τροφές, λιχούδης, λαίμαργος, σε Αριστοφ.

τένων, -οντος, ό (τείνω), εξαιρετικά τεντωμένο νεύρο, τένοντας, σε Όμηρ.· *τένοντος ποδός*, τεντωμένο πόδι, σε Ευρ.· *απόλ., πόδι*, σε Αισχύλ., Ευρ.

τέο, I. Ιων. και Δωρ. γεν. της ερωτημ. αντων. *τίς*, σε Ομήρ. Ιλ. **II. τέο**, Ιων. και Δωρ. γεν. της εγκλιτ. αντων. *τις*, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ.

τέο, Δωρ. γεν. του *σύ (τύ)*, Επικ. **τεοῖο**, σε Ομήρ. Ιλ.

τέοισι, Ιων. αντί *τισί*; δοτ. πληθ. του *τίς*; ποιος; σε Ηρόδ.

τεός, -ή, -όν, Λατ. *tuus*, Επικ. και Ιων. αντί *σός*, σε Όμηρ., Ησίοδ., Ηρόδ.· Δωρ. *τεός, -ά, -όν*, σε Πίνδ., και στα λυρικά χωρία των Τραγ.

τεράζω ή τερᾱζω, μόνο στον ενεστ., (*τέρας*), ερμηνεύω τους οιωνούς ή τα φαινόμενα, σε Αισχύλ.

τέραμνον ή τέρεμνον, τό, στον πληθ., θάλαμος, οίκημα, σε Ευρ.

τέρας, τό, γεν. *τέρατος*, Επικ. *τέραος*, Ιων. *τέρεος*· πληθ., ονομ. *τέρᾱτᾱ*, Επικ.

τέραα, Ιων. *τέρεα*· γεν. *τερᾱν*, Επικ. *τεράων*· δοτ. *τέρασι*, Επικ. *τεράεσσι*· **I.** σπάνιο σημάδι, ασυνήθιστο φαινόμενο, θαύμα, Λατ. *portentum, prodigium*, σε Όμηρ.· ιδίως, λέγεται για σημάδια στον ουρανό, σε Ομήρ. Ιλ. (πρβλ. **τεῖρος**) κ.λπ. **II.** με συγκεκριμένη έννοια, το τέρας, οτιδήποτε θεωρείται ασυνήθιστο και όχι γήινο, *Διὸς τέρας αἰγιόχοιο*, λέγεται για την κεφαλή της Γοργώς, στο

ιδ.· λέγεται για φίδι, στο ιδ.· λέγεται για τον Τυφωέα, σε Αισχύλ.· λέγεται για τον Κέρβερο, σε Σοφ.

τερα-σκόπος, -ον, ποιητ. αντί *τερατοσκόπος*, σε Αισχύλ., Σοφ.· *καρδία τερασκόπος*, «η προφητική μου ψυχή», σε Αισχύλ.

τεράστιος, -ον (τέρας), τερατώδης, υπερβολικός, σε Θεόφρ.

τερᾶτεια, ἡ, λόγος περί ασυνήθιστων πραγμάτων, ταχυδακτυλουργία, σε Αριστοφ.

τερᾶτεύομαι (τέρας), αποθ., μιλώ για θαυμαστά και αλλόκοτα πράγματα, Λατ. *portenta loqui*, σε Αριστοφ., Αισχίν.· *τερατεύομαι τῷ σχήματι*, συνηθίζω να κάνω παράδοξες χειρονομίες, σε Αισχίν.

τερᾶτολογέω, μέλ. *τερατολογήσω*, μιλώ για τέρατα, κάνω λόγο για παράδοξα φαινόμενα, σε Λουκ.

τερᾶτολογία, ἡ, εξιστόρηση παράξενων φαινομένων, διήγηση θαυμαστών πραγμάτων, σε Ισοκρ., Λουκ.

τερᾶτο-λόγος, ὁ (λέγω), αυτός που μιλάει για θαυμαστά και παράδοξα πράγματα, εκπληκτικός, σε Πλάτ.

τερᾶτουργία, ἡ, αγάπη για το θαυμαστό, για το παράδοξο, σε Λουκ.

τερᾶτ-ουργός, ὁ (*ἔργω), αυτός που κάνει θαύματα, σε Λουκ.

τερᾶτ-ώδης, -ες (εἶδος), παράδοξος, όμοιος με τέρας, σε Αριστοφ., Πλάτ.

τερᾶτ-ωπός, -όν (ὥψ), αυτός που δείχνει θαυμάσιος στην όψη, σε Ομηρ. Ὑμν.

τερέβινθος, βλ. [τέρμινθος](#).

τερεβινθ-ώδης, -ες (εἶδος), γεμάτος από δέντρα τερεβίνθου, σε Ανθ.

τέρεμνον, βλ. [τέραμνον](#).

τερετίζω, Αττ. μέλ. *τερετιῶ*, σφυρίζω, μιμούμαι το τιτίβισμα τζίτζικα ή χελιδονιού, σε Βάβρ. (ηχοιμ. λέξη).

τερέτισμα, -ατος, τό, σφύριγμα, τιτίβισμα, σε Ανθ.

τέρετρον, τό (τείρω), τρυπάνι, Λατ. *terebra*, σε Ομήρ. Οδ.

τερηδών, -όνος, ἡ (τείρω), σκουλήκι που τρυπάει το ξύλο, Λατ. *teredo*, σε Αριστοφ.

τέρην, -εινᾶ, -εν, γεν. *τέρενος, -είνης* (ποιητ. *τερένης*), *-ενος (τείρω)*· ποιητ.

επίθ. που εννοεί κυρίως την λείανση μέσω της τριβής, και ως εκ τούτου σημαίνει τον λείο, μαλακό, τρυφερό, απαλό, Λατ. *tenet*, σε Όμηρ. κ.λπ.· *ὄψις τέρευνα*, τρυφερή όψη, δηλ. που προκαλεί τρυφερά αισθήματα, σε Ευρ.· συγκρ. *τερεινότερος*, σε Σαπφώ.

τερθρεύομαι, αποθ., χρησιμοποιώ τεχνάσματα και απάτες, σε Δημ. (Πιθ. συνηρ. από το *τερατεύομαι*).

τέρθριος, ὁ, σχοινί από την άκρη καταρτιού πλοίου (*τέρθρον*), υποστήριγμα, σε Αριστοφ.

τέρθρον, τό, άκρη καταρτιού πλοίου, *cornu anteannae*· γενικά, άκρη, κορυφή, σε Ομηρ. Ὑμν.

τέρμα, -ατος, τό, τέλος, όριο, Λατ. *terminus*· **I. 1.** σημείο, άκρο γύρω από το οποίο έπρεπε τα άρματα να στρίβουν στους αγώνες, Λατ. *meta*, σε Ομήρ. Ιλ.· *δρόμου τέρματα*, σε Σοφ. **2.** το σημάδι που τοποθετούνταν για να δείξει πόσο μακριά είχε ριφθεί ο δίσκος, σε Ομήρ. Οδ. **3.** μεταφ., τέλος, αποτέλεσμα, γεγονός, σε Αισχύλ. **II. 1.** γενικά, τέλος, όριο, στον ιδ.· ομοίως στον πληθ., σύνορα, σε Ηρόδ. **2.** τέλος, *πρὸς τέρμα εἶναι, ἐπὶ τέρμ' ἀφικέσθαι*, έχοντας φτάσει στο όριο, έχοντας συναντήσει το τέρμα, σε Αισχύλ., Σοφ.· *τέρμα βίου*, τέλος ζωής, θάνατος, σε Σοφ., Ευρ. κ.λπ.· *ἐπὶ τέρματι*, στο τέλος, σε Αισχύλ.

3. η άκρη ή το ψηλότερο σημείο, *κακῶν*, σε Ευρ.· *πρὸς τέρμασιν ὥρας*, σε

Αριστοφ. **4.** περιφραστ., *τέρμα ὑγιείας* = *ὑγεία*, σε Αισχύλ.: *τέρμα τῆς σωτηρίας*, σε Σοφ. **5.** ὑψιστη εξουσία, ηγεμονία, *τέρμα Κορίνθου ἔχειν*, εἶμαι βασιλιάς της Κορίνθου, σε Σιμων.: *θεοιάπάντων τέρμ' ἔχοντες*, σε Ευρ. **Τερμέρειον** ἢ **Τερμέριονκακόν**, **τό**, παροιμ., λέγεται για το κακό το οποίο επισύρει κάποιος στον εαυτό του· λέγεται ότι προήλθε από κάποιον *Τέρμερα* ληστή, σε Πλούτ.

τερμίνθινος ή τερεβίνθιος, -α, -ον, αυτός που παράγεται από το δέντρο τερέβινθο, σε Ξεν.

τέρμινθος, μεταγεν. τύπος **τερέβινθος**, ή, το δέντρο τερέβινθος ή αλλιώς το δέντρο από το οποίο παράγεται η τσικουδιά, σε Θεόφρ., Ανθ.

τερμίοις, -εσσα, -εν (τέρμα), αυτός που εκτείνεται μέχρι το τέρμα, *ἀσπίς τερμίοεσσα*, ασπίδα που εκτείνεται από το κεφάλι μέχρι τα πόδια, σε Ομήρ. Ιλ.: ομοίως, *χιτών τερμίοις*, σε Ομήρ. Οδ.

τέρμιος, -α, -ον (τέρμα), αυτός που βρίσκεται στο τέλος, ύστατος, έσχατος, λέγεται πάντα για το χρόνο, *τερμία ημέρα*, η ημέρα του θανάτου, σε Σοφ.· *τερμία χώρα*, το σημείο όπου έμελλε σε κάποιον να τερματίσει την ζωή, στον ιδ.

τερμόνιος, -α, -ον, αυτός που βρίσκεται κοντά στο τέλος της γης, σε Αισχύλ.

τέρμων, -ονος, ὁ, I. 1. = *τέρμα*, ὄριο, σύνορο, σε Ευρ.· και στον πληθ., στον
 ιδ. **2.** = Λατ. *Terminus*, σε Πλούτ. **II.** *τέλος, βίον*, σε Ευρ.

Τερπιάδης, -ου, ό (τέρπω), ο γιος της Τέρψης, όνομα του ραψωδού Φημία, σε Ομήρ. Οδ.

τερπῖ-κέραυνος, -ον, αυτός που τέρπεται, που ευχαριστιέται με τους κεραυνούς, επίθ. του Δία, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ.

τερπνός, -ή, -όν (τέρπω)· 1. ευχάριστος, χαρούμενος, ευάρεστος, αυτός που προκαλεί τέρψη, σε Θεόγν., Αισχύλ. κ.λπ.· *τὸ τερπνόν*, χαρά, ευχαρίστηση, σε Θουκ.· *τὰ τερπνά*, τέρψεις, ηδονές, σε Ξεν. 2. λέγεται για πρόσωπα, *αὐτῶ τερπνός*, με ευχαρίστηση για τον εαυτό του, σε Σοφ. — συγκρ. και υπερθ., *τερπνότερος, τερπνότατος*, σε Θεόγν.· μεταγεν. *τέρπνιστος*· *ἐπίρρ.*, *τερπνῶς*, στον ιδ.

τέρπω, Επικ. γ' ενικ. υποτ. *τέρπησι*· Ιων. παρατ. *τέρπεσκον*· μέλ. *τέρψω*, αόρ. *ἔτερψα* — Παθ. και Μέσ. έχουν τετραπλό αόρ. **I. 1.** αόρ. α' *ἐτέρφθην*, Επικ. *ἐτάρφθην*, *τάρφθην*, γ' πληθ. *τάρφθεν*. **2.** Επικ. αόρ. β' *ἐτάρπην*, *τάρπην*, απαρταρπῆναι, *ταρπήμεναι*, α' πληθ. υποτ. *τρᾶπείομεν* (αντί *ταρπῶμεν*). **3.** αόρ. α' *ἐτερψάμην*, Επικ. υποτ. *τέρψομαι*. **4.** Επικ. αόρ. β' *ἐταρπόμην*· επίσης με αναδιπλ. σε όλες τις εγκλίσεις, *τεταρπόμην*, *τετάρπετο*, *τεταρπώμεσθα*, *τεταρπόμενος*· ικανοποιώ, χαροποιώ, προξενώ χαρά, ευαρεστώ, σε Όμηρ., Ηρόδ., Αττ.· απόλ., παρέχω τέρψη, χαρά, σε Ομήρ. Οδ.· *τὰ τέρποντα*, χαρές, σε Σοφ. **II.** Παθ. και Μέσ., **1.** με γεν. πράγμ., απολαμβάνω πλήρως ένα πράγμα, το χορταίνω, σε Όμηρ.· μεταφ., *τεταρπώμεσθα γόοιο*, ας χορτάσουμε με τον θρήνο, στον ιδ. **2.** διασκεδάζω τον εαυτό μου, ευφραίνομαι, με δοτ. τρόπου, *φόρμυγι*, *μύθοισι* κ.λπ., στον ιδ. κ.λπ.· ομοίως, *τέρπω ἐν θαλίσῃ*, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.· επίσης με μτχ., *τέρψει κλύων*, σε Σοφ.· *τέρπεται τιμώμενος*, σε Ευρ.· απόλ., *πῖνε καὶ τέρπου*, πίνε και διασκεδάζε, σε Ηρόδ. **3.** με σύστ. αντ., διασκεδάζω, *τέρπω ὄνησιν*, σε Ευρ.

τερπωλή, ἢ, ποιητ. ἀντί *τέρψις*, σε Ομήρ. Οδ., Θέογν.

τερσαίνω, ξηραίνω, στεγνώνω, σε Ομήρ. Ιλ.

τέρσομαι, Παθ. με απαρ. Επικ. αορ. β' *τερσῆναι, τερσήμεναι*, όπως αν προερχόταν από οριστ. *ἐτέρσην·* **I** είμαι ή γίνομαι ξηρός, ξηραίνομαι, ἔλκος ἐτέρσετο, το τραύμα στέγνωσε, σε Ομήρ. Ιλ.· *θειλόπεδον τέρσεται ἡελίῳ*, η

πεδιάδα γίνεται κατάξερη από τον ήλιο, σε Ομήρ. Οδ.· με γεν., ὅσσε δακρυόφιν τέρσοντο, τα μάτια στέγνωσαν από τα δάκρυα, στο ίδ. **II.** Ενεργ. αμτβ. σε γ' ενικ. μέλ. *τέρσει* (όπως αν προερχόταν από ενεστ. *τέρρω*), σε Θεόκρ.

τερφθείην, ευκτ. Παθ. αορ. του *τέρπω*.

τερψί-μβροτος, -ον, αυτός που χαροποιεί τις καρδιές των ανθρώπων, *Ἥλιος*, σε Ομήρ. Οδ.

τερψί-νοος[ι], -ον, αυτός που γεμίζει την καρδιά με χαρά, σε Ανθ.

τέρψις, -εως και -ιος, ή (τέρπω), διασκέδαση, χαρά, ηδονή, *τινός*, από κάποιον ή σε κάποιο πράγμα, σε Ησίοδ., Τραγ.· *τέρψις ἐστὶ μοι*, με απαρ., είναι ευχαρίστησή μου να κάνω, σε Σοφ.· απόλ., χαρά, ευφροσύνη, σε Θέογν., Αισχύλ.

Τερψι-χόρη, Δωρ. **-χόρᾱ, ή**, αυτή που διασκεδάζει με τους χορούς, μια από τις εννέα Μούσες, σε Ησίοδ.

τερψί-χορος, -ον, επίσης. **-α, -ον**, αυτός που ευφραίνεται με τον χορό, σε Ανθ.

τεσσᾶρά-βοιος, -ον (ρᾶ, βοῦς), αυτός που αξίζει τέσσερα βόδια, σε Ομήρ. Ιλ.

τεσσᾶρᾱ-καί-δεκα, βλ. **τεσσαρεσκαίδεκα**.

τεσσᾶρᾱκαιδεκά-δωρος, -ον, αυτός που έχει μήκος δεκατεσσάρων παλαμών, σε Ανθ.

τεσσᾶράκοντα[ᾱ], Αττ. **τεττᾶράκοντα**, Ιων. **τεσσεράκοντα, οί, αἱ, τά, I.** ἄκλιτα (*τέσσαρες*)· *σαράντα*, σε Όμηρ. κ.λπ. **II.** *οἱ τεσσαράκοντα*, οι Σαράντα, δικαστές που περιδιάβαιναν τους Αττικούς δήμους και αναλάμβαναν κάθε δίκη με αντικείμενο εγκλήματα εξύβρισης και διαφορές όχι ανώτερες των δέκα δραχμών, σε Δημ.

τεσσᾶρακοντᾶ-ετής, -ές (ἔτος), αυτός που έχει ηλικία σαράντα ετών, σε Ησίοδ.· Αττ. θηλ. **τετταρακονταετίς, -ίδος**, σε Πλάτ.

τεσσᾶρᾱκοντ-όργυιος, -ον, αυτός που έχει ύψος σαράντα οργυιές, σε Ηρόδ.

τεσσᾶρᾱκοντούτης, -ου, ὁ, = τεσσαρακονταετής, σε Λουκ.

τεσσᾶρᾱκοστός, -ή, -όν, I. όπως και σήμερα, Λατ. *quadragesimus*, σε Θουκ. **II.** *τεσσαρακοστή (μοῖρα)*, ή, *τεσσαρακοστή*, νόμισμα της Χίου, στον ίδ.

τέσσᾶρες, οί, αἱ, τέσσαρα, τά, γεν. *τεσσάρων*· δοτ. *τέσσαρσι*, ποιητ. *τέτρᾱσι*· μεταγεν. Αττ. **τέττᾶρες, τέττᾶρα**· στους Ιων. πεζογράφους, *τέσσερες, τέσσερα*, δοτ. *τέσσερσι*· Δωρ. **τέτορες, τέτορα**· Αιολ. και Επικ. **πίσυρες, πίσυρα**· Βοιωτ. **πέτταρες**· *τέσσερις*, Λατ. *quatuor*, σε Όμηρ. κ.λπ.

τεσσᾶρες-καί-δεκα, Ιων. **τεσσερ-, οί, αἱ, τά**, δεκατέσσερις, Λατ.

quatuordecim, το πρώτο συνθετικό παραμένει αμετάβλητο ακόμη και μετά από ουδ. ουσ., όπως *τεσσερεσκαίδεκα ἔτη*, σε Ηρόδ.

τεσσᾶρεςκαιδέκᾱτος, Ιων. **τεσσερ-, -η, -ον**, δέκατος τέταρτος, σε Ηρόδ. κ.λπ.

τεσσᾶρεςκαιδεκ-έτης, -ου, ὁ, αυτός που έχει ηλικία δεκατεσσάρων ετών, σε Πλούτ.

τεσσεράκοντα, τέσσερες, Ιων. αντί *τεσσαρ-*.

τεταγμένως, επιρρ. μτχ. Παθ. παρακ. του *τάσσω*, με τακτικό τρόπο, με τάξη, σε Ξεν.

τετᾱγών, -όντος, ὁ, Επικ. με αναδιπλ. μτχ. αορ. β', χωρίς ενεστ. εν χρήσει, *ῥίψε ποδὸς τεταγών*, έχοντάς τον αρπάζει από το πόδι, σε Ομήρ. Ιλ.· *ρίπτασκον τεταγών*, στο ίδ. (από \sqrt{TAG} , πρβλ. Λατ. *tango, te-tig-i*).

τέτᾱκα, παρακ. του *τείνω*.

τέταλμαι, Παθ. παρακ. του *τέλλω*· **τέταλτο**, γ' ενικ. υπερσ.

τέτᾱμαι, Παθ. παρακ. του *τείνω*.

τετᾱνό-θριξ, ὁ, ἡ, αὐτός που ἔχει μακριά ίσια μαλλιά, σε Πλάτ.

τετᾱνός, -ἡ, -όν (τείνω), τεντωμένος, ομαλός, λείος, σε Ανθ.

τετάνυστο, γ' ενικ. Παθ. υπερσ. του *τανύω*.

τετᾱραγμένως, επιρρ. μτχ. Παθ. παρακ., σε σύγχυση, σε ταραχή, σε Ισοκρ.

τετάρπετο, γ' ενικ. με αναδιπλ. Παθ. αορ. β' του *τέρπω*· **τεταρπώμεσθα**, α' πληθ. υποτ. **τεταρπόμενος**, μτχ.

τεταρταῖος, -α, -ον, 1. τεσσάρων ημερών, *τεταρταῖος γενέσθαι*, είμαι τέσσερις ημέρες νεκρός, σε Ηρόδ.· *ἀφικνεῖσθαι τεταρταίους*, σε Πλάτ. **2.** *τεταρταῖος πυρετός*, πυρετός που διαρκεί τέσσερις ημέρες, στον ίδ.

τεταρτη-μόριον, τό, το τέταρτο μέρος, τετράπλευρο, σε Ηρόδ.

τέταρτος, Επικ. επίσης **τέτρᾱτος, -η, -ον, I.** αὐτός που ακολουθεῖ ὕστερα ἀπὸ ἄλλους τρεις, Λατ. quartus, σε Όμηρ. **II.** *τὸ τέταρτον* ως επίρρ., η τέταρτη φορά, στον ίδ.· ως επίρρ. χωρίς το άρθρο, τέταρτον, σε Πλάτ. **III.** *ἡ τέταρτη*: **1.** (ενν. *ἡμέρα*), η τέταρτη ημέρα, σε Ησίοδ., Ξεν. **2.** (ενν. *μοῖρα*), μέτρο υγρών (πρβλ. το Αγγλικό quart), σε Ηρόδ.

τετάσθην, Επικ. γ' δυϊκ. Παθ. υπερσ. του *τείνω*· **τέτατο**, Επικ. γ' ενικ.

τετάχᾱται, Ιων. γ' πληθ. Παθ. παρακ. του *τάσσω*.

τέτευχα, I. παρακ. του *τυγχάνω*. **II.** παρακ. του *τεύχω*.

τετεύχᾱται, -το, γ' πληθ. Παθ. παρακ. και υπερσ. του *τεύχω*.

τετεύχετον, γ' δυϊκ. παρακ. του *τεύχω*.

τετευχῆσθαι, Επικ. απαρ. Παθ. παρακ. με σημασία ενεστ., σχημ. ἀπὸ το ουσ. *τεύχεα*, χωρίς ενεστ. σε χρήση, είμαι εξοπλισμένος, σε Ομήρ. Οδ.

τέτηκα, παρακ. του *τήκω*.

τετίημαι, Επικ. παρακ. σχημ. σαν από ενεστ. *τιέω*, αλλά στην πραγματικότητα χωρίς ενεστ. σε χρήση, **I.** είμαι θλιμμένος, πενθώ, *τετίησθον*, σε Ομήρ. Ιλ.· *τετιημένος (τετιημένη) ἦτορ*, λυπημένος στην καρδιά, σε Όμηρ. **II.** βρίσκουμε επίσης την μτχ. του Ενεργ. παρακ. στη φράση, *τετιηότι θυμῷ*, με τεθλιμμένη καρδιά, σε Ομήρ. Ιλ.· *δὴν δ' ἀνέμῳ ἦσαν τετιηκότες*, ήταν για μακρύ χρονικό διάστημα σιωπηροί από τη θλίψη, στο ίδ.

τετιμένος, μτχ. Παθ. παρακ. του *τίω*.

τετιμήσθαι, απαρ. Παθ. παρακ. του *τιμάω*.

τέτλαθι, τετλάτω, Επικ. προστ. παρακ. του **τλάω*· — **τετλαίην**, ευκτ.· —

τετλάμεν, -άμεναι, απαρ.

τέτληκα, παρακ. του **τλάω*· Επικ. μτχ. *τετληώς*.

τέτμηκα, τέτμημαι, Ενεργ. και Παθ. παρακ. του *τέμνω*· Επικ. μτχ. **τετμηώς**.

τέτμον και ἔτετμον, Επικ. αορ. χωρίς ενεστ. σε χρήση, με και χωρίς αύξηση

1. καταλαμβάνω, καταφθάνω, φθάνω, βρίσκω, σε Όμηρ.· λέγεται για τη γεροντική ηλικία, επέρχομαι σε κάποιον, σε Ομήρ. Οδ. **2.** με γεν., παίρνω μέρος σε κάτι, συμμετέχω, λαμβάνω μερίδιο, σε Ησίοδ.

τέτοκα, παρακ. του *τίκτω*.

τετολμηκότως, επιρρ. μτχ. παρακ. του *τολμάω*, σε Πολύβ.

τέτορες, οί, αί, τέτορα, τά, Δωρ. αντί *τέσσαρες*.

τετορήσω, Επικ. με αναδιπλ. μέλ. του *τορέω*.

τέτρᾱ-, αντί *τέτορα, τέσσαρα*, στις σύνθετες λέξεις.

τετρᾱ-βάμων[ᾱ], -ον, γεν. *τετραβάμονος (βαίνω)*, αυτός που έχει τέσσερα πόδια, τετράποδος, σε Ευρ.· *τετραβάμοναι χαλαί, τετραβάμονα ψάλια*, νύχια, στολίδια αλόγων, στον ίδ.· *τετραβάμοσι γνίοις*, με το σχήμα τετράποδου, στον ίδ.

τετρα-γλώχῖς, -ῖνος, ὁ, ἡ, αυτός που έχει τέσσερις γωνίες, τετράγωνος, σε Ανθ.

τετρά-γυος, -ον (γύα), αυτός που περιλαμβάνει τέσσερα μέτρα γης, σε Ομήρ. Οδ.

τετρᾱγωνίζω, Αττ. μέλ. *τετραγωνιῶ*, κάνω κάτι τετράγωνο, σε Πλάτ.

τετρᾱγωνο-πρόσωπος, -ον, αυτός που έχει τετράγωνο πρόσωπο, σε Ηρόδ.

τετρά-γωνος[ᾱ], -ον (γωνία)· I. 1. αυτός που έχει τέσσερις γωνίες ίσες, ορθογώνιος ή τετράγωνος, Λατ. *quadratus*, σε Ηρόδ.· *δοκοὶ τετράγωνοι*, τετράγωνοι δοκοί, σε Θουκ.· *τετράγωνον, τό*, σε Πλάτ.· στρατιωτικό σώμα παρατεταγμένο σε σχήμα τετραγώνου, Λατ. *agmen quadratum*, σε Ξεν. **2.** *τετράγωνος ἀριθμός*, δηλ. αριθμός πολλαπλασιαζόμενος με τον εαυτό του, σε Πλάτ. **II.** μεταφ., τέλειος, όπως το τετράγωνο, σε Σίμων. παρά Πλάτ.

τετρᾱδεῖον, τό (τετράς), αυτός που αποτελείται από τέσσερα κομμάτια, στρατιωτικό απόσπασμα από τέσσερις άνδρες· όπως και σήμερα, τετράδιο με τέσσερα φύλλα, σε Κ.Δ.

τετρά-δραχμον, τό, αργυρό νόμισμα τεσσάρων δραχμών, τετράδραχμο, σε Πλούτ.

τετρα-έλικτος, -ον, αυτός που κινείται ελικοειδώς (συστρέφεται) τέσσερις φορές, σε Ανθ.

τετρα-ένης, -ες (ἔνος), αυτός που αποτελείται από τέσσερα έτη, που έχει ηλικία τεσσάρων ετών, Λατ. *quadrimus*, σε Θεόκρ.

τετραετία, ἡ, χρονική περίοδος τεσσάρων ετών, σε Πλούτ.

τετρά-ζυγος, -ον (ζυγόν), αυτός που έχει τέσσερις ζυγούς, σε Ευρ.

τετρά-θέλυμνος, -ον (θέλυμνον), τετράπτυχος, *τετραθέλυμνον* σάκος, ασπίδα αποτελούμενη από τέσσερις δερμάτινες στρώσεις, σε Όμηρ.

τετραίνω, Ιων. μέλ. *τετρᾶνέω*· Επικ. αορ. *τέτρηνα*· οι άλλοι χρόνοι σχηματίζονται από το **τράω*, μέλ. *τρήσω*, αόρ. *ἔτρησα* — Παθ., παρακ. *τέτρημαι*· τρυπάω, διατρυπώ, σε Όμηρ. — Παθ., *λίθος τετρημένος*, σε Ηρόδ.· *ὁ οὐρανὸς τέτρηται*, ο ουρανὸς ἔχει τρύπες, στον ίδ.· *χάσμα τῆς γῆς τετρημένον*, χάσμα σχηματισμένο από κομμάτιασμα της γης, σε Πλάτ.

τετράκαιδεκα-έτης, -ες, αυτός που αποτελείται από δεκατέσσερα ἔτη· θηλ.

τετράκαιδεκέτις, -ιδος, αυτή που ἔχει ηλικία δεκατεσσάρων ετών, σε Ισοκρ.

τετρά-κερως, -ων (κέρας), αυτός που ἔχει τέσσερα κέρατα, σε Ανθ.

τετράκις[ἄ], επίρρ., τέσσερις φορές, Λατ. *quater*, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ., Αττ.·

τετράκι, σε Πίνδ.

τετράκισ-μύριοι[ῦ], -αι, -α, τέσσερις φορές δέκα χιλιάδες, δηλ. σαράντα χιλιάδες, σε Ξεν.

τετράκισ-χίλιοι[ι], -αι, -α, τέσσερις χιλιάδες, σε Ηρόδ., Αττ.

τετρά-κλῖνος, -ον (κλίνη), αυτός που ἔχει τέσσερις κλίνες, τέσσερα κρεβάτια, σε Λουκ.

τετρά-κνᾶμος, -ον, Δωρ. αντί *τετράκνημος*, αυτός που ἔχει τέσσερις ακτίνες, λέγεται για τη ρόδα, σε Πίνδ.

τετρά-κόρυμβος, -ον, αυτός που αποτελείται από τέσσερις συστάδες, δηλ. που ἔχει πυκνές συστάδες, σε Ανθ.

τετράκόσιοι, -αι, -α (τέσσαρες)· I. όπως και σήμερα, σε Ηρόδ. κ.λπ.· στον ενικ., *τετρακοσία ἄσπις*, σε Ξεν. **II.** οἱ *τετρακόσιοι*, στην Αθήνα, η ολιγαρχία που επιβλήθηκε το 411 π.Χ., σε Θουκ.

τετρά-κυκλος, -ον, αυτός που ἔχει τέσσερις τροχούς, σε Όμηρ., Ηρόδ.

τετρά-κωμία, ἡ (κώμη), ἔνωση τέσσερων χωριών, σε Στράβ.

τετρά-λογία, ἡ (λόγος), σειρά τέσσερων δραμάτων, τριων Τραγικών και ενός Σατυρικού, η οποία παρουσιάζοταν κατά τις εορτές του Διονύσου· οι τρεις τραγωδίες μαζί καλούνταν *τριλογία*, όπως η Ορέστεια του Αισχύλ.

τετρά-μετρος[ἄ], -ον (μέτρον), αυτός που αποτελείται από τέσσερα μέτρα, δηλ. στην ιαμβική ή τροχαϊκή ποίηση, αυτός που αποτελείται από τέσσερα δίποδα ή συζυγίες· *τὸ τετράμετρον*, είναι γενικά το τροχαϊκό τετράμετρο, σε Αριστοφ., Ξεν.

τετρά-μηνος[ἄ], -ου (μήν), αυτός που αποτελείται από τέσσερις μήνες, που διαρκεί τέσσερις μήνες, σε Θουκ.

τέτραμμαι, Παθ. παρακ. του *τρέπω*.

τετράμοιρία, ἡ, τετραπλή μερίδα, σε Ξεν.

τετρά-μοιρος[ἄ], -ον (μοῖρα), τετραπλάσιος, σε Ευρ.

τέτραξ, -ᾶγος και -ᾶκος, ὁ, πιθ. ο φασιανός, σε Αριστοφ.

τετράορία, ἡ, ἄρμα από τέσσερα ἄλογα, σε Πίνδ.

τετρ-άορος, συνηρ. τέτρ-ωρος, -ον (ἀείρω)· I. τέσσερις μαζί συζευγμένοι, σε Ομήρ. Οδ.· *τετράορον ἄρμα*, ἄρμα από τέσσερα ἄλογα, σε Πίνδ. **II.**

τετράποδος, σε Σοφ.

τετρά-πάλαστος, -ον, τέσσερις πιθαμές μακρὺς ή πλατὺς, σε Ηρόδ.

τετρά-πηχυσ[ἄ], -υ, γεν. *τετραπήχεως*, αυτός που ἔχει μήκος τέσσερις πήχες (ἑξὶ πόδια), σε Ηρόδ., Πλάτ.· λέγεται για ανθρώπους, ἑξὶ πόδια ψηλός, σε Αριστ.

τετράπλάσιος, [ἄ], -α, -ον, τέσσερις φορές μεγαλύτερος, Λατ. *quadruplex*, σε Πλάτ.

τετράπλεθος[ἄ], -ον, αυτός που αποτελείται από τέσσερα πλέθρα, σε Πολύβ.

τετρά-πλευρος[ἄ], -ον (πλευρόν), αυτός που έχει τέσσερις πλευρές, σε Ανθ.

τετράπλη, επίρρ., με τετραπλάσιο τρόπο, τετραπλασίως, σε Ομήρ. Ιλ.

τετραπλόος, -η, -ον, συνηρ. **τετραπλοῦς, -ῆ, -οῦν**, τετραπλάσιος, Λατ. quadruplus, σε Πλούτ.· *τὸ τετραπλόον* = *τετραμοιρία*, σε Ξεν.

τετρά-ποδηδόν, επίρρ. (*πούς*), με τέσσερα πόδια, σε Αριστοφ.

τετρά-ποδιστί, επίρρ. (*πούς*), με τα τέσσερα, σε Λουκ.

τετρά-πολις[ἄ], -εως, ἡ, αυτός που αποτελείται από τέσσερις πόλεις ή έχει τέσσερις πόλεις, *λαὸς τετράπολις*, λέγεται για τα βόρεια μέρη της Αττικής, σε Ευρ.

τετρά-πολος[ἄ], -ον (πολέω), αυτός που έχει οργωθεί με άροτρο τέσσερις φορές, σε Θεόκρ.

τετρά-πορος[ἄ], -ον, I. αυτός που έχει τέσσερις διόδους ή ανοίγματα, σε Ανθ.

II. αυτός που έρχεται από τέσσερις μεριές, στο ίδ.

τετρά-πους[ἄ], ὁ, ἡ, τετράπουν, τό, I. αυτός που έχει τέσσερα πόδια, Λατ.

quadrupes, σε Ηρόδ.· *τετράπουν, τό*, τετράποδο ζώο, πληθ. *τετράποδα*, στον ίδ., σε Αριστοφ. κ.λπ. **II.** λέγεται για πράγματα, αυτός που έχει μήκος τεσσάρων ποδών, σε Πλάτ.

τετρα-πτερυλλίς, -ίδος, ἡ (πτερόν), αυτή που έχει τέσσερα φτερά, δηλ. η ακρίδα, σε Αριστοφ.

τετρά-πτίλος[ἄ], -ον (πτίλον), αυτός που έχει τέσσερα πτερύγια, σε Αριστοφ.

τέτραπτο, Επικ. γ' ενικ. Παθ. υπερσ. του *τρέπω*.

τετράρ-ρῦμος, -ον, αυτός που έχει τέσσερις πώλους, δηλ. οκτώ άλογα, σε Ξεν.

τετραρχέω, μέλ. *τετραρχήσω*, είμαι τετράρχης, *τῆς Γαλιλαίας*, σε Κ.Δ.

τετράρχης, -ου, ὁ, διοικητής της μιας από τέσσερις επαρχίες, σε Στράβ. κ.λπ.

τετραρχία, ἡ, 1. επαρχία μιας τετραρχίας· ιδίως λεγόταν για τη Θεσσαλία, την οποία αποτελούσαν τέσσερις επαρχίες, η Θεσσαλιώτις, η Φθιώτις, η Πελασγιώτις και η Ιστιαιώτις, σε Ευρ., Δημ. **2.** από τους Ρωμαίους το όνομα τετραρχία αποδίδοταν σε κάθε διαίρεση χώρας, όπως στην Παλαιστίνη, η οποία μετά το θάνατο του Ηρώδη διαιρέθηκε σε τρεις τετραρχίες, σε Πλούτ. κ.λπ.

τετράς, -άδος, ἡ, η τέταρτη μέρα του μήνα, σε Ησίοδ., Αριστοφ.

τετρα-σκελής, -ές (σκέλος), αυτός που έχει τέσσερα πόδια, τετράποδος, *τετρασκελής οἰωνός*, είδος γρύπα, σε Αισχύλ.· *τετρασκελές ὕβρισμα*, αναιδής βία των Κενταύρων, σε Ευρ.

τετρα-στάδιος, -ον (στάδιον), αυτός που έχει μήκος τεσσάρων σταδίων, σε Στράβ.· *τετραστάδιον, τό*, μήκος τεσσάρων σταδίων, στον ίδ.

τετρά-σχοινος, -ον, αυτός που έχει μήκος τεσσάρων *σχοίνων*, σε Στράβ.

τέτράτος, -η, -ον, ποιητ. αντί *τέταρτος*, σε Όμηρ. κ.λπ.· *τὸ τέταρτον*, η τέταρτη φορά, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ.

τετρά-τρῦφος, -ον (θρύπτω), σπασμένος σε τέσσερα κομμάτια, σε Ησίοδ.

τέτράφα, παρακ. και του *τρέπω* και του *τρέφω*.

τετρά-φάληρος[ἄ], -ον, επίθ. της περικεφαλαίας, πιθ. με τέσσερις κορυφές ή λοφία, σε Ομήρ. Ιλ.

τετρά-φᾶλος, -ον, = προηγ., σε Ομήρ. Ιλ.

τετράφᾶται, -το, Επικ. γ' πληθ. Παθ. παρακ. και υπερσ. του *τρέφω*.

τετράφθω, γ' ενικ. προστ. Παθ. παρακ. του *τρέπω*.

τετρά-φῦλος, -ον (φυλή), αυτός που έχει διαιρεθεί σε τέσσερις φυλές, σε Ηρόδ.

τέτρᾱχᾶ (τέσσαρες), επίρρ., σε τέσσερα μέρη, σε Πλάτ.

τετράχῃ, επίρρ., = το προηγ., σε Ξεν., Λουκ.

τετραχθά[ᾱ], επίρρ., ποιητ. αντί *τέτραχα* σε Όμηρ.

τετρά-χοος, -ον, αυτός που έχει χωρητικότητα τέσσερις *χόας*, σε Ανθ.

τετρά-χυτρος, -ον (χύτρα), αυτός που αποτελείται από τέσσερις χύτρες, σε Βατραχομ.

τετρεμαίνω, αναδιπλ. τύπος του *τρέμω*, σε Αριστοφ.

τέτρημαι, Παθ. παρακ. του *τετραίνω*.

τετρ-ήμερος, -ον, αυτός που αποτελείται από τέσσερις ημέρες· *μετὰ τὴν τετρήμερον* (ενν. *ἡμέραν*), μετά την τέταρτη ημέρα, σε Αριστ.

τέτρηνα, Επικ. αορ. του *τετραίνω*.

τετρ-ήρης (ενν. *ναῦς*), ἡ, αυτή που έχει τέσσερις σειρές κουπιά, σε Πολύβ.

τέτρηχα, προστ παρακ. του *ταράσσω*· θηλ. *μτχ. τετρηχυῖα*· γ' ενικ. *υπερσ. τετρήχει*.

τετρίγει[ι], Επικ. γ' ενικ. *υπερσ. του τρίζω*· **τετρίγῳς, -υῖα**, *μτχ. παρακ.*·

τετρίγῳτας, Επικ. αντί *τετριγότας*, αιτ. πληθ.

τετρ-όργγιος, -ον (ὄργγια), αυτός που αποτελείται από τέσσερις οργιές, σε Ανθ.

τέτροφα, παρακ. του *τρέφω*.

τετρ-ώβολος, -ον (ὀβολός), αυτός που αποτελείται από τέσσερις οβολούς·

τετρώβολον, τό, νόμισμα που έχει αξία τεσσάρων οβολών, καθημερινή αμοιβή στρατιώτου, σε Αριστοφ.

τέτρωμαι, Παθ. παρακ. του *τιτρώσκω*.

τέτρ-ωρος, -ον, συνηρ. αντί *τετρ-άρορος*.

τετρ-ώροφος, -ον (ὀροφή), αυτός που αποτελείται από τέσσερις ορόφους, σε Ηρόδ.

τετρ-ώρῳγος, -ον, = *τετρόργγιος*, σε Ξεν.

τέττᾱ, φιλική ή τιμητική προσφώνηση νεώτερου προς μεγαλύτερο, Πατέρα, σε Ομήρ. Ιλ.

τεττᾱράκοντα, τέτταρες, κ.λπ., Αιτ. αντί *τεσσάρ-*.

τεττῖγο-φώρας, -ου, ὁ (φέρω), αυτός που φοράει *τέττιγα*· επίθ. των Αθηναίων (πρβλ. **τέττιξ** I. 2), σε Αριστοφ.

τεττῖγ-ώδης, -ες (εἶδος), ὁμοιος προς *τέττιγα*, σε Λουκ.

τέττιξ, -ῖγος, ὁ, 1. εἶδος ακρίδας, τζίτζικας, Λατ. *cicada*, έντομο που χαίρεται να απολαμβάνει τη ζέστη στους θάμνους, ο δε αρσενικός εκπέμπει οξύ τερέτισμα χτυπώντας την κατώτερη μεμβράνη του πτερυγίου του στον θώρακα, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. **2.** *χρύσεος τέττιγος*, χρυσός τζίτζικας, που τον φορούσαν οι Αθηναίοι πριν τα χρόνια του Σόλωνα, ως σύμβολο του ισχυρισμού τους ότι είναι *αὐτόχθονες* (αυτή ήταν η υποτιθέμενη προέλευση του εντόμου), σε Αριστοφ., Θουκ.

τέτυγμαί, Παθ. παρακ. του *τεύχω*· **τετύγμην**, Επικ. *υπερσ.*

τετύκεῖν, Επικ. με αναδιπλ. *απαρ. αορ. β' του τεύχω*.

τέτυμμαι, Παθ. παρακ. του *τύπτω*.

τέτυξαι, β' ενικ. Παθ. παρακ. του *τεύχω*· **τέτυξο**, Επικ. β' ενικ. *υπερσ.*·

τετύχθαι, *απαρ. παρακ.*· **τετύχθω**, γ' ενικ. *προστ.*

τετυφωμένως, *επιρρ. μτχ. Παθ. παρακ. του τυφώω*, ανόητα, σε Δημ.

τετύχηκα, παρακ. του *τυγχάνω*.

τεῦ, Δωρ. **I.** γεν. του *σύ*. **II.** **τεῦ**, Ιων., Επικ., Δωρ., γεν. του *τίς*; = ποιος; αλλά **τευ** εγκλιτ., γεν. του *τις*, κάποιος.

τεῦγμα, **τό** (**τεύχω**), κατασκεύασμα, έργο, σε Ανθ.

τευθίς, **-ίδος**[ι], **ή**, καλαμάρι, σουπιά, σε Αριστοφ.

τευκτικός, **-ή**, **-όν** (**τυγχάνω**), ικανός να επιτύχει, *τινός*, σε Αριστ.

τεύξια, Επικ. ευκτ. αορ. του *τεύχω*.

τεῦξις, **-εως**, **ή**, επίτευγμα· επίσης = *έντευξις*, σε Ανθ.

τεύξομαι, **I.** μέλ. του *τυγχάνω*. **II.** Μέσ. μέλ. του *τεύχω*.

τεῦς, Αιολ. και Δωρ. γεν. του *σύ*.

τευτάζω, μέλ. *τευτάσω*, παρακ. *τετεύτακα*· αντί *ταῦτάζω*, λέω ή κάνω το ίδιο πράγμα, *τευτάζω περί τι*, καταγίγνομαι με κάτι, ασχολούμαι αποκλειστικά με αυτό, σε Πλάτ.

τευτλίον, **τό**, υποκορ. του *τεῦτλον*, σε Αριστοφ.

τευτλόεις, **-εσσα**, **-εν**, συνηρ. **-οῦς**, **-οῦσσα**, **-οῦν**, γεμάτος από τεύτλα· απ' όπου, *Τευτλοῦσσα*, το νησί των τεύτλων, σε Θουκ.

τεῦτλον, **τό**, Ιων. και νεώτ. Αττ. *σεῦτλον*, παντζάρι, Λατ. *beta*, σε Βατραχομ., Αριστοφ. κ.λπ.

τευχεσ-φόρος, **-ον** (**φέρω**), ένοπλος, οπλοφόρος, σε Αισχύλ., Ευρ.

τευχηστήρ, **-ήρος**, **ό** (**τεῦχος**), οπλίτης, πολεμιστής, μαχητής, σε Αισχύλ.· επίσης **τευχηστής**, **-οῦ**, **ό**, στον ιδ.

τεύχοισα, Δωρ. αντί *τεύχουσα*, θηλ. μτχ. του *τεύχω*.

τεῦχος, **-εος**, **τό** (**τεύχω**), εργαλείο, όργανο· κυρίως στον πληθ., *τεύχεα*. **I. 1.** πολεμικά όργανα, όπλα, θώρακες, σε Όμηρ., Ησίοδ.· ομοίως, *τεύχη*, στους Τραγ. **2.** στον πληθ. επίσης, εξαρτήματα πλοίου, σε Ομήρ. Οδ. **II.** στον ενικ., δοχείο κάθε είδους, λουτήρας, σε Αισχύλ.· τεφροδόχος, στον ιδ., σε Σοφ.· κάλπη ψηφοφορίας, σε Αισχύλ.· αγγείο για σπονδές, στον ιδ.· αγγείο ή στάμνα για νερό, σε Ευρ.· κύπελο ή βάζο, σε Ξεν.· *ξύλινα τεύχη*, κιβώτια, στον ιδ. **III.** ανθρώπινος σκελετός, ανθρώπινο σώμα, σε Αριστ. **IV.** βιβλίο, σε Ανθ.· απ' όπου, *πεντάτευχος*, **ή**, η Πεντάτευχος.

τευχο-φόρος, **-ον** (**φέρω**), αυτός που φέρει όπλα, οπλοφορεί, σε Ευρ.

τεύχω, μέλ. *τεύξω*, αόρ. *έτευξα*, Επικ. *τεῦξα*· παρακ. *τέτευχα*· Επικ. με αναδιπλ. αορ. *τετῦκεῖν* — Μέσ., μέλ. *τεύξομαι*· Επικ. με αναδιπλ. απαρ. αορ. β' *τετῦκέσθαι* — Παθ., γ' μέλ. *τετεύξομαι*, αόρ. *έτύχθην*, παρακ. *τέτυγμα*, υπερσ. *έτετύγμην*, Επικ. γ' πληθ. *τετεύχεται*, *έτετεύχато*, *τετεύχато*. **I. 1.** φτιάχνω, κατασκευάζω, οικοδομώ, εργάζομαι, σε Όμηρ., Ησίοδ., Τραγ.· λέγεται για μάγεια, *δείπνον τετυκεῖν*, παρασκευάζω δείπνο, σε Ομήρ. Οδ.· και στη Μέσ., *δείπνον τετυκέσθαι*, έχω το δείπνο παρασκευασμένο, σε Όμηρ. — Παθ., *δώματα τετεύχεται*, σε Ομήρ. Ιλ.· *θεῶν έτετεύχато βωμοί*, στο ιδ.· με γεν., *χρυσοῖο τετεύχεται*, είναι κατειργασμένος από χρυσό, στο ιδ.· επίσης, *τετυγμένα δώματα λάεσσιν*, οικοδομημένα από πέτρες, σε Ομήρ. Οδ.· αλλά, *δόμος αίθουσησι τετυγμένος*, οικοδομημένος ή κατασκευασμένος με προθαλάμους, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** η μτχ. παρακ. *τετυγμένος*, συχνά μεταβαίνει σε σημασία επιθέτου = *τυκτός*, καλώς κατασκευασμένος, καλώς κατειργασμένος, σε Όμηρ.· *άγρὸς καλὸν τετυγμένος*, καλώς οργωμένος, καλώς καλλιεργημένος, σε Ομήρ. Οδ.· μεταφ., *νόος τετυγμένος*, σταθερό, ευσταθές πνεύμα, στο ιδ. **3.** η μτχ. του Ενεργ. παρακ. απαντά μια φορά με Παθ. σημασία, *ρίνοῖο τετευχώς*, κατασκευασμένος από δέρμα, στο ιδ. **II.** λέγεται για γεγονότα, προξενώ, φτιάχνω, παράγω, επιφέρω, *ὄμβρον ή έ χάλαζαν*, σε Ομήρ. Ιλ.· *τεύχω βοήν*, παράγω κραυγή, βγάζω φωνή, σε Ομήρ. Οδ.· *τεύχωγάμον*, παντρεύω, ετοιμάζω γάμο, στο ιδ. — Παθ., ιδίως στον παρακ., προξενούμαι, και ομοίως,

συμβαίνω, γίνομαι, υπάρχω, σε Όμηρ. κ.λπ. **III.** με αιτ. προσ., καθιστώ, ἄγνωστον τέχῳ τινά, σε Ομήρ. Οδ.· *τέχῳ τινὰ μέγαν, εὐδαίμονα*, σε Αισχύλ., Eur.· με διπλ. αιτ., *τί σε τεύξω*; τί να σε κάνω; σε Σοφ.· *ἔπειτα στον Παθ.* παρακ. απλώς αντί *γίγνεσθαι* ή *εἶναι*, *Ζεὺς ταμῖης πολέμοιο τέτυκται*, σε Ομήρ. Ιλ.· *γυναικὸς ἄρ' ἀντὶ τέτυξο*, ήσουν όμοιος με γυναίκα, στο ίδ.

τέφρα, Ιων. **τέφρη**, ή, στάχτη, σε Ομήρ. Ιλ., Αριστοφ.· επίσης, είδος καυστικής σκόνης ή καπνού, σε Αριστοφ.

τεφρός, -ά, -όν, αυτός που έχει το χρώμα της τέφρας, σε Βάβρ.

τεφρ-ώδης, -ες (είδος), σε Βάβρ., Πλούτ.

τεχθείς, μτχ. Παθ. αορ. του *τίκτω*.

τεχνάζω, μέλ. *τεχνάσω* (τέχνη)· **I.** μεταχειρίζομαι τέχνη, σε Αριστ. **II.** κάνω χρήση τεχνασμάτων, φέρομαι με πανουργία ή δόλια, μεταχειρίζομαι πανουργίες ή υπεκφυγές, σε Ηρόδ., Αριστοφ. κ.λπ.· με απαρ., ευφυώς ή με πανουργία μηχανώμαι, σε Αριστ.· ομοίως, Μέσ. αόρ. *ἔτεχνασάμην*, σε Ηρόδ.

τεχνάομαι, μέλ. *τεχνήσομαι*, αόρ. *ἔτεχνησάμην*, Επικ. *τεχνησάμην*· παρακ. *τετέχνημαι*· (τέχνη)· Αποθ.· **I. 1.** κατασκευάζω εντέχνως, εκτελώ επιδέξια, σε Ομήρ. Οδ. **2.** επίσης ως Παθ., κατασκευάζομαι μέσω της τέχνης, σε Ξεν. **II.** κατορθώνω ή μηχανώμαι με τέχνη και επιδεξιότητα, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ.· απόλ., *θεοῦτεχνωμένου*, αν ο θεός μηχανευτεί, σε Σοφ.· με απαρ., μηχανεύομαι πώς να πράξω, σε Θουκ.

τέχνασμα, -ατος, τό (τεχνάζω)· **I.** οτιδήποτε εντέχνως φτιαγμένο, εργόχειρο, *κέδρου τεχνάσματα*, λέγεται για κέδρινο φέρετρο, σε Eur. **II.** τέχνασμα, δόλος, στον ίδ., σε Ξεν.

τέχνη, ή (τίκτω)· **I.** τέχνη, ευφυΐα, επιδεξιότητα στην εργασία, επιτηδειότητα στο χέρι, ιδίως λέγεται για την επεξεργασία των μετάλλων, σε Ομήρ. Οδ.· λέγεται για ναυπηγό, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για μάντη, σε Αισχύλ., Σοφ. **2.** με αρνητική σημασία, πανουργία, *δολίη τέχνη*, σε Ομήρ. Οδ.· στον πληθ., πανουργίες, τεχνάσματα, στο ίδ. κ.λπ. **3.** τρόπος ή μέσα με τα οποία επιτυγχάνεται κάποιο πράγμα, χωρίς καμία έννοια επιδεξιότητας ή πανουργίας, *μηδεμιῇ τέχνη*, με κανέναν τρόπο, σε Ηρόδ.· *πάση τέχνη*, με κάθε τρόπο, σε Αριστοφ.· *παντοίῃ τέχνη*, σε Σοφ. **II.** τέχνη, επάγγελμα, *ἐπίστασθαι τὴν τέχνην*, να γνωρίζεις την τέχνη του, σε Ηρόδ.· *ἐν τῇ τέχνη εἶναι*, ασκεί την τέχνη, σε Σοφ.· *ἐπὶ τέχνη μαθάνειν τι*, μαθαίνω κάτι ως επάγγελμα, σε Πλάτ.· *τέχνην ποιεῖσθαι τι*, κάνω κάτι επάγγελμά μου, σε Δημ. **III.** τέχνη, δηλ. σύστημα κανόνων, συστηματική μέθοδος του να φτιάχνεις ή να κάνεις κάτι, σε Πλάτ., Αριστ.· *ἢ φύσει ἢ τέχνη*, σε Πλάτ.· *μετὰ τέχνης*, ἄνευ τέχνης, στον ίδ. **IV.** = *τέχνημα*, έργο τέχνης, εργόχειρο, σε Σοφ.

τεχνήεις, -εσσα, -εν, ποιητ. επίθ., **I.** εντέχνως κατεργασμένος, σε Ομήρ. Οδ.· επίρρ. *τεχνηέντως*, με τέχνη, με επιδεξιότητα, στο ίδ. **II.** λέγεται για πρόσωπα, *γυναῖκες ἰστὸν τεχνῆσαι* (συνηρ. αντί *τεχνήεσαι*), επιδέξιες στον αργαλειό, στο ίδ.

τέχνημα, -ατος, τό (τεχνάομαι)· **I. 1.** = *τέχνασμα*, σε Σοφ. **2.** λέγεται για άνθρωπο, το αφηρημένο κείται αντί του συγκεκριμένου, *πανουργίας τέχνημα*, αριστούργημα κακίας, στον ίδ. **II.** τέχνασμα, απάτη, δόλια επιπόηση, σε Eur.· γενικά, επιπόηση, εφεύρεση, σε Πλάτ.

τεχνήμων, -ον (τέχνη), με τέχνη και δεξιότητα κατεργασμένος, *αὐλοί*, σε Ανθ.

τεχνητός, -ή, -όν (τεχνάομαι), αυτός που έχει γίνει με τέχνη, σε Πλούτ.

τεχνικός, -ή, -όν (τέχνη)· **I.** λέγεται για πρόσωπα, καλαισθητος, επιδέξιος, καλοφτιαγμένος, σε Πλάτ. κ.λπ. **II.** λέγεται για πράγματα, εντέχνως

φτιαγμένος, φτιαγμένος βάσει κανόνων, στον ίδ. **III.** επίρρ. *τεχνικῶς*, κατά τους κανόνες της τέχνης, εντέχνως, στον ίδ.

τεχνίον, τό, υποκορ. του *τέχνη*, σε Πλάτ.

τεχνίτης[ι], -ου, ό (τέχνη)· **I.** αυτός που εξασκεί κάποια τέχνη, χειρωνακτής, επιτηδευματίας, δεξιότηχνης μάστορας, σε Πλάτ. κ.λπ. · με γεν. πράγμ., ειδικευμένος σ' ένα πράγμα, σε Ξεν. · επίσης, *τι ή περί τι*, στον ίδ. **II.**

δολοπλόκος, ραδιουργός, σε Λουκ.

τεχνίτις, -ιδος, θηλ. του *τεχνίτης*, σε Ανθ.

τεχνολογέω, μέλ. *τεχνολογήσω*, υπάγω κάτι στους κανόνες της τέχνης, συστηματοποιώ, σε Αριστ.

τεχνο-λόγος, -ον, αυτός που πραγματεύεται κάτι κατά τους κανόνες της τέχνης.

τεχνοσύνη, ή, ποιητ. αντί *τέχνη*, σε Ανθ.

τεχνύδριον, τό, υποκορ. του *τέχνη*, σε Πλάτ.

τέω; I. Ιων. αντί *τίνι*; δοτ. του *τίς*; ποιος; σε Ηρόδ. **II. τεω**, Ιων. δοτ. του *τις*, οποιοσδήποτε, σε Ηρόδ.

τέων· I. Ιων. αντί *τίνων*; γεν. πληθ. του *τίς*; ποιων; σε Ομήρ. Οδ. **II.** του *τις*, οποιωνδήποτε, σε Ηρόδ.

τέως, Επικ. **τείως**, χρονικό επίρρ., **I.** εν τω μεταξύ, παράλληλα, ενώ συγγενές προς το *έως*, *έως έγώ ήλώμην, τείως...*, ενώ περιπλανιόμουν, στον ενδιάμεσο χρόνο..., σε Ομήρ. Οδ. · *έσθίων τέως, έως...*, σε Αριστοφ. **II.** για λίγο, για ένα χρονικό διάστημα, *τείως μέν... αύτάρ νυν*, σε Ομήρ. Οδ. · *τέως μέν...*, *είτα δέ...*, σε Αριστοφ. κ.λπ. **III.** μέχρι αυτό το χρονικό σημείο, έως εδώ, μέχρι τώρα, σε Ηρόδ., Αριστοφ.

τῇ, αρχ. Επικ. προστ., *λάβε·* στον Όμηρ. πάντα ακολουθείται από μια δεύτερη προστ., *τῇ σπεῖσον Διί*, σε Ομήρ. Ιλ. · *τῇ, πίε οἶνον*, σε Ομήρ. Οδ. · *τῇ νυν, και σοι τοῦτο κειμήλιον έστω*, σε Ομήρ. Ιλ. (πιθ. συγγενές προς το *τε-ταγ-ών*).

τῇ, δοτ. θηλ. του *ό*, όπως *ταύτη*, εδώ, εκεί, σε Όμηρ.

τήγανον, βλ. [τάγηνον](#).

τῇδε, δοτ. θηλ. του *όδε*, ως επίρρ., εδώ, συνεπώς, έτσι, σε Όμηρ.

τήθη, ή, γιαγιά, σε Αριστοφ., Πλάτ. κ.λπ.

τηθίς, -ίδος, ή, αδερφή πατέρα ή μητέρας, θεία, σε Δημ.

τῆθος, -εος, τό, στρείδι, *τήθεα διφῶν*, καταδύομαι για στρείδια, σε Ομήρ. Ιλ.

Τηθύς[υ], -ύος[υ], ή, I. γυναίκα του Ωκεανού, σε Ομήρ. Ιλ. · κόρη του Ουρανού και της Γαίας, μητέρα των ποτάμιων θεών και των Ωκεανίδων, σε Ησίοδ. **II.** στον Βιργ., Τηθύς είναι η ίδια η θάλασσα (πιθ. από το *τήθη*, η μητέρα όλων).

τηκεδών, -όνος, ή (τήκομαι), τήξη, φθορά, παρακμή, σε Ομήρ. Οδ.

τηκτός, -ή, -όν, ρημ. επίθ. του *τήκομαι*, **I.** λιωμένος, σε Ευρ. **II.** ευδιάλυτος, σε Πλάτ.

τήκω ($\sqrt{TA\kappa}$), Δωρ. **τάκω[α]** · μέλ. *τήξω*, Δωρ. *ταξῶ* · αόρ. *έτηξα* · παρακ. *τέτηκα* — Παθ., αόρ. β' *έτάκην [α]* · σπάνιος αόρ. *έτήχθην*· αλλά στην κλασική αρχαιότητα, ο παρακ. και ο Παθ. υπερσ. παραλαμβάνονται από τον αμτβ.

Ενεργ. παρακ. *τέτηκα, έτετήκειν· I. I.* Ενεργ., τήκω, λιώνω, λέγεται για μέταλλα, σε Ηρόδ. κ.λπ. · διασκορπίζω σύννεφα, στον ίδ. **2.** μεταφ., μαραζώνω, λιώνω από θλίψη ή νοσταλγία, σε Ομήρ. Οδ., Ευρ. **II. 1.** Παθ. με αμτβ. Ενεργ. παρακ., *τέτηκα*, λιώνω, διαλύομαι, λέγεται για χιόνι, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ., Αττ. · χρησιμοποιείται για μέταλλα, σε Ησίοδ. · *άλλφιτα πυρι τάκονται*, καταναλώνονται από τη φωτιά, σε Θεόκρ. · λέγεται για πτώμα, παρακμάζω, φθείρομαι, αποσυντίθεμαι, σε Σοφ. · *πῶρ τετακός*, σβησμένη

φωτιά, σε Ευρ. **2.** μεταφ., τήκομαι, φθείρομαι, λιώνω, σε Όμηρ., Ηρόδ., Αττ.· βλέμμα που λιώνει από νοσταλγία, σε Πλούτ.

τηλ-αυγής, -ές (τῆλε, αὐγή)· I. αυτός που λάμπει από μακριά, που ακτινοβολεί, σε Όμηρ. Ύμν., Αριστοφ. **II.** λέγεται για μακρινά πράγματα, αυτός που φαίνεται από μακριά, που λάμπει από μακριά, σε Θέογν., Σοφ. **III.** επίρρ. *τηλαυγῶς*, σαφώς, φανερά, σε Κ.Δ.

τῆλε, επίρρ., όπως το *τηλοῦ*, από μια απόσταση, μακριά, μακρόθεν, σε Όμηρ., Ησίοδ.· με γεν., μακριά από κάτι, σε Όμηρ.

τηλε-βόλος, -ον (βάλλω), αυτός που πλήττει από μακριά, σε Πίνδ.

τηλέ-γονος, -ον (γίγνομαι), αυτός που γεννήθηκε μακριά από τον πατέρα του ή την πατρίδα του, σε Ησίοδ.

τηλεδᾶρός, -ή, -όν (τῆλε, -δαρος είναι η κατάληξη) αυτός που έρχεται από μακρινή χώρα, σε Ομήρ. Οδ.· λέγεται για τόπους, αυτός που βρίσκεται μακριά, μακρινός, σε Ομήρ. Ιλ.

τηλεθάω, εκτετ. τύπος του *θάλλω* (πρβλ. [τέθηλα](#)), κυρίως στη μτχ. ενεστ., βρίσκομαι σε πλήρη άνθιση, λαμποκοπώ, ακμάζω, *ἔλη τηλεθόωσα*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἐλαῖται τηλεθόωσαι*, σε Ομήρ. Οδ.· *χαίτη τηλεθόωσα*, άφθονα μαλλιά, σε Ομήρ. Ιλ.

τηλε-κλειτός, -όν, αυτός που έχει μεγάλη φήμη, που η φήμη του φτάνει σε μακρινές χώρες, σε Όμηρ.

τηλε-κλήτός, -όν, αυτός που καλείται από μακριά, σε Ομήρ. Ιλ.

τηλε-κλῦτός, -όν, = *τηλεκλειτός*, σε Όμηρ.

τηλε-μάχος[ᾱ], -ον (μάχομαι)· I. αυτός που μάχεται από μακριά **II.** ως κύριο όνομα, προπαροξ. *Τηλέμαχος*, ό, ο γιος του Οδυσσέα, σε Ομήρ. Οδ.

τηλέ-πλᾶνος, -ον, αυτός που παραπλανά από μακριά, ύπουλος, σε Αισχύλ.

τηλέ-πομπος, -ον, αυτός που στέλνεται μακριά, που κάνει μακριά διαδρομή, σε Αισχύλ.

τηλέ-πορος, -ον, 1. αυτός που ταξιδεύει ή φθάνει μακριά, παρ' Αριστοφ. **2.** αυτός που βρίσκεται μακριά, σε Σοφ.

τηλέ-πῦλος, -ον (πύλη), αυτός που έχει πύλες που βρίσκονται μακριά μεταξύ τους, σε Ομήρ. Οδ.

τηλε-σκοπός, -ον (σκοπέω)· I. αυτός που βλέπει μακριά, σε Αριστοφ. **II.** προπαροξ. *τηλέσκοπος, -ον*, Παθ. αυτός που φαίνεται από μακριά, φανερός, καταφανής, πασιδηλός, σε Ησίοδ., Ανθ.

τηλε-φᾶνής, -ές (φαίνομαι)· 1. αυτός που φαίνεται ή αντικρίζεται από μακριά, καταφανής, σε Ομήρ. Οδ., Αριστοφ. **2.** λέγεται για ήχο, αυτός που ακούγεται καθαρά από μακριά, σε Σοφ.

τηλέ-φῖλον, τό, αγάπη «από απόσταση», φυτό που το χρησιμοποιούσαν οι ερωτευμένοι για να μαντεύουν αν η αγάπη τους είχε ανταπόδοση· τοποθετούσαν το φύλλο στο χέρι και το χτυπούσαν γρήγορα, και εάν έβγαине ένας δυνατός ήχος τότε αυτό ήταν ευχάριστο σημάδι για την αγάπη τους, σε Θεόκρ.

τηλία, ή, 1. σανίδα ή τραπέζι με υψωμένες γωνίες, σανίδα αρτοποιού, παρ' Αριστ. **2.** τραπέζι ή είδος σκηνής, στην οποία τα μαχητικά κοκκόρια και τα ορτύκια τοποθετούνταν για μάχη, σε Αισχίν. **3.** σκέπασμα καπνοδόχου, σε Αριστοφ. **4.** στεφάνι κόσκινου σιτηρών, στον ίδ.

τηλίκος[ι], -η, -ον, I. τόσοσ στην ηλικία, τόσο νέος ή τόσο ηλικιωμένος, συσχ. του *ήλίκος*, σε Όμηρ.· με απαρ., *οὐ ἐπὶ σταθμοῖσι μένειν τηλίκους*, δεν είμαι τόσο νέος, ώστε να μένω σπíti, σε Ομήρ. Οδ. **II.** τόσο μεγάλος, Λατ. *tantus*, σε Ανθ.

τηλικόσδε, -ήδε, -όνδε και **τηλικοῦτος, -αύτη, -οὔτον** (επίσης *τηλικοῦτος* ως *θηλ.*), επιτετ. τύποι του *τηλίκος* (όπως τα *ὄδε, οὔτος* είναι επιτετ. τύποι του *ὁ*)·

I. λέγεται για πρόσωπα, τέτοιος που έχει τέτοια ηλικία, τέτοιας ηλικίας, *τηλικόσδ' ὢν*, σε Σοφ. κ.λπ.· ηλικιωμένος όπως εγώ, σε Ευρ.· *νοῦς τηλικοῦτος*, νους ανθρώπου τόσο ηλικιωμένου όσο είναι αυτός, σε Σοφ.· λέγεται για πρόσωπα πολύ νέα στην ηλικία, *τηλικάσδ' ὀρῶν πάντων ἐρήμους*, κορίτσια τόσο μικρά στην ηλικία, στον ίδ. κ.λπ.· επαναλαμβανόμενο με τις αντίθετες έννοιες, *οἱ τηλικοῖδε καὶ διδασζόμεσθα δὴ φρονεῖν ὑπ' ἀνδρὸς τηλικοῦδε*, εμεῖς που είμαστε τόσο γέροντες θα διδασθούμε από άνδρα τόσο νέο, στον ίδ. **II.** λέγεται για πράγματα, τόσο μεγάλα, τόσο σπουδαία, Λατ. *tantus*, σε Πλάτ. κ.λπ.

τηλόθεν, επίρρ. (*τηλοῦ*), **1.** από μακριά, από ξένη χώρα, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ.· — *τηλόθε*, σε Πίνδ. **2.** μερικές φορές = *τῆλε*, *τηλοῦ*, σε Όμηρ.· με γεν., *τηλόθεν Πελειάδων*, μακριά απ' αυτούς, σε Πίνδ.

τηλόθι, επίρρ., = *τῆλε*, *τηλοῦ*, σε Όμηρ.· με γεν., *τηλόθι πάτρης*, σε Ομήρ. Ιλ.

τηλο-πέτης, -ες (πέτομαι), αυτός που πετάει μακριά, σε Ανθ.

τηλ-ορός, -όν, = *τηλουρός*, σε Ευρ.

τηλόσε (τηλοῦ), επίρρ., σε μακρινή απόσταση, σε σημείο που απέχει μακριά, σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ.

τηλοτάτω, επίρρ., υπερθ. του *τηλοῦ*, στην πιο μακρινή απόσταση, σε Ομήρ. Οδ.· απ' όπου, το επίθ. **τηλότερος**, σε Ανθ.

τηλοῦ, επίρρ. όπως το *τῆλε*· **1.** μακριά, σε μακρινή χώρα, σε Όμηρ., Ησίοδ.· *τηλοῦ ἀγρῶν*, σ' ένα μακρινό μέρος της χώρας, σε Αριστοφ. **2.** με γεν. κυρίως, μακριά από..., σε Ομήρ. Οδ.· *τηλοῦ σέθεν*, μακριά από εσένα, σε Ευρ.

τηλ-ουρός, -όν (ὄρος), αυτός που έχει μακρινά σύνορα· απ' όπου, μακρινός, απομακρυσμένος, σε Αισχύλ., Ευρ.

τηλύγετος[ῦ], -η, -ον, μοναχοπαιδί, αγαπημένο παιδί, σε Όμηρ.· μια φορά λέγεται για δυο γιούς, πιθ. δίδυμους, σε Ομήρ. Ιλ.· στον Ευρ. *τηλύγετος χθονὸς ἀπὸ πατρίδος*, σημαίνει γεννημένος μακριά από την πατρίδα, που ζει μακριά από την πατρίδα, όπως αν ήταν σύνθετο από το *τῆλυ* (= *τῆλε*), και το *γενέσθαι*· αλλά η ομηρ. ερμηνεία αντιτίθεται προς αυτήν την ετυμολογία· και η προέλ. παραμένει αμφίβ.

τηλ-ωπός, -όν (ὥψ), αυτός που βλέπεται από μακριά, σε Σοφ. **2.** μεταφ. λέγεται για τον ήχο, αυτός που ακούγεται από μακριά, στον ίδ.

τημελέω, μέλ. *τημελήσω*, προστατεύω, φροντίζω, με αιτ., σε Ευρ.· με γεν., φροντίζω, επιμελούμαι, στον ίδ. (αμφίβ. προέλ.).

τήμερον, βλ. [σήμερα](#).

τῆμῃ, κράση αντί *τῇ ἐμῇ*.

τῆμος, Δωρ. **τᾶμος**, επίρρ., τότε, εκείνο τον καιρό, για περασμένο χρόνο, αντίστοιχο προς το αναфор. *ἤμος*, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ., Θεόκρ.

τημόσδε, Δωρ. **ταμόσδε**, επίρρ. *τῆμος*, σε Θεόκρ.

τημοῦτος, = *τημόσδε*, *τῆμος*, σε Ησίοδ.

την-άλλως ή τήνᾱλλως, **1.** επίρρ., ελλειπτικό αντί της φράσης *τὴν ἄλλως ἄγουσαν ὁδόν*, κατά το δρόμο που οδηγεί διαφορετικά, δηλ. σε όχι συγκεκριμένο δρόμο, σε Πλάτ. **2.** χωρίς σκοπό, μάταια, σε Δημ.

τηνεῖ, Δωρ. επίρρ. αντί *ἐκεῖ*, σε Θεόκρ.· επίσης = *ὧδε*, εδώ, στον ίδ.

τήνελλα, **I.** λέξη σχημ. από τον Αρχίλοχο για να μιμηθεί τον ήχο της χορδής κιθάρας· από τον ύμνο του προς τον Ηρακλή που άρχιζε με το *τήνελλα καλλίνικε*, αυτές οι λέξεις εξελικτικά έγιναν ο τρόπος με τον οποίο

επευφημούσαν τους νικητές στους αγώνες, σε Αριστοφ. **II.** ομοίως ως επίθ., *ἐὰν νικᾷς, τήνελλος εἶ*, η νίκη θα επιφέρει τον εγκωμιασμό σου, στον ιδ.

τηνίκα[ι], Δωρ. **τᾶνίκα**, επίρρ. (*τῆνος*), συσχ. του αναφορ. *ήνίκα*, **1.** σε εκείνον τον χρόνο, τότε· επίσης, με το άρθρο (συχνά γραφόμενο *τοτηνίκα*), σε Σοφ. **2.** απόλ., εκείνη την ώρα (της ημέρας), σε Θεόκρ.

τηνικάδε, επίρρ., αυτή τη στιγμή της ημέρας, τόσο νωρίς, σε Πλάτ.

τηνίκαυτα, **I.** συνηθ. τύπος του *τηνίκα*, εκείνο τον χρόνο, τότε, σε Ηρόδ., Σοφ., Ξεν.· με γεν., *τηνικαυτα τοῦ θέρους*, εκείνο το χρόνο του καλοκαιριού, σε Αριστοφ. **II.** κάτω από αυτές τις περιστάσεις, σε αυτή την περίπτωση, στον ιδ., σε Ξεν.

τηνόθι, επίρρ., του*τῆνος*, σ' εκείνη την περίπτωση, τότε, σε Θεόκρ.

τῆνος, τήνα, τῆνο, **1.** Δωρ. αντί *κεῖνος, ἐκεῖνος*, αυτός, αυτή, αυτό, σε Θεόκρ.

2. όπως το Λατ. *ille, iste*, ο διάσημος εκείνος ή ο διαβόητος, στον ιδ.

τηνώ, επίρρ., Δωρ. αντί *ἐκεῖ*, σε Θεόκρ.

τηνώθεν, επίρρ. αντί *τῆνος*, Δωρ. αντί *ἐκεῖθεν*, σε Αριστοφ.· επίσης **τηνώθε**, σε Θεόκρ.

τηξι-μελής, -ές, αυτός που φθείρει τα μέλη, *νοῦσος*, σε Ανθ.

τηρέω, μέλ. *τηρήσω (τῆρος)*· **I. 1.** επιτηρώ, προσέχω, φυλάττω, σε Πίνδ.,

Αριστοφ. — Παθ., είμαι συνεχώς υπό επιτήρηση, σε Θουκ.· Μέσ. μέλ.,

τηρήσομαι με Παθ. σημασία, στον ιδ. **2.** φροντίζω ώστε..., σε Αριστ.,

Αριστοφ., Πλάτ. **II. 1.** παρατηρώ από κοντά, προσέχω συνεχώς, επιτηρώ, σε

Αριστοφ.· *τὰς ἀμαρτίας*, σε Θουκ. **2.** καιροφυλακτώ, με αιτ., σε Σοφ.,

Αριστοφ.· *παραστείχοντα τηρήσας*, τον παρατηρούσα με προσοχή καθώς

περνούσε, σε Σοφ. **3.** απόλ., αγρυπνώ, φυλάττω, σε Αριστ.· με απαρ.,

φυλάττω, προσέχω ώστε να..., σε Θουκ. **III.** παρατηρώ, φυλάω κάτι

εμπιστευτικό, σε Ισοκρ. κ.λπ.· *τηρέω εἰρήνην*, σε Δημ.

τήρησις, -εως, ή, I. 1. φύλαξη, διατήρηση, φρουρηση, σε Αριστ. **2.**

επαγρύπνηση, σε Θουκ. **II.** μέσο τήρησης ή φύλαξης, μέρος επιτήρησης, στον ιδ.

τηρητέον, ρημ. επίθ. του *τηρέω*, αυτό που κάποιος πρέπει να παρατηρήσει, σε Πλάτ.

τηρός, ό, φύλακας, φρουρός, επιτηρητής, σε Αισχύλ.

τητάομαι, Δωρ. **τᾶτάομαι (τήτη)**· Παθ. σε χρήση μόνο στον ενεστ., **1.**

στερούμαι, σε Ησίοδ.· *τὸ τητᾶσθαι*, στέρηση, σε Σοφ. **2.** με γεν., έχω έλλειψη

κάποιου πράγματος, είμαι στερημένος ή στερούμαι (κυρίως λόγω θανάτου),

στον ιδ., σε Ευρ.

τῆτες, επίρρ., αυτό το έτος, κατά τη διάρκεια αυτού του έτους, σε Αριστοφ.·

(το *τῆτις* έχει σχέση προς το *σῆτες, έτος*, όπως το *τῆμερον* προς το *σῆμερον, ήμέρα*).

τηύσιος, Δωρ. τᾱύσιος, -α (Ιων. **-η**), **-ον**, μάταιος, ανώφελος, άσκοπος, σε Ομήρ. Οδ.· επίρρ. *τηϋσίως*, σε Θεόκρ.

τιάρα[ᾱρ], ή και **τιάρας, -ου**, Ιων. — **τήρης, -εω, ό**· περσικό κάλυμμα κεφαλιού, σε Ηρόδ. το οποίο φορούσε ο μεγάλος βασιλιάς, σε Αισχύλ., Ξεν.

τιάρο-ειδής, -ές, αυτός που έχει σχήμα τιάρας ή είναι όμοιος με τιάρα, σε Ξεν.

τίγρις, ή, γεν. *τίγριος* και *τιγρίδος*· αιτ. *τίγριν*· πληθ. ονομ. *τίγρεις* και *τίγριδες*· το θηρίο η τίγρις, άγνωστη στην Ελλάδα μέχρι τα χρόνια του Αλεξάνδρου.

τίεσκον, Ιων. παρατ. του *τίω*.

τίη, Αττ. **τιή**, επιτετ. τύπος του ερωτημ. *τί;* γιατί; πώς; σε Όμηρ., Ησίοδ., και στους Αττ. κωμικούς· πρβλ. **ότιή**.

τιήρης, -ου, ὁ, Ἰων. ἀντί *τιάρας*.

τιθαιβώσσω, λέγεται για τις μέλισσες, αποθηκεύω το μέλι, σε Ομήρ. Οδ. (συγγενές προς το *τιθήνη*·)

τιθάςθρνις, -αδος, ἡ, πουλερικό που τρέφεται σε αχυρώνα, κότα, σε Ανθ.

τιθάσευτής, -οῦ, ὁ, αὐτός που εξημερώνει, σε Αριστοφ.

τιθάσέω, 1. μόνο στον ενεστ., δαμάζω, εξημερώνω, σε Πλάτ., Ξεν. **2.**

λέγεται για δέντρα, βελτιώνω τη γη, την καλλιεργώ, σε Πλούτ.

τιθάσός, -όν, 1. λέγεται για ζώα, εξημερωμένος, ἡμερος, Λατ. *cicur*, σε Πλάτ.· λέγεται για φυτά, καλλιεργούμενος, σε Πλούτ. **2.** μεταφ., κατοικίδιος, εσωτερικός, εμφύλιος, ἄρης, σε Αισχύλ. (αμφίβ. προέλ.).

τιθέασι, γ' πληθ. του *τίθημι*.

τιθεῖς, I. μτχ. του *τίθημι*· αλλά **II.τιθεῖς,** β' ενικ.

τιθέμεναι, -έμεν, Ἰων. ἀντί *τιθέναι*, απαρ. του *τίθημι*.

τίθεν, Δωρ. ἀντί *ἐτίθεσαν*, γ' πληθ. παρατ. του *τίθημι*.

τίθεσκον, Ἰων. παρατ. του *τίθημι*.

τιθέω, = τίθημι· απ' όπου β' και γ' ενικ. *τιθεῖς, τιθεῖ*.

τιθήμεναι, Επικ. ἀντί *τιθέναι*, απαρ. του *τίθημι*.

τιθήμενος, Επικ. ἀντί *τιθέμενος*, Μέσ. μτχ. του *τίθημι*.

τίθημι[ι], (από √ΘΕ) *τίθης*, Επικ. *τίθησθα· τίθησι*, Δωρ. *τίθητι*, γ' πληθ.

τιθέασι, Ἰων. *τιθεῖσι·* επίσης β' και γ' ενικ. *τιθεῖς, τιθεῖ* (ὡπως αν προερχόταν από το ρ. *τιθέω*)· παρατ. *ἐτίθην, ἐτίθης, ἐτίθη*, Επικ. *τίθη·* επίσης, το β' και γ' πρόσ. είναι *ἐτίθεις, ἐτίθει*, Επικ. γ' πληθ. *τίθεσαν, τίθεν*, μεταγεν. *ἐτίθουν·* Ἰων. παρατ. *ἐτίθεα·* προστ. *τίθει*, απαρ. *τιθέναι*. Επικ. επίσης *τιθήμεναι, τιθέμεν·* μέλ. *θήσω*, Επικ. απαρ. *θησέμεναι, θησέμεν·* αόρ. *ἔθηκα*, σε χρήση μόνο στην οριστ.· Επικ. γ' πληθ. *θήκαν·* αόρ. β' *ἔθην*, δεν είναι σε χρήση στον ενικ. της οριστ., πληθ. *ἔθεμεν, ἔθεσαν*, Επικ. *θέσαν·* προστ. *θές*, υποτ. *θῶ*, Ἰων. *θέω*, Επικ. *θειώ*, Επικ. β' και γ' ενικ. *θείης, θείη, α' πληθ. θέωμεν, θείομεν* ἀντί *θειώμεν·* ευκτ. *θείην, α' πληθ. θείημεν και θείμεν*, γ' πληθ. *θειέν·* απαρ. *θειναι*, Επικ. *θέμεναι, θέμεν·* μτχ. *θείς*, παρακ. *τέθεικα* — Μέσ., *τίθεται*, β' ενικ. *τίθεται*, προστ. *τίθεσο, τιθοῦ*, Επικ. *τίθεσσο·* Επικ. μτχ. *τιθήμενος·* μέλ. *θήσομαι*, αόρ. *ἐθήκαμην*, σε χρήση μόνο στην οριστ. και στη μτχ.· β' ενικ. *ἐθήκαο*, Επικ. γ' ενικ. *θήκατο·* μτχ. *θηκάμενος·* αόρ. β' *ἐθέμην*, προστ. *θέο*, *θοῦ·* υποτ. *θῶμαι*, ευκτ. *θείμην* — Παθ., *τίθεται*, μέλ. *τεθήσομαι*, αόρ. *ἐτέθην*, παρακ. *τέθειμαι*.

A. I. 1. Με τοπική σημασία, θέτω, βάζω, τοποθετώ, σε Όμηρ. κ.λπ.· στους Αττ., *πόδαίτθην*, θέτω ή στηρίζω το πόδι μου, δηλ. περπατάω, τρέχω, σε Αισχύλ.· *τετράποδος βάσιν θηρὸς τίθεσθαι*, δηλ. βαδίζω με τα τέσσερα, σε Ευρ.· *θεῖναι τινί τι ἐν χερσίν*, να βάλει κάτι στα χέρια κάποιου, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἐς χεῖρά τινος*, μέσα στο χέρι του, σε Σοφ. **2.** *θέσθαι τὴν ψῆφον*, να βάλει κάποιος την ψήφο του στην κάλπη, σε Αισχύλ.· ομοίως, *τίθεσθαι τὴν γνώμην*, να δίνει κάποιος τη γνώμη του, την άποψή του, σε Ηρόδ.· και *τίθεσθαι ἀπόλ.*, ψηφίζω, σε Σοφ. **3.** *θεῖναι τινί τι ἐν φρεσί, ἐν στήθεσσι*, να τοποθετήσεις, να φυτέψεις κάτι στην καρδιά κάποιου, σε Όμηρ.· *ἐνστήθεσσι τιθεῖ νόον*, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. — Μέσ., *θέσθαι θυμὸν ἐν στήθεσσι*, να θέτεις οργή στην καρδιά κάποιου, στο ιδ.· *θέσθαι τινί κότον*, να τρέφεις μίσος εναντίον κάποιου, στο ιδ. **4.** καταθέτω, ὡπως στην τράπεζα, σε Ηρόδ., Ξεν.· επίσης, *ἐγγύην θέσθαι*, σε Αισχύλ. — Παθ., *τὰ τεθέντα*, οι καταθέσεις, σε Δημ.· μεταφ., *χάριν ή χάριτα θέσθαι τινί*, κάνω κάτι σε κάποιον ὡστε να μου οφείλει χάρη, υποχρεώνω κάποιον, σε Ηρόδ. κ.λπ. **5.** πληρώνω, καταβάλλω, σε Δημ. **6.** βάζω στον λογαριασμό, υπολογίζω, λογαριάζω, *in rationes referre*, στον ιδ.

7. στη στρατιωτική ορολογία, *τίθεσθαι τὰ ὄπλα*, έχει τρεις σημασίες· **α)** συσσωρεύω τα ἄρματα, τα θέτω σε τάξη, όπως σε στρατόπεδο, κατασκηνώνω, σε Θουκ.· απ' οπου, λαμβάνω κάποια θέση, παρατάσσομαι σε θέση μάχης, σε Ηρόδ. κ.λπ. **β)** βάζω κάτω τα ὄπλα μου, παραδίδομαι, σε Ξεν.· ομοίως, *πόλεμον θέσθαι*, καταλύω τον πόλεμο, τον παύω, σε Θουκ. **γ)** *εὖ θέσθαι ὄπλα*, να τηρεῖ κάποιος τα ὄπλα του σε καλή τάξη, σε Ξεν.· όπως το *εὖ ἀσπίδα θέσθω*, σε Ομήρ. Ιλ. 8. βάζω σε τάφο, θάβω, στο ιδ., σε Αισχύλ. κ.λπ. 9. *τιθέναι τὰ γόνατα*, γονατίζω, σε Κ.Δ. **II. 1.** ορίζω βραβείο σε αγώνες, Λατ. *propone*, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. — Παθ., *τὰ τιθέμενα*, τα βραβεῖα, σε Δημ. 2. *θεῖναι ἐς μέσον*, Λατ. *in medio ponere*, θέτω στην κρίση του λαού, σε Ηρόδ.· ομοίως, *τίθημι εἰς τὸ κοινόν*, σε Ξεν. 3. στήνω σε ναό, αφιερώνω, σε Ομηρ., Ευρ. **III.** παρέχω, δίδω, *τιμὴν τινι*, σε Ομήρ. Ιλ. — Μέσ., *ὄνομα θέσθαι*, δίνω ὄνομα σε κάποιον, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. κ.λπ. **IV.** *τιθέναι νόμον*, θέτω ή δίδω νόμο, νομοθετώ, λέγεται για νομοθέτη, σε Σοφ. κ.λπ. — Μέσ., λέγεται για τα δημοκρατικά νομοθετικά σώματα, ορίζω νόμο, ψηφίζω νόμο για τον εαυτό μου, σε Ηρόδ. κ.λπ.· ομοίως, *θεῖναι θεσμόν*, σε Αισχύλ.· *σκήψιν θεῖναι*, προφασίζομαι, υπαινίσσομαι, εφευρίσκω δικαιολογία, σε Σοφ. **V.** ορίζω, ιδρύω, *ἀγῶνα*, σε Αισχύλ., Ξεν. **VI.** διορίζω, διατάζω, με αιτ. και απαρ., σε Ξεν.· *γυναιξὶ θήσει*, σε Ευρ.· ομοίως με επίρρ., *οὕτω νῦν Ζεὺς θεῖη*, μακάρι ἔτσι να δώσει ο θεός, σε Ομήρ. Οδ.· *ὥς ἄρ' ἔμελλον θησέμεναι*, σε Ομήρ. Ιλ. **B. I. 1.** θέτω σε ορισμένη κατάσταση, *θεῖναι τινα αἰχμητήν, μάντιν*, σε Ομηρ.· *θεῖναι τινα ἄλοχόν τινος*, κάνω κάποια γυναῖκα κάποιου (λέγεται για τρίτο πρόσωπο που χρησιμεύει ως προξενητής), σε Ομήρ. Ιλ.· *τοῖόν με ἔθηκε ὅπως ἐθέλει*, με κατέστησε τέτοιοι όπως ήθελε, σε Ομήρ. Οδ.· *σὺς ἔθηκας ἐταίρους*, ἔκανε τους συντρόφους μου γουρούνια, στο ιδ.· *ναῦν ἔθηκε*, στο ιδ.· ομοίως με επίθ., *θεῖναι τινα ἀθάνατον*, κάνω κάποιον αθάνατο, στο ιδ.· επίσης λέγεται για πράγματα, *ὄλεθρον ἀπευθέα θῆκε*, τον κατέστησε άγνωστο, στο ιδ.· συχνά στη Μέσ., *γυναῖκα ή ἄκοιτιν θέσθαι τινά*, κάνω κάποια γυναῖκα μου, την κάνω σύζυγό μου, σε Ομήρ. Οδ.· *παῖδα ή υἱὸν τίθεσθαι τινα*, όπως το *ποιεῖσθαι*, κάνω κάποιον παιδί μου, τον υιοθετώ, σε Πλάτ. 2. με απαρ., κάνω κάποιον να πράξει κάτι, *τιθέναι τινά νικῆσαι*, κάνω κάποιον να αναδειχθεῖ νικητής, σε Πίνδ. κ.λπ. **II. 1.** σχετικά με πνευματική ενέργεια, κυρίως στη Μέσ., θέτω, αναλαμβάνω, κρατώ, υπολογίζω ή θεωρώ κάτι ως...· *τί δ' ἐλέγχεα ταῦτα τίθεσθε*; σε Ομήρ. Οδ.· *εὐεργέτημα τίθημι τι*, σε Δημ. 2. με επίρρ., *ποῦ χρὴ τίθεσθαι ταῦτα*; πώς πρέπει να θεωρούμε τα πράγματα; σε Σοφ.· *οὐδαμοῦ τιθέναι τι*, θεωρώ κάτι ως ανάξιο λόγου ή προσοχής, *nulla in numero habere*, σε Ευρ. 3. ακολουθ. από εμπρόθ. προσδ., *τίθημί τινα ἐν τοῖς φίλοις*, σε Ξεν.· *τίθεσθαι τινα ἐν τιμῇ*, σε Ηρόδ.· *θέσθαι παρ' οὐδέν*, να θεωρεῖ κάτι ως μηδαμινό, ως ανάξιο λόγου, σε Αισχύλ. κ.λπ. 4. με απαρ., *οὐ τίθημι' ἐγὼ ζῆν τοῦτον*, δεν θεωρώ ότι ζει, δεν τον λογαριάζω ως ζωντανό, σε Σοφ. 5. λαμβάνω κάτι ως δεδομένο, υποθέτω, σε Πλάτ. κ.λπ. **III. 1.** κάνω, εργάζομαι, εκτελώ, Λατ. *ponere*, λέγεται για τεχνίτη, *ἐν δ' ἐτίθει νεῖον*, σε Ομήρ. Ιλ. 2. ποιῶ, προξενῶ, απεργάζομαι, *ἔργα*, στο ιδ.· *ὄρυμαγδόν*, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ. 3. στη Μέσ., κάνω ή παρασκευάζω κάτι για τον εαυτό μου, *θέσθαι κέλευθον*, ανοίγω δρόμο για τον εαυτό μου, σε Ομήρ. Ιλ.· *μεγάλην ἐπιγουνίδα θέσθαι*, να αποκτήσει μεγάλους μηρούς, σε Ομήρ. Οδ.· *θέσθαι πόνον*, προκαλώ στον εαυτό μου ενοχλήσεις, του προξενῶ βάσανα, σε Αισχύλ. 4. περιφραστικά αντί απλού ρήματος, *σκεδάσιν θεῖναι* = *σκεδάσαι*, διασκορπίζω, σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως στη Μέσ., *θέσθαι μάχην* αντί *μάχεσθαι*, σε Ομήρ. Ιλ.· *σπουδῆν, πρόνοιαν θέσθαι*, σε Σοφ. **IV.** *εὖ θέσθαι*, διευθετώ, τακτοποιῶ ή κυβερνῶ

καλά, τὰ σεωντοῦ, σε Ηρόδ.· τὸ παρόν, σε Θουκ.· ἐπίσης, καλῶς θεῖναι ἢ θέσθαι, σε Σοφ., Ευρ.· εὖ θέσθαι, σε Σοφ.

τιθηνέομαι, 1. Μέσ., περιποιούμαι, περιθάλλω, διατρέφω ως τροφός, σε Θεόγν., Ξεν. **2.** διατηρώ, διατρέφω, σε Σοφ.

τιθήνη, ἢ (*θάω, με αναδιπλ.) τροφός, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ.

τιθηνητήρ, -ῆρος, ὁ, = τιθηνός, σε Ανθ.· θηλ. **τιθηνήτειρα = τιθήνη,** στον ιδ.

τιθηνητήριος, -α, -ον, περιποιητικός, θεραπευτικός, σε Ανθ.

τιθηνός, -όν (*θάω, με αναδιπλ.) τροφός, *πόνων τιθηνούς ἀποδιδοῦσά σοι τροφάς,* ανταποδίδοντάς σου τις φροντίδες περίθαλψης, για τους κόπους που κατέβαλες για τη δική μου περίθαλψη, σε Ευρ.

τίθησθα, Επικ. β' ενικ. του *τίθημι*.

τίθητι, Δωρ. γ' ενικ. του *τίθημι*.

τιθύμᾱλος[ῶ], ὁ, εἶδος φυτού, «γαλατσίδα», *euphorbia*· ετερόκλ. πληθ.

τιθύμαλα, σε Ανθ. (άγν. προέλ.).

Τιθωνός, ὁ, αδερφός του Πριάμου, σύζυγος της Ηούς και πατέρας του Μέμνονα, σε Όμηρ.· μεταφ., λέγεται για γέροντα αδύνατο και εξασθετισμένο, επειδή η Ηώ παρακάλεσε το Δία να δώσει αθανασία στον Τιθωνό, αλλά ξέχασε να του ζητήσει την αιώνια νεότητα, σε Αριστοφ.· *ὑπὲρ τὸν Τιθωνὸν ζῆν,* σε Λουκ.

τίκτω (√TEK), μέλ. τέζω και τέζομαι, επίσης ποιητ. *απαρ. τεκεῖσθαι*· αόρ. β' *ἔτεκον,* Επικ. *τέκον*· παρακ. *τέτοκα* — Μέσ., αόρ. β' *ἐτεκόμην,* Επικ. *τεκόμην*· φέρνω στον κόσμο, λέγεται για τον πατέρα, παράγω, λέγεται για τη μητέρα, γεννώ, σε Όμηρ., Αττ.· ομοίως, επίσης στη Μέσ., σε Ομήρ. Ιλ.· *οἱ τεκόμενοι,* λέγεται για τη μητέρα, σε Αισχύλ. **2.** το γ' πληθ. αορ. β' *τέκον, ἔτεκον* χρησιμοποιείται και για τους δύο γονεῖς, σε Όμηρ.· *ἀπ' ὅπου, οἱ τεκόντες,* οι γονεῖς, σε Αισχύλ., Σοφ. **3.** ξεχωριστά, *ὁ τεκών,* ο πατέρας, σε Αισχύλ.· *ἡ τεκοῦσα,* η μητέρα, στον ιδ.· και ως ουσ. με γεν., *ὁκείνου τεκών,* σε Ευρ. **II.** λέγεται για θηλυκά ζώα, γεννάω νεαρά ζώα, σε Όμηρ.· *ὥὰ τίκτω,* γεννώ αυγά, σε Ηρόδ. **III.** λέγεται για παραγωγή λαχανικών, φέρω, παράγω, (*γαῖα*) *τίκτει ἔμπεδα μῆλα,* σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως στη Μέσ., *γαῖαν ἢ τὰ πάντα τίκτεται,* σε Αισχύλ. **IV.** μεταφ., παράγω, προξενώ, φέρω, *τὸ δυσσεβὲς ἔργον πλείονα τίκτει,* στον ιδ.· λέγεται για τη Νύχτα ως μητέρα της Ημέρας, *τῆς τεκούσης φῶς τόδ' εὐφρόνης,* στον ιδ.· *τίκτω ἀοιδάς,* σε Ευρ.· *πόλεμον,* σε Πλάτ.

τίλλοισα, Δωρ. μτχ. θηλ. του επομένου.

τίλλω, μέλ. τίλλω, αόρ. ἔτιλα — Παθ., αόρ. *ἐτίλθην,* παρακ. *τέτιλμαι*· **I. 1.** αποσπώ ἢ «μαδῶ» τρίχες, Λατ. *vello,* σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως στη Μέσ., *χαίτας τίλλεσθαι,* μαδῶ τα μαλλιά μου, σε Ομήρ. Οδ. **2.** με αιτ. του πράγμ. από το οποίο αποσπώνται οι τρίχες ἢ τα φτερά, *τίλλειν πέλειαν,* στο ιδ.· *κάρα τίλλω,* σε Αισχύλ.· *τίλλω πλάτανον,* αποσπώ τα φύλλα του, σε Πλούτ. — Παθ., έχω τα μαλλιά κάποιου αποκομμένα, σε Αριστοφ. **II.** Μέσ., *τίλλεσθαί τινα,* μαδῶ τις τρίχες μου ως σημάδι θλίψης για κάποιον, σε Ομήρ. Ιλ. **III.** μεταφ., λυπώ, δυσαρεστώ, Λατ. *vellicare,* Παθ., σε Αριστοφ.

τίλσις, -εως, ἢ, μάδημα, σε Αριστ.

τίλων, ὁ, ψάρι της Θρακικής λίμνης Πρασιάδος, σε Ηρόδ.

τιμαλφέω, μέλ. τιμαλφῆσω, τιμῶ, σε Αισχύλ.

τιμ-αλφής, -ές (τιμή, ἀλφειν), αυτός που αποφέρει τιμή, τίμιος, πολύτιμος, σε Πλάτ.

τιμάντα, Δωρ. αντί *τιμῆντα,* αιτ. της *τιμῆς*.

τιμάορος, -ον, Δωρ. αντί *τιμωρός*.

τιμά-οχος, -ον (ἔχω), αυτός που έχει τιμή, σε Ομηρ. Ύμν.

τιμασευντι, Δωρ. αντί *τιμήσουσι*, γ' πληθ. μέλ. του επομ.

τιμάω, μέλ. *τιμήσω*, αόρ. *έτιμησα*, παρακ. *τετίμηκα* — Μέσ., μέλ. *τιμήσομαι*, με Παθ. σημασία· αόρ. *έτιμησάμην* — Παθ., μέλ. *τιμηθήσομαι* και *τετιμήσομαι*, αόρ. *έτιμήθην*, παρακ. *τετίμημαι*· (τιμή)· **I**. τιμώ, σέβομαι, σε Όμηρ., Ηρόδ., Αττ.· απόλ., απονέμω τιμές, σε Δημ.· απ' όπου απλώς, ανταμείβω, σε Ηρόδ., Ξεν. — Παθ., τιμώμαι, λαμβάνω τιμές, στον ίδ.· με γεν. πράγμ., *τιμῆς τετιμῆσθαι*, είμαι άξιος τιμών, σε Ομήρ. Ιλ. **II**. λέγεται για πράγματα, έχω σε τιμή, εκτιμώ, αποδίδω μεγάλη αξία σε κάτι, σε Πίνδ., Ευρ.· επίσης, = *προτιμάω*, σε Αισχύλ. **2**. με γεν. του τιμήματος, υπολογίζω, εκτιμώ ή ορίζω συγκεκριμένη τιμή κάποιου πράγματος, σε Θουκ.· ομοίως στη Μέσ., σε Ξεν. κ.λπ. **3**. σπανίως, παρέχω ως τιμή, σε Πίνδ., Σοφ. **III**. ως Αττ. δικανικός όρος· **1**. στην Ενεργ., λέγεται για τον δικαστή, ορίζω την τιμωρία του καταδικασθέντος, επιβάλλω ποινή, Λατ. *litem aestimare*, σε Πλάτ.· *τιμάω τήν μακράν τινι*, του επιβάλλω την εσχάτη των ποινών, δηλ. τον καταδικάζω σε θάνατο, σε Αριστοφ.· απόλ., *τιμᾶν βλέπω*, επιβάλλω ποινή στα μάτια μου, στον ίδ.· η ποινή ή καταδική εκφέρεται με γεν., *τιμάω τινι θανάτου* (ενν. *δίκην*), εκδίδω απόφαση θανάτου εναντίον κάποιου, δηλ. τον καταδικάζω σε θάνατο, σε Πλάτ., Δημ.· *τίνος τιμήσεις αύτῷ προσδοκᾶς τὸ δικαστήριον*; τί ποινή περιμένεις ότι θα ορίσει γι' αυτόν το δικαστήριο; σε Δημ. — Παθ., *τιμᾶσθαι άργυρίου*, να καταδικαστείς σε πρόστιμο· *τινος*, για κάποιο πράγμα, σε Νόμ. παρά Δημ. κ.λπ. **2**. Μέσ., λέγεται για τους διαδίκους ενώπιον δικαστηρίου (πρβλ. [τίμημα](#) 2), **α**) λέγεται για τον κατηγορο, *τιμᾶται μοι ὁ άνήρ θανάτου* (ενν. *τήν δίκην*), εξαιτίας μου, καταδικάστηκε σε θάνατο (γεν. τιμήματος), σε Πλάτ. κ.λπ. **β**) λέγεται για τον κατηγορούμενο, *τιμήσεσθαι τοιούτου τινὸς έμαυτῷ*, να ορίσω τέτοιο τίμημα για τον εαυτό μου, στον ίδ. **γ**) με αιτ. της ποινής ή του εγκλήματος, *πέντε μυριάδων τιμησάμενος τήν δίκην*, σε Πλούτ. κ.λπ.

τιμή, ή (τίω), αυτό που πληρώνεται ως ένδειξη αξίας· **1**. λατρεία, εκτίμηση, τιμή, και στον πληθ. τιμές, σε Όμηρ. κ.λπ.· *έν τιμῇ ἄγεσθαι, τίθεσθαι τινα*, σε Ηρόδ.· *άπονέμειν, άποδοῦναι*, σε Σοφ., Πλάτ.· με γεν., *ή τιμή θεῶν*, η τιμή που οφείλεται σ' αυτούς, σε Αισχύλ. **2**. τιμή, αξίωμα, εξοχότητα, σε Όμηρ.· *προνόμιο βασιλιά, και στον πληθ., pronómia*, σε Ομήρ. Οδ., Τραγ. **3**. αξίωμα, αρχή, εξουσία, και στον πληθ., όπως το Λατ. *honores*, πολιτικές τιμές, σε Ηρόδ., Αττ.· *οίέν τιμαῖς, άντρες με αξιώματα*, σε Ευρ.· *τιμῇ ἄχαρις*, εξουσία που χαρακτηρίζεται από αγνωμοσύνη, σε Ηρόδ. **4**. αρχή, εξουσία, βασιλεία, *τιμῇ δίσκηπτρος*, λέγεται για τους Ατρείδες, σε Αισχύλ., Σοφ. **5**. δώρο τιμής, προσφορά, σε Ησίοδ., Αισχύλ.· *αμοιβή, δώρο*, Λατ. *honorarium*, σε Σοφ. **II**. λέγεται για πράγματα, τιμή, αξία κάποιου πράγματος, Λατ. *pretium*, *έξενρίσκειν τιμῆς τι*, να παίρνεις ένα πράγμα σε υψηλή τιμή, σε Ηρόδ.· *έμοι δέ τιμὰ τᾶσδε πᾶ γενήσεται*; πόσα θα πρέπει να πληρώσω γι' αυτό; σε Αριστοφ. **III**. **1**. εκτίμηση ζημιάς, αποζημίωση, *ἄρνυσθαι τινι τιμήν*, λαμβάνω αποζημίωση, σε Ομήρ. Ιλ.· *τίνειν ή άποτίνειν τιμήν τινι*, στον ίδ.· *ού σή ή τιμή*, δεν είναι δική σου η ποινή, σε Πλάτ. **2**. εκτίμηση, λέγεται για σκοπούς φορολογίας, *τουδκλήρου*, στον ίδ.

τιμήεις, -εσσα, -εν, συνηρ. **τιμῆς**, αιτ. *τιμῆντα*· Δωρ. **τιμάεις**· **1**. τιμημένος, αυτός που βρίσκεται σε μεγάλη υπόληψη από τους ανθρώπους, σε Όμηρ.· συγκρ. *τιμηέστερος*, σε Ομήρ. Οδ. **2**. λέγεται για πράγματα, βαρύτιμος, πολύτιμος, σε Όμηρ.· υπερθ. *τιμηέστατος*, σε Ομήρ. Οδ.

τίμημα, -ατος, τό (τιμάω)· **1**. εκτίμηση, σε Ευρ., Δημ. **2**. εκτίμηση γενομένης ζημιάς, ποινή, Λατ. *litis aestimatio*, σε Αριστοφ., Πλάτ.· γενικά, πληρωμή,

αποζημίωση, *τύμβου*, λόγω αμέλειας για τον τάφο του, σε Αισχύλ. 3. αξία περιουσίας που υπόκειται σε φορολόγηση, φορολογήσιμη περιουσία, Λατ. *census*, σε Πλάτ. κ.λπ. · *ἡ ἀπὸ τιμημάτων πολιτεία* = *τιμοκρατία*, σε Ξεν. *τῆμῆντα*, συνηρ. *αντί τιμήεντα*, αιτ. του *τιμήεις*.

τιμήρορος, -ον, Ιων. αντί *τιμάρορος, τιμωρός*.

τιμῆς, συνηρ. αντί *τιμήεις*.

τίμησις, -εως, ἡ (τιμάω)· **1.** εκτίμηση περιουσίας, καθορισμός αξίας ή τιμής, σε Πλάτ. **2.** προσδιορισμός ζημίας ή βλάβης, σε Αισχίν. κ.λπ.· εκτίμηση οικονομικής κατάστασης ή υπολογισμός περιουσίας κατοίκων για πολιτικούς σκοπούς, σε Αριστ.

τιμητεία ή τιμητία (τιμητής II), ἡ, το αξίωμα του τιμητή, Λατ. *censura*, σε Πλούτ.

τιμητέος, -α, -ον, I.ρhm. επίθ. του *τιμάω*, αυτός τον οποίο πρέπει κάποιος να τιμήσει ή να εκτιμήσει, σε Ευρ., Πλάτ. κ.λπ. **II.** *τιμητέον*, αυτό που πρέπει κάποιος να τιμήσει, να εκτιμήσει, σε Ξεν. κ.λπ.

τιμητεύω, είμαι τιμητής, σε Πλούτ.

τιμητής, -οῦ, ὁ (τιμάω)· **I.** εκτιμητής, αυτός που προσδιορίζει την ποινή ή την αποζημίωση, σε Πλάτ. **II.** στη Ρώμη, αυτός που υπολογίζει ή εκτιμά την περιουσία των πολιτών, σε Πολύβ.

τιμητικός, -ή, -όν, αυτός που διαμορφώνει την εκτίμηση· **1.** λέγεται για τον καθορισμό του μεγέθους της ποινής, *πινάκιον τιμητικόν*, σε Αριστοφ. **2.** λέγεται για τον καθορισμό του μεγέθους της περιουσίας, *ή τιμητική ἀρχή* = *τιμητεία*, σε Πλούτ.· *τιμητικός, ὁ*, Λατ. *vir censorius*, κάποιος που έχει υπάρξει *τιμητής*, στον ιδ.

τιμητός, -ή, -όν, ρhm. επίθ. του *τιμάω*, αυτός τον οποίο μπορεί κάποιος να εκτιμήσει ή να υπολογίσει, βλ. [ἀτίμητος](#).

τίμιος, -α, -ον και τίμιος, -ον (τιμή), τιμημένος· **I.** λέγεται για πρόσωπα, ο τιμώμενος, αυτός που διατελεί σε τιμή, άξιος τιμής, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ., Αττ. **II.** λέγεται για πράγματα, πολύτιμος, με αξία, σε Τραγ.· επίσης, αυτός που έχει υψηλή τιμή, ακριβός, σε Ηρόδ. **2.** αυτός που παρέχει τιμή, έντιμος, σε Αισχύλ., Ξεν.· *τὰ τιμώτατα* = *τὰ φίλτατα*, σε Δημ.

τιμιότης, -ητος, ἡ, αξία, τιμή, τιμιότητα, σε Αριστ.

τίμο-κράτια, ἡ (κρατέω)· **I.** πολιτειακό σύστημα στο οποίο η περιουσία είναι κριτήριο εξουσίας και τα αξιώματα κατανέμονται βάσει αυτής, σε Πλάτ. **II.** πολιτεία στην οποία άρχει η αγάπη για τα αξιώματα, σε Αριστ.

τιμοκρατικός, -ή, -όν, αυτός που ανήκει ή αρμόζει στην *τιμοκρατίαν I*, σε Πλάτ. **II.** *ή τιμοκρατική πολιτεία* = *τιμοκρατία II*, σε Αριστ.

τίμος, ὁ, ποιητ. τύπος του *τιμή II*, σε Αισχύλ.

τιμωρέω, μέλ. *τιμωρήσω* — Μέσ., μέλ. *τιμωρήσομαι*, αόρ. *έτιμωρησάμην* — Παθ., παρακ. *τετιμώρημαι*, χρησιμ. επίσης με Μέση σημασία· (*τιμωρός*)· **I.** βοηθώ, επικουρώ, έρχομαι σε βοήθεια κάποιου, *τινί*, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ.· *απόλ.*, παρέχω βοήθεια, βοηθώ, σε Ηρόδ. **II. 1.** βοηθώ κάποιον που έχει αδικηθεί, παίρνω εκδίκηση για εκείνον, με *δοτ.*, στον ιδ.· ομοίως στη Μέσ., σε Σοφ., Ευρ.· με πλήρη σύνταξη το πρόσωπο υπέρ του οποίου γίνεται η εκδίκηση τίθεται σε *δοτ.*, το πρόσωπο κατά του οποίου γίνεται η εκδίκηση τίθεται σε *αιτ.*, και το έγκλημα για το οποίο γίνεται η εκδίκηση τίθεται σε *γεν.*· *τιμωρεῖν τινι τοῦ παιδὸς τὸν φονέα*, εκδικήθηκε τον φονιά για το θάνατο του γιού του, σε Ξεν.· επίσης με *αιτ.*· *πράγμ.*, *τιμωρέω τὸν φόνον*, εκδικούμαι για τη σφαγή του, σε Πλάτ. — Παθ., τιμωρούμαι μέσω εκδίκησης, στον ιδ. κ.λπ.· *απρόσ.*, *τετιμώρηται τῷ Λεωνίδῃ*, εκδίκηση για τον Λεωνίδα, σε Ηρόδ. **2.** *τιμωρεῖν τινα*, τον τιμωρώ για εκδίκηση, σε Σοφ.· στη Μέσ., *κολάζω* για εκδίκηση, εκδικούμαι κάποιον, *τινα*, σε Ηρόδ., Αττ.· *Ἐαυτὸν τιμωροῦμενος*, Βασανιστής του εαυτού του, όνομα κωμωδίας του Μενάνδρου· με *γεν.*· *πράγμ.*, *τιμωρεῖσθαί τινά τινας*, τιμωρώ κάποιον παίρνοντας εκδίκηση για

κάποιο πράγμα, σε Ηρόδ., Αττ.· ομοίως επίσης, *τιμωρέω τινά ἀντί τινος*, σε Ηρόδ.· με αιτ. πράγμ., *σ' ἀδελφῆς αἷμα τιμωρήσεται*, θα τιμωρηθείς με την «ἐπίσκεψη» του αίματος της αδερφής του πάνω σου, σε Ευρ. **3.** στη Μέσ. επίσης απόλ., εκδικούμαι, ζητώ εκδίκηση, σε Ηρόδ., Ξεν. κ.λπ.· *τὸ τιμωρησόμενον*, η πιθανότητα της εκδίκησης, σε Δημ.· *ἐς Λεωνίδην τετιμωρήσεται*, θα πάρεις εκδίκηση για την τιμή του Λεωνίδα, σε Ηρόδ.

τιμώρημα, -ατος, τό, I. βοήθεια, επικουρία, συνδρομή, με δοτ., σε Ηρόδ. **II.** πράξη εκδίκησης· ποινή, τιμωρία, σε Πλάτ.

τιμωρητέον, ρημ. επίθ., αυτό που πρέπει κάποιος να βοηθήσει, σε Ηρόδ.· ομοίως στον πληθ., *τιμωρητέα*, σε Θουκ. **II.** αυτό για το οποίο πρέπει κάποιος να εκδικηθεί, να τιμωρήσει κάποιον, *τινά*, σε Ισοκρ. **III.** *τιμωρητέος, -α, -ον*, αυτός τον οποίο πρέπει κάποιος να τιμωρήσει, σε Δημ.

τιμωρητήρ, -ῆρος, ὁ, εκδικητής, σε Ηρόδ.

τιμωρητικός, -ή, -όν, εκδικητικός, σε Αριστ.· *τὰ τιμωρητικά*, πράξεις εκδίκησης, στον ιδ.

τιμωρία, Ιων. **τιμωρή, ή, I.** βοήθεια, επικουρία, συνδρομή, σε Ηρόδ., Θουκ. **II.** βοήθεια προς κάποιον που έχει αδικηθεί, ανταπόδοση, εκδίκηση, τιμωρία, σε Ηρόδ. κ.λπ.· *πατρός τιμωρία*, εκδίκηση για τον πατέρα, σε Ευρ.· *ἐπὶ τῇ ἡμετέρᾳ τιμωρίᾳ*, με σκοπό να μας τιμωρήσουν, σε Θουκ.· *ποιεῖσθαι τιμωρίαν*, να εκτελείς εκδίκηση, σε Δημ.· *τιμωρίαν εὔρεῖν τινος*, βρίσκει εκδίκηση από το χέρι του, σε Αισχύλ.· *τα τιμωρίαν λαμβάνειν, τιμωρίας τυγχάνειν*, χρησιμοποιούνται και από τον εκδικητή και από αυτόν εναντίον του οποίου στρέφεται η τιμωρία, σε Πλάτ., Θουκ.· στον πληθ., *ποινές, τιμωρίες*, σε Πλάτ.

τιμ-ωρός, -όν, συνηρ. από το **τιμ-άρορος** (*τιμή, αἶρω*)· φύλακας της τιμής· και ομοίως, **I.** αυτός που βοηθάει, που συντρέχει, και ως ουσ., βοηθός, επίκουρος, σε Ηρόδ., Θουκ.· *τὸν ἐμὸν τιμάρορον*, τον προστάτη μου θεό, σε Αισχύλ. **II.** αυτός που βοηθάει κάποιον που έχει αδικηθεί, αυτός που εκδικείται, και ως ουσ., εκδικητής, στον ιδ., σε Σοφ. κ.λπ.· με γεν. πράγμ., αυτός που βοηθάει κάποιον να εκδικηθεί για κάποιο πράγμα, σε Σοφ.· *λόγος τιμωρός*, έκκληση ή αιτία εκδίκησης, σε Ηρόδ.

τίν[ι], I. όπως το *τεῖν*, Δωρ. δοτ. του *σύ*. **II.** Δωρ. αντί *σέ*.

τίναγμα[ι], -ατος, τό, τίναγμα, κούνημα, σε Ανθ.

τινάκτειρα, ή (το αρσ. *τινακτήρ* δεν χρησιμοποιείται) αυτή που ταρακουνά, της *τινάκτειρα νόσος*, λέγεται για την τρίαίνα του Ποσειδώνα, σε Αισχύλ.

τινάκτωρ, -ορος, ὁ, αυτός που κουνά, που σείει, *τινάκτωρ γαίας*, λέγεται για τον Ποσειδώνα, σε Σοφ.

τινάσσω, μέλ. *τινάζω*, Παθ., αόρ. *ἐτινάχθην*, Επικ. γ' πληθ. *τίναχθεν*. **1.** σείω, κουνώ, κραδαίνω όπλο ή ασπίδα, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ. κ.λπ. **2.** γενικά, σείω, *τινάσσω γαῖαν*, λέγεται για τον Ποσειδώνα, σε Ομήρ. Ιλ.· *θρόνον ἐτίναξε*, αναποδογύρισε το κάθισμα, σε Ομήρ. Οδ.· λέγεται για τον άνεμο, διασκορπίζω, στο ιδ. — Μέσ., *τιναζάσθην περὰ*, τίναξαν τα φτερά τους, στο ιδ. — Παθ., *ἐτινάσσετο Ὀλυμπος*, κουνιόταν ή εσειέτο, σε Ησίοδ.

τινύμαι[ι], απαρ. *τίνυσθαι*, ποιητ. αντί *τίνομαι* (βλ. [τινω](#) II), **1.** τιμωρώ, κολάζω, με αιτ. πράγμ., *λώβηντινύμενος*, τιμωρώ την αυθάδεια, σε Ομήρ. Οδ.· απόλ., τιμωρώ, εκδικούμαι, σε Ηρόδ. **2.** εκδικούμαι, παίρνω εκδίκηση για κάποιο πράγμα, με αιτ., σε Ησίοδ., Ευρ. **3.** αποφαίνομαι ως ποινή, *δις τόσα*, σε Ησίοδ.

τίνω (με τους χρόνους σχημ. από το *τίω*) (*ῖ* Επικ., Αττ. *ῖ*)· μέλ. *τίσω [ι]*, αόρ. *ἔτισα* — Μέσ., μέλ. *τίσομαι*, αόρ. *ἐτίσάμην* — Παθ., αόρ. *ἐτίσθην*. **I. 1.** ενεργ., πληρώνω τίμημα ως ανταπόδοση, πληρώνω ποινή (ενώ ο ενεστ. *τίω* σημαίνει

αποδίδω τιμή, τιμώ), σε Όμηρ., Σοφ. κ.λπ.· επίσης, πληρώνω χρέος, απαλλάσσομαι από υποχρέωση, *τίσειν αἴσιμα πάντα*, σε Ομήρ. Οδ.· *τίνω χάριν τινί*, υποβάλλω σε κάποιον τις ευχαριστίες μου, σε Αισχύλ.· *τίνω ἰατροῖς μισθόν*, σε Ξεν.· επίσης, πληρώνω για κάτι, ανταμείβω, *εὐαγγέλιον*, σε Ομήρ. Οδ.· *τροφάς τινι*, σε Ευρ.· με γεν. του πράγμ. το οποίο κάποιος πληρώνει, *τίνω ἀμοιβὴν βοῶν τινί*, πληρώνω αποζημίωση για τα βόδια, σε Ομήρ. Οδ.· επίσης, *τίνω πληγὴν ἀντὶ πληγῆς*, σε Αισχύλ.· αλλά επίσης, με αιτ. του πράγμ. το οποίο κάποιος πληρώνει, όταν το τίμημα παραλείπεται, πληρώνω, παρέχω εξιλέωση για κάποιο πράγμα, *τίνειν ὕβριν*, σε Όμηρ.· *τίνω μητρὸς δίκας*, για τη μητέρα σου, σε Ευρ.· σπανιότερα με αιτ. προσ., *τίσεις γνωτὸν τὸν ἔπεφνες*, να δώσεις τιμωρία, εξιλέωση για τον γιο μου που φονεύθηκε, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** απόλ., ανταποδίδω, σε Σόλωνα, Σοφ. **II. 1.** Μέσ., κάνω κάποιον να πληρώσει για κάτι, εκδικούμαι κάποιον, τιμωρώ, κολάζω, παιδεύω, Λατ. *roenas sumere de aliquo*, με αιτ. προσ., σε Όμηρ., Τραγ. κ.λπ. **2.** με γεν. του εγκλήματος, *τίσεσθαι Ἀλέξανδρον κακότητος*, να τον τιμωρήσεις για την κακία του, σε Όμηρ., Ηρόδ. **3.** με αιτ. πράγμ., λαμβάνω εκδίκηση για κάποιο πράγμα, σε Όμηρ. **4.** με διπλή αιτ. προσ. και πράγμ., *ἐτίσατο ἔργον ἀεικὲς ἀντίθεον Νηλῆα*, ἔκανε το Νηλέα να πληρώσει για το κακό έργο, τον τιμώρησε γι' αυτό, σε Ομήρ. Οδ.· επίσης, *τίσασθαι τινα δίκην*, λαμβάνω εκδίκηση από κάποιο πρόσωπο, σε Ευρ. **5.** απόλ., εκδικούμαι, λαμβάνω εκδίκηση, σε Όμηρ. **τιϋτιϋ**, μίμηση της φωνῆς πτηνού, σε Αριστοφ.

τίποτε; ή τίποτε; τί ή γιατί, πες μου; Λατ. *quid tandem?* σε Σοφ.

τίπτε; Επικ. συγκεκ. τύπος του *τίποτε*; σε Όμηρ., Αισχύλ.· πριν από δασυνόμενο φωνήεν, *τίφθ'*, σε Ομήρ. Ιλ.

τις, τι, αορ. αντων., οποιοσδήποτε, οτιδήποτε, κλίνεται σε όλες τις πτώσεις· αλλά, **τίς;τί;** ερωτημ. αντων. ποιος; τί; οξύτονη στην ονομ. ενικ., παροξύτονη στις άλλες πτώσεις.

A. αόρ. αντων., **τις, τι**· γεν. *τινος*, Ιων. *τεο, τευ*, Αττ. *του*· δοτ. *τινι*, Ιων. *τεφ*, Αττ. *τφ*· αιτ. *τινα*, *τι*· δυϊκ. *τινε*· πληθ. *τινες*, ουδ. *τινα*· γεν. *τινων*, Ιων. *τεων*· δοτ. *τισι, τισιν*· αιτ. *τινας*, ουδ. *τινα*· **I.** οποιοσδήποτε, οτιδήποτε, κάποιος, κάτι· ως επίθ., κάποιος, ένας, χρησιμ. αντί του αορ. άρθρου, ένας, μία, ένα· στην περίπτωση αυτή συμφωνεί προς το ουσιαστικό του, *φίλος τις*, ένας φίλος, *θεός τις*, ένας θεός, δηλ. όχι άνθρωπος· με τη σημασία του «κάποιος» μπορεί να συνδυαστεί και με γεν. πληθ., *φίλων τις*, κάποιος από τους φίλους του, *θεῶν τις*, κάποιος από τους θεούς. **II.** Ειδικές χρήσεις· **1.** ένας(από πολλούς), δηλ. οι πολλοί, *ὥδε δέ τις εἴπεσκεν*, έτσι είπαν οι άνδρες, σε Όμηρ. **2.** κάθε ενδιαφερόμενος, καθένας, σε Ομήρ. Ιλ.· *τοὺς ζυμμάχους αὐτόν τινα κολάζειν*, ότι ο κάθε ένας άντρας πρέπει ο ίδιος να τιμωρεί τους συμμάχους του, σε Θουκ.· *ἄμεινόν τινος*, καλύτερος από οποιοσδήποτε άλλους, σε Δημ.· αυτό εκφράζεται πληρέστερα με την προσθήκη αντων., *τις ἕκαστος*, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.· *πᾶς τις*, σε Ηρόδ. κ.λπ.· *οὐδεὶς ή μηδεὶς τις*, σε Ευρ., Ξεν. **3.** με αναφορά σε κάποιο πρόσωπο το οποίο αποφεύγει κάποιος να ονομάσει, *δώσει τις δίκην*, κάποιος που ξέρω θα υποφέρει, σε Αριστοφ.· επίσης, κατ' ευφημισμὸν για κάποιο άσχημο πράγμα, *ἦν τι ποιῶμεν, ἦν τι πάθωμεν*, σε Θουκ. **4.** αορίστως, όπου οι Γάλλοι χρησιμοποιούν το *on* και οι Άγγλοι το *they*, *μισεῖ τις ἐκεῖνον*, τον μισούν, σε Δημ. **5.** *τις, τι*, χρησιμ. εμφατικά για πρόσωπο ή πράγμα, κάποιος πολύ σημαντικός, κάποιο εξαιρετικό πράγμα, *ἡῦχεις τις εἶναι*, καυχίόσουν ότι ήσουν κάποιος μεγάλος, σε Ευρ.· *δοκοῦσι τινὲς εἶναι*, σε Δημ.· *κηγών τις φαίνομαι ἡμες*, κι εγώ επίσης φαίνομαι ότι είμαι κάποιος, σε Θεόκρ.· ομοίως στο ουδ., *οἶονταί τι εἶναι*, σε Πλάτ.· ομοίως, *λέγειν τι*,

πλησιάζω στον στόχο· αντίθ. προς το οὐδὲν λέγειν, στον ιδ. **6.** emphaticώς, ο άνθρωπος αντίθ. προς το κτήνος, *τις ἢ κύων*, σε Αριστοφ.· αντίστροφα, με σημασία περιφρόνησης, *Θερσίτης τιςῆν*, υπήρχε «ένας» Θερσίτης, σε Σοφ. **7.** με κύρια ονόματα το *τις* σημαίνει κάποιος όμοιος, κάποιος τέτοιος, όπως, *ἢ τις Απόλλων ἢ Πάν*, κάποιος Απόλλωνας ή Πάνας, σε Αισχύλ.· *Αφροδίτη τις*, σε Ευρ. **8.** με επίθ., η αντων. *τις* λαμβάνει περιοριστική σημασία, *ὥς τις θαρσαλέος ἐσσί*, κάπως θαρραλέος, δηλ. πολύ θαρραλέος, σε Ομήρ. Οδ.· *δυσμαθής τις*, τύπος ανθρώπου που δεν μαθαίνει εύκολα, σε Πλάτ. **9.** με αριθμητικά, *ἐπτά τινες*, κάπου επτά, περίπου επτά, σε Θουκ.· *ἐς διακοσίους τινάς*, στον ιδ.· ομοίως και χωρίς αριθμητικό, *ἡμέρας τινάς*, μερικές ημέρες, δηλ. αρκετές, στον ιδ.· *ἐνιαυτόν τινα*, ένα έτος περίπου, στον ιδ.· ομοίως, *οὐ πολλοί τινες*, *τινες οὐ πολλοί*, *ὀλίγοι τινές*, στον ιδ.· ομοίως επίσης, *ὅσος τις χρυσός*, τέτοιο χρυσάφι, σε Ομήρ. Οδ. **10.** με αντων. λέξεις, *οἷός τις*, τέτοιου είδους άνθρωπος, σε Ομήρ. Ιλ.· *ποῖόςκαι ὁποῖός τις*, σε Σοφ., Ξεν. κ.λπ.· *τις τοιόσδε*, σε Ηρόδ.· *τοιούτός τις*, σε Ξεν.· *ὅταν δ' ὁ κύριος παρῇ τις*, όταν το πρόσωπο που έχει την εξουσία, οποιοσδήποτε κι αν είναι αυτός είναι παρών, σε Σοφ.· στις αντιθετικές προτάσεις, *όμεν τις...*, *ὁ δέ...*, σε Ευρ., Πλάτ. κ.λπ. **11.** το ουδ. *τι* χρησιμοποιείται ως επίρρ., κάπως, σε κάποιο βαθμό, καθόλου, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. **12.** *ἢ τις ἢ οὐδείς*, λίγοι ή κανένας, σχεδόν κανένας, σε Ηρόδ.· *ἢ τι ἢ οὐδέν*, λίγο ή τίποτα, σε Πλάτ. **B.** ερωτημ. αντων. **τίς, τί·** γεν. *τίνος*, Ιων. *τέο*, τεϋ, Αττ. *τοῦ*· δοτ. *τίνι*, Ιων. *τέω*· αιτ. *τίνα*, ουδ. *τί·* πληθ. *τίνες*, *τίνα·* γεν. *τίνων*, Ιων. *τέων*· δοτ. *τίσι*, Ιων. *τέοισι*, Αττ. *τοῖσι*· αιτ. *τίνας*, *τίνα·* **I.** στις ευθείες ερωτήσεις, ποιος; ποια; ουδ. ποιο; τι; Λατ. quis, quae, quid? σε Όμηρ. κ.λπ.· σε σχέση με άλλες ομοιόπτωτες λέξεις, *τίς δ' οὗτος ἔρχεται;* ποιος είσαι εσύ που έρχεσαι; σε Ομήρ. Ιλ.· *τίν' ὄψιν σὴν προσδέρκομαι;* τί πρόσωπο είναι αυτό που σε βλέπω να έχεις; σε Ευρ.· *τίς ἄν ή κεν*, με ευκτ. εκφράζει αμφιβολία, ποιος θα μπορούσε; ποιος θα έκανε; σε Όμηρ.· στις διπλές ερωτήσεις, *τί λαβόντα τί δεῖ ποιεῖν;* τί έχει παραλάβει κάποιος και τί πρέπει κάποιος να κάνει; σε Δημ.· ομοίως, *τίς πόθεν εἶς ἀνδρῶν;* ποιος και από πού είσαι; σε Ομήρ. Οδ. **2.** *τίς μαζί με μόρια· τίς γάρ;* Λατ. quisnam; ποιος τάχα; σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· *τίς δῆ;* ποιος τότε; σε Θεόγν.· *τίς δῆτα;* σε Σοφ.· *τίς ποτε;* ποιος άραγε; σε Ξεν. **3. α)** το ουδ. *τί;* ως απλή ερώτηση, όπως και σήμερα, τί; σε Αισχύλ.· επίσης, γιατί; σε Ομήρ. Ιλ. **β)** *τί μοι; τί σοι;* τί είναι για εμένα; τί για εσένα; σε Σοφ. κ.λπ.· με γεν., *τί μοι ἔριδος;* τί σχέση έχω να κάνω με τον καβγά; σε Ομήρ. Ιλ.· *τί ἐμοὶ καὶ σοί;* τί (κοινό) υπάρχει μεταξύ εμένα και εσένα; τί έχω να κάνω με σένα; σε Κ.Δ. **γ)** *τι μαζί με μόρια· τί γάρ;* γιατί όχι; πώς αλλιώς; Λατ. quid enim? quidni? δηλ. βεβαίως, χωρίς αμφιβολία, σε Αισχύλ. κ.λπ.· *τί δέ;* Λατ. quid vero? σε Πλάτ.· *τί δέ, εἰ...*, αλλά τί, εάν...; σε Ευρ.· *τί δῆ;* *τί δήποτε;* γιατί άραγε; γιατί λοιπόν; σε Πλάτ.· *τί μή;* γιατί όχι; Λατ. quidni? σε Τραγ.· *τί μήν;* δηλ. βεβαίως, μάλιστα, σε Πλάτ. κ.λπ. **II. 1.** η αντων. *τίς* χρησιμ. ενίοτε αντί *ὅστις* στις πλάγιες ερωτήσεις, *ἡρώτα δῆ ἔπειτα, τίς εἶη καὶ πόθεν ἔλθοι*, σε Ομήρ. Οδ.· *οὐκ ἔχω τί φᾶ*, σε Αισχύλ. **2.** *τίς; τί;* με μτχ. που ακολουθ. από ρημ. πρόταση, σχηματίζει μία μόνο πρόταση, ενώ στην αγγλική απαιτούνται δύο προτάσεις, *εἶρετο τίνες ἐόντες προαγορεύουσι;* ποιοι είναι και τί διακηρύσσουν; σε Ηρόδ.· *καταμεμάθηκας τοὺς τί ποιοῦντας τοῦνομα τοῦτ' ἀποκαλοῦσιν;* έχεις μάθει τί κάνουν εκείνοι τους οποίους αποκαλούν έτσι; σε Ξεν. **III.** *τίς;* = *ποῖος;* σε Σοφ. **IV.** το *τί* ποτέ δεν εκθλίβεται· αλλά η χασμωδία επιτρέπεται στους Αττ.· *τί οὖν;* σε Αριστοφ.· *τί ἔστιν;* σε Σοφ.· *τί εἶπας;* στον ιδ.

τίσαι, απαρ. αορ. του *τίνω*.

τίσαιατο, Ιων. αντί *τίσαιντο*, γ' πληθ. ευκτ. αορ. του *τίνω*.

τίσις[ι], -εως, ἡ (τίνω)· **1.** απότιση, ανταπόδοση, εκδίκηση, σε Όμηρ. κ.λπ.· *τίσιν δοῦναι τινας*, τιμωρούμαι για κάποια πράξη, Λατ. *poenas dare*, σε Ηρόδ.· *κασιγνήτου τίσις*, υπέρ αυτού, σε Σοφ.· στον πληθ., *Όροίτεα τίσιες μετήλθον* (όπου μπορεί να θεωρηθεί προσωποποιημένο, οι Εκδικήτριες, όπως οι *Ερινύες*), σε Ηρόδ. **2.** δύναμη εκδίκησης ή ανταπόδοσης, με θετική και αρνητική σημασία, σε Θέογν.

τίσον, απαρ. αορ. του *τίνω*.

τίταινω, αορ. *έτίτηνα*, Επικ. *τίτηνα*, Επικ. με αναδιπλ. αντί *τείνω*, *τανύω*, **1.** τεντώνω, *τόξα τιταίνων*, τεντώνοντας το τόξο του, σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως στη Μέσ., *έπιταίνετο τόξα*, έχοντας τεντωμένο το τόξο του, σε Όμηρ. **2.** εκτείνω, τεντώνω, *έτίταине τάλαντα*, εξέτεινε, σε Ομήρ. Ιλ.· *έτίταине τραπέζας*, τα άπλωνε, σε Ομήρ. Οδ. **3.** τρέχω με όλη τη δύναμη, λέγεται για άλογα κ.λπ.· *ἄρμα τιταίνειν*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἄροτρον τιταίνετον*, στο ιδ.· *απόλ., τιταίνετον*, επιταχύνω, στο ιδ. **4.** Παθ., εκτείνω τις δυνάμεις μου, καταβάλλω πολλές προσπάθειες, κυρίως με μτχ. *τιταινόμενος*, με σφοδρή προσπάθεια, σε Ομήρ. Οδ.· λέγεται για άλογο που καλπάζει, *τιταινόμενος πεδίοιο*, αυτός που εκτείνεται στην πεδιάδα (*ventre à terre*), σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως λέγεται για πτηνά, *τιταινομένω πτερύγεσσιν*, σε Ομήρ. Οδ.

Τιτάν, -ἄνος, ὁ, κυρίως στον πληθ. *Τιτᾶνες*, Ιων. *Τιτῆνες*, οί, δοτ. *Τίτησι*, Επικ. *Τιτήνεσσι*· γένος θεών που είχαν τοποθετηθεί κάτω από τον Τάρταρο, σε Ομήρ. Ιλ. (όπου μνημονεύονται δύο, ο Ιαπετός και ο Κρόνος)· κατά τον Ησίοδο οι έξι γιοι και οι έξι κόρες του Ουρανού και της Γαίας, τους οποίους ο Δίας έριξε από τον Όλυμπο στο βαθύ σκοτάδι, σε Ησίοδ.· άλλες ονομασίες δίδονται από μεταγεν. ποιητές, όπως Άτλας, σε Αισχύλ.· Προμηθέας, σε Σοφ.· Θέμις, σε Αισχύλ.· στους Λατ. Ποιητές *Τιτάνας* αποκαλείται ο θεός Ήλιος. [Η πλέον αρχαία ετυμολογία του ονόματος υπάρχει στον Ησίοδ.· οι Αγωνιζόμενοι, οι Μαχόμενοι· άλλοι την συνδέουν με το *τίτας* (από το *τίνω*), Τιμωροί, Εκδικητές].

Τιτάνις, Ιων. **Τιτηνίς**, -ίδος, ἡ, θηλ. του *Τιτάν*, σε Αισχύλ.

Τιτᾶνο-κράτωρ, -ορος, ὁ (κρατέω), νικητής των Τιτάνων, σε Λουκ.

Τιτᾶνο-κτόνος, -ον (κτείνω), αυτός που σκοτώνει τους Τιτάνες, σε Βατραχομ.

τίτᾶνος[ι], ἡ, λευκό χρώμα, πιθανόν γύψος, σε Ησίοδ.

Τιτᾶν-ώδης, -ες (εἶδος), όμοιος με Τιτάνα, Τιτανικός, *Τιτανῶδες βλέπειν*, σε Λουκ.

τίτας[ι], -ου, ὁ, Δωρ. αντί *τίτης* = *τιμωρός*, εκδικητής, σε Αισχύλ.

Τιτῆνες, οί, Ιων. αντί *Τιτᾶνες*.

τιτθεία, ἡ, ενέργεια τροφού, επιμέλεια, γαλουχία, σε Δημ.

τιτθεύω, μέλ. *τιτθεύσω*, **I.** είμαι τροφός, ενεργώ ως τροφός, σε Δημ. **II.** μτβ., θηλάζω, τρέφω, στον ιδ.

τίτθη, ἡ (*θάω), τροφός, σε Αριστοφ.

τιτθίον, τό, υποκορ. του *τιτθός*, σε Αριστοφ.

τιτθός, ὁ (*θάω), θηλή γυναικείου μαστού, ρώγα, σε Λυσ.

τίτλος, ὁ, το Λατ. *titulus*, επιγραφή, σε Κ.Δ.

τιτρώσκω (\sqrt{TPQ} , απ' όπου σχηματίζονται οι χρόνοι), μέλ. *τρώσω*, αόρ.

ἔτρωσα — Παθ., μέλ. *τρωθήσομαι*, και στη Μέσ. *τρώσομαι*, γ' μέλ.

τετρώσομαι, αόρ. *ἐτρώθην*, παρακ. *τέτρωμαι*· **1.** τραυματίζω, πληγώνω, σε Όμηρ.· Παθ., *τετρώσθαι τὸν μηρόν*, να έχεις τραύμα στον μηρό, σε Ηρόδ.· με σύστ. αντ., *πιτρώσκειν φόνον*, να επιφέρεις θανατηφόρο τραύμα, σε Ευρ. **2.**

γενικά, βλάπτω, καταστρέφω, λέγεται για πλοία, σε Ηρόδ., Θουκ. **3.** μεταφ., λέγεται για κρασί, προξενώ ζημιά, βλάπτω, σε Ευρ., Ξεν.

Τίτυο-κτόνος, -ον (κτείνω), αυτός που σκότωσε τον Τιτύονα, σε Ανθ.

Τιτύος, ό, γιος της Γαίας, Γίγαντας, σε Ομήρ. Οδ.

Τίτιρος[ι], ό, Δωρ. αντί *Σάτυρος*, πίθηκος, σε Θεόφρ.

τιτύσκομαι, χρησιμ. μόνο στον ενεστ. και παρατ. συνδυάζοντας τις σημασίες των συγγενών ρημάτων *τεύχω, τυγχάνω*. **I.** όπως το *τεύχω*, κάνω, παρασκευάζω, ετοιμάζω, *τιτύσκειτο πῦρ*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ὕπ' ὅχεσφι τιτύσκειτο ἵππῳ*, τοποθέτησε δύο άλογα στο άρμα, στο ίδ. **II. 1.** όπως το *τυγχάνω*, επιτυγχάνω, σημαδεύω, *τινος* (λέγεται για πρόσωπο), στο ίδ.· *ἀπόλ., βάλλε τιτυσκόμενος*, σε Ομήρ. Οδ.· *ἄντα τιτύσκεσθαι*, στοχεύοντας στο σημείο ακριβώς απέναντι, στο ίδ.· ομοίως, λέγεται για κάποιον που προσπαθεί να βάλει το κλειδί στην κλειδαριά, *ἄντα τιτυσκομένη*, στο ίδ. **2.** μεταφ., *φρεσὶ τιτύσκεσθαι*, σκοπεύω να κάνω κάτι, δηλ. σχεδιάζω, με απαρ., σε Όμηρ. **τίφη, ή,** έντομο, ίσως αράχνη που τρέχει πάνω από τα λιμνάζοντα ήσυχα νερά, Λατ. *tipula*, σε Αριστοφ.

τίφθ', αντί *τίπτε*, πριν από δασυνόμενο φωνήεν.

τίφος, -εος, τό, λιμνάζον νερό, λιμνούλα, έλος, σε Θεόκρ. (αμφίβ. προέλ.).

τίω [*Ι* Επικ., *ϊ* Αττ.], παρατ. *έτιον*, Επικ. *τιόν*, Ιων. *τίεσκον*, Επικ. απαρ. *τιέμεν* — Μέσ., μέλ. *τίσω* [*ι*]· Ιων. γ' ενικ. παρατ. *τιέσκετο*· παρακ. *τέτιμαι*, μτχ. *τετιμένος*. **I.** προσφέρω τιμή σε κάποιον, τον τιμώ (ενώ το *τίνω* σημαίνει πληρώνω), σε Όμηρ., Αισχύλ., Ευρ. — Παθ., μτχ. Παθ. παρακ. *τετιμένος*, τιμημένος, σε Όμηρ. **II.** = *τιμάω* **II**, *τὸν δὲ (τρίποδα)*, εκτιμώ, ορίζω την αξία, *τρίποδα δωδεκάβοιον τιόν*, εξετίμησαν τον τρίποδα στην αξία των δώδεκα βοδιών, σε Ομήρ. Ιλ.· *τιόν δέ έ τεσσάραβοιον*, εξετίμησαν αυτή στην αξία των τεσσάρων βοδιών, στο ίδ. **III.** για τον μέλ. και τον αόρ. α' *τίσω*, *έτισα*, βλ.

τίνω.

τλάθυμος, -ον, Δωρ. αντί *τλήθυμος*.

τλαίην, ευκτ. αορ. β' του **τλάω*.

τλάμων, Δωρ. αντί *τλήμων*.

***τλάω,** ριζικός τύπος που δεν απαντά στον ενεστ. (από το οποίο προέρχεται ο παρακ. *τέτληκα*, ή το ρήμα *τολμάω*)· μέλ. *τλήσομαι*, Δωρ. *τλάσομαι*· Επικ. αορ. *ετάλασσα*, υποτ. *ταλάσσω*· περισσότερο κοινή η χρήση του αορ. β' *έτλην* (όπως αν προερχόταν από ενεστ. **τλήμι*), Επικ. *τλήν*, Δωρ. *έτλάν*, γ' πληθ. *έτλησαν*, Επικ. *έτλάν*· προστ. *τλήθι*, Δωρ. *τλᾷθι*· β' ενικ. υποτ. *τλής*· ευκτ. *τλαίην*, γ' πληθ. *τλαϊέν*· απαρ. *τλήναι*, Επικ. *τλήμεναι*· μτχ. *τλᾶς*, *τλᾶσα*· παρακ. (με σημασία ενεστ.) *τέτληκα*, Επικ. α' πληθ. *τέτλαμεν*, προστ. *τέτλᾷθι*, *τετλάτω*· ευκτ. *τετλαίην*· απαρ. *τετλάμεναι*, *τετλάμεν*, μτχ. *τετληώς*, θηλ. *τετληυῖα*, *τετληότος*. **I. 1.** ανέχομαι, υπομένω δυστυχίες, καρτερώ· με αιτ. πράγμ., *έτλην οἷ' οὐπω καὶ ἄλλος*, σε Ομήρ. Ιλ.· *έτλην άνέρος εὐνήν*, και υπέμεινα συνουσία ανδρός, στο ίδ.· *τλή οἷστόν*, υπέμεινε να χτυπηθεί από αυτό, στο ίδ.· *έτλα πένθος*, σε Πίνδ. κ.λπ. **2.** απόλ., υπομένω, καρτερώ, υποτάσσομαι, σε Όμηρ.· κυρίως στην προστ. *τέτλαθι*, *μητερ έμή*, σε Ομήρ. Ιλ.· *τλήτε, φίλοι*, σε Ομήρ. Οδ.· στη μτχ., *τετληότι θυμῶ*, με καρτερική ψυχή, στο ίδ.· *κραδίη τετληυῖα*, στο ίδ. **II.** με απαρ., *τολμώ ή ριψοκινδυνεύω να κάνω κάτι*, στο ίδ., σε Πίνδ. κ.λπ.· στους Αττ. ποιητές, *τολμώ να κάνω κάτι ενάντια στις πεποιθήσεις ή διαθέσεις μου είτε αγαθές είτε κακές*, οπότε, έχω το θάρρος, την αυθάδεια, τη σκληρότητα ή την υπομονή να κάνω κάτι, *έστεδῃ έτλην γεγωνεῖν*, ώσπου πήρα το θάρρος να πω, σε Αισχύλ.· *έτλα αλλάζαι*, δέχθηκε να ανταλλάξει, σε Σοφ.· *οὐδ' έτλης έφουβρίσαι*, ούτε είχες τη σκληρότητα να προσβάλλεις, στον ίδ.·

οὐγὰρ ἂν τλαίην ἰδεῖν, δεν θα άντεχα, δεν θα είχα το θάρρος να δω, σε Αριστοφ. **2.** με αιτ. πράγμ., αποτολμώ κάτι, δηλ. τολμώ να πράξω κάτι, ἄτλητα τλάσα, σε Αισχύλ.· εἰ καὶ τοῦτ' ἔτλη, σε Σοφ. **3.** με μτχ., τάδε τέτλαμεν εἰσορόωντες, σε Ομήρ. Οδ.

τλήθι, προστ. αορ. β' του *τλάω.

τλή-θυμος, Δωρ. **τλά-θυμος**, -ον, αυτός που έχει καρτερική ψυχή, σε Ανθ.

τλήμεναι, Επικ. αντί τλήναι, απαρ. αορ. β' του *τλάω.

*τλήμι, βλ. ***τλάω**.

τλημόνως, επίρρ. του τλήμων.

τλημοσύνη, ή, **I.** εκείνο το οποίο υπομένει κάποιος από ανάγκη, ταλαιπωρία, αθλιότητα, στον πληθ., σε Ομηρ. Ύμν. **II.** καρτερία, υπομονή, σε Πλούτ.

τλήμων, Δωρ. **τλάμων**, -ονος, ό, ή· κλητ. τλήμον και τλήμων (*τλάω)· **1.**

υπομονετικός, καρτερικός, καρτερόψυχος, λέγεται για τον Οδυσσέα, σε Ομήρ.

Ιλ.· ομοίως, σε Πίνδ. κ.λπ. **2.** τολμηρός, θρασύς, απερίσκεπτος, σε Ομήρ. Ιλ.,

Τραγ. **II.** ταλαιπωρημένος, άθλιος, δυστυχής, σε Τραγ., Ξεν. **III.** επίρρ.

τλημόνως, με υπομονή, σε Αισχύλ., Ευρ. κ.λπ.

τλήν, Επικ. αντί ἔτλην, αορ. β' του *τλάω.

τλησι-κάρδιος, -ον (καρδιά), **I.** σκληρός, ισχυρός στην καρδιά, σε Αισχύλ.

II. άθλιος, ελεεινός, σε Αισχύλ.

τλήσομαι, μέλ. του *τλάω.

τλητός, -ή, -όν, Δωρ. **τλατός**, -ά, -όν, ρημ. επίθ. του *τλάω· **I.** Ενεργ.,

υπομονετικός, καρτερικός, σταθερός στα παθήματα και τους πόνους, σε

Ομήρ. Ιλ. **II.** Παθ. με αρνήση, οὐ τλητός, δεν είναι υποφερτός, είναι

ανυπόφορος, σε Τραγ.

τμάγεν[α], Επικ. γ' πληθ. Παθ. αορ. β' του τμήγω.

τμήγω, μέλ. τμήζω, αόρ. ἔτμηξα, αόρ. β' ἔτμαγον — Παθ., αόρ. β' ἐτμάγην,

Επικ. γ' πληθ. τμάγεν· Επικ. τύπος του τέμνω, **1.** κόβω, σχίζω — Μέσ., ὁδὸν

ἐτμήζαντο, έκοψαν το δρόμο τους, σε Ανθ. **2.** μεταφ. στον Παθ. αόρ. β',

δισκορπίζομαι, σε Ομήρ. Ιλ.

τμήδην, επίρρ. (τέμνω), με κόψιμο, έτσι ώστε να κοπεί, σε Ομήρ. Ιλ.

τμηθείς, μτχ. Παθ. αορ. του τέμνω.

τμήμα, -ατος, τό (τέμνω, τμήγω)· **1.** μέρος αποκομμένο, τεμάχιο, κομμάτι,

σε Πλάτ. **2.** εγκοπή, εντομή, τραύμα, στον ιδ.

τμήσις, -εως, ή (τέμνω)· **I.** κόψιμο· ή τμήσις τῆς γῆς, καταστροφή και

ερήμωση χώρας, σε Πλάτ. **II.** = τμήμα, τεμάχιο, στον ιδ.

τμητέον, ρημ. επίθ. του τέμνω, αυτό που πρέπει να κοπεί, σε Πλάτ.

τμητός, -ή, -όν (τέμνω)· **1.** κομμένος, διαμορφωμένος με τομή, σε Σοφ., Ευρ.

2. αυτό που μπορεί κάποιος να κόψει ή να χωρίσει, σε Θεόκρ.

τμητο-σίδηρος[ι], -ον, κομμένος με σίδηρο, σε Ανθ.

Τμῶλος, ό, το φερόννυμο όρος στη Λυδία, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.

τοδί[ι], ουδ. του ὁδί.

τόθεν, ποιητ. επίρρ. ανάλογο του αναφορ. ὅθεν (ήταν αρχαίος τύπος γεν. του ὅ)· απ' όπου, **I. 1.** από εδώ, ὅθεν, σε Ησίοδ. **2.** αντί του αναφ. ὅθεν, σε Αισχύλ.

II. έκτοτε, στον ιδ.

τόθι, ποιητ. επίρρ. πρότερο του αναφ. ὅθι (αρχ. τοπική πτώση του ὅ)· **1.** εκεί, σ' εκείνο το μέρος, σε Ομήρ. Οδ., Πίνδ. **2.** επίσης, αντί του αναφορ. ὅθι, όπου, σε Πίνδ.

τοι, εγκλιτ. μόριο που χρησιμεύει στην έκφραση πεποίθησης ή πίστης του λέγοντος σ' αυτό που λέει, **I.** άφησέ με να σου πω, βεβαίως, πράγματι, ενίοτε χρησιμοποιείται και για την έκφραση θετικού συμπεράσματος, λοιπόν,

επομένως, σε Όμηρ.· και στους Τραγ., λέγεται για να εισάγει γενικό αξίωμα ή αλήθεια κοινώς αποδεκτή. **II.** συχνά χρησιμοποιείται στην επίταση άλλων μορίων, γάρ τοι, ἤτοι, καίτοι, μέντοι, τοιγάρτοι κ.λπ.· πρβλ. τῶρα, τᾶν, μεντᾶν. **τοι**, Δωρ., Ιων. και Επικ. αντί σοί, δοτ. ενικ. του σύ· πάντα εγκλιτ. **τοί, ταί**, Επικ. και Ιων. αντί οί ή οί, αί ή αί, ονομαστ. πληθ. του ό και ός, σε Όμηρ.

τοι-γάρ, 1. = τοί γε ἄρα, έτσι λοιπόν, επομένως, συνεπώς, σε Όμηρ., Αττ. **2.** επιτετ. τύπος **τοιγαροῦν**, Ιων. **τοιγαρῶν**, γι' αυτό λοιπόν, σε Ξεν.· επίσης στους ποιητές, σε Σοφ. **3.τοιγάρτοι**, σε Πλάτ.

τοῖν, Επικ. αντί τοῖν, γεν. και δοτ. δυϊκ. του ό.

τοί-νυν, (νυν), 1. λοιπόν, συνεπώς, σε Ηρόδ., Τραγ. **2.** χρησιμοποιείται στη ανακεφαλαίωση ή στη ροή του λόγου, περαιτέρω, επιπλέον, σε Σοφ., Ξεν.

τοῖο, Ιων. και Επικ. αντί τοῦ, γεν. ενικ. του ό.

τοῖος, τοία (Ιων. **τοίη**), **τοῖον**, δεικτ. αντων., ανάλογη της αναφορ. οἷος, Λατ. talis· **I. 1.** τέτοιος στο είδος ή στην ποιότητα, τέτοιος, τοῖος ἐών, οἷος οὔτις Ἀχαιῶν (ἐστίν), σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· το ποῖος στον Όμηρ. αναφέρεται κυρίως σε κάτι που έχει προηγηθεί, τέτοιο όπως ελέχθη, στο ιδ. **2.** με προσδιοριστικές λέξεις, τοῖος χεῖρας, τέτοιος ως προς τα χέρια, σε Ομήρ. Οδ.· τεύχεσι τοῖος, σε Ομήρ. Ιλ.· τοῖος με απαρ., κατάλληλος, δηλ. αρμόδιος ή ικανός να κάνει, σε Ομήρ. Οδ. **II.** με επίθ. του ιδίου γένους και της ίδιας πτώσης, δίνει έμφαση στην κύρια έννοια του επιθέτου, ἐπεικῆς τοῖος, ακριβώς μετριοπαθής, σε Ομήρ. Ιλ.· πέλαγος μέγα τοῖον, τόσο μεγάλο πέλαγος, σε Ομήρ. Οδ.· κερδαλέος τοῖος, τέτοιος πανούργος, στο ιδ. **III.** το ουδ. τοῖον ως επίρρ., έτσι, τόσο πολύ, πάρα πολύ, σε Όμηρ.· ομοίως, τοίως, σε Θεόκρ.

τοιός-δε, -άδε (Ιων. **-ήδε**), **-όνδε**, επιτετ. τύπος του τοῖος, όπως ἀοιδοῦ τοιοῦδ' οἷος ὅδ' ἐστί, τέτοιου ραψωδού όπως είναι αυτός εδώ, σε Ομήρ. Οδ.· απόλ., ἀλλ' ὅδ' ἐγὼ τοιόσδε, να, εγώ είμαι τέτοιος όπως με βλέπεις, στο ιδ.· επίσης, τόσο μεγάλος, τόσο έξοχος, τόσο κακός, τοιάδε λαίφη, τέτοια ενδύματα, δηλ. τόσο άσχημα, στο ιδ.· τοσόσδε καίτοιόσδε, σε Ηρόδ.· επίσης με προσδιοριστική λέξη, τοιόσδ' ἡμἐνδέμας ἥδὲ καὶ ἔργα, σε Ομήρ. Οδ.· με το άρθρο, ὁ τοιόσδε ἀνήρ, σε Αισχύλ. κ.λπ.· οἱ τοιοῖδε, σε Σοφ.· ἐν τῷ τοιῷδε, σε τέτοιες περιστάσεις, σε Ηρόδ.· η σημασία καθίσταται περισσότερο άόριστη στο τοιόσδε τις, τέτοιος περίπου, σε Θουκ.· ουδ. πληθ., τοιάδε σημαίνει, τα εξής, ενώ το τοιαῦτα, τα προηγούμενα, σε Ηρόδ.

τοιოსδί, -αδί, -ονδί, Αττ. επιτετ. τύπος του τοιόσδε, σε Αριστοφ.

τοι-οὔτος, -αὔτη, -οὔτο (Ιων. **-ον**), επιτετ. τύπος του τοῖος, δεικτικό του οἷος, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.· του ὅσος, σε Ομήρ. Ιλ.· **1.** απόλ. με επιτακτική έννοια, τόσο μεγάλος, τόσο ευγενής, τόσο κακός κ.λπ., στο ιδ., Αττ.· τοιοῦτος ὢν, τόσο άθλιος, τόσο ελεεινός, σε Σοφ.· με γεν., τοιοῦτος Ἀχαιῶν, τέτοιος άντρας μεταξύ των Αχαιών, προς τον καθένα ξεχωριστά, σε Ξεν. κ.λπ.· επιτετ., τοιοῦτος ἕτερος, άλλος τέτοιος, σε Ηρόδ.· ἄλλους τοσούτους, στον ιδ.· με το άρθρο, οἱ τοιοῦτοι, σε Αισχύλ. κ.λπ. **2.** η έννοια γίνεται ακόμα πιο άόριστη στο τοιοῦτός τις ή τις τοιοῦτος, ένας τέτοιος, σε Πίνδ., Θουκ. κ.λπ.· τοιαῦτ' ἄττα, σε Πλάτ. **3.** τοιοῦτον ή τὸ τοιοῦτον, τέτοια ενέργεια, σε Θουκ.· διὰ τὸ τοιοῦτον, γι' αυτή την αιτία, στο ιδ. κ.λπ. **4.** στην αφήγηση, το τοιαῦτα κυρίως αναφέρεται στα προηγούμενα, σε Αισχύλ. κ.λπ.· όταν προηγείται ερώτηση, το τοιαῦτα βεβαιώνει όπως το ταῦτα, ακριβώς έτσι, βεβαίως έτσι, σε Ευρ. **5.** τοιαῦτα απόλ., τὰ πλοῖα, τὰ τοιαῦτα, πλοία και τα άλλα παρόμοια, σε Δημ. **6.** τοιαῦτα, ως επίρρ., κατ' αυτόν τον τρόπο, σε Σοφ.

τοιουντοσί, -αυτηῖ, -ουτοῖ ή -ουτονί, Αττ. επιτετ. τύπος του *τοιουδτος*, σε Αριστοφ. κ.λπ.

τοιουτό-τροπος, -ον, τέτοιος στον τρόπο ή το είδος, σε Ηρόδ., Θουκ.

τοιουτ-ώδης, -ες (εἶδος), τέτοιος στο είδος, σε Λουκ.

τοιῖσδεσι, -εσσι, -εσσιν, Επικ. τύποι αντί *τοῖσι δέ*, σε Όμηρ.

τοιχος, ό (τεῖχος), **1.** τοίχος οικίας ή αυλής, Λατ. *paries*, σε Όμηρ., Αττ.· στον πληθ., τα πλάγια ή τα πλευρά πλοίου, σε Ομήρ. Οδ., Ευρ. κ.λπ.· λέγεται για το ανθρώπινο σώμα, σε Ευρ. **2.** παροιμ., *ό εὖ πράττων τοῖχος*, σε Αριστοφ.

τοιχωρῦχέω, μέλ. *τοιχωρυχήσω*, **1.** σκάβω τον τοίχο ως κλέφτης, είμαι διαρρηκτης σπιτιού, κλέφτης, σε Αριστοφ., Ξεν. **2.** μεταφ., *οἷα ἐτοιχωρύχησαν περὶ τὸ δάνειον*, ποια τεχνάσματα επινόησαν για να κατακλέψουν το δάνειο, σε Δημ.

τοιχ-ωρύχος[ῦ], ό (όρύσσω), αυτός που διορύττει τοίχο για να εισέλθει σε ξένο σπίτι, ληστής, κλέφτης, σε Αριστοφ.

τόκᾱ, Δωρ. αντί *τότε*.

τοκάς, -άδος, ή (τίκτω)· **1.** αυτή που γεννάει, που αναφέρεται στην ανατροφή, σε Ομήρ. Οδ. **2.** αυτή που μόλις έχει γεννήσει, Λατ. *feta*, *τοκάς λέαινα*, λιονταρίνα με νεογνά, σε Ευρ.· επίσης, λέγεται για γυναίκες, στον ίδ.· *τοκάδα τήν κεφαλὴν ἔχειν*, λέγεται για τον Δία που κυοφορούσε στο κεφάλι την Αθηνά, σε Λουκ.

τοκετός, -οῦ, ό, = *τόκος*, γέννα, σε Ανθ.

τοκεύς, -έως, ό (τίκτω), κάποιος που τεκνοποιεί, πατέρας, σε Ησίοδ.· γενικά, γονέας, σε Αισχύλ.· κυρίως στον πληθ., *τοκεῖς*, Επικ. *τοκῆες*, γονεῖς, σε Όμηρ., Ηρόδ., Τραγ. κ.λπ.· στον δυικ., *τοκῆε δύω*, σε Ομήρ. Οδ.

τοκίζω (τόκος Π. 2), δανεῖζω με τόκο, Λατ. *faenerari*, σε Δημ.· *τοκίζω τόκον*, εξασκώ τοκογλυφία, σε Ανθ.

τοκισμός, ό, τοκογλυφία, δανεισμός χρημάτων με τόκο, σε Ξεν.

τοκιστής, -οῦ, ό, τοκογλύφος, σε Πλάτ., Αριστ.

τοκογλῦφέω, μέλ. *τοκογλυφήσω*, εξασκώ το επάγγελμα του αισχροκερδούς τοκογλύφου, σε Λουκ.

τοκο-γλύφος[ῦ], ό (γλύφω), κάποιος που χαράσσει τους τόκους στο τραπέζι του και τους υπολογίζει μέχρι το τελευταίο λεπτό, φιλάργυρος και αισχροκερδής τοκογλύφος, σε Λουκ.

τόκος, ό (τίκτω)· **I. 1.** τοκετός, γέννα, σε Ομήρ. Ιλ.· στον πληθ., σε Σοφ., Ευρ. **2.** χρόνος τοκετού, σε Ηρόδ. **II. 1.** αυτό που γεννιέται, παιδί, σε Όμηρ., Αισχύλ. κ.λπ. **2.** μεταφ., κέρδος το οποίο αποφέρουν τα δανεισθέντα χρήματα, τόκος, Λατ. *usura*, σε Αριστοφ. κ.λπ.· *ἐπὶ τόκῳ ή ἐπὶ τόκον δανεῖζεσθαι*, δανεῖζομαι με τόκο, σε Δημ.· *τόκοι τόκων*, σύνθετος τόκος, σε Αριστοφ. **3.** οι καρποί της γης, σε Ξεν.

τοκο-φορέω, μέλ. *τοκοφορήσω*, αποφέρω τόκο, σε Δημ.

τόλμᾱ, -ης, ή (*τλάω)· **I. 1.** τόλμη, θάρρος, αφοβία, σε Πίνδ., Ηρόδ., Αττ.· *τῶνδε τόλμαν σχεθεῖν*, να έχεις τόλμη γι' αυτή τη δουλειά, σε Αισχύλ. **2.** με αρνητική σημασία, απερίσκεπτη και αλόγιστη τόλμη, θρασύτητα, αυθάδεια, Λατ. *audacia*, σε Τραγ. κ.λπ. **II.** παράτολμη πράξη, στο ίδ.

τολμάω, Ιων. **τολμέω**, Δωρ. β' ενικ. *τολμῆς*· μέλ. *τολμήσω*, Δωρ. *τολμᾶσῶ*· παρακ. *τετόλμηκα*, Δωρ. *τετόλμᾱκα*· **I.** αναλαμβάνω κάτι, παίρνω το θάρρος να επιχειρήσω ή να υπομείνω κάτι φοβερό ή δυσχερές, σε Όμηρ. κ.λπ.· απόλ., υπομένω, καρτερώ, ανέχομαι, στον ίδ., Αττ.· με αιτ. πράγμ., υπομένω, υφίσταμαι, σε Θέογν., Ευρ. **II.** με απαρ., έχω τόλμη, θάρρος, γενναιότητα, θρασύτητα, σκληρότητα ή υπομονή, ώστε να κάνω κάτι παρά την όποια

φυσική προαίσθηση, τολμώ, αποτολμώ, σε Όμηρ., Αττ. **2.** ενίοτε με *μτχ.*, *ἐτόλμα βαλλόμενος*, υπόμεινε να χτυπηθεί, σε Ομήρ. Οδ.· *τόλμα ἐρῶσα*, σε Ευρ. **3.** με αιτ., *τολμᾶν πόλεμον*, αναλαμβάνω, ρισκοκινδυνεύω πόλεμο, σε Ομήρ. Οδ.· *τοιαῦτα, πάντα τολμάω*, σε Τραγ.· επίσης, *τολμάω τὰ βέλτιστα*, σε Θουκ.· Παθ., *οἷ' ἐτολμήθη πατήρ*, τέτοια πράγματα, όπως αυτά που ο πατέρας μου είχε τολμήσει (ή κάνει) εναντίον του, σε Ευρ.

τολμήεις, Δωρ. **τολμάεις[ᾱ]**, **-εσσα**, **-εν**, αυτός που υποφέρει, που υπομένει, αντέχει, καρτερικός, σε Ομήρ. Οδ.· *τολμηρός*, ρισκοκίνδυνος, σε Ομήρ. Ιλ.· *συνηρ. τολμῆς*, *-ῆσσα*, *-ῆν*, απ' όπου ο υπερθ. *τολμήσσετε*, σε Σοφ.

τόλμημα, **-ατος**, **τό (τολμάω)**, τολμηρό εγχείρημα, τολμηρή πράξη, σε Ευρ. κ.λπ.

τολμηρός, **-ά**, **-όν (τολμάω)**, = *τολμήεις*, σε Θουκ.· *τὸ τολμηρόν τινος*, η τόλμη, το θάρρος του, στον ιδ.· *επίρρ.*, *τολμηρῶς*, στον ιδ.· *συγκρ.*

τολμηρότερον, στον ιδ.

τολμῆς, *συνηρ.* αντί *τολμήεις*.

τολμητέον, ρημ. επίθ. του *τολμάω*, αυτό που κάποιος πρέπει να τολμήσει, σε Ευρ.

τολμητής, **-οῦ**, **ὁ (τολμάω)**, τολμηρός, ρισκοκίνδυνος άνθρωπος, σε Θουκ.

τολμητός, **-ή**, **-όν**, ρημ. επίθ. του *τολμάω*, αυτός που μπορεί κάποιος να τον τολμήσει· *ἔστ' ἐκείνῳ πάντα τολμητά*, όλα τα πράγματα είναι μέσα στα όρια της τόλμης του, σε Σοφ.· *ἐλπίς τολμητή*, σε Ευρ.

τολοιπόν, *επίρρ.*, από τώρα και στο εξής, επομένως· *προτιμητέο χωριστά τὸ λοιπόν*.

τολῦπέύω, μέλ. *τολυπεύσω*, κυρίως, τυλίγω ελικοειδώς το μαλλί σε κουβάρι για κλώσιμο· *μεταφ.*, *μηχανώμαι*, *κατεργάζομαι*, *ἐγὼ δὲ δόλους τολυπεύω*, λέγεται για τον ιστό της Πηνελόπης (όπου υπάρχει λογοπαίγνιο επί της κυριολεκτικής σημασίας), σε Ομήρ. Οδ.· *τολυπεύω πόλεμον*, σε Όμηρ.

τολύπη[ῦ], **ή**, κουβάρι από κατειργασμένο μαλλί, Λατ. *glomus*, σε Αριστοφ., Ανθ. (αμφίβ. προέλ.).

τομαῖος, **-α**, **-ον** και **-ος**, **-ον (τομή)**· **I.** κομμένος, αποκομμένος, σε Αισχύλ., Ευρ. **II.** κομμένος σε τεμάχια, σχισμένος ή κομματιασμένος και έτοιμος για χρήση, σε Αισχύλ.

τομάω (τομή), *εν χρήσει μόνο στη μτχ.*, *χρειάζομαι κόψιμο*, *εντομή*, *πρὸς τομῶντι πῆματι*, λέγεται για αρρώστια που χρειάζεται εγχείρηση, σε Σοφ.

τομεύς, **-έως**, **ὁ (τεμ-εῖν)**, αυτός που κόβει, που τέμνει, *μαχαίρι υποδηματοποιού*, σε Πλάτ.· *μύτη μαχαιριού*, σε Ξεν.

τομή, **ή (τέμνω)**· **I.** το τμήμα που απομένει μετά το κόψιμο, *κούτσουρο δέντρου*, σε Ομήρ. Ιλ.· *δοκοῦτομή*, *άκρη δοκαριού*, σε Θουκ.· *λίθοι ἐν τομῇ ἐγγώνιοι*, πέτρες κομμένες τετράγωνες, στον ιδ.· *ομοίως*, *τομῇ προσθεῖσα βόστρυχον*, έχοντας προσαρμόσει τη μπουκλα στο μέρος από το οποίο κόπηκε, σε Αισχύλ. **II.** *κόψιμο*, *πελέκημα*, *σχίσιμο*, *ἐν τομᾷ σιδήρου*, δια του χτυπήματος του σιδήρου, σε Σοφ.· *φασγάνου τομαί*, σε Ευρ.· *ως χειρουργική εγχείρηση*, *τομῇ χρῆσθαι*, σε Πλάτ.· *διὰ καύσεών τε καὶ τομῶν*, δια καυτηριασμού και εντομών, στον ιδ.

τόμιον, **τό (τομή)**, *θύμα κατακομμένο για να προσφερθεί σε θυσία*· *τὰτόμια*, τα μέρη του θύματος που χρησιμοποιούνται σε τέτοια τελετή, σε Δημ.

τομός, **-ή**, **-όν**, ρημ. επίθ. του *τέμνω*, αυτός που κόβει, που τέμνει, *ἔστηκεν ἡ τομώτατος*, είναι τοποθετημένος κατά τέτοιο τρόπο ώστε να είναι πολύ κοφτερός, σε Σοφ.

τόμος, ὁ (τέμνω)· **I.** τεμάχιο, κομμάτι, σε Βατραχομ., σε Αριστοφ. **II.** μέρος βιβλίου, τόμος, τμήμα ενιαίου έργου.

τονάριον[ᾱ], τό (τόνος), φωνασκικό όργανο το οποίο ανεβάζει τους φθόγγους, σε Πλούτ.

τονθορύζω, εν χρήσει μόνο στον ενεστ., μιλάω χωρίς να εκφράζομαι με ευκρίνεια, ψιθυρίζω, μουρμουρίζω, σε Αριστοφ. (ηχοιμ. λέξη).

τόνος, ὁ (τείνω)· **I.** αυτός δια του οποίου τεντώνεται κάτι, σχοινί, δεσμός, ταινία, οἱ τόνοι τῶν κλινέων, τα σχοινιά των κρεβατιών, σε Ηρόδ.· ἐκ τριῶν τόνων, από τρεις σπάγγους ή ίνες, λέγεται για σχοινιά, σε Ξεν.· λέγεται για μηχανές, τεντωμένα σχοινιά, σε Πλούτ. **II. 1.** ένταση, τέντωμα, σε Ηρόδ. **2.** λέγεται για ήχους, ένταση, ύψωμα της φωνής, σε Αισχίν., Δημ.· το ύψος της φωνής, σε Πλάτ. κ.λπ. **3. α)** μέτρο, ρυθμός, σε Ηρόδ. **β)** στους μεταγενέστερους μουσικούς, οι τόνοι ήταν τρόποι ή διατονίες που διέφεραν κατά ύψος. Στους μεταγεν. Έλληνες, οι διατονίες αυτές ήταν τρεις, η Δωρική, η Λυδική και η Φρυγική. **III.** ένταση δύναμης, πνευματική ή διανοητική ένταση, ενέργεια, σε Λουκ.· γενικά, δύναμη, ισχύς, ένταση, σε Πλούτ. **IV.** μεταφ., τάση ή διεύθυνση, την οποία ακολουθεί κάποιος, πορεία, σε Πίνδ., Πλούτ.

τονῶν, = τὸ νῶν, για το παρόν, βλ. [νῶν](#) **I.**

τοξάζομαι, μέλ. τοξάσσομαι, (τόζον), αποθ., σημαδεύω με τόξο, τοξεύω, σε Ομήρ. Οδ.· με γεν., τοξεύω προς κάποιον, στο ίδ.

τοξ-αλκέτης, -ου, ὁ (ἀλκή), ισχυρός στην τοξοβολία, σε Ανθ.

τοξάριον[ᾱ], τό, υποκορ. του τόξου, σε Λουκ.

τόξ-αρχος, ὁ, I. ο άρχοντας του τόξου, τοξότης, σε Αισχύλ. **II.** ο αρχηγός της στρατιωτικής τάξης των τοξοβόλων, σε Θουκ.

τόξευμα, -ατος, τό, I. αυτό που εκτοξεύεται, βέλος, σε Ηρόδ., Ευρ. κ.λπ.· ὅσον τόξευμα ἐξικνέεται, η απόσταση βολής του τόξου, σε Ηρόδ.· πρὶν τόξευμα ἐξικνεῖσθαι, πριν το βέλος τους φτάσει, σε Ξεν.· ἐντὸς τοξεύματος, εντός της ρίψης τόξου, στον ίδ.· ἔξω τοξεύματος, σε Θουκ.· μεταφ., καρδιάς τοξεύματα, σε Σοφ. **II.** στον πληθ., τὰ τοξεύματα αντί οἱ τοξόται, η στρατιωτική δύναμη των τοξοβόλων, σε Ηρόδ.

τοξευτός, -ή, -όν, χτυπημένος από βέλος, σε Σοφ.

τοξεύω, μέλ. τοξεύσω, **I.** χτυπώ με τόξο, τινός, κατά κάποιου σημείου, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ.· εἷς τινα, σε Ηρόδ.· μεταφ., στοχεύω κάπου, με γεν., σε Ευρ.· ἀπόλ., χρησιμοποιοῦ το τόξο, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.· καθ' ὑπερβολάν τοξεύσας, έχοντας τοξεύσει αρκετά ψηλά, σε Σοφ. **II.** με αιτ., τοξεύω, χτυπώ με βέλος, τινά, σε Ευρ., Ξεν. — Παθ., χτυπιέμαι από βέλος, σε Θουκ. **2.** με αιτ. πράγμ., χτυπάω από τόξο· μεταφ., εκπέμπω, αποστέλλω, ὕμνους, σε Πίνδ.· ταῦτα ἐτόξευσεν μάτην, μάταια έριξε τα βέλη αυτά, σε Ευρ. — Παθ., πᾶν τετόξευται βέλος, σε Αισχύλ.

τοξ-ήρης, -ες (ἄραρίσκω)· **1.** οπλισμένος με τόξο, σε Ευρ. **2.** = τοξικός, στον ίδ.· τοξήρης ψαλμός, ήχος που παράγεται από τη χορδή τόξου, στον ίδ.

τοξικός, -ή, -όν (τόζον)· **I.** αυτός που ανήκει ή αρμόζει στο τόξο, σε Αισχύλ.· ή τοξική (ενν. τέχνη), η τέχνη της τοξοβολίας, σε Πλάτ. **II.** λέγεται για πρόσωπο, επιδέξιος στη χρήση του τόξου, τοξικώτατος, σε Ξεν.

τοξο-βόλος, -ον (βάλλω), αυτός που χτυπάει με τόξο, σε Ανθ.

τοξο-δάμᾱς[δᾱ], -αντος, ὁ (δαμάω), = το επόμ., σε Αισχύλ.

τοξό-δαμνος, -ον, αυτός που δαμάζει, υποτάσσει με το τόξο του, τοξόδαμνος Άρης, ο πόλεμος των τοξοτών, δηλ. των Περσών, σε Αισχύλ.· τοξόδαμνος Άρτεμις, σε Ευρ.

τόξον, τό (τυγ-χάνω)· **I.** τόξο, σε Όμηρ.· συχνά στον πληθ. γιατί το αρχαίο τόξο αποτελούνταν από δύο τμήματα από κέρατο, ενωμένα στη μέση με τον *πήχυν*· *τόξα τιταίνειν* ή *ἔλκειν*, σύρω το τόξο, σε Ομήρ. Ιλ.· καθώς το τόξο ήταν το κυρίως όπλο των Ανατολικών λαών, το *τόξου ῥῥυμα*, σήμαινε τους Πέρσες, αντίθ. προς το *λόγχης ἰσχύς* (τους Έλληνες), σε Αισχύλ.· μεταφ., *τόξω*, από εικασία, στον ίδ. **II.** στον πληθ. επίσης, τόξο και βέλη, σε Όμηρ., Ηρόδ. κ.λπ. **III.** μεταφ., *τόξα ἡλίου*, οι ακτίνες του, σε Ευρ.

τοξο-ποιέω, φτιάχνω κάτι όπως το τόξο, σχηματίζω τόξο, *τοξοποιέω τὰς ὀφρῦς*, λέγεται για υποκριτή άνθρωπο, σε Αριστοφ.

τοξοσύνη, ἡ, επιστήμη, γνώση των τόξων, εμπειρία στην τοξοβολία, σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ.

τοξότης, -ου, Δωρ. -τας, -α, ὁ (τόξον)· **I. 1.** αυτός που χρησιμοποιεί το τόξο στις μάχες, οπλισμένος με τόξο, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ., Τραγ. κ.λπ. **2.** ο Τοξότης, Λατ. Sagittarius, αστερισμός του Ζωδιακού κύκλου, σε Λουκ. **II.** στην Αθήνα, *οἱ τοξόται* αποτελούσαν την αστυφυλακή της πόλης, καλούνταν επίσης *Σκύθαι*, επειδή ήταν δούλοι φερμένοι από χώρες βόρεια της Ελλάδας, σε Αριστοφ. κ.λπ.

τοξ-ουλκός, -όν (ἔλκω)· **I.** αυτός που τραβά το τόξο, σε Αισχύλ. **II.** *αἰχμή τοξουλκός*, βέλος που τεντώνει το τόξο, στον ίδ.

τοξοφορέω, μέλ. τοξοφορήσω, φέρω, έχω τόξο, λέγεται για τον Έρωτα, σε Ανθ.

τοξο-φόρος, ὁ, ἡ (φέρω), αυτός που φέρει τόξο, σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ. κ.λπ.· *ὁ τοξοφόρος = τοξότης*, σε Ηρόδ.

τόπαζος, ὁ, κίτρινο τοπάζι, χρυσόλιθος, σε Ανθ.

τοπάζω, μέλ. τοπάσω (τόπος), εικάζω, υπονοώ, υποπτεύω, σε Αισχύλ., Αριστοφ.

τοπάλαι, τοπαῖλαιόν, τόπαν, τοπαράπαν, τοπαρυντικά, τοπαροιθε, **τοπάρος**, προτιμητέα χωριστά όπως *τὸ πάλαι, τὸ παλαιόν* κ.λπ.

τόπ-αρχος, ὁ, ἡ, αυτός που έχει την κυβέρνηση ή τη διοίκηση κάποιου τόπου, *γυνὴ τόπαρχος*, δέσποινα, βασίλισσα, σε Αισχύλ.

τοπικός, -ῆ, -όν, αυτός που ανήκει ή αρμόζει σε *τόπον*, αυτός που αναφέρεται σε κάποιον τόπο, σε Αριστ.

τοπογραφῶ, μέλ. τοπογραφήσω, ορίζω τη θέση κάποιου τόπου, σε Στράβ.

τοπο-γράφος[ᾱ], ὁ (γράφω) αυτός που ασχολείται με την τοπογραφία.

τοπο-θετέω, μέλ. τοποθετήσω, (τί-θημι), σημειώνω τη θέση κάποιου τόπου, σε Στράβ.

τοπο-μᾶχέω, μέλ. τοπομαχήσω, (μάχομαι) εξαπολύω πόλεμο κατέχοντας ισχυρές στρατηγικές θέσεις, σε Πλούτ.

τόπος, ὁ, I. 1. μέρος, Λατ. locus, σε Αισχύλ. κ.λπ.· περιφρ., *χθονὸς πᾶς τόπος*, δηλ. όλη η γη, στον ίδ.· *Πέλοπος ἐν τόποις*, στην Πελοπόννησο, στον ίδ. κ.λπ.· *ὁ τόπος τῆς χώρας*, οι γεωγραφικές συνθήκες της περιοχής, σε Δημ. **2.** τόπος, θέση, σε Αισχίν. **3.** χωρίο συγγραφέα, σε Κ.Δ. κ.λπ. **II.** θέμα προς συζήτηση, σε Αισχίν.· κοινός τόπος στην Ρητορική, σε Αριστ. **III.** μεταφ., περίσταση, ευκαιρία, θέση, σε Θουκ.

τοπρίν, τοπρόσθεν, τοπρότερον, τοπρῶτον, προτιμητέα χωριστά.

τορεία, ἡ (τορεύω), γλυπτό σε ανάγλυφο, σε Πλούτ.

τορεύς, -έως, ὁ (τείρω), αυτός που διατρυπάει, σε Ανθ.

τορευτός, -ῆ, -όν, δουλεμένος σε ανάγλυφο· μεταφ., λεπτομερώς επεξεργασμένος, σε Ανθ.

τορεύω, μέλ. *τορεύσω*, (τόρος) δουλεύω πάνω σε ανάγλυφο, σε Στράβ.· με αιτ., παριστάνω κάτι κατ' αυτόν τον τρόπο, δηλ. ανάγλυφα, σε Ανθ.

τορέω, μέλ. *τορήσω*, μτχ. αόρ. *τορήσας*, αόρ. β' *έτορον* (τόρος)· **I. 1.** τρυπώ, διατρυπώ, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** μεταφ., διακηρύττω με οξεία και διαπεραστική φωνή, σε αναδιπλ. μέλ. *τετορήσω*, σε Αριστοφ.· πρβλ. **τορός**. **II.** όπως το *τορνεύω*, εργάζομαι, σχηματίζω, σε Ανθ.

τόρμος, ό, οποιαδήποτε οπή ή κοιλότητα, στην οποία μπήγεται καρφί ή πάσσαλος, σε Ηρόδ. (αμφίβ. προέλ.).

τορνευτο-λῦρ-ασπίδο-πηγός, ό (τορνεύω, λύρα, άσπίς, πήγνυμι), κουρδιστής λύρας και κατασκευαστής ασπίδας, σε Αριστοφ.

τορνεύω, μέλ. *τορνεύσω*, (τόρνος)· **I.** εργάζομαι με τον τόρνο και τη γλυφίδα, φιλοτεχνώ· μεταφ., λέγεται για στίχους, επεξεργάζομαι με δεξιότητα και φιλοκαλία, στρογγυλεύω, σε Αριστοφ. **II.** περιστρέφω, όπως ένα γεωτρύπανο, σε Ευρ.

τορνόομαι, αποθ., σημειώνω ή χαράσσω με τον *τόρνον*, κάνω κάτι στρογγυλό, *τορνώσαντο σήμα*, έκαναν τον τύμβο στρογγυλό, σε Ομήρ. Ιλ.· *όσσοντίς τ' έδαφος νηός τορνώσεται*, μεγάλο όπως το κάτω μέρος του πλοίου, το οποίο πρέπει κάποιος να κατασκευάσει στρογγυλό, με έμμεση παραπομπή στο στρογγυλό σχήμα του εμπορικού σκάφους (πρβλ. **γυυλός**), σε Ομήρ. Οδ.

τόρνος, ό (τείρω), εργαλείο του ξυλουργού για τη δημιουργία κύκλου, διαβήτη, σε Θέογν., Ηρόδ., Ευρ.

τορός, -ά, -όν (τείρω), διαπεραστικός· **I. 1.** λέγεται για τη φωνή, διαπεραστικός, οξύς, σε Λουκ.· ομοίως στο επίρρ., *τορώς γεγωνεΐν*, σε Ευρ.· μεταφ., *τορός φόβος*, τρομερός φόβος, σε Αισχύλ. **2.** μεταφ. καθαρός, σαφής, απλός, στον ίδ.· ομοίως στο επίρρ., *τορώς τεκμαίρειν, λέγειν*, στον ίδ. κ.λπ. **II.** λέγεται για πρόσωπα, οξύς, έτοιμος, πρόθυμος, σε Ξεν.· ομοίως στο επίρρ., *έπερείδεσθαι τορώς*, σε Αριστοφ.

τοροτιξ, μίμηση φωνής πτηνού, σε Αριστοφ.

τορύνη[ῶ], ή (τόρος), αναδευτήρας, κουτάλα, σε Αριστοφ.

τορύνω[ῶ], (τορός), αναταρράσσω, ανακατεύω με κουτάλα, σε Αριστοφ.

τοσάκις[ά], Επικ. **τοσσάκι**, επίρρ., (τόσος), τόσες πολλές φορές, τόσο συχνά, σε Ομήρ. Ιλ.

τοσαυτάκις[ά], επίρρ., = *τοσάκις*, σε Πλάτ.

το-σήμερον, επίρρ. = *σήμερον*, σήμερα, σε Βίωνα.

τόσος, ποιητ. **τόσσος**, -η, -ον, κατ' αναλογία προς την αναφορ. αντων. *όσος*· Λατ. *tantus*· **I. 1.** λέγεται για μέγεθος, όγκο, απόσταση ή ποσότητα, τόσο μεγάλος, τόσο πολύς· λέγεται για χρόνο, τόσο μακρύς· λέγεται για αριθμό στον πληθ., τόσοι πολλοί· λέγεται για ήχο, τόσο ισχυρός· λέγεται για βαθμό, τόσο πολύς· συχνά στον Όμηρ. και Ησιόδ., *οὔτι τόσος γε όσος Αΐας*, όχι τόσο τεράστιος όσο ο Αίας, σε Ομήρ. Ιλ.· *απόλ.*, ακριβώς τόσο πολύ ή τόσο μεγάλο, σε Ομήρ. Οδ.· *τρις τόσσα δῶρα*, τρεις φορές τόσα δώρα, σε Ομήρ. Ιλ.· *δις τόσα κακά*, σε Σοφ. **2.** χρησιμοποιείται αντί *όσος*, Λατ. *quantus*, σε Πίνδ. **II. 1.** *τόσον* και *τόσσον*, ως επίρρ., τόσο πολύ, Λατ. *tantum*, *τόσσον* πλέες, τόσο πολλές, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. **2.** *έκ τόσου*, από τόσο χρόνο, σε Ηρόδ. **3.** *τόσω* με συγκρ., και από τόσο πολύ περισσότερα, σε Θουκ. **III.** ομαλό επίρρ., *δις τόσως*, σε Ευρ.

τοσόσ-δε, Επικ. **τοσσόσ-δε**, -ήδε, -όνδε· **I.** = *τόσος*, με όλες τις σημασίες, σε Όμηρ.· με απαρ., τόσο δυνατός, τόσο ικανός να κάνει ένα πράγμα, σε Ομήρ. Οδ. **II. 1.** ουδ. *τοσόνδε* Επικ. *τοσσόνδε*, ως επίρρ., τόσο πολύ, σε Όμηρ. κ.λπ.·

λέγεται για χρόνο, τόσο μακρύς, σε Αισχύλ. **2.** ως ουσ., *τοσόνδ' ἔχεις τόλμης*, σε Σοφ.

τοσοσδί, τοσηδί, τοσονδί, = *τοσουτοσί*, σε Πλάτ.

τοσουτ-άριθμος, -ον, τόσο μεγάλος σε αριθμό, τόσο πολυάριθμος, σε Αισχύλ.

τοσ-οὔτος, -αῦτη, -οὔτο ή -οὔτον· Επικ. **τοσσοὔτος** κ.λπ.· **I.** αντων. = *τόσος*, με όλες τις σημασίες, αλλά με ισχυρότερη τη δεικτική σε Όμηρ. κ.λπ.· λέγεται για πρόσωπα, τόσο μεγάλος, τόσο ψηλός, *καί σε τοσοὔτον ἔθηκα*, σε Ομήρ.

Ιλ.· ομοίως, τόσο μεγάλος στο αξίωμα, τη δεξιότητα ή τον χαρακτήρα, σε Σοφ. κ.λπ.· στον πληθ., τόσα πολλά, σε Όμηρ. κ.λπ.· επίσης, *τοσοὔτος μέγαθος*, *τόσος στο μέγεθος*, τόσο μεγάλος, σε Ηρόδ.· *τοσοὔτος τὸ βάθος*, τόσο βαθύς, σε Ξεν.· με αριθμητικά επίρρ., *διστοσοὔτος, πολλάκις τοσοὔτος* κ.λπ., σε Θουκ. κ.λπ.· *ἕτερον τοσοὔτο*, άλλο τόσο, σε Ηρόδ. **II.** ουδ. ως ουσ., τόσο πολύ, *τοσσοὔτον ὀνήσιος*, σε Ομήρ. Οδ.· *τοσαῦτ' ἔλεξε*, σε Αισχύλ.· με προθ., *διὰ τοσοὔτου*, σε τόσο μικρή απόσταση, τόσο κοντά, σε Θουκ.· *ἐς τοσοὔτο*, ως τώρα, Λατ. *hactenus, eatenus*, σε Ηρόδ. κ.λπ.· *ἐκ τοσοὔτο*, από τόσο μακριά, σε Ξεν.· *ἐν τοσοὔτῳ*, εν τῷ μεταξύ, σε Αριστοφ.· *ἐπὶ τοσοὔτο*, ως τώρα, σε Ηρόδ.· *κατὰ τοσοὔτον*, ως τώρα, σε Πλάτ.· *μέχρι τοσοὔτου*, τόσο μακριά, σε Θουκ.· *παρὰ τοσοὔτον κινδύνου*, σε τέτοιο επικείμενο κίνδυνο, στον ίδ. **III. 1.** το ουδ. επίσης ως επίρρ., τόσο πολύ, σε Ομήρ. Οδ., Σοφ. κ.λπ. **2.** τόσο πολύ, σε Όμηρ., Θουκ. κ.λπ.· αλλά, η δοτική *τοσοὔτῳ*, είναι συνηθέστερη με τη συνοδεία συγκρ., σε Ηρόδ. κ.λπ.

τοσ-ουτοσί, -αυτηί, -ουτονί, μεταγεν. Αττ. αντί *τοσοὔτος*, με ισχυρότερη δεικτική σημασία, σε Αριστοφ., Πλάτ. κ.λπ.

τόσσαις, Δωρ. αντί *τόσσας*, μτχ. αορ. του οποίου ο ενεστ. είναι άγνωστος = *τυγχάνω*, τυχαίνει να είμαι, σε Πίνδ.

τοσσάκι, Επικ. αντί *τοσάκις*.

τοσσάτιος[ᾱ], -η, -ον, Επικ. αντί *τόσος*, τόσο μεγάλος, τόσο θαυμάσιος, σε Ανθ.· στον πληθ., τόσοι πολλοί, στον ίδ.

τοσσηνος, Δωρ. αντί *τοσοὔτος*, σε Θεόκρ.

τόσσοις, τοσσόσδε, Επικ. αντί *τόσος*, *τοσόσδε*.

τοσσοὔτος, -αῦτη, -οὔτον, Επικ. αντί *τοσοὔτος*.

τότε, Δωρ. **τόκᾱ, 1.** επίρρ., κατ' εκείνο τον χρόνο, τότε, Λατ. *tunc*, ανάλογο του αναφορικού *ὅτε ή ὁπότε*, αντίθ. του νῦν, σε Ομήρ. Ιλ., Όμηρ. κ.λπ.· επίσης με αόριστη σημασία, κατά τους χρόνους εκείνους, προηγουμένως, σε Σοφ. κ.λπ.· *τότ' ἢ τότε*, κατά κάποιο χρόνο ή περίπτωση, σε Αισχύλ., Ευρ. **2.** σε συνδυασμό με άλλα μόρια, *καί τότε δή*, σε Όμηρ.· *καί τότ' ἔπειτα*, σε Ομήρ. Ιλ.· *τότε δή ῥα*, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.· *τότ' ἤδη*, τότε επιτέλους, σε Ησίοδ. **3.** με το άρθρο, *οἱ τότε*, οι άνθρωποι που ζούσαν εκείνον τον καιρό, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· *οἱ τότε ἄνθρωποι*, σε Ηρόδ.· *τῇ τόθ' ἡμέρᾳ*, σε Σοφ.· *ἐν τῷ τότε* (ενν. *χρόνῳ*), σε Θουκ. **4.** *εἰς τότε*, έως τότε, σε Δημ.· *ἐκ τότε ή ἐκτότε*, από τότε, σε Πλούτ.

τοτέ (με διαφορετική προφορά), επίρρ., κατά καιρούς, κάπου κάπου, *τοτέ μέν..., τοτέ δέ...,* άλλοτε μεν..., άλλοτε δε..., σε Ομήρ. Οδ., Αισχύλ. κ.λπ.· *τότ' ἄλλος, ἄλλοθ' ἄτερος*, σε Σοφ.· *τοτέ μέν..., αὖθις δέ...,* σε Πλάτ.

τοτελευταῖον, τοτέταρτον, τοτηνικά, τοτηνικάδε, τοτηνικάυτα, προτιμητέα χωριστά *τὸ τελευταῖον* κ.λπ.

τοτοβρίξ, μίμηση κραυγής πτηνού, σε Αριστοφ.

τοτοῖ, σχετλιαστικό επιφών., σε Αισχύλ.· **τοτοτοῖ**, σε Σοφ.

τοτρίτον, προτιμητέο χωριστά δηλ. *τὸ τρίτον*.

τού, Βοιωτ. αντί *σύ*, το Λατ. *tu, thou*.

τοῦβολοῦ, κράση ἀντί ὀβολοῦ.

τοῦγκυκλον, κράση ἀντί ἔγκυκλον.

τοῦκ, κράση ἀντί τὸ ἐκ.

τοῦκειθεν, κράση ἀντί τὸ ἐκεῖθεν.

τοῦλασσον, κράση ἀντί τὸ ἔλασσον· τοῦλάχιστον, ἀντί τὸ ἐλάχιστον.

τοῦμόν, τοῦμπᾶλιν, τοῦμποδών, τοῦμπροσθεν, τοῦμφῶλον, Ἀττ. κράση ἀντί τὸ ἐμόν, τὸ ἔμπαλιν κ.λπ.

τοῦναντίον, κράση ἀντί τὸ ἐναντίον.

τοῦναρ, κράση ἀντί τὸ ὄναρ.

τοῦνδικον, κράση ἀντί τὸ ἔνδικον.

τοῦνεκα, **I.** κράση ἀντί τοῦ ἔνεκα, γι' αὐτό το λόγο, επομένως, σε Ὅμηρ. κ.λπ.

II. ἐρωτημ. ἀντί τίνος ἔνεκα; γιὰ τί; ἀπό πού; σε Ἀνθ.

τοῦνθενδε, κράση ἀντί τὸ ἐνθενδε.

τοῦνομα, κράση ἀντί τὸ ὄνομα.

τοῦντεῦθεν, κράση ἀντί τὸ ἐντεῦθεν, στο ἐξῆς.

τοῦξεργασμένον, κράση ἀντί ἐξεργασμένον.

τούξημβλωμένον, κράση αντί τὸ ἐξημβλωμένον.

τούξύθυμον, κράση αντί ὀξύθυμον.

τούπέκεινα, κράση αντί τὸ ἐπέκεινα.

τούπί, κράση αντί τὸ ἐπί.

τούπεικές, κράση αντί τὸ ἐπεικές.

τούπιόν, κράση αντί τὸ ἐπιόν.

τούπίσαγμα, κράση αντί τὸ ἐπίσαγμα.

τούπίσημα, κράση αντί τὸ ἐπίσημα.

τούπισθεν, κράση αντί τὸ ἢ τοῦ ὀπισθεν.

τούπίσω, κράση αντί τὸ ὀπίσω, σε Θουκ.

τούπιχώριον, κράση αντί τὸ ἐπιχώριον.

τούπος, κράση αντί τὸ ἔπος.

τούπτάνιον, κράση αντί τὸ ὀπτάνιον.

τούρανοῦ, κράση αντί τοῦ οὔρανοῦ.

τούργον, κράση αντί τὸ ἔργον.

τουτάκις[ᾱ], **1.** ποιητ. επίρρ. αντί τότε, ως δεικτικό του ὁπότε, σε Θέογν.·

απόλ., σε Πίνδ.· επίσης, **τουτάκι**, στον ίδ. **2.** = οὕτως, ως συσχ. του αναφορ. ὡς, σε Αριστοφ.

τουτεῖ, Δωρ. επίρρ. αντί ταύτη, σε Θεόκρ.

τούτερον, Ιων. κράση αντί τὸ ἕτερον.

τουτί, **τουτογί**, **τουτοδί**, Αττ. τύποι αντί τοῦτο, τοῦτό γ', τοῦτο δ'· βλ. [οὔτος](#).

τουτόθεν και **-θε**, επίρρ., απ' ὅπου, σε Θεόκρ.· ομοίως, **τουτῶθεν**, επίρρ., στον ίδ.

τούφ', κράση αντί τὸ ἐπί.

τόφρᾱ, δεικτικό επίρρ. χρόνου, **1.** ἐπὶ τόσο χρόνο, κατὰ τη διάρκεια αὐτοῦ του χρόνου, πρότερο του συσχ. ὅφρα, σε Ομήρ. Ἰλ. **2.** απόλ., εν τω μεταξύ, σε Όμηρ.

Τράγᾱσαῖος, -α, -ον, ο εκ της Ηπειρωτικής πόλης *Τραγασαί*, σε Στράβ.· λέγεται για γουρούνι, *Τραγασαῖα*, κατὰ τον τρόπο των Τραγασαίων, με λογοπαίγνιο στο ρήμα *τραγεῖν*, σε Αριστοφ.· *Τραγασαίου πατρός*, με λογοπαίγνιο στη λέξη *τράγος*, στον ίδ.

τῤᾶγεῖν, απαρ. αορ. β' του *τρώγω*.

τράγειος, -α, -ον (τράγος), τραγίσιος, αὐτός που προέρχεται ἀπὸ τράγο· ἡτραγεῖη (ενν. *δορά*), τὸ δέρμα τράγου, σε Θεόκρ.

τῤᾶγ-ἐλάφος, ὁ, τράγος και ἐλάφι, ὅπως οἱ Ἕλληνες καλοῦσαν ἓνα φανταστικό ζῶο, τὸ ὁποῖο ἀπεικονίζονταν στα χαλιά της Ανατολῆς και σε ἄλλα παρόμοια, σε Αριστοφ.

τράγεος, -α, -ον, = *τράγειος*, σε Ανθ.

τράγημα[ᾱ], **-ατος**, **τό**, κυρίως αὐτό που τρώγεται χάριν τέρψης, συνηθέστερα στον πληθ., ξηροὶ καρποὶ ἢ ζαχαρωτά, που τρώγονταν ως ἐπιδόρπιο, Λατ. *bellana*, σε Αριστοφ., Ξεν.

τῤᾶγημαῖτίζω, τρώω ζαχαρωτά, σε Αριστ.· ομοίως στο Μέσ. τύπο, *τραγηματίζομαι*, σε Θεόφρ.

τῤᾶγικός, -ή, -όν (τράγος)· **I.** αὐτός που ἀνήκει σε τράγο, ὁμοῖος με τράγο, σε Πλούτ. κ.λπ. **II. 1.** αὐτός που ἀνήκει ἢ ἀρμόζει στην τραγωδία (πρβλ.

[τραγωδία](#)), σε Ηρόδ., Ξεν. κ.λπ.· *τραγικός λῆρος*, λέγεται για τα πλούσια και πομπώδη ἐνδύματα που φορούσαν οἱ ὑποκριτὲς της τραγωδίας, σε Αριστοφ. **2.** γενικά, τραγικός, μεγαλοπρεπής, ἐπίσημος, στον ίδ., σε Πλάτ. **3.** με ἀρνητική σημασία, κομψαστικός, πομπώδης, σε Δημ. **III. 1.** επίρρ. *τραγικῶς*, με τραγικό

ύφος ή τρόπο, σε Πλάτ. **2.** *οἰκεῖν τραγικῶς*, ζω μέσα στη λαμπρότητα, σε Πλούτ.

τράγῑνος, -η, -ον, όπως το *τράγειος*, αυτός που ανήκει σε τράγο, σε Ανθ.

τῤῥῡγίσκος, ὁ, υποκορ. του *τράγος*, μικρός τράγος, σε Θεόκρ., Ανθ.

τῤῥῡγο-κουρικός, -ή, -όν (κουρά), αυτός που χρησιμεύει στο κούρεμα τράγων, σε Λουκ.

τῤῥῡγό-κτονος, -ον (κτείνω), αυτός που ανήκει σε σφαγμένους τράγους, σε Ευρ.

τῤῥῡγο-μάσχᾱλος, -ον (μασχάλη), αυτός του οποίου οι μασχάλες μυρίζουν όπως του τράγου, σε Αριστοφ.

τῤῥῡγό-πους, -ποδος, ὁ, ἡ, αυτός που έχει πόδια τράγου, σε Ανθ.

τράγος[ᾱ], ὁ (τῤῥῡγεῖν), τράγος, αρσενική αίγα, Λατ. *hircus*, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.

τῤῥῡγο-σκελής, -ές (σκεῆλος), αυτός που έχει πόδια τράγου, σε Ηρόδ., Λουκ.

τῤῥῡγο-φᾱγέω, μέλ. *τραγοφαγήσω, (φᾱγεῖν)*, τρώω τράγους, σε Στράβ.

τράγω, Δωρ. αντί τρώω.

τῤῥῡγωδέω, μέλ. *τραγωδήσω, (τραγωδός)*, **I. 1.** παριστάνω τραγωδία, σε Αριστοφ. **2.** με αιτ. αντικ., παριστάνω κάτι σε τραγωδία, σε Λουκ. — Παθ., γίνομαι υπόθεση τραγωδίας, σε Ισοκρ. κ.λπ. **II.** μεταφ., διηγούμαι σε τραγική φράση, απαγγέλλω σε τραγικό στίχο, σε Δημ.

τῤῥῡγωδία, ἡ (τραγωδός)· **I.** ηρωϊκό δράμα, το οποίο επινόησαν οι Δωριεῖς, και το οποίο αρχικά είχε λυρικό χαρακτήρα (*τραγικοί χοροί*, σε Ηρόδ.)· έπειτα υιοθετήθηκε στην Αθήνα, όπου και αναπτύχθηκε και προσέλαβε τέλεια δραματική μορφή, σε Αριστοφ. κ.λπ. Το όνομα σημαίνει κυρίως «ωδή τράγων», καθώς στα πρότερα χρόνια ο τράγος δινόταν ως έπαθλο στον νικητή ή γιατί οι ηθοποιοί ήταν ντυμένοι με δέρμα τράγου. **II.** γενικά, κάθε σοβαρή μεγαλόστομη ή σπουδαία ποίηση, σε Πλάτ.

τῤῥῡγωδικός, -ή, -όν, αυτός που αρμόζει σε τραγικό ποιητή ή σε τραγωδία, *χοροί*, σε Ηρόδ., Αριστοφ.· *τραγωδικὸν βλέπειν*, φαίνομαι τραγικός, σε Αριστοφ.· *ὠδυνήθην τραγωδικόν*, υπέμεινα τραγική οδύνη, στον ίδ.

τῤῥῡγωδιο-γράφος, -ον (γράφω), αυτός που γράφει τραγωδίες, σε Πολύβ.

τῤῥῡγωδο-διδάσκᾱλος, ὁ, ο τραγικός ποιητής, ο οποίος διδάσκει ο ίδιος τον Χορό και τους υποκριτές, σε Αριστοφ.

τῤῥῡγωδο-ποιός, ὁ (ποιέω), αυτός που συνθέτει τραγωδίες, τραγικός ποιητής, σε Αριστοφ., Πλάτ. κ.λπ.

τῤῥῡγωδός, ὁ (αἰιδός, ᾠδός)· **I. 1.** κυρίως, αυτός που τραγουδά ωδές τράγων (βλ. [τραγωδία](#)), δηλ. τραγικός ποιητής και αοιδός, επειδή οι χαρακτήρες αυτοί ήταν στην αρχή το ένα και το αυτό πρόσωπο, σε Αριστοφ.· έπειτα, όταν οι ποιητές σταμάτησαν να λαμβάνουν μέρος στην παράσταση, ο όρος *τραγωδός* αποδιδόταν στον υποκριτή της τραγωδίας· ο δε τραγικός ποιητής καλούνταν *τραγωδοποιός* ή *τραγωδοδιδάσκαλος*. **2.** τα μέλη που αποτελούσαν τον τραγικό χορό, σε Αριστοφ. **II.** ο πληθ. χρησιμοποιείται συχνά = *τραγωδία*· *ἐν τοῖσι τραγωδοῖς*, στην τραγωδία, στον ίδ., σε Δημ. κ.λπ.

Τράλλεις ή Τραλλεῖς, οἱ, Θράκες βάρβαροι, τους οποίους προσελάμβαναν στην Ασία ως μισθοφόρους στρατιώτες, ως βασανιστές και ως δήμιους, σε Πλούτ.

τῤῥᾱνής, -ές (τε-τραίνω), αυτός που διατρυπά· μεταφ., καθαρός, διαυγής, σαφής· επίρρ., *τῤῥᾱνῶς εἶδέναι, μανθάνειν*, σε Αισχύλ., Ευρ.· συγκρ., *τῤῥᾱνότερον*, σε Ανθ.

τρᾶνόω, μέλ. *τρανώσω*, κάνω κάτι καθαρό, καθιστώ σαφές, ευδιάκριτο, διαλευκαίνω, διασαφηνίζω, σε Ανθ.

τρά-πεζα[ᾱ], -ης, ἥ (πιθ. αντί *τετρά-πεζα*, αυτή που έχει τέσσερα πόδια), **I. 1.** τραπέζι, ιδίως τραπέζι φαγητού, σε Όμηρ., Ηρόδ. κ.λπ.· *ξενίη τράπεζα*, τραπέζι φαγητού που προσφέρονταν στον φιλοξενούμενο, σε Ομήρ. Οδ.· *τραπέζῃ καὶ κοίτῃ δέκεσθαι*, περιποιούμαι κάποιον στο κρεβάτι και το τραπέζι, σε Ηρόδ.· *Περσικὴν τράπεζαν παρετίθετο*, δειπνούσε με πολυτέλεια κατά τον Περσικό τρόπο, σε Θουκ.· *εἰς ἄλλοτρίαν τράπεζαν βλέπειν*, να ζεις στο τραπέζι κάποιου άλλου, σε Ξεν. **2.** το τραπέζι με ό,τι είναι πάνω σ' αυτό, δηλ. το δείπνο, σε Ηρόδ. κ.λπ.· *Συρακοσία τράπεζα*, παροιμ. λέγεται για το πολυτελές ζην, το του Οράτ. *Siculae dapes*, σε Πλάτ. **II.** τραπέζι χρηματιστή ή τραπεζίτη, τράπεζα, Λατ. *mensa argentea*, στον ίδ. κ.λπ.· *ἡ ἐγγύη ἢ ἐπὶ τὴν τράπεζα*, εγγύηση, ασφάλεια δοσμένη στην τράπεζα, σε Δημ.· *οἱ ἐπὶ ταῖς τραπέζαις*, οι τραπεζίτες, σε Ισοκρ.

τράπεζεός, -έως, ὁ, αυτός που βρίσκεται κοντά στο τραπέζι ή αυτός που ανήκει σε αυτό, *κύνες τραπεζῆες* (Ιων. αντί *τραπεζεῖς*), οι σκύλοι που τρέφονται από το τραπέζι του κυρίου τους, σε Όμηρ.

τράπεζιτεύω, μέλ. *τραπεζιτεύσω*, ασχολούμαι με τραπεζικές εργασίες, σε Δημ.

τράπεζιτης[τ], -ου, ὁ (*τράπεζα II*), αυτός που διατηρεί χρηματιστική τράπεζα, τραπεζίτης, Λατ. *argentarius*, σε Δημ.

τράπεζιτικός, -ή, -όν, αυτός που ανήκει ή αρμόζει σε τραπεζίτη, σε Ισοκρ.

τράπεζο-ποιία, ἥ, η τέχνη της κατασκευής τραπεζιών, σε Στράβ.

τράπειομεν, Επικ. αντί *τραπῶμεν*, α' πληθ. Παθ. αορ. β' του *τρέπω*.

τράπέσθαι, απαρ. Μέσ. αορ. β' του *τρέπω*.

τράπέω, εν χρήσει μόνο στον ενεστ., πατώ σταφύλια, σε Ομήρ. Οδ., Ησίοδ. (αμφίβ. προέλ.· πρβλ. Λατ. *trapetum*).

τράπηναι, απαρ. Παθ. αορ. β' του *τρέπω*.

τράπητέον, ρημ. επίθ. του *τρέπω*, αυτός που κάποιος πρέπει να τρέψει, σε Λουκ.

τράπω, Ιων. αντί *τρέπω*.

τράσια, ἥ (ταρσός), κιβώτιο, καφάσι, πάνω στο οποίο ξέραιναν τα σύκα, σε Αριστοφ.

τραυλίζω, Αττ. μέλ. *τραυλιῶ*, (*τραυλός*)· τραυλίζω, Λατ. *balbutire*, όπως ο Αλκιβιάδης ο οποίος πρόφερε το ρ ως λ, σε Αριστοφ.· λέγεται για τα παιδιά, στον ίδ.

τραυλός, -ή, -όν, I. αυτός που δεν προφέρει καλά κάποιο γράμμα, κυρίως αυτός που προφέρει το ρ ως λ, ψευδός, Λατ. *balbus*, ιδίως λέγεται για παιδιά, σε Ηρόδ. **II.** λέγεται για το χελιδόνι, τιτιβίζω, κελαηδώ, σε Ανθ. (πιθ. από τον ήχο).

τραυλότης, -ητος, ἥ, τραύλισμα, σε Πλούτ.

τραῦμα, Ιων. και Δωρ. τρώμα, -ατος, τό (τεῖρω)· **I.** τραύμα, πληγή, σε Ηρόδ., Αττ.· *τραῦμα λαβεῖν ὑπό τινος*, σε Δημ.· *λαβεῖν καὶ δοῦναι*, σε Πλούτ.

II. λέγεται για πράγματα, βλάβη, όπως για τα πλοία, σε Ηρόδ. **III.** στον πόλεμο, βαρύ τραύμα, ήττα, στον ίδ. **IV.** *ἡ τραύματος γραφή*, καταγγελία για τραυματισμό (με σκοπό την ανθρωποκτονία), σε Αισχίν.

τραυμαῖτίας, -ου, ὁ, Ιων. τρωμ-· άνθρωπος τραυματισμένος, *οἱ τραυματαῖαι*, οι τραυματισμένοι, οι πληγωμένοι ενός στρατεύματος, σε Ηρόδ., Θουκ.

τραυμαῖτίζω, Ιων. **τρωμ-**· παρακ. *τετραυμάτικα*, Παθ. -ισμαι· Παθ. αορ. *ἐτραυματίσθην*· τραυματίζω, πληγώνω, σε Ηρόδ., Αττ.

τράφεν, Αιολ. και Επικ. αντί *ἐτράφησαν*, **I.** γ' πληθ. Παθ. αορ. β' του *τρέφω*.

Π. Δωρ. αντί *τρέφειν*, απαρ. του *τρέφω*.

τρᾶφερός, -ά, -όν (τρέφω)· **I.** κυρίως, θρεμμένος καλά, *οἱ τραφεροὶ ἢ τὰ τραφερά*, οι παχείς, δηλ. τα ψάρια, σε Θεόκρ. **Π.** *τραφερή* (ενν. γῆ), *ἡ*, ως ουσ., ξηρά, στεριά, *ἐπὶ τραφερὴν τε καὶ ὑγρὴν*, σε Όμηρ.

τράφην[ᾱ], Επικ. Παθ. αορ. β' του *τρέφω*.

τραφθῆναι, απαρ. Παθ. αορ. του *τρέπω*.

τράφω, Αιολ. και Δωρ.. αντί *τρέφω*.

τρᾶχέως, επίρρ. του *τραχύς*.

τρᾶχήλια, τά (τράχηλος), τεμάχια κρεάτων και χόνδρων γύρω από το λαιμό, άχρηστα κομμάτια, απορρίμματα, σε Αριστοφ.

τρᾶχηλιαῖος, -α, -ον, αυτός που ανήκει στον τράχηλο, που βρίσκεται στον τράχηλο, μέρος του τραχήλου, σε Στράβ.

τρᾶχηλίζω, μέλ. *τραχηλίσω (τράχηλος)*· λέγεται για παλαιστές, λυγίζω τον λαιμό κάποιου προς τα πίσω, και έτσι τον νικώ εντελώς, σε Θεόφρ. — Παθ., λυγίζεται ο λαιμός μου προς τα πίσω (ως θύμα), ώστε να ανοίγει όταν κοπεί· απ' όπου, είμαι τελείως ανοιγμένος, σε Κ.Δ.

τρᾶχηλο-δεσμότης, -ου, ό, αυτός που δεσμεύει τον τράχηλο, σε Ανθ.

τράχηλος[ᾱ], ό, λαιμός, σε Ηρόδ., Ευρ. κ.λπ. (αμφίβ. προέλ.).

Τρᾶχίς, Ιων. **Τρηχίς, -ῖνος, ἡ**, αρχαία πόλη της Θεσσαλίας, η οποία ονομάστηκε έτσι από την τραχειά ή ορεινή επιφάνεια (*τραχύτης*) της γύρω περιοχής, σε Όμηρ. Ιλ. κ.λπ.· επίθ. **Τρᾶχίνιος [ῖ]**, -α, -ον, Ιων. **Τρηχ-**, σε Ηρόδ. κ.λπ.· επίσης, **Τραχίνιος, -ον**, σε Θεόκρ.· *οἱ Τραχίνιοι*, οι κάτοικοι της Τραχίνος, σε Ηρόδ. κ.λπ.· *ἡ Τραχινία*, η χώρα της Τραχίνος, στον ιδ., σε Σοφ. κ.λπ.· η χώρα καλεῖται επίσης και *Τραχίς*, σε Θουκ.

τρᾶχύνω[ῶ], Ιων. **τρηχ-**· παρακ. *τετράχῦκα* — Παθ., αόρ. *ἐτρᾶχύνθην*, παρακ. *τετράχυσμαι*, απαρ. *τετραχύνθαι*· (*τραχύς*)· **I. 1.** κάνω κάτι τραχύ, άνισο, ανώμαλο, σε Πλάτ. — Παθ., γίνομαι τραχύς, στον ιδ.· *τραχύνω τῇ φωνῇ*, χρησιμοποιώ, βαρειά, τραχειά φωνή, σε Πλούτ. **2.** στον Αισχύλ., *τράχυνε*, αναφέρεται στο αμέσως προηγούμενο, *τραχύς γε μέντοι δῆμος*, ονόμαζε αυτούς τραχείς, δεν με ενδιαφέρει. **3.** μεταφ. στην Παθ., γίνομαι τραχύς, οργίζομαι, σε Πλάτ. **Π.** αμτβ., γίνομαι τραχύς, σε Πλούτ.

τρᾶχύς, -εῖα, -ύ· Ιων. **τρηχύς**, θηλ. *τρηχέα*· ποιητ. θηλ. επίσης *τρηχύς*· **I. 1.** τραχύς, ανώμαλος, Λατ. *asper*, σε Όμηρ. κ.λπ.· ως επίθ. της Ιθάκης, σε Όμηρ. Οδ.· πρβλ. **Τραχίς**· επίσης, τραχύς, δασύς, σε Ξεν.· λέγεται για χαλινάρι, κοφτερός, οξύς, στον ιδ.· λέγεται για τη φωνή των αγοριών όταν αρχίζει να γίνεται βραχνή και πιο ανδρική, σε Πλούτ. **2.** τραχύς, σκληρός, άγριος, σε Πίνδ., Αισχύλ. κ.λπ. **Π.** επίρρ. *τρᾶχέως*, Ιων. *τρηχέως*, με σκληρότητα, σε Ηρόδ.· *τραχέως ἔχειν*, είμαι τραχύς, σε Ισοκρ.· *τραχέως φέρειν*, Λατ. *aegre ferre*, σε Πλούτ.

τρᾶχύ-στομος, -ον (στόμα), αυτός που μιλάει με τραχύτητα ή έχει δύσκολη, βαριά προφορά, σε Στράβ.

τρᾶχύτης, -ητος, ἡ (τραχύς)· **1.** τραχύτητα, ανωμαλία, σε Ξεν.· κοφτερότητα, οξύτητα, λέγεται για χαλινάρι, στον ιδ. **2.** λέγεται για πρόσωπα, τραχύτητα, σκληρότητα, αγριότητα, *όργῆς*, σε Αισχύλ.

τράχω[ᾱ], Δωρ. αντί *τρέχω*.

τρᾶχών, -ῶνος, ό, τραχύ, ανώμαλο έδαφος, πετρώδης τόπος, σε Λουκ.· ομοίως, **Τραχωνίτις, -ιδος, ἡ**, σε Κ.Δ. κ.λπ.

τρεῖς, οἱ, αἱ, τρία, τά, γεν. *τριῶν*, δοτ. *τρισί*, αιτ. *τρεῖς, τρία*· Λατ. *tres, tria*, σε Όμηρ. κ.λπ.

τρεῖς-καί-δεκα, οἱ, αἱ, τρία-καί-δεκα, τά, δεκατρεῖς, δεκατρία, σε Ηρόδ., Αττ.· επίσης γραμμένο ξεχωριστά, γεν. *τριῶν καὶ δέκα*, δοτ. *τρισὶ καὶ δέκα* κ.λπ.· επίσης χρησιμοποιείται και ο άκλιτος τύπος *τρισκαίδεκα* σε όλα τα γένη και σε όλες τις πτώσεις, σε Όμηρ., Αριστοφ. κ.λπ.

τρέμω, μόνο στον ενεστ. και παρατ., γ' ενικ. Επικ. παρατ. *τρέμε*. Λατ. *tremo*, τρέμω, σείομαι, σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ.· με απαρ., τρέμω ή φοβάμαι να πράξω κάτι, σε Αισχύλ., Σοφ.· με αιτ., τρέμω κάτι, το φοβάμαι, σε Σοφ., Ευρ. κ.λπ.

τρεπτέον, ρημ. επίθ. του *τρέπω*, αυτό που κάποιος πρέπει να τρέψει, να γυρίσει, σε Αριστοφ.

τρέπω, μέλ. *τρέψω*, αόρ. *ἔτρεψα*, αόρ. β' *ἔτράπον*, παρακ. *τέτροφα*, μεταγεν. *τέτράφα* — Παθ., μέλ. *τράψῃσομαι*, αόρ. *ἐτρέφθην*, Ιων. απαρ. *τραφθῆναι*· αόρ. β' *ἐτράπην* [ᾱ], Επικ. υποτ. *τραπείομεν* αντί *τραπῶμεν*· παρακ. *τέτραμμαι*, γ' πληθ. *τετράφαται*· γ' ενικ. προστ. *τετράφθω*· γ' ενικ. υπερσ. *τέτραπτο*, γ' πληθ. *τετράφατο*.

I. 1. στρέφω ή κατευθύνω προς κάτι, σε Όμηρ. κ.λπ.· κυρίως ακολουθ. από πρόθ.· *τρέπω τινά εἰς εὐνὴν*, τον βάζω να κοιμηθεί, σε Ομήρ. Οδ.· *τρέπω πόλεις εἰς ὕβριν*, σε Θουκ.· *τρέπω κεφαλὴν πρὸς ἥλιον*, σε Ομήρ. Οδ.·

2. Παθ., στρέφω τα βήματά μου, στρέφομαι προς κάποια διεύθυνση, *τραφθῆναι ἀν' Ἑλλάδα*, περιφέρομαι πάνω κάτω στην Ελλάδα, σε Ομήρ. Οδ.· με αιτ. πράγμ., *τρέπεσθαι ὁδόν*, ακολουθώ κάποια κατεύθυνση, σε Ηρόδ.

3. Παθ. επίσης, τρέπομαι σε κάτι, *ἐς αἰοιδὴν*, σε Ομήρ. Οδ.· *ἐπὶ ἔργα*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἐφ' ἀρπαγὴν*, σε Θουκ.· *πρὸς ληστείαν*, στον ίδ.

4. Παθ. και Μέσ., λέγεται για τόπους, είμαι στραμμένος προς ή κοιτάζω προς κάποια συγκεκριμένη διεύθυνση, *πρὸς ζόφον*, σε Ομήρ. Οδ.· *πρὸς ἄρκτον*, *πρὸς νότον*, σε Ηρόδ. κ.λπ.

II. 1. στρέφω, δηλ. κάνω μεταβολή, μεταστρέφω, *τρέπειν ἵππους*, σε Ομήρ. Ιλ.· *τὰ καλὰ τρέπω ἔξω*, στρέφω την καλύτερη πλευρά προς τα έξω, σε Πίνδ. — Παθ., *αἰχμὴ τράπετο*, άκρη κάμφθηκε προς τα πίσω, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για το ηλιοστάσιο, *ἐπειδὰν ἐνχειμῶνι τράπηται ἥλιος* (βλ. [τροπή](#) I), σε Ξεν.

2. *τρέπω τὴν αἰτίαν, τὴν ὀργὴν εἰς τινα*, στρέφω την κατηγορία, τον θυμό εναντίον κάποιου άλλου, σε Ισαίο, Δημ. — Παθ., λέγεται για κατάρες, *ἐς κεφαλὴν τρέποιτο ἐμοί*, ας πέσει στο κεφάλι μου!, σε Αριστοφ.

3. τρέπω σε άλλη διεύθυνση, αλλάζω, *νόον, φρένας*, σε Όμηρ. κ.λπ.· *ἐς γέλων τρέπω τὸ πρᾶγμα*, σε Αριστοφ. — Παθ., μεταβάλλομαι, σε Όμηρ. κ.λπ.· με σύστ. αιτ., *τρεπόμενος τροπὰς*, που υφίσταται αλλαγές, σε Αισχίν. **III.** τρέπω σε φυγή, νικώ, κατατροπώνω, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. κ.λπ.· *τρέπω φύγαδε*, Λατ. *convertere in fugam*, σε Ομήρ. Ιλ.· *τρέπω ἐς φυγὴν*, σε Ευρ.· ομοίως στον Μέσ. αόρ., απομακρύνω κάποιον εχθρό από εμένα, σε Ξεν. — Παθ., τρέπομαι σε φυγή, ηττώμαι, σε Αισχύλ., Ξεν. κ.λπ.· ομοίως στη Μέσ., *ἐς φυγὴν τραπέσθαι*, σε Ηρόδ., Θουκ.· επίσης αμτβ. στον Ενεργ. τύπο, *φύγαδ' ἔτραπε*, σε Ομήρ. Ιλ.

IV. αποτρέπω, εμποδίζω, κωλύω, *τρέπω τινὰ ἀπὸ τείχεος*, στο ίδ.· *βέλος ἔτραπεν ἄλλῃ*, στο ίδ.

V. όπως το *ἀνατρέπω*, σε Αισχύλ. **VI.** μετατρέπω, εφαρμόζω, προσαρμόζω, *τρέπω τι ἐς ἄλλο τι*, σε Ηρόδ.· *ποῦ τέτροφας τὰς ἐμβάδας*; τί έκανες τα παπούτσια σου; σε Αριστοφ. — Παθ., *ποιτρέπειται τὰ χρήματα*; στον ίδ.

τρέσσα, Επικ. αντί *ἔτρεσα*, αόρ. α' του *τρέω*.

τρέφω, Δωρ. **τράφω**, μέλ. *θρέψω*, αόρ. *ἔθρεψα*, Επικ. *θρέψα*, αόρ. β' *ἔτράφον*· παρακ. *τέτροφα* — Παθ., μέλ. *τράψῃσομαι*, αλλά κυρίως στη Μέσ. *θρέψομαι*· αόρ. *ἐθρέφθην*, αόρ. β' *ἐτράφην* [ᾱ], Επικ. *τράφην*, και γ' πληθ. *ἔτραφεν*· παρακ. *τέθραμμαι*, απαρ. *τεθράφθαι*.

I. συμπτκνώνω ή πήζω κάποιο υγρό, γάλα θρέψαι, να το πήξουμε, σε Ομήρ. Οδ.· *τυρόν τρέφειν*, σε Θεόκρ. — Παθ., με Ενεργ. παρακ. *τέτροφα*, γίνομαι στερεός, *περὶ χροῦ τέτροφεν ἄλκη*,

σε Ομήρ. Οδ. **Π. 1.** κάνω κάτι να μεγαλώσει ή να αυξηθεί, τρέφω, ανατρέφω, σε Όμηρ. κ.λπ. με σύστ. αιτ., *τρέφω τινά τροφήν τινα*, ανατρέφω κάποιον μ' έναν ιδιαίτερο τρόπο, σε Ηρόδ. — Μέσ., ανατρέφω για τον εαυτό μου, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ. — Παθ., ανατρέφομαι, αυξάνομαι, σε Όμηρ.· *κάρτιστοι τράφεν ἄνδρες*, ανέθρεψαν τους ισχυρότατους άνδρες, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἐξ ὅτου τράφην ἐγώ*, από τη στιγμή που ανεξαρτητοποιήθηκα από την τροφό, σε Αριστοφ.· *μιᾶστρέφει πρὸς νυκτός*, δηλ. διέρχεσαι την ζωή σου σε μια αδιάκοπη νύχτα, σε Σοφ. **2.** λέγεται για δούλους, άλογα, σκύλους και άλλα παρόμοια, ανατρέφω και τα διατηρώ, σε Όμηρ. κ.λπ.· *τρέφω παιδαγωγού*, σε Αισχίν.· *τρέφω γυναῖκα*, σε Ευρ.· μεταφ., *αἰγιαλὸν ἔνδον τρέφει*, διατηρεῖ ολόκληρο αιγιαλό στο σπίτι του, σε Αριστοφ. — Παθ., τρέφομαι, ανατρέφομαι, σε Σοφ. **3.** αφήνω κάτι να τραφεί, να αυξηθεί, να μεγαλώσει, ανατρέφω, *χαίτην τρέφε*, σε Ομήρ. Ιλ.· *τρέφων ὑπήνην*, σε Αριστοφ.· *τρέφω κόμην* = *κομᾶν*, σε Ηρόδ.· επίσης, *τάδ' ὕεσσι τρέφει ἀλοιφήν*, αυτά είναι που συντελούν στην πάχυνση των γουρουνιών, σε Ομήρ. Οδ. **4.** λέγεται για τη γη και τη θάλασσα, τρέφω, παράγω, είμαι πλήρης κάποιου, είμαι γεμάτος από, *χθὼν τρέφει φάρμακα*, στο ιδ.· *θάλασσα τρέφουσα πορφύραν*, σε Αισχύλ. **5.** έχω μέσα μου, περιλαμβάνω, περιέχω, *ὅ τι πόλις τέτροφεν ἄφιλον*, σε Σοφ.· *τρέφειν τὴν γλῶσσαν ἡσυχωτέραν*, κρατά τη γλώσσα του πιο ήσυχη, στον ιδ.· *νόσοντρέφω*, στον ιδ.· *οἷας λατρείας τρέφει*, όποιες υπηρεσίες συνεχώς εκτελεί, στον ιδ. **III.** διατηρώ, υποστηρίζω, *τρέφω Ἥλιος φύσιν*, σε Αισχύλ.· *τρέφω τὸν πατέρα*, σε Αισχίν.· κυρίως, διατηρώ στρατό ή ναυτικό, σε Θουκ., Ξεν. **IV. 1.** Ενεργ. αορ. β' με αμτβ. σημασία, *ἔτραφον* = Παθ. *ἐτράφην*, *ης ἔτραφ' ἄριστος*, σε Ομήρ. Ιλ.· *τραφέμεν* (Ιων. αντί *τραφεῖν*), σε Όμηρ. **2.** ομοίως ο παρακ. *τέτροφα*, βλ. ανωτ.

τρέχνος, -εος, τό, κλαδάκι, σε Ανθ. (άγν. προέλ.).

τρέχω, Δωρ. **τράχω**, μέλ. *θρέζομαι*, αόρ. *ἔθρεξα*, Ιων. *θρέζασκον*· επίσης (από √ΔΡΕΜ ή ΔΡΑΜ), μέλ. *δράμοῦμαι*, Ιων. *δραμέομαι*, αόρ. β' *ἔδρᾱμον*, παρακ. *δεδράμηκα* [ᾱ], ποιητ. παρακ. *δέδρομα* — Παθ., παρακ. *δεδράμημαι*· **I.** τρέχω, Λατ. *curo*, σε Όμηρ. κ.λπ.· λέγεται για άλογα, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για πράγματα, κινούμαι γρήγορα, σε Όμηρ. κ.λπ. **II.** με αιτ. τόπου, ξεχειλίζω, σε Ευρ., Ξεν. **III. 1.** με σύστ. αιτ., *τρέχω δρόμον ἀγῶνα*, τρέχω έναν αγώνα δρόμου, σε Ευρ. κ.λπ.· συχνά μεταφ., *ἀγῶνα δραμοῦμαι*, διακινδυνεύω, στον ιδ.· *πολλοὺς ἀγῶνας δραμεῖν περὶ σφέων αὐτέων*, διακινδυνεύουν πολλά για τη σωτηρία τους, σε Ηρόδ.· ενίστε η αιτ. παραλείπεται, *τρέχω περὶ ἑωυτοῦ*, διακινδυνεύει την ίδια του την ζωή, στον ιδ.· *τρέχω περὶ τῆς νίκης*, σε Ξεν. **2.** *παρ' ἐν πάλαισμα ἔδραμε νικᾶν*, λίγο ἔλειψε να νικήσει, σε Ηρόδ.

τρέω, απαρ. *τρεῖν*, αόρ. *ἔτρεσα*, Επικ. *τρέσσα*· το ρήμα ποτέ δεν συναιρείται, εκτός αν η συναίρεση γίνεται σε -ει· **I.** τρέπομαι σε φυγή από φόβο, φεύγω μακριά, σε Ομήρ. Ιλ.· *μὴ τρέσας*, χωρίς φόβο, σε Αισχύλ.· *οὐδὲν τρέσας*, σε Πλάτ.· *τρέσας*, χρησιμ. ως ουσ., αυτός που τρέπεται σε φυγή, δειλός, σε Ομήρ. Ιλ.· *Ἀριστόδημος ὁ τρέσας*, σε Ηρόδ. **II.** μτβ., φεύγω μακριά από κάποιον, φοβάμαι κάποιον, με αιτ., σε Ομήρ. Ιλ., Τραγ., Ξεν.

τρῆμα, -ατος, τό (τε-τραίνω), οπή, άνοιγμα, τρύπα, ρήγμα, Λατ. *foramen*, σε Αριστοφ., Πλάτ.

τρηματόεις, -εσσα, -εν, αυτός που είναι γεμάτος πόρους, σε Ανθ.

τρήρων, -ωνος, ό, ή (τρέω), αυτός που τρέμει, ντροπαλός, δειλός, σε Όμηρ.

τρητός, -ή, -όν, ρημ. επίθ. του *τε-τραίνω*· διάτρητος, αυτός που έχει τρύπες, σε Ομήρ. Οδ.· *τρητὰ λέχεια*, πιθ. σκαλιστές κλίνες, ή αυτές που έχουν οπές μέσα από τις οποίες διέρχονται τα σχοινιά που υποστηρίζουν το στρώμα·

τρητὸς μελισσῶν πόνος, δηλ. κηρήθρα, σε Πίνδ.· τρητὴ λίθαζ, ελαφρόπετρα, σε Ανθ.

τρηχᾶλος, -η, -ον, ποιητ. αντί τρηχός, σε Ανθ.

τρηχύνω[ῶ], τρηχός, Ιων. αντί τραχύνω, τραχός.

τρί-, πρόθεμα από το τρίς ή τρία, ως συνθ., τρεις φορές, τρεις, Λατ. ter.

τρία, ουδ. του τρεῖς.

τριάζω, μέλ. τριάζω, (τρία), νικώ, λέγεται για παλαιστή, ο οποίος δε λογιζόταν νικητής αν δεν νικούσε τον αντίπαλό του με τρία χτυπήματα (παλαιάσματα).

τρίαίνα, ή, αλιευτικό καμάκι με τρία δόντια, έμβλημα του Ποσειδώνα, σε Όμηρ.

τριαινόω, μέλ. τριαινώσω, **I.** ανυψώνω, σείω χτυπώντας με την τρίαίνα· γενικά, κινώ, ανατρέπω, καταρρίπτω, σε Ευρ. **II.** τριαινώω τὴν γῆν δικέλλη, την οργώνω με τον κασμά, σε Αριστοφ.

τριάκας, Ιων. **τρηκάς, -άδος, ή**, συνηρ. αντί άχρηστου τριακοντάς (τρεῖς, τρία)· **I.** ο αριθμός τριάντα, σε Αισχύλ. **II.** η τριακοστή ημέρα του μήνα, σε Ησίοδ.· απ' όπου, ο μήνας που περιέχει τριάντα ημέρες, σε Λουκ. **III.** πολιτική διαίρεση κάθε φυλής που είχε τριάντα οικογένειες.

τριάκονθ-άμμᾰτος, -ον (ᾄμμα), αυτός που έχει τριάντα κόμπους, σε Ξεν.

τριάκονθ-ήμερος, Ιων. **τρηκοντήμερος, -ον**, αυτός που έχει τριάντα ημέρες, σε Ηρόδ.

τριάκοντα[ᾱ], Ιων. **τρηήκοντα, οί, αἱ, τά**, άκλιτο, με γεν. τρηκόντων σε χρήση, στον Ησίοδ.· δοτ. τρηκόντεσσιν, σε Ανθ.· **I.** τριάντα, Λατ. triginta, σε Όμηρ. κ.λπ. **II.** οί τριάκοντα· **1.** στη Σπάρτη, οι τριάντα παρά τους βασιλείς, διοριζόμενοι ως σύμβουλοι, Σπαρτιάτες πολίτες, σε Ξεν. **2.** στην Αθήνα, οί Τριάκοντα, οι κοινώς καλούμενοι τριάντα τύραννοι, αυτοί που διορίσθηκαν κατά την άλωση των Αθηνών (404 π.Χ.), σε Πλάτ. κ.λπ.

τριάκοντα-ετής, Ιων. **τρηκονταετής, -ές, I.** αυτός που έχει ηλικία τριάντα ετών, σε Πλάτ.· στο συνηρ. τύπο, οί τριακοντοῦτοι, οι άνδρες που έχουν ηλικία τριάντα ετών, στον ίδ.· θηλ. τριακοντοῦτις, σε Ισοκρ. **II.** τριακονταετής, -ες, αυτός που έχει διάρκεια τριάντα ετών, που διαρκεί τριάντα χρόνια, σε Θουκ.· στο θηλ. τύπο, σπονδαί τρηκοντούτιδες, σε Ηρόδ.· αἱ τριακοντούτιδες σπονδαί, σε Αριστοφ.

τριάκοντά-ζῦγος, -ον, αυτός που έχει τριάντα καθίσματα κωπηλατών, σε Θεόκρ.

τριάκοντάκις[ᾱ], επίρρ., τριάντα φορές, σε Πλούτ.

τριάκοντ-αρχία, ή, η εξουσία των Τριάκοντα στην Αθήνα, σε Ξεν.

τριάκοντά-χους, -ουν, αυτός που παράγει τα τριακονταπλάσια, σε Στράβ.

τριάκόντορος (ενν. ναῦς), ή, πλοίο που έχει τριάντα κουπιά, σε Θουκ., Ξεν.· στον Ηρόδ. συναντάται ως τρηκόντερος.

τριάκοντ-ούτης, -οῦτις, βλ. [τριάκοντα-ετής](#).

τράκοντ-ώρῡγος, -ον (ὄργυία), αυτός που έχει μήκος τριάντα οργυιές, σε Ξεν.

τριάκόσιοι, Ιων. **τρηκόσιοι, -αι, -α, I.** τριακόσιοι, σε Όμηρ., Ηρόδ. κ.λπ.·

επίσης, με περιληπτικό όνομα στον ενικό, ἵππος τριακόσιος, σε Ξεν. **II. 1.** οί τριακόσιοι, στην Αθήνα, οι πλουσιώτατοι των συμμοριῶν, οι οποίοι διηύθυναν τις υποθέσεις αυτών, σε Δημ. **2.** οι Τριακόσιοι Σπαρτιάτες που έπεσαν στις Θερμοπύλες, σε Ηρόδ.

τριάκοσιο-μέδιμνοι, οί, αυτοί των οποίων η περιουσία απέφερε εισόδημα τριακοσίων μεδίωνων, δηλ. οι Ἰππεῖς.

τριακοσιό-χους, -ουν, αυτός που αποφέρει το τριακοσιαπλάσιο, σε Στράβ. **τριακοστός**, Ιων. **τρηκοστός, -ή, -όν, I.** τριακοστός, σε Ηρόδ. κ.λπ. **II.** τριακοστή, ή, φόρος ή δασμός του ενός τριακοστού, σε Δημ. **τριακτήρ, -ήρος, ό (τριάζω)**, νικητής, σε Αισχύλ. **τρι-άρμενος, -ον**, αυτός που έχει τρία ιστία ή κατάρτια, σε Λουκ. **τριάς, -άδος, ή (τρεῖς)**, ο αριθμός τρία, τριάδα, σε Πλάτ. **τριβάκός, -ή, -όν (τρίβω)**, τετριμμένος, φθαρμένος, σε Ανθ., Λουκ. **Τριβαλλοί, οί**, έθνος στα όρια της Θράκης· ως κωμικό όνομα βαρβαρικών θεών, σε Αριστοφ.· επίθ. **Τριβαλλικός, -ή, -όν**, σε Ηρόδ. **τριβελής, -ές (βέλος)**, αυτός που έχει τρεις αιχμές, σε Ανθ. **τριβή, ή (τρίβω)· I.** τριβή, φθορά, καταστροφή, σε Αισχύλ. **II.** άσκηση, αντίθ. προς τη θεωρία, σε Ξεν.· επίσης, απλή άσκηση ή ενέργεια, μηχανική και συνήθης ενέργεια, αντίθ. προς την αληθινή τέχνη, σε Πλάτ. **III.** αυτό για το οποίο κάποιος φροντίζει, ασχολείται και ανησυχεί, αντικείμενο φροντίδας, μέριμνας, αγάπης, Λατ. cura, σε Αισχύλ. **IV.1.** λέγεται για τον χρόνο, δαπάνη, ξόδεμα χρόνου, σε Σοφ., Πλάτ.· *άζιαντριβήν έχει*, ο χρόνος δαπανήθηκε καλώς, σε Αισχύλ.· *βίος ούκ άχαρις ές την τριβήν*, ζωή την οποία διέρχεται κάποιος με ευχαρίστηση, σε Αριστοφ. **2.** βραδύτητα, αναβολή, *ές τριβάς έλαν*, να ζητάς αναβολές, σε Σοφ.· *τριβάς πορίζειν*, σε Αριστοφ.· και παραλειπομένου του ρήματος, *μήτριβάς έτι*, χωρίς αναβολές πλέον, σε Σοφ. **τριβολ-εκτράπελος[ά], -ον**, στον Αριστοφ.· *τριβολεκτράπελαι στωμύλλειν*, έχω να κάνω με τραχείς και χοντροκομμένες πρόστυχες ειρωνίες. **τρί-βολος[ί], -ον=τρί-βελής· I. 1.** ως ους., εργαλείο με τρία μεγάλα καρφιά, τοποθετημένο έτσι ώστε ένα από τα καρφιά να στοχεύει προς τα πάνω, το οποίο χρησιμοποιείται για να κουτσαίνει τα άλογα του ιπποκού των εχθρών την ώρα της μάχης, σε Πλούτ. **2.** αγκαθωτό φυτό, γαιδουράγκαθο, σε Κ.Δ. **II.** *τρίβολοι, οί*, αλωνιστική μηχανή, που αποτελείται από σανίδες, στην κάτω επιφάνεια των οποίων μπήγονταν πολύ κοφτερά λιθάρια, σε Ανθ. **τρίβος[ί], ή και ό, I.** τετριμμένη ή πεπατημένη οδός, ατραπός, δημόσιος δρόμος, σε Ηρόδ., Ευρ.· μονοπάτι, σε Ξεν. **II.** φθορά από την τριβή, σε Αισχύλ. **III.** μεταφ., αναβολή, στον ίδ. **τρίβω, μέλ. τρίψω, αόρ. έτριψα, απαρ. τριψαι, παρακ. τέτριφα** — Παθ., μέλ. *τριβήσομαι και τετρίψομαι*, αόρ. *έτρίφθην*, αόρ. β' *έτρίβην [ί]*, παρακ. *τέτριμμαι*, Ιων. γ' πληθ. *τετρίφάται· I. 1.* τρίβω, δηλ. αλωνίζω το σιτάρι, σε Ομήρ. Ιλ.· *μοχλόν τριψαι έν όφθαλμῳ*, να περιστρέψει το μοχλό μέσα στο μάτι του, σε Ομήρ. Οδ.· *χρυσόν βασάνω τριβόμενον*, να το τρίνεις έτσι ώστε να ελέγξεις την καθαρότητά του (πρβλ. [παρατρίβω](#)), σε Θέογν. — Μέσ., *χρηστηρίοις έν τοῖσδε τρίβεσθαι μύσος*, προστρίβω πάνω στα ιερά το μόλυσμά μου, τα μαίνω, τα μολύνω, σε Αισχύλ. **2.** τρίβω, μεταβάλλω σε σκόνη, κοπανίζω, ζυμώνω, σε Αριστοφ. κ.λπ. **3.** συμπιέζω, συνθλίβω, συντρίβω, *βότρυν*, στον ίδ. **II. 1.** φθείρω δια της τριβής, καταστρέφω ενδύματα — Παθ., λέγεται για οδό, την φθείρω με το πάτημα ή την εξομαλύνω, *άτραπός τετριμμένη*, στον ίδ. **2.** λέγεται για χρόνο, κατατρίβω, διάγω, δαπανώ, Λατ. terere vitam, σε Σοφ., Ευρ.· *απόλ., χάνω χρόνο, αναβάλλω*, σε Αισχύλ. **3.** ερημώνω χώρα, σε Ευρ. **III.** μεταφ., **1.** λέγεται για πρόσωπα, φθείρω, καταστρέφω, αφανίζω, σε Ησίοδ.· Παθ., καταστρέφομαι, φθείρομαι, σε Ομήρ. Ιλ., Θουκ. — Μέσ., *τρίψεσθαι αύτήν περι αύτήν*, λέγεται για εσωτερικές συγκρούσεις, στον ίδ. — Παθ., *τριβόμενος λεώς*, καταπιεζόμενος λαός, σε Ηρόδ. **2.** λέγεται για χρήματα και περιουσία, κατασπαταλώ, διασκορπίζω,

διασπαθίζω, στον ίδ. **3.** μεταχειρίζομαι συνέχεια, σε Αριστοφ. **4.** Παθ., ασχολούμαι πολύ με κάτι ή είμαι δοσμένος ολόψυχα σε κάτι, σε Ηρόδ.

τρίβων[ι], -ωνος, ό, παλιό και φθαρμένο πανωφόρι, σε Αριστοφ., Πλάτ. κ.λπ.

τρίβων, ό, ή, ως επίθ., **1.** ασκημένος ή έμπειρος σε κάτι, με γεν., σε Ηρόδ., Ευρ. κ.λπ. **2.** απόλ., άνθρωπος πανούργος, πολυμήχανος και απατεώνας, σε Αριστοφ.

τριβωνικώς, επίρρ. όπως ο *τρίβων*, μυστηριωδώς, με πανουργία, σε Αριστοφ.

τριβώνιον, τό, υποκορ. του *τρίβω*, σε Αριστοφ.

τρι-γένεια, ή, η τρίτη γενιά, σε Στράβ

τρι-γέρων, -οντος, ό, ή, τριπλάσια ηλικιωμένος ή παλιός, *τριγέρων μῦθος τάδε φωνεῖ*, παμπάλαιος μύθος, σε Αισχύλ.

τρι-γίγας[γι], ό, τριπλάσιος (δηλ. πελώριος) γίγαντας, σε Ορφ.

τρίγλη, ή, μπαρμπούνι· επίσης, *τρίγλᾶ*, σε Ανθ.

τρι-γληνος, -ον (γλήνη), αυτός που έχει τρεις οφθαλμούς· έπειτα, λέγεται για τα σκουλαρήκια, αυτά που έχουν τρεις λαμπρούς λίθους, σε Όμηρ.

τριγλο-φόρος, -ον (φέρω), αυτός που κουβαλά μπαρμπούνια, *τριγλοφόρος χιτών*, δίχτυ για το πιάσιμο, την αλίευση των μπαρμπουνιών, σε Ανθ.

τρι-γλύφος, -ον (γλύφω), αυτός που έχει τρεις σχισμές· ως ουσ., **τρίγλυφος,** ή, στην αρχιτεκτονική του Δωρικού ρυθμού, μάρμαρο με τρεις παράλληλες σχισμές, τοποθετημένο κατά ίσα διαστήματα κατά μήκος του αετώματος, σε Ευρ.· επίσης, **τρίγλυφον, τό,** σε Αριστ.

τρι-γλώχης, -ίνος, ό, ή, αυτός που έχει τρεις ακίδες, σε Ομήρ. Ιλ.

τριγμός ή τρισμός, ό (τρίζω), οξεία κραυγή, τσίριγμα, σε Πλούτ.

τρίγωνία, ή, η τρίτη γενιά, σε Δημ.

τρι-γονος, -ον (γίγνομαι), τριπλά γεννημένος· στον πληθ. απλώς = *τρεῖς*, τρία, σε Ευρ.

τρίγωνο-ειδής, -ές (εἶδος), αυτός που έχει σχήμα τριγώνου, σε Πολύβ.

τρι-γωνος, -ον (γωνία)· I. αυτός που έχει τρεις γωνίες, σε Αισχύλ. **II.** ως ουσ., *τρίγωνον, τό*, το γεωμετρικό σχήμα τρίγωνο, σε Πλάτ.· όνομα μουσικού οργάνου, στον ίδ.

τρι-δουλος, -ον, δούλος από τρεις γενιές, γεννημένος από μητέρα δούλη, της οποίας η μητέρα και η προμητέρα ήταν επίσης δούλες, σε Σοφ.

τρι-δραχμος, -ον, αυτός που έχει αξία ή βάρος τριων δραχμών, σε Αριστοφ.

τρι-έλικτος, -ον, αυτός που σχηματίζει τρεις ελιγμούς, που έχει στριφογυριστεί τρεις φορές, σε Χρησμ. παρ' Ηροδ., σε Ανθ.

τρι-έμβολος, -ον (έμβολή), όμοιος με τριπλό έμβολο πλοίου, σε Αριστοφ.

τρι-ετηρίς (ενν. έορτή), -ίδος, ή, 1. εορτή που τελείται κάθε τρία χρόνια, σε Ηρόδ., Ευρ. **2.** (ενν. *περίοδος*), κύκλος ή περίοδος τριών ετών, σε Ομηρ. Ύμν., Αριστ.

τρι-έτης, -ου ή τρι-ετής, -ές, ό (έτος), αυτός που έχει ηλικία τριων ετών, σε Ηρόδ., Θεόκρ.· ουδ. *τριέτες* ως επίρρ., για τρία χρόνια, σε Ομήρ. Οδ.

τρι-ζυγής, -ές, τρί-ζυγος, -ον και τρί-ζυξ, ό, ή, τρεις ενωμένες, τρεις μαζί, λέγεται για τις Χάριτες, σε Ευρ., Ανθ.

τρίζω (√ΤΡΙΓ), παρακ. *τέτρῖγα* (συνηθέστερο με σημασία ενεστ.), Επικ. *μτχ. τετριγῶτες*, αντί *τετριγότες*· λέγεται για ήχους που βγάζουν τα ζώα, τσιρίζω, ουρλιάζω, λέγεται για μικρά πτηνά ή νεοσσούς, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για νυκτερίδες, σε Ομήρ. Οδ.· λέγεται για φαντάσματα (δηλ. το θόρυβο που κάνουν οι ψυχές των πεθαμένων), τα οποία —στον Σαίξπηρ— «τσιρίζουν και μιλούν ασυνάρτητα», σε Όμηρ. κ.λπ. **2.** λέγεται για άλλους ήχους, *νώτα τετρίγει* (Επικ. υπερσ.) έτριξαν τα νώτα του παλαιστή, σε Ομήρ. Ιλ.· *τρίζω*

τοὺς ὀδόντας, τρίζω τα δόντια, σε Κ.Δ.· λέγεται για χορδή μουσικού οργάνου, αντηχώ δυνατά, βγάζω οξύ ήχο, σε Ανθ. (ηχοιμ. λέξη).

τριηκάς, -άδος, ή, Ιων. αντί *τριακάς*.

τριήκοντα, τριηκόσιοι, κ.λπ., Ιων. αντί *τριάκοντα, τριακόσιοι*.

τριηκοντήμερος, Ιων. αντί *τριακονθήμερος*.

τρι-ημι-πόδιον, τό (πούς), μήκος ενός ποδιού και μισού, σε Ξεν.

τριηραρχέω, μέλ. *τριηραρχήσω*, παρακ. *τετριηράρχηκα*· **I.** είμαι *τριήραρχος*, κυβερνώ τριήρη, σε Ηρόδ., Θουκ.· με γεν., *τριηραρχέω νηός*, σε Ηρόδ. **II.**

στην Αθήνα, είμαι τριήραρχος, δηλ. εξοπλίζω τριήρη στην υπηρεσία του δημοσίου, σε Αριστοφ.· Παθ., *τριηραρχοῦσιν οἱ πλούσιοι, ὁ δὲ δῆμος τριηραρχεῖται*, σε Ξεν.

τριηράρχημα, -ατος, τό, το ναυτικό πλήρωμα του τριήραρχου, σε Δημ.

τριηραρχία, ή, I. αρχηγία τριήρους, σε Αριστ. **II.** στην Αθήνα, ο εξοπλισμός τριήρους από επιφανή πολίτη στην υπηρεσία του δημοσίου, σε Ξεν.

τριηραρχικός, -ή, -όν, αυτός που ανήκει ή αρμόζει στην τριηραρχία, σε Δημ.

τριήρ-αρχος, ό, I. κυβερνήτης τριήρους, σε Ηρόδ., Αττ. **II.** στην Αθήνα, τριήραρχος καλούνταν ο πολίτης, ο οποίος (ή μόνος ή από κοινού με άλλους) όφειλε να εξοπλίσει τριήρη στην υπηρεσία του δημοσίου, σε Αριστοφ., Θουκ.

τριηρ-αύλης, -ου, ό (αύλος), αυλητής μέσα σε τριήρη που διηύθυνε με τον αυλό τις κινήσεις των κωπηλατών, έτσι ώστε να κωπηλατούν όλοι ταυτόχρονα και αρμονικά, σε Δημ.

τρι-ήρης (ενν. ναῦς), ή, γεν. -εος, -ους, Ιων. -ευς· αιτ. -εα, -η· ονομ. πληθ.

τριήρες, τριήρεις· γεν. *τριηρέων, τριηρῶν*· γεν. δυϊκοῦ *τριήροιν*· (*τρῖς, -ήρης*)·

Λατ. *triremis*, πλοίο με τρεις σειρές κουπιών, ο πιο συνηθισμένος τύπος πολεμικού πλοίου των Ελλήνων, σε Ηρόδ. κ.λπ.· Τριήρεις πρώτα ναυπήγησαν οι Κορίνθιοι, σε Θουκ.· πρβλ. [θαλάμιος](#), [ζυγίτης](#), [θρανίτης](#).

τριηρικός, -ή, -όν, αυτός που προέρχεται ή ανήκει σε τριήρη, σε Δημ.

τριηρίτης[ι], -ου, ό, αυτός που επιβαίνει σε τριήρη, ή αυτός που υπηρετεί σε τριήρη, κυρίως ως οπλίτης ή κωπηλάτης, σε Ηρόδ., Θουκ.

τριηρο-ποιός, -όν (ποιέω), αυτός που ναυπηγεί τριήρεις, σε Δημ.

τρί-θάλασσος, Αττ. -ττος, -ον, αυτός που καταλαμβάνει τρεις θάλασσες, που εγγίζει ή συνορεύει με τρεις θάλασσες, σε Στράβ.

Τρί-κάρᾱνος, ό, Τρικέφαλος, σατιρικό επώνυμο των τριων πόλεων, της Σπάρτης, των Αθηνών και της Θήβας, σε Λουκ.

τρί-κάρηνος[ᾱ], -ον (κάρηνον), αυτός που έχει τρία κεφάλια, σε Ησίοδ., Ηρόδ.

τρί-κέφαλος, -ον (κεφαλή), αυτός που έχει τρία κεφάλια, σε Λουκ.

τρί-κλῖνος, -ον (κλίνη), αυτός που έχει τρεις κλίνες, κρεβάτια· ως ουσ., *τρίκλινος* (ενν. *οἶκος*), *ό*, αίθουσα δείπνου με τρεις δειπνητικές κλίνες, το triclinium των Ρωμαίων.

τρί-κλωστος, -ον, αυτός που έχει κλωστεί τρεις φορές, που αποτελείται από τρεις κλωστές, σε Ανθ.

τρί-κόλωνος, -ον (κολώνη), αυτός που έχει τρεις κορυφές, τρεις λόφους, σε Χρησμ. παρά Στράβ.

τρί-κόρυθος, -ον και τρί-κορυς, -ῡθος, ό, αυτός που έχει περικεφαλαία με τριπλό λοφίο, σε Ευρ.

τρί-κόρυφος, -ον (κορυφή), αυτός που έχει τρεις κορυφές, σε Στράβ.

τρί-κόρωνος, -ον (κορώνη), αυτός που έχει ηλικία τριπλάσια της ηλικίας του κόρακα, που είναι δηλ. πολύ γέρος, σε Ανθ.

τρί-κρᾶνος, -ον, αυτός που έχει τρία κεφάλια, τρικέφαλος, λέγεται για τον Κέρβερο, σε Σοφ., Ευρ.

τρί-κῦμία, ἢ (κῦμα), το τρίτο κύμα, ως εκ τούτου πελώριο κύμα επειδή το τρίτο υπέθεταν πως ήταν το μεγαλύτερο (όπως στη Λατ. το *fluctus decumanus*), σε Πλάτ.· μεταφ., *τρικυμία κακῶν*, σε Αισχύλ.

τρίλ-λιστος, -ον, ποιητ. αντί *τρί-λιστος*, (*λίσσομαι*) πολυπόθητος, πολυλιτάνευτος, σε Ομήρ. Ιλ.

τριλογία, ἢ, οι τρεις τραγωδίες τις οποίες κάθε ένας από τους διαγωνιζόμενους ποιητές όφειλε να διδάξει στο θέατρο των Αθηνών, βλ.

τετραλογία.

τρί-λοφία, ἢ, τριπλό λοφίο (πτηνού ή κράνους), σε Αριστοφ.

τρί-μάκαιρα, θηλ. όπως αν προερχόταν από αρσ. *τρίμακαρ*, τρεις φορές ευλογημένη, σε Ανθ.

τρί-μετρος, -ον (μέτρον), λέγεται για στίχους, αυτός που αποτελείται από τρία μέτρα· δηλ., στους ιαμβικούς, τροχαϊκούς και αναπαιστικούς στίχους, αυτός που αποτελείται από τρεις συζυγίες (δίποδες)· αλλά στους δακτυλικούς, αυτός που αποτελείται από τρεις απλούς πόδες· *τρίμετρος ἴαμβος*, ο ιαμβικός στίχος που αποτελείται από τρία μέτρα ή έξι πόδια (*versus senarius*), σε Ηρόδ.· ομοίως, *τόνος τρίμετρος*, στίχος τρίμετρος, στον ίδ.· *τρίμετρον, τό*, σε Αριστοφ.

τρί-μηνος, -ον (μήν), αυτός που αποτελείται από τρεις μήνες, σε Σοφ.· ομοίως, *ή τρίμηνος*, περιόδος τριών μηνών, σε Ηρόδ.

τρίμμα, -ατος, τό (τρίβω), αυτό το οποίο είναι τριμμένο· μεταφ., όπως το *τρίβων* Π 2, πεπειραμένος πανούργος, σε Αριστοφ.

τριμμός, ό (τρίβω), τετριμμένη οδός, σε Ξεν.

τρί-μοιρία, ἢ (μοῖρα), τριπλό μερίδιο, τριπλάσιος μισθός, σε Ξεν.

τρί-μοιρος, -ον (μοῖρα), τριπλός, σε Αισχύλ.

τρί-μορφος, -ον (μορφή), αυτός που έχει τρεις μορφές· στον πληθ. =*τρεῖς*, *Μοῖραι τρίμορφοι*, οι τρεις Μοῖρες, σε Αισχύλ.

Τρίνακρία, ἢ, όνομα της Σικελίας, νεώτερος τύπος του *Θρινακίη*, σε Θουκ.

τρίναξι[ι], -ᾱκος, ἢ (ἄκη), τρίαίνα ή γεωργικό εργαλείο με τρεις αιχμές, τρικράνι ή πιρούνα, σε Ανθ.

τριξός, -ή, -όν, Ιων. αντί *τρισσός*.

τρί-οδος, ἢ, 1. μέρος όπου συναντώνται τρεις δρόμοι, Λατ. *trivium*, σε Θέογν., Ευρ. κ.λπ. **2.** η Εκάτη, Λατ. *Trivia, á θεός έν τριόδοισι*, σε Θεόκρ.· *οἶος έκ τριόδου*, δηλ. χυδαίος, σε Λουκ.

τριόδους, -όδοντος, ό, ἢ, αυτός που έχει τρία δόντια, τρεις περόνες· ως ουσ., η τρίαίνα, σε Πίνδ.

Τριόπιον, τό, ακρωτήριο της Καρίας, στο οποίο υπήρχε Δωρικό ιερό αφιερωμένο στη λατρεία του Απόλλωνα, *τò Τριοπικόν ἱρόν, ό Τριόπιος Ἀπολλών*, σε Ηρόδ.

τρι-όρχης, -ου, ό (όρχις), αυτός που έχει τρεις όρχεις, είδος γερακιού, πιθ. ο γύπας, σε Αριστοφ.

τριτό, ἤχος κατά μίμηση φωνής πτηνού, σε Αριστοφ.

τρί-παις, -παιδος, ό, ἢ, αυτός που έχει τρία παιδιά, σε Πλούτ.

τρί-πᾶλαι, επίρρ., από πολύ πολύ παλιά, σε Αριστοφ.

τρί-πάλαιοστος ή -αστος, -ον, αυτός που έχει πλάτος, μήκος κ.λπ. τριών παλαμών, σε Ηρόδ.

τρί-παλτος, -ον (πάλλω), αυτός που πάλλεται τρεις φορές· μεταφ., τριπλός, πολλαπλός, σε Αισχύλ.

τρί-πάνουργος[ἄ], -ον, τρεις φορές πανούργος, «τετραπέρατος», εξαιρετικά πολυμήχανος, σε Ανθ.

τρί-πάχιος[ἄ], -ον (παχύς) ή τρι-πάχυντος, -ον (παχύνω), τρεις φορές πιο παχύς, τριπλά πολυφαγός, σε Αισχύλ.

τρί-πέτηλος, -ον (πέτηλον), αυτός που έχει τρία πέταλα ή φύλλα, σε Ομηρ. Ὑμν.

τρί-πηχυσ, -υ, γεν. -εος, αυτός που έχει μήκος ή ύψος τριών πήχεων, σε Ηρόδ., Αττ.

τρί-πιθήκινος, -η, -ον, τρεις φορές ή ολότελα πιθηκοειδής, σε Ανθ.

τρίπλαξ, -ἄκος, ὁ, ἡ, τρίπτυχος, τριπλός, Λατ. triplex, σε Ομήρ. Ιλ.

τρίπλασιάζω, μέλ. *τριπλασιάσω*, πολλαπλασιάζω επί τρία, κάνω τριπλάσιο, σε Πλούτ.

τρίπλάσιος[ἄ], -α, -ον, I. τρεις φορές άλλος τόσος, τρεις φορές τόσο μεγάλος όσο..., με γεν., σε Αριστοφ., Πλάτ. κ.λπ.· απόλ., *τριπλασίαν δύναμιν εἶχε* (ενν. τῆς προτέρας), σε Ξεν. **II.** *τριπλάσιον*, ως επίρρ., *τριπλάσιον*, τρεις φορές τόσο πολύ, σε Αριστοφ.

τρί-πλεθρος, -ον (πλέθρον), αυτός που έχει πλάτος τριών πλέθρων, σε Ξεν.

τρί-πλευρος, -ον (πλευρά), αυτός που έχει τρεις πλευρές.

τρίπλη, -η, -ον, δοτ. θηλ. του *τριπλόος*.

τρί-πλόος, -η, -ον, συνηρ. **τριπλοῦς, -ῆ, -οῦν (τρεῖς)**, τριπλός, *ἐν τριπλαῖς ἀμαξίτοις* = *ἐν τριόδῳ*, σε Σοφ.· ὄνομα *τριπλοῦν*, σύνθετο από τρία ονόματα, σε Αριστ.· Αττ. ουδ. πληθ. *τριπλᾶ*, σε Αισχύλ.· δοτ. θηλ. *τριπλῆ*, ως επίρρ., σε Ομήρ. Ιλ., Λουκ.

τριπόδεσσι, Επικ. αντί *τρίποσι*, δοτ. πληθ. του *τρίπους*.

τρί-πόδης, -ου, ὁ (πούς), αυτός που έχει μήκος τριων ποδιών, σε Ησίοδ.

τρίποδη-φορέω, μέλ. *τριποδηφορήσω*, κρατώ τρίποδα, τον προσφέρω ως σημάδι νίκης, σε Στράβ.

τρίποθητος, -ος, Δωρ. **τριπόθᾱτος, -ον**, τρεις φορές (δηλ. πολύ) ποθητός, εξαιρετικά επιθυμητός, σε Βίωνα, Μόσχ.

τρί-πολις, -εως, Ιων. -ιος, ὁ, ἡ, αυτός που έχει τρεις πόλεις, σε Πίνδ.

τρί-πόλιστος, -ον (πολίζω), αυτός που έχει αναποληθεί ή ειπωθεί τρεις φορές επανειλημμένως, σε Σοφ.

τρί-πολος, -ον (πολέω), τρεις φορές οργωμένος, σε Όμηρ., Ησίοδ.

τρίπότητοςῆρις, ἡ, άμιλλα μεταξύ τριων εργάτιδων γυναικών για την εκπόνηση κάποιου έργου, σε Ανθ.

τρί-πορθος, -ον (πέρθω), αυτός που έχει κυριευθεί, αλωθεί, ερημωθεί τρεις φορές, σε Ανθ.

τρίπος[ι], -ου, ὁ, ποιητ. αντί επόμ., σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ.

τρί-πους[ι], -ποδος, ὁ, ἡ, -πουν, τό, αυτός που έχει τρία πόδια ή που αποτελείται από τρία πόδια· και ομοίως· **I.** αυτός που έχει έκταση τριων ποδιών, σε Ηρόδ., Πλάτ. **II.** αυτός που βαδίζει με τρία πόδια, λέγεται για ηλικιωμένο που στηρίζεται σε μαγκούρα, σε Ησίοδ.· ομοίως, *τρίποδας ὁδοῦς στείχει*, σε Αισχύλ. **III.** αυτός που έχει τρία πόδια (λέγεται για τραπέξι κ.λπ.)·

1. τρίποδας, μπρούτζινη χύτρα ή καζάνι με τρία πόδια, σε Όμηρ.· από ένα τρίποδα τέτοιου είδους (Λατ. cortina) η ιέρεια των Δελφών έδινε τους χρησμούς της, σε Ευρ., Αριστοφ. **2.** τραπέξι με τρία πόδια, σε Ξεν.

τριπτήρ, -ῆρος, ὁ (τρίβω), = το επόμ.· κάδος στον οποίο βγαίνει το λάδι κατόπιν συμπίεσης· μεταφ., *τριπτήρ δικῶν*, κάδος που συλλέγει το «χυμό» των δικαστικών αποφάσεων, σε Αριστοφ.

τρίπτυς, -ου, ό (τρίβω), αυτός που τρίβει τους λουομένους, υπηρέτης των λουτρών, σε Πλούτ.

τρί-πτῦχος, -ον (πτυχή), τριπλός, αυτός που αποτελείται από τρία στρώματα, Λατ. triplex, σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ.

τρί-πωλος, -ον, αυτός που έχει τρία άλογα· *τρίπωνλον ἄρμα δαιμόνων*, των τριων θεοτήτων του βουνού Ίδη (της Ήρας, της Αφροδίτης και της Αθηνάς), σε Ευρ.

τρίρ-ρῦμος, -ον, αυτός που έχει τρεις πώλους, πουλάρια δηλ. τέσσερα άλογα ζευγμένα κατά μέτωπο, σε Αισχύλ.

τρίς[ι], επίρρ. του *τρεῖς*, τρεις φορές, Λατ. ter, σε Όμηρ. κ.λπ.· *τρίς τόσος*, τρεις φορές τόσος ή τόσα, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· *ἐς τρίς*, έως τρεις φορές, σε Ηρόδ., Αττ.· χρησιμ. για να ενισχύσει τη σημασία των σύνθετων λέξεων, όπως *τρισάθλιος*, *τρίσμακαρ*, όπως το Λατ. ter beatus, τρισευτυχισμένος· παροιμ., *τρίς ἐξ βαλεῖν*, επιτυγχάνω την άριστη βολή (από τρεις κύβους), δηλ. κερδίζω, είμαι τυχερός, σε Αισχύλ.

τρισ-άθλιος, -α, -ον, πανάθλιος, τρεις φορές δυστυχισμένος, σε Σοφ. κ.λπ.

τρισ-άλαστος, -ον, τρισάθλιος, τρεις φορές βασανισμένος, σε Ανθ.

τρί-σᾶμος, -ον, Δωρ. αντί *τρίσημος*.

τρισ-άριθμος, -ον, τρεις φορές αριθμημένος, σε Χρησμ. παρά Λουκ.

τρισ-άσμενος, -η, -ον, τρεις φορές ευχαριστημένος, τρεις φορές πρόθυμος, σε Ξεν.

τρισ-άωρος, -ον, τρεις φορές άκαιρος, εξαιρετικά πρόωρος, σε Ανθ.

τρισ-δείλαιος, -ον, = *τρισάθλιος*, σε Ανθ.

τρισ-δύστηνος, -ον, = το προηγ., σε Ανθ.

τρισ-εινάς (ενν. *ἡμέρα*), -άδος, *ή*, η ένατη μέρα (*ή έννεάς*) της τρίτης δεκάδας του μήνα, δηλ. η 29η, σε Ησίοδ.

τρισ-έπαρχος, ό, τρεις φορές *έπαρχος*, δηλ. Praetor, σε Ανθ.

τρισ-ευδαίμων, -ον, τρεις φορές ευτυχισμένος, σε Λουκ.

τρισ-καίδεκα, βλ. [τρεις-καίδεκα](#).

τρισκαιδεκά-πηχς, -υ, αυτός που έχει ανάστημα δεκατριών πήχεων, *άνηρ τρισκαιδεκάπηχς*, με τόσο μεγάλο ανάστημα, σε Θεόκρ.

τρισκαιδεκα-στάσιος[στά], -ον (*ΐστημι*), αυτός που έχει αξία δεκατρείς φορές μεγαλύτερη της αξίας του ασημιού, σε Ηρόδ.

τρισ-και-δέκᾱτος, -η, -ον, δέκατος τρίτος, σε Όμηρ. κ.λπ.· *ή τρισκαιδεκάτη* (ενν. *ἡμέρα*), η δέκατη τρίτη ημέρα, σε Ομήρ. Οδ.

τρισκαιδεκᾱ-φόρος, -ον, αυτός που φέρει καρπό δεκατρείς φορές περισσότερο, σε Λουκ.

τρισκαιδεκ-έτης, -ου, ό (έτος), αυτός που έχει ηλικία δεκατριών ετών, σε Λυσ.

τρισ-κᾱκοδαίμων, -ον, τρεις φορές άτυχος, σε Αριστοφ.

τρί-σκαλμος, -ον, αυτός που έχει τρεις άξονες κουπιών· αλλά, *νᾶεσαί τρίςκαλμαι* είναι απλώς οι *τριήρεις*, σε Αισχύλ.

τρισ-κᾱτάρᾱτος, -ον, τρεῖς φορές καταραμένος, σε Δημ.

τρι-σκελής, -ές, αυτός που έχει τρία σκέλη, τρία πόδια, *ζόανον*, σε Θεόκρ.

τρισ-κοπάνιστος[ᾱ], -ον, κοπανημένος τρεις φορές, σε Βατραχομ.

τρίς-μᾱκαρ, -ᾱρος, ό, ή, τρεις φορές ευτυχισμένος, σε Ομήρ. Οδ., Αριστοφ. κ.λπ.

τρισ-μᾱκᾱρίος, -α, -ον, = το προηγ., σε Αριστοφ.

τρισ-μᾱκᾱρίστος, -η, -ον = *τρίσμακαρ*, σε Λουκ.

τρις-μύριοι[υ], **-αι, -α**, τρεις φορές δέκα χιλιάδες, δηλ. τριάντα χιλιάδες, σε Ηρόδ., Αριστοφ. κ.λπ.· στον ενικ. με περιληπτικό ους., *τρισμυρία ἵππος*, τριάντα χιλιάδες ιππείς, σε Αισχύλ.

τρισμυρίο-πᾶλαι, επίρρ., τριάντα χιλιάδες φορές παλαιά, δηλ. προ αμνημονεύτων ετών, σε Αριστοφ.

τρίσ-όλβιος, -ον, τρεις φορές ευδαίμων, εξαιρετικά ευτυχής, σε Ανθ.

τρίσ-ολυμπιο-νίκης[ι], **-ου, ὁ (νικάω)**, τρεις φορές νικητής στους αγώνες της Ολυμπίας, σε Πίνδ.

τρι-σπιθάμος, -ον (σπιθαμή), αυτός που έχει μήκος τριων σπιθαμών, σε Ησίοδ., Ξεν.

τρί-σπονδος, -ον (σπονδή), αυτός που έχει χυθεί τρεις φορές για σπονδή, *τρίσπονδαι χοαί*, τριπλή σπονδή προς τιμή των νεκρών από μέλι, γάλα και κρασί, σε Σοφ.

τρισσάτιος[ᾱ], **-α, -ον**, ποιητ. αντί *τρισσός*, σε Ανθ.

τρισσόθεν, επίρρ., από τρεις μεριές, σε Ανθ.

τρισσός, Ιων. **τριζός, -ή, -όν (τρίς)**· **I.** τριπλός, Λατ. *triplex*, σε Ευρ. κ.λπ.· επίρρ. *τρισσῶς*, σε Ανθ. **II.** στον πληθ., *τρεῖς*, σε Πίνδ., Σοφ. κ.λπ.

τρί-στεγος, -ον (στέγη), αυτός που αποτελείται από τρεις στέγες, τριώροφος· *τὸ τρίστεγον* (ενν. *οἶκημα*), το τρίτο πάτωμα, σε Κ.Δ.

τριστοιχί, επίρρ., σε τρεις σειρές, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ.

τρί-στοιχος, -ον, αυτός που αποτελείται από τρεις σειρές, σε Ομήρ. Οδ.· τριπλός, σε Ανθ.

τρί-στομος, -ον (στόμα), αυτός που έχει τρία στόματα, τρεις αιχμές, σε Ανθ.

τρί-σύλλαβος, -ον (συλλαβή), αυτός που αποτελείται από τρεις συλλαβές, σε Λουκ.

τρις-χίλιοι[χι], **-αι, -α**, τρεις χιλιάδες, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.

τρισχιλιοστός, -ή, -όν, ο τρισχιλιοστός, σε Πλάτ.

τρί-σώματος, -ον, αυτός που έχει τρία σώματα, Λατ. *tricornis*, σε Αισχύλ.

τρίτᾱγωνιστέω, μέλ. *τριταγωνιστήσω*, είμαι *τριταγωνιστής*, σε Δημ.

τρίτ-ᾱγωνιστής, -οῦ, ὁ, αυτός που υποδύεται τρίτο ή μη σημαντικό πρόσωπο στη σκηνή, σε Δημ.

τρίταϊος, -α, -ον (τρίτος)· **I.** αυτός που γίνεται την τρίτη μέρα, συνδυάζεται με ρήμ. ως κατηγορ. του υποκ., *τριταῖοι ἐγένοντο ἐν τῇ Ἀττικῇ*, σε Ηρόδ.· *ἐσβεβληκῶς τριταῖος ἐς Μηλιάς*, έχοντας εισβάλλει πριν από τρεις ημέρες, στον ιδ.· *τριταῖος γενόμενος*, αφότου παρήλθε η τρίτη ημέρα μετά τον θάνατό του, στον ιδ.· *τριταῖος* (ενν. *πυρετός*), ὁ, ο πυρετός που επανέρχεται κάθε τρίτη ημέρα, σε Πλάτ. **II.** λέγεται για γεγονότα, αυτά που διαρκούν τρεις ημέρες, σε Ευρ. **III.** γενικά αντί *τρίτος*, στον ιδ.

τρί-τάλαντιαῖος, -α, -ον, = το επόμ., σε Πλούτ.

τρίτάλαντος[τᾱ], **-ον (τάλαντον)**, αυτός που αποτελείται από τρία τάλαντα, σε Αριστοφ. **2.** αυτός που έχει αξία τριών ταλάντων, σε Ισαίο.

τρί-τάλας, -αινα, -ᾱν, τρεις φορές δυστυχής, τρισάθλιος, σε Ευρ., Ανθ.

τρί-τάνυστος[ᾱ], **-ον**, τριπλά τεντωμένος, πολύ μακρὺς, σε Ανθ.

τρίτᾱτος[ι], **-η, -ον**, κατά ποιητ. παρέκταση αντί *τρίτος*, σε Ομήρ. Ιλ.

τρίτη-μόριος, -α, -ον (μόριον)· **I.** ίσος προς το τρίτο μέρος, με γεν., σε Ηρόδ. **II.** ως ους., *τρίτημόριον, τό*, το τρίτο μέρος, το 1/3, στον ιδ., Θουκ. κ.λπ.

τρίτημορίς, -ίδος, ὁ, = *τρίτημόριον*, σε Ηρόδ.

τρίτο-βάμων[ᾱ], **-ον (βαίνω)**, αυτός που αποτελεί, που σχηματίζει το τρίτο πόδι, σε Ευρ.

Τρίτο-γένεια, ή (γίγνομαι), όνομα της Αθηνάς, σε Όμηρ., Ησίοδ. (από τη λίμνη *Τριτωνίδα* στη Λιβύη, κοντά στην οποία γεννήθηκε η θεά, σε Ευρ. Άλλοι ωστόσο, μεταφράζουν το *τριτογένεια* ως η γεννηθείσα την τρίτη ημέρα του μήνα, ή το τρίτο κατά σειρά παιδί μετά τον Απόλλωνα και την Άρτεμη).

Τρίτο-γενής, -έος, ή, = το προηγ., σε Ομηρ. Ύμν., Χρησμ. παρ' Ηροδ.

τρί-τοκος, -ον (τίκτω), αυτός που γεννάει τρεις φορές ή τρία τέκνα συγχρόνως, σε Ανθ.

τρίτος[ι], -η, -ον (τρεῖς)· I. τρίτος, Λατ. *tertius*, σε Όμηρ. κ.λπ.· *τρίτος ἦλθε*, ήρθε ο ίδιος τρίτος, δηλ. σε σχέση με δύο άλλους, σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως, *τρίτος αὐτός*, σε Αττ.· η λέξη *τρίτος* συχνά φαίνεται ως συμπληρωματική και επιφέρουσα τελείωση κάποιου πράγματος, *τρίτην ἐπενδίδωμι* (ενν. *πληγὴν*), το τρίτον και τελειωτικό χτύπημα, σε Αισχύλ.· πρβλ. [σωτήρ](#) I. 2. **II.** *τρίτη*, με ή χωρίς τη λέξη *ἡμέρα*, η μέρα μετά την αυριανή, *ἐς τρίτην ἡμέραν*, σε Αριστοφ.· *τῇ τρίτῃ*, σε Ξεν.· αλλά, *χθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν*, χθες και προχθές, στον ίδ. **III.** *τρίτον*, ως επίρρ., κατά τρίτο λόγο, σε Σοφ., Ευρ. κ.λπ.· επίσης, *τὸ τρίτον*, σε Όμηρ., Αττ.· **IV.** *τρίτα, τά· 1.* (ενν. *ἱέρα*), θυσία υπέρ του νεκρού που γίνεται την τρίτη ημέρα μετά την κηδεία, σε Ισαίο. **2.** *τὰ τρίτα λέγειν τινί*, παίζω τον τρίτο ρόλο, υποδύομαι το τρίτο πρόσωπο, σε Δημ.

τρίτο-σπονδος, -ον (σπονδή), *τρίτοσπονδος αἰών*, ζωή κατά την οποία κάποιος έκανε και την τρίτη σπονδή (στον *Δία Σωτήρα*), δηλ. τέλεια ευδαιμονία, σε Αισχύλ.

τρίτο-σπορος, -ον (σπείρω), σπαρμένος για τρίτη φορά, *τρίτοσπορος γονή*, η τρίτη γενεά, σε Αισχύλ.

τριτῦς, -ύος, ή, I. ο αριθμός τρία, Λατ. *ternie*· κυρίως η θυσία τριων ζώων, κάπρου, τράγου και κριαριού, σε Αριστοφ. **II.** στην Αθήνα, το ένα τρίτο τῆς *φυλῆς*, σε Δημ., Αισχίν.

Τρίτῳ, -οῦς, ή, = *Τριτογένεια*, σε Ανθ.

Τρίτων[ι], -ωνος, ό, I. 1. ο Τρίτωνας, θαλάσσιος θεός, γιος του Ποσειδώνα και της Αμφιτρίτης, σε Ησίοδ.· πληθ. *Τρίτῳνες*, κατώτερο γένος θαλάσσιων θεών, σε Μόσχ. **2.** ο θεός της Λιβυκής λίμνης Τριτωνίδα, σε Ηρόδ. **II.** ποταμός στη Λιβύη, που ενώνει τη λίμνη Τριτωνίδα με τη θάλασσα, στον ίδ., Αισχύλ

Τριτωνιάς λίμνη, ἡ, η Λιβυκή λίμνη Τριτωνίδα, σε Ευρ.

Τριτωνίς, -ίδος, ἡ, λίμνη στη Λιβύη περίφημη για τους αρχαίους ελλ. μύθους, σε Πίνδ., Ηρόδ.· πρβλ. [Τριτογένεια](#).

τριφάσιος[ἅ], -α, -ον (τρεῖς), τριπλός, Λατ. triplex, σε Ηρόδ.· στον πληθ., σχεδόν συνώνυμο του *τρεῖς*, στον ἰδ.

τριφίλητος[ῖ], Δωρ. -ἄτος, -ον, τριπλά πεφιλημένος, φίλτατος, εξαιρετικά αγαπητός, σε Θεόκρ.

τρί-φυλλον, τό, φυτό με τρία φύλλα, τριφύλλι, σε Ηρόδ.

τρί-φύλος[ῖ], -ον (φυλή), αυτός που προέρχεται από τρεις φυλές, *τριφύλους ποιεῖν*, να τους διαιρέσεις σε τρεις φυλές, σε Ηρόδ.

τρίχᾱ[ῖ], επίρρ. (*τρίς*), τριπλά, σε τρία μέρη, Λατ. trifariam, σε Όμηρ.· με γεν., *τρίχα νυκτὸς ἔην*, όταν ήταν η τρίτη περιφρούρηση τη νύχτα, σε Ομήρ. Οδ.· *τρίχα σχίζειν τι*, σε Ηρόδ.

τρίχ-ᾄκες[-αῖ-], οἱ, οι άνθρωποι που έχουν χωριστοί στα τρία, δηλ. οι Δωριεῖς, που ονομάζονταν έτσι από τις τρεις φυλές τους, σε Ομήρ. Οδ. (αμφίβ. προέλ.).

τρί-χάλεπτος, -ον (χᾱλέπτω), πολύ οργισμένος, σε Ανθ.

τρί-χαλκον, τό, νόμισμα ισοδύναμο τριών *χαλκῶν*, σε Θεόφρ.

τρί-χᾱλος, -ον, Δωρ. αντί *τρίχηλος*, (*χηλή*) σκισμένος στα τρία, σε Αισχύλ.

τρίχῃ, I. επίρρ., ο συνήθης τύπος του *τρίχα* στους πεζογράφους, σε τρία μέρη, σε Ηρόδ., Ξεν. **II.** με τρεις τρόπους, τριπλά, σε Πλάτ.

τριχθά, Επικ. επίρρ., εκτετ. τύπος του *τρίχα*, σε τρία μέρη, σε Όμηρ.

τρίχινος, -η, -ον (θρίξ, τριχ-ός), φτιαγμένος από τρίχες, σε Ξεν.

τρίχίς, -ίδος, ἡ (θρίξ), ψάρι γεμάτο μικρά αγκάθια όμοια με τρίχες, η φρίσσα, σε Αριστοφ.

τρίχό-βρως, -ωτος, ὁ, ἡ, αυτός που τρώει τρίχες, ο τριχοφάγος· απ' όπου, *τριχόβρωτες* = *σῆτες* ή *θρίπες*, σκόρος, σε Αριστοφ.

τρί-χοίνικος, -ον (χοῖνιξ), αυτός που χωράει τρεις *χοίνικες*, σε Ξεν.· κωμική φράση, *τριχοίνικον ἔπος*, μία πολύ ευρύχωρη λέξη, σε Αριστοφ.

τρί-χόλωτος, -ον, τριπλά μισητός, σε Ανθ.

τρίχό-μαλλος, -ον, δασύτριχος, σε Ανθ.

τριχόομαι (θρίξ, τριχός), Παθ., έχω τρίχες, σε Αριστ.

τρίχορρυέω, μέλ. τριχορρυήσω, πέφτουν οι τρίχες μου, σε Αριστοφ.

τρίχορ-ρυής, -ές (ρέω), αυτός που αποβάλλει τις τρίχες.

τρίχοῦ (τρίχα), επίρρ., σε τρία μέρη, σε τρεις τόπους, σε Ηρόδ.

τρίχό-φοιτοςῖουλος, χνούδι του νεαρού αγοριού που μετατρέπεται σε κανονικές τρίχες, σε Ανθ.

τρίχωμα, -ατος, τό (τριχόομαι), τρίχες κεφαλιού, μαλλιά, σε Ηρόδ., Ξεν.· *ἐνγενεῖου συλλογῇ τριχώματος*, δηλ. ακριβώς κατά την ανδρική ηλικία, σε Αισχύλ.

τρίψαι, απαρ. αορ. του *τρίβω*.

τριψ-ημερέω (τρίψαι, ἡμέρα), χάνω την ημέρα μου, χασομερώ, Λατ. terere tempus, σε Αριστοφ.

τρίψις, -εως, ἡ (τρίβω)· I. τρίψιμο, τριβή, σε Πλάτ. κ.λπ. **II.** αντίσταση που παρουσιάζεται στην αφή όταν τρίβεται κάτι στερεό, σταθερότητα, σε Ηρόδ.

III. *τρίψεις*, φαγητά τεχνητά παρασκευασμένα παστωμένα, σε Ανθ.

τρι-ώβολον, τό (ὀβολός), 1. νόμισμα τριων ὀβολών, μισή δραχμή· στην Αθήνα ήταν ο μισθός των δικαστών για κάθε ημερήσια συνεδρία· ο μισθός αυτός ορίστηκε πρώτα από τον Περικλή, σε Αριστοφ. **2.** ο μισθός των οπλιτών (*ἐπιβατῶν*) στα καράβια, σε Θουκ.

τρι-ώροφος, -ον (ὄροφος), αυτός που αποτελείται από τρεις ορόφους ή πατώματα, σε Ηρόδ.

τρι-ώρυγος[ῶ], -ον (ὄργυιά), αυτός που αποτελείται από τρεις οργυιές, σε Ξεν.

Τροία, Ιων. **Τροίη**, ἡ, είτε η πόλη, σε Όμηρ. κ.λπ.· είτε η χώρα, σε Ομήρ. Ιλ.· επίσης, ως τρισύλλ. **Τροία**, σε Σοφ.· Δωρ. **Τρωία**, σε Πίνδ., Αισχύλ.· συνηρ. **Τρώα**, σε Πίνδ.· απ' όπου, **Τρωιάθεν**, Ιων. -*ηθεν*, από την Τροία, σε Ομήρ. Οδ.· από *Τρωίηθε*, σε Ομήρ. Ιλ.· Δωρ. *Τρωιαθεν*, σε Πίνδ.· **Τρωιάνδε**, Ιων. -*ηνδε*, στην Τροία, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· Δωρ. *Τρώανδε*, σε Πίνδ.

Τροιζήν, -ήνος, ἡ, πόλη στην Αργολίδα, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. κ.λπ.· επίθ.

Τροιζήνιος, -α, -ον, σε Ευρ.· θηλ. *Τροιζηνίς, -ίδος*, σε Θουκ.· *οἱ Τροιζήνιοι*, οι κάτοικοι της Τροιζήνας, σε Ηρόδ.

τρομερός, -ά, -όν (τρέμω), αυτός που τρέμει, σε Ευρ.· τρεμάμενος από φόβο, φοβισμένος, στον ιδ. **II.** φοβερός, αυτός που προκαλεί φόβο και τρόμο, στον ιδ.

τρομέω, μέλ. *τρομήσω (τρόμος)*· **I.** τρέμω, σείω, κυρίως από φόβο, σε Ομήρ. Ιλ.· με απαρ., κουνώ, ταράζω, φοβάμαι να κάνω κάτι, σε Θεόκρ. **II.** με αιτ., τρέμω ενώπιον κάποιου, φοβάμαι κάποιον, σε Όμηρ.· Σε κάθε σημασία ο Όμηρ. χρησιμοποιεί τόσο το Ενεργ. όσο και το Μέσ., αλλά μόνο στον ενεστ. και τον παρατ.· Επικ. και Ιων. *τρομεοίατο* αντί *τρομέοιντο*, σε Ομήρ. Ιλ.· Ιων. *μτχ. τρομεύμενος*, σε Σόλωνα.

τρόμος, ὁ (τρέμω)· **1.** τρομάρα, τρεμούλιασμα, κυρίως από φόβο, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ. **2.** σύγκρυο, σε Πλάτ.

τροπαία (ενν. *πνοή*), ἡ, αντίθετος άνεμος· μεταφ., *λήματος, φρενὸς τροπαία*, μεταβολή των διαθέσεων και των σκέψεων κάποιου, σε Αισχύλ.· *τροπαία κακῶν*, απαλλαγή από τα κακά, στον ιδ.

τρόπαιον, αρχ. Αττ. τροπαῖον, τό, τρόπαιο, Λατ. *trophaeum*, σε Τραγ. κ.λπ.· δηλ. πρόχειρο θριαμβευτικό μνημείο που εγειρόταν για την ήττα του εχθρού (*τροπή II*) ως σύμβολο νίκης, αποτελούμενο από όπλα του εχθρού, τα οποία αναρτούνταν σε δέντρα ή στήνονταν σε ξύλινους στύλους· η συνήθης φράση ήταν *στήσαι ή στήσασθαι τρόπαιον*, στήνω τρόπαια, σε Ευρ., Θουκ.· *ιδρύσαι*, σε Ευρ.· με γεν. προσ., *τροπαῖα τῶν πολεμίων*, τρόπαιο κερδισμένο από τον εχθρό, στον ιδ.· ομοίως, *τροπαῖ' ἔσθησε τῶν ἐμῶν χερῶν*, σε Σοφ.· επίσης *στήσαι τροπαῖα κατὰ ή ἀπὸ τῶν πολεμίων*, Λατ. *triumphare de aliquo*, σε Οράτ.

τροπαῖος, -α, -ον, I. 1. αυτός που ανήκει στην ήττα (*τροπή II*), *ἐχθρῶν θύειν τροπαῖα* (ενν. *ιέρα*), θυσία για την ήττα των εχθρών, σε Ευρ.· *Ζεὺς Τροπαῖος*, αυτός που δίνει την νίκη, σε Σοφ. **2.** αυτός που προξενεί την ήττα, *Ἔκτορος ὄμμασι τροπαῖοι*, δηλ. φοβεροί στα μάτια του Έκτορα, σε Ευρ. **II.** όπως το *ἀποτρόπαιος*, αυτός που αποτρέπει κάτι, που το απομακρύνει, Λατ. *averruncus*, Ζεύς, σε Σοφ.

τροπαιο-φόρος, -ον (φέρω), αυτός που κουβαλά, κρατά τρόπαια, σε Πλούτ.

τρόπαλις, -ιδος, ἡ, δεσμίδα, δεμάτι, *σκορόδων τρόπαλις*, δεσμίδα σκόρδων, σε Αριστοφ. (άγν. προέλ.).

τροπέω, ποιητ. τύπος αντί *τρέπω*, στρέφω, μετατρέπω, σε Ομήρ. Ιλ.

τροπή, ἡ (τρέπω), γύρισμα· **I. 1.** *τροπαῖ ἡελίοιο*, τα ηλιοστάσια, δηλ. τα χρονικά διαστήματα στα μέσα του καλοκαιριού και του χειμώνα, Λατ. *solstitium* και *bruma*, όταν ο ήλιος φαίνεται να στρέφεται και να τέμνει την εκλειπτική τροχιά. Στον Όμηρ. οι *τροπαῖ ἡελίοιο*, δηλώνουν κάποιο σημείο στον ουρανό, *πιθ. προς τα δυτικά*, σε Ομήρ. Οδ.· *τροπαῖ θεριναί* και *χειμεριναί*, σε Ηρόδ., Αττ.· όταν η λέξη *τροπαῖ* χρησιμοποιείται μόνη της,

αναφέρεται κυρίως στο χειμερινό ηλιοστάσιο, *περι ἡλίου τροπᾶς* (ενν. χειμερινούς), σε Θουκ. **2.** αλλαγή, μετατροπή = *μεταβολή*, σε Αισχίν., Πλούτ. **3.** *τροπαὶ λέξεως*, μεταβολή λόγου για σχήματα ή τρόπους (*τρόποι*), σε Λουκ. **II.** τρέψιμο σε φυγή, ήττα εχθρού, *τροπὴν* (ή *τροπᾶς*) *τινος ποιεῖν* ή *ποιεῖσθαι*, τρέπω κάποιον σε φυγή, σε Ηρόδ., Αριστοφ. κ.λπ.· *τροπὴ γίνεταί*, σε Ηρόδ.· *ἐν τροπῇ δορός*, κατά την ήττα την οποία επιφέρει το δόρυ, σε Σοφ.

τροπικός, -ή, -όν (τροπή)· **I.** αυτός που ανήκει στα ηλιοστάσια, *ὁ τροπικός* (ενν. *κύκλος*), το ηλιοστάσιο ή ο τροπικός κύκλος που είναι σημειωμένος στην υδρόγειο σφαίρα, σε Αριστ.· *αἱ τροπικαὶ ἡμέραι*, στον ιδ. **II.** στην Ρητορική, μεταφορικός, αλληγορικός.

τρόπις, ή, τρόπιος, αιτ. *τρόπιν* (*τρέπω*), καρίνα πλοίου, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ.· *τρόπεις θέσθαι*, βάζω την καρίνα, σε Πλούτ.· και μεταφ., *λέγετὴν τρόπιν τοῦ πράγματος*, σε Αριστοφ.

τροπός, ὁ (τρέπω), ιμάντας από στριμμένο δέρμα, με το οποίο προσέδεναν το κουπί στο σκαλμό, σε Ομήρ. Οδ.

τρόπος, ὁ (τρέπω)· **I.** διεύθυνση, τρόπος, σε Ηρόδ. **II. 1.** τρόπος, συμπεριφορά, μέθοδος, *τρόπῳ τοιῶδε*, κατά τέτοιο τρόπο, σε Ηρόδ.· *τίνι τρόπῳ*; Λατ. *quomodo?* με ποιο τρόπο; σε Αισχύλ. κ.λπ.· *ποιῶ τρόπῳ*; στον ιδ.· *ἐνί γε τῷ τρόπῳ*, με τον ένα τρόπο ή τον άλλο, κατά κάποιο τρόπο, σε Αριστοφ.· *παντὶ τρόπῳ*, με κάθε τρόπο, σε Αισχύλ.· *οὐδενὶ τρόπῳ, μηδενὶ τρόπῳ*, με κανέναν τρόπο, καθόλου, σε Ηρόδ. κ.λπ.· ομοίως στον πληθ., *τρόποισι ποίοις*; σε Σοφ.· *ναυκλήρου τρόποις*, στον ιδ. **2.** απόλ. στην αιτ., *τίνα τρόπον*; πώς; σε Αριστοφ.· *τρόπον τινά*, κατά κάποιον τρόπο, σε Ευρ.· *οὐδένα, μηδένα τρόπον*, σε Ξεν.· *πίτυος τρόπον*, σύμφωνα με τον τρόπο ενός πεύκου, σε Ηρόδ.· στον πληθ., *κεχώριται τοὺς τρόπους*, με τους τρόπους του, στον ιδ.· *πάντας τρόπους*, με όλους τους τρόπους, σε Πλάτ. **3.** με προθ., *γυναικὸς ἐν τρόποις, ἐν τρόποις Ἰξίονος*, σε Αισχύλ.· *ἐς ὄρνιθος τρόποις*, σε Λουκ.· *κατὰ πάντα τρόπον*, σε Αριστοφ. κ.λπ.· *κατὰ πάντας τρόπους*, στον ιδ.· *κατὰ τρόπον απόλ.*, αρμοδίως, προσηκόντως, Λατ. *rite*, σε Ισοκρ. **III.** λέγεται για πρόσωπα, τρόπος ζωής, συνήθεια, έθιμο, σε Πίνδ.· *μῶνῆλιαστά*; — Απαντ. *μᾶλλὰ θατέρου τρόπον*, Εἶσαι Ηλιαστής; — Όχι, αλλά από το άλλο είδος, σε Αριστοφ.· ο χαρακτήρας του ανθρώπου, η διάθεσή του, *τρόπου ἡσυχίου*, ήσυχης διάθεσης, σε Ηρόδ.· *οὐ τούμουδ' τρόπον*, όχι της προτίμησής μου, σε Αριστοφ.· *πρὸς τοῦ Κύρου τρόπον*, σε Ξεν.· ομοίως στον πληθ., *τρόποι, συνήθειες, σκληρὸς τοὺς τρόπους*, σε Αριστοφ.· *ὕπηρετεῖν τοῖς τρόποις τινός*, στον ιδ. **IV.** στη Μουσική, *τρόπος Λύδιος*, σε Πίνδ.· *ὥδῃς τρόπος*, σε Πλάτ. **V.** λέγεται στη συγγραφή ή ομιλία, τρόπος, ύφος, σε Ισοκρ.· αλλά στη Ρητορική, τρόποι έκφρασης και ρητορικά σχήματα, σε Κικ.

τροπο-φορέω, μέλ. *τροποφορήσω*, υπομένω τους τρόπους κάποιου, *τινά*, σε Κ.Δ.

τροπόω, μέλ. *τροπῶσω*, (*τροπός*) εφοδιάζω το κουπί με τροπωτήρα — Μέσ., *τροποῦτο κώπηνάμφι σκαλμόν*, προσέδεσε το κουπί στο σκαλμό με τον τροπωτήρα, σε Αισχύλ. — Παθ., λέγεται για το κουπί, είμαι εφοδιασμένος με τροπωτήρα, σε Αριστοφ.

τροπωτήρ, -ήρος, ὁ, = *τροπός*, σε Αριστοφ., Θουκ.

τροφᾶλῖς, -ιδος, ή (τρέφω I), κομμάτι τυριού, σε Αριστοφ.

τροφεΐα, τά (τροφεύω)· **I.** αμοιβή που δίδεται στην ή στον τροφό, σε Αισχύλ. κ.λπ. **II.** *βίου τροφεΐα*, τρόπος ζωής κάποιου, τροφή, σε Σοφ.· *τροφεΐα ματρός*, το μητρικό γάλα, σε Ευρ.

τροφεύς, -έως, ὁ (τροφή), αυτός που ανατρέφει ή μεγαλώνει, θετός πατέρας, σε Σοφ., Ευρ.· λέγεται για γυναίκα, τροφός, σε Αισχύλ.· μεταφ., λέγεται για τις πεδιάδες και τα ὄρη της Τροίας, *χαίρετ' ὦ τροφῆς ἐμοί*, εσείς που με αναθρέψατε, σε Σοφ.· *πάσης κακίας τροφεύς*, αυτός που περιθάλλει κάθε κακία, σε Πλάτ.

τροφή, ἡ (τρέφω)· **I. 1.** οτιδήποτε τρώγεται και αποσκοπεί στη θρέψη και τη διατήρηση του σώματος, τροφή, τρόφιμα, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ.· *ἡ καθ' ἡμέραν τροφή*, το καθημερινό «ψωμί» κάποιου, σε Θουκ.· *τροφὴν παρέχειν*, μέσα για τη διατήρηση του στρατεύματος, επιδρομή για τρόφιμα, στον ίδ. **2.** *βίου τροφή* ή *τροφαί*, τρόπος ζωής, σε Σοφ.· ομοίως, η λέξη *τροφή* μόνη της, *δουλίαν ἔξειν τροφήν*, στον ίδ.· *ἐπειτα απλώς*, τρόπος ζωής, σε Πλάτ. **3.** αυτό με το οποίο κάποιος προμηθεύει στον εαυτό του τα προς το ζην, ὅπως το τόξο του Φιλοκτήτη, σε Σοφ. **II. 1.** τροφή, ανατροφή, σε Ηρόδ., Τραγ.· στον πληθ., *ἐν τροφαῖσιν*, ενώ είναι κάποιος στα χέρια της τροφού, σε Αισχύλ. κ.λπ. **2.** ανατροφή, σε Ευρ. κ.λπ. **III.** ενίοτε, στους ποιητές, γενιά, *νέα τροφή*, λέγεται για τους νέους ανθρώπους, σε Σοφ.· *ἀρνῶν τροφαί*, δηλ. νεαρά αρνάκια, σε Ευρ.

τροφίας, -ου, ὁ (τρέφω), αναθρεμμένος στο σπίτι ή στη φάτνη, σε Πλούτ.

τρόφιμος, -ον και -η, -ον (τροφή)· **I. 1.** θεραπευτικός· με γεν., *γὰ τρόφιμε τῶν ἐμῶν τέκνων*, σε Ευρ. **2.** ως ουσ., *τρόφιμος, ὁ*, δεσπότης του σπιτιού, κύριος, *ἡ τροφίμη*, κυρία, οικοδέσποινα, σε Ανθ. **II.** Παθ., αναθρεμμένος από κάποιον, θετός γιος, σε Ευρ.· *οἱ τρόφιμοι*, οι μαθητές, σε Πλάτ., Ξεν.

τρόφις, ὁ, ἡ, τρόφι, τό, γεν. *τρόφιος*, (*τρέφω*), καλά θρεμμένος, ευτραφής, *τρόφι κῦμα*, μεγάλο, πελώριο κύμα, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για άνδρες, *ἐπεὰν γένωνται τρόφιες οἱ παῖδες*, όταν μεγαλώσουν τα παιδιά, σε Ηρόδ.

τροφόεις, -εσσα, -εν (τρέφω), καλά θρεμμένος, ευτραφής· απ' ὅπου, μεγάλος, πελώριος, λέγεται για κύματα, σε Όμηρ.

τροφός, ὁ και ἡ (τρέφω), αυτός που ανατρέφει, τροφός, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ., Αττ.· μεταφ., λέγεται για πόλη, σε Πίνδ., Αισχύλ.

τροφοφορέω, μέλ. *τροφοφορήσω*, φέρνω σε κάποιον τροφή, διατηρώ, συντηρώ, σε Κ.Δ.

Τροφώνιος, ὁ, κατά τη μυθολογία, αυτός που οικοδόμησε το πρώτο ιερό του Απόλλωνα στους Δελφούς, σε Ομηρ. Ύμν., Ηρόδ.· *καταβαίνων ὥσπερ ἐς Τροφωνίου* (ενν. ἄντρον), σε Αριστοφ.

τροχάζω, μέλ. *τροχάσω*, (*τροχός*) τρέχω σαν τροχός, τρέχω μπροστά, τρέχω γρήγορα, σε Ηρόδ., Ξεν. κ.λπ.· *τροχάζω ἵπποις*, λέγεται για αρματηλάτη, σε Ευρ.

τροχαῖος, -α, -ον, I. αυτός που τρέχει, ταχύς, γρήγορος, σε Ανθ. **II.** *τροχαῖος* (ενν. πούς), ὁ, πόδας που αποτελείται από μια μακρά και μια βραχεία συλλαβή, ο οποίος ονομάζεται και *χορεῖος*· χρησιμ. για γρήγορο ρυθμό, σε Πλάτ., Αριστ.

τροχαῖός, -ῆ, -όν (τρέχω), αυτός που τρέχει, *τροχαλόν τινα τιθέναι*, κάνω κάποιον να τρέχει γρήγορα, σε Ησίοδ.· *τροχαλοὶ ὄχοι*, αυτοί που ρολάρουν γρήγορα, σε Ευρ.

τροχερός, -ά, -όν (τροχός), αυτός που τρέχει, ταχύς, σε Αριστ.

τροχηλάτew, μέλ. *τροχηλατήσω*, οδηγώ άρμα· οδηγώ γύρω γύρω, κυκλικά, σε Ευρ.

τροχ-ηλάτης[α], -ου, ὁ (ἐλαύνω), αυτός που διευθύνει τους τροχούς, δηλ. ο ηνίοχος, σε Σοφ., Ευρ.

τροχ-ήλᾱτος, -ον (ἐλαύνω)· **1.** αυτός που οδηγείται από τροχούς, που σύρεται από τροχούς, σε Αισχύλ., Σοφ. **2.** αυτός που σύρεται από τροχούς ή βρίσκεται κοντά στους τροχούς, σε Ευρ. **3.** μεταφ., αυτός που τρέχει γρήγορα σαν τροχός ή άμαξα, στον ίδ.· *μανία τροχήλατος*, περιστρεφόμενη μανία, στον ίδ.
τροχιά, ἡ (τροχός), ίχνη, γραμμή που σχηματίζουν οι τροχοί, σε Ανθ.
τροχίζω, μέλ. Αττ. *τροχιῶ*, (*τροχός*), στρέφω κάποιον γύρω από τον τροχό, βασανίζω, σε Αριστ.

τροχιλία, ἡ, δέσμη τροχαλίας, καρούλι και άλλα παρόμοια, Λατ. *trochlea*, σε Αριστοφ.

τροχίλος[ι], ὁ (τρέχω), μικρό πτηνό, νεροκότσυφας, για τον οποίο λέγεται ότι βγάζει τις βδέλλες από το στόμα του κροκόδειλου, σε Ηρόδ.

τροχίος, -ά, -όν, = *τροχόεις*, στρογγυλός, σε Ανθ.

τρόχις, ὁ (τρέχω), δρομέας, αγγελιοφόρος, σε Αισχύλ.

τροχο-δινέομαι, Παθ., περιστρέφομαι ως τροχός, σε Αισχύλ.

τροχο-ειδής, -ές (εἶδος), στρογγυλός σαν τροχός, κυκλικός, σε Θέογν., Ηρόδ.

τροχόεις, -εσσα, -εν, στρογγυλός σαν τροχός, στρογγυλός, σε Ανθ.

τροχο-ποιέω, μέλ. *τροχοποιήσω*, κατασκευάζω τροχούς, σε Αριστοφ.

τροχός, ὁ (τρέχω), οτιδήποτε τρέχει κυκλικά·

A. I. στρογγυλή πλάκα, σε Ομήρ. Οδ. **II. 1.** τροχός, ρόδα, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ.·

τροχὸς μιμεῖσθαι, να μιμείσαι τροχούς, λέγεται για κάποιον που λυγίζει το

σώμα του προς τα πίσω έτσι ώστε να σχηματίζει τροχό, σε Ξεν. **2.** τροχός

κεραμοποιού, σε Ομήρ. Ιλ. **3.** τροχός θεατρικής μηχανής, σε Αριστ. **4.** τροχός

βασανιστηρίου, *ἐπὶ τοῦ τροχοῦ στρεβλοῦσθαι*, στον ίδ. κ.λπ.· *τῷ τροχῷ τινα*

προσδεῖν, σε Λουκ. **III.** τροχός που χρησίμευε στο παιχνίδι των παιδιών και

αποτελούνταν από σιδερένιο ή χάλκινο στεφάνι με κρίκους, οι οποίοι κατά

την περιστροφή του τροχού ηχούσαν (το *Graecus trochus* των Ρητ.). **IV.**

τροχοὶ γῆς, θαλάσσης, κύκλοι ή ζώνες της ξηράς και της θάλασσας, σε Πλάτ.

V. κρίκος στη στομίδα του χαλιναριού, σε Ξεν. **B. 1.** *τρόχος, ὁ*, τρέξιμο,

αγώνισμα δρόμου, *μὴ πολλοὺς τρόχους ἀμλλητῆρας ἡλίου*, όχι πολλούς

αγωνιστικούς δρόμους, *τροχιές του ηλίου*, δηλ. όχι πολλές ημέρες, σε Σοφ.·

παῖδες ἐκ τρόχων πεπαυμένοι, σε Ευρ. **2.** τόπος για τρέξιμο, στον ίδ.

τρύβλιον, τό, κούπα, ποτήρι, σε Αριστοφ.

τρῦγάω, μέλ. *τρυγήσω (τρύγη)*· **I. 1.** με αιτ. του πράγμ. που συλλέγεται

(καρπού ή σοδειάς), συλλέγω τον καρπό, *τρυγῶ*, Λατ. *vindemiare*, *έτέρας*

σταφυλὰς τρυγῶσιν, σε Ομήρ. Οδ.· *καρπὸν*, σε Ηρόδ.· μεταφ., *τρυγήσομεν*

αὐτήν (ενν. *Εἰρήνην*), σε Αριστοφ. — Παθ., *τετρυγημένοι καθ' ὥραν*,

μαζεμένοι την κατάλληλη εποχή, σε Λουκ. **2.** απόλ., σε Αριστοφ. **II. 1.** με αιτ.

του πράγμ. από το οποίο λαμβάνεται ο καρπός, μαζεύω τους καρπούς από το

δέντρο ή τον αγρό, *ὅτε τρυγῶφεν ἀλωήν* (Επικ. ευκτ. αντί *τρυγῶεν*), όταν

μάζευαν τους καρπούς από το αμπέλι, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** παροιμ., *ἐρήμας τρυγᾶν*

(ενν. *ἀμπέλους*), *τρυγῶ ἀφύλαχτα ἀμπέλια*, δηλ. είμαι τολμηρός εκεί που δεν

έχω τίποτα να φοβηθῶ, σε Αριστοφ.

τρύγη[υ], ἡ, **1.** ώριμος καρπός, συγκομιδή δημητριακών, σιτάρι, *οὐδὲ τρύγην*

οἶσεις, σε Ομηρ. Ὑμν. **2.** συγκομιδή σταφυλιών, σε Ανθ.

τρῦγητήρ, -ῆρος, ὁ, αυτός που μαζεύει σταφύλια, Λατ. *vindemiator*, σε

Ησίοδ. [με *υ*].

τρύγητος, ὁ (τρῦγάω)· **1.** τρύγος, θέρος, σε Πλούτ., Λουκ. **2.** εποχή

συγκομιδής, σε Θουκ.

τρῦγη-φόρος, -ον (φέρω), αυτός που φέρει καρπούς, ιδίως σταφύλια, σε

Ομηρ. Ὑμν.

τρῦγικός, -ή, -όν, αυτός που προέρχεται από τρύγο, = *κωμωδικός*, σε Αριστοφ.

τρῦγο-δαίμων, -ονος, ό, κωμική λέξη, αντί *τρυγῳδός*, λογοπαίγνιο επί του *κακοδαίμονος*, κακομοίρης ποιητής, σε Αριστοφ.

τρύγ-οιπος[ῦ], ό (**τρύξ, ἵπος**), ύφασμα στο οποίο στράγγιζαν τα καταπάτια του κρασιού, σε Αριστοφ.

τρῦγόνιον, τό, υποκορ. του *τρυγών* I, σε Ανθ.

τρῦγόφεν, Επικ. αντί *τρυγῶεν*, γ' πληθ. ευκτ. του *τρυγάω*.

τρῦγῳδία, ή, = *κωμῳδία*, σε Αριστοφ.

τρῦγῳδικός, -ή, -όν, = *κωμωδικός*, σε Αριστοφ.

τρῦγ-ῳδός, ό (**τρύξ, ῳδή**), αυτός που τραγουδάει τον τρύγο, = *κωμῳδός*, γιατί οι τραγουδιστές άλειφαν τα πρόσωπά τους με τρύγο (*peruncti faecibus ora*, του Ορατ.), σε Αριστοφ.

τρῦγών, -όνος, ή, τρυγόνι, σε Αριστοφ.

τρύζω (√*TPYΓ*), Επικ. παρατ. *τρύζεσκον*· άόρ. *ἔτρυζα*· εν χρήσει κυρίως στον ενεστ. και τον παρατ.· κάνω ένα χαμηλό ήχο μουρμουρητού, ψιθυρίζω, λέγεται για τον τόνο της *όλολυγόνος*, σε Θεόκρ.· μεταφ. λέγεται για τους ανθρώπους, πολυλογώ, μουρμουρίζω, σε Ομήρ. Ιλ. (ηχοιμ. λέξη).

τρῦμαλιά, ή (**τρύω**) = *τρύμη*, τρύπα, οπή, ή *τρυμαλιά τῆς ραφίδος*, οπή βελόνας, σε Κ.Δ.

τρύμη[ῦ], ή (**τρύω**), οπή· μεταφ., οξύς, πανούργος άνθρωπος, σε Αριστοφ.

τρύξ, ή, γεν. *τρύγος* (συγγενές προς το *τρύγη*), **I.** καινούριο κρασί που δεν έχει ακόμα ζυμωθεί, κρασί αδιάθητο, μούστος, Λατ. *mustum*, σε Ηρόδ., Αριστοφ.

II. υποστάθμη οίνου, Λατ. *faex*, σε Ηρόδ., Αριστοφ.· μεταφ., λέγεται για ηλικιωμένο άντρα ή γυναίκα, σε Αριστοφ.

τρύπᾱνον[ῦ], τό, εργαλείο ξυλουργού, τρυπάνι, γεωτρύπανο, Λατ. *terebra*, το οποίο κινούνταν με ιμάντα, σε Ομήρ. Οδ., Ευρ.

τρῦπάω, μέλ. *τρυπήσω*, Παθ., παρακ. *τετρύπημαι* (*τρύω*)· **1.** τρυπώ, διατρυπώ, σε Ομήρ. Οδ. — Παθ., *τὰ ὅτα τετρυπημένος*, με τα αυτιά του τρυπημένα για σκουλαρήκια, σε Ξεν.· *ψῆφος τετρυπημένη*, η ψῆφος της καταδίκης που είχε μια τρύπα στη μέση, σε Αισχίν. **2.** *τρυπάω τῷ ποδὶ τὴν βελόνην*, περνάω τη βελόνα μέσα από το πόδι, σε Ανθ.

τρύπη, ή, (**τρύω**), τρύπα, οπή, σε Ανθ.

τρύπημα[ῦ], -ατος, τό (**τρυπάω**), τρύπα, οπή, *τρύπημα νεώς*, δηλ. μία από τις τρύπες μέσα από τις οποίες περνούσαν τα κουπιά και κινούνταν, σε Αριστοφ.· όπως το *τρυμαλιά*, οπή βελόνας, σε Κ.Δ.

τρῦπῶ, γ' ενικ. ευκτ. του *τρυπάω*.

τρῦσ-άνωρ, -ορος, ό, ή (**τρύω**), αυτός που κατατρύχει, που καταπονεί άνδρα, σε Σοφ.

τρῦσί-βιος, -ον (**τρύω**), αυτός που καταστρέφει την ζωή, σε Αριστοφ.

τρῦτάνη[ᾱ], ή, γλώσσα ζυγαριάς, και γενικά, ζυγός, πλάστιγα, Λατ. *trutina*, σε Αριστοφ., Δημ. (αμφίβ. προέλ.).

τρῦφάλεια, ή, περικεφαλαία, σε Ομήρ. Ιλ. (αμφίβ. προέλ.).

τρῦφάω, μέλ. *τρυφήσω* (*τρυφή*)· **I.** ζω μέσα στην πολυτέλεια, ζω ηδυπαθώς, σε Ευρ.· *μτχ. τρυφῶν* ως επίθ., αβρός, θηλυπρεπής, πολυτελής, φιλήδονος, σε Αριστοφ., Πλάτ.· *τὸ τρυφῶν*, ως ουσ., θηλυπρέπεια, τρυφή, σε Αριστοφ. **II.** είμαι ανήθικος, γλεντοκοπώ, ξεσπάω, κάνω ταραχές, γίνομαι ασελγής, σε Ευρ. κ.λπ.· γίνομαι υπερβολικός, σε Αριστ. **III.** επαίρομαι, υπερηφανεύομαι, είμαι δύστροπος, σε Ευρ., Πλάτ.

τρῦφεραίνομαι, Παθ., γίνομαι δύστροπος, *τρυφερανθείς*, έχω τον αέρα του λιμοκοντόρου, σε Αριστοφ.

τρῦφερός, -ά, -όν, (τρυφή)· **I.** τρυφερός, απαλός, αβρός, σε Ευρ., Ανθ. **II.** λέγεται για πρόσωπα, θηλυπρεπής, πολυτελής, φιλήδονος, σε Αριστοφ. κ.λπ.· *τὸ τρυφερόν*, θηλυπρέπεια, *ἐς τὸ τρυφερότερον*, σε πιο θηλυπρεπείς συνήθειες, σε Θουκ.· ουδ. ως επίρρ. *τρυφερόν*, φιλήδονα, σε Αριστοφ. *τρυφερόν λαλεῖν*, μιλάω τρυφερά, σε Θεόκρ.

τρῦφή, ἡ (θρύπτω)· **I.** λεπτότητα, αβρότητα, απαλότητα, σε Ευρ., Πλάτ. κ.λπ.· στον πληθ., πολυτέλειες, ηδυπάθειες, Λατ. *deliciae*, σε Ευρ. **II.** φιληδονία, ασέλγεια, σε Πλάτ. **III.** υπερηφάνεια, έπαρση, θρασύτητα, δυστροπία, στον ιδ.

τρῦφηλός, -ή, -όν, σπάνιος ποιητ. τύπος του *τρυφερός*, σε Ανθ.

τρύφημα, -ατος, τό, πράγμα στο οποίο βρίσκει κανείς περηφάνεια, «καμάρι», σε Ευρ.

τρύφος, -εος, τό (θρύπτω), αυτό το οποίο είναι σπασμένο, τεμάχιο, θρύμμα, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ.

τρῦχηρός, -ά, -όν (τῦχος), ρακώδης, κουρελιασμένος, σε Ευρ.

τρύχνος, ἡ, νυχτερινή σκιά, ως σύμβολο της γλυκιάς λησμονιάς, σε Θεόκρ.

τρῦχόομαι, Παθ., καταστρέφομαι από τη χρήση, καταπονούμαι, *μτχ. παρακ. τετρυχωμένος*, σε Θουκ.

τῦχος, -εος, τό (τρύω), φθαρμένο ιμάτιο, ράκος, παλιό ρούχο, σε Ευρ.· στον πληθ., ράκη, στον ιδ.

τρύχω[ῦ], μέλ. *τρύζω (τρύω)*, φθείρω, καταστρέφω, καταπονώ, σε Ομήρ. Οδ., Ησίοδ.· *πτωχὸν τρύζοντά ἐ αὐτόν*, κανείς δεν ήθελε να προσκαλέσει πτωχό στο σπίτι του για να έχει το βάρος αυτού και την ενόχλησή του, σε Ομήρ. Οδ.· *τρύχει ψυχάν*, καταθλίβει, λυπεί την ψυχή, σε Σοφ.· *τρύχω στρατείας τὴν πόλιν*, σε Ξεν. — Παθ., καταπονούμαι, σε Ομήρ. Οδ., Σοφ. κ.λπ.· *τρύχεσθαι τινος*, κατατρύχεσθαι εξαιτίας κάποιου, σε Ευρ.

τρύω, μέλ. *τρύσω [ῶ]*· Παθ., παρακ. *τέτρῡμαι*· φθείρω, καταστρέφω, σε Αισχύλ. — Παθ., φθείρομαι, καταπονούμαι, *τετρυῖσθαι ἐς τὸ ἔσχατον κακοῦ*, σε Ηρόδ.· *τετρυμένος τάλαιπωρήσει*, στον ιδ.

Τρωάς, -άδος, ἡ, συνηρ. αντί *Τρωιάς*.

τρωγάλια, τά (τρώγω), καρποί που τρώγονται στο τέλος του δείπνου ως επιδόρπιο, σύκα, καρύδια, ζαχαρωτά, σε Αριστοφ.

τρώγλη, ἡ (τρώγω), τρύπα που δημιουργείται από διάβρωση, τρύπα της φωλιάς ποντικιού, σε Βατραχομ., σε Βάβρ.

τρωγλο-δύτης[ῦ], -ου, ὁ (δύω), αυτός που διεισδύει σε τρώγλη· *Τρωγλοδύται, οἱ*, αυτοί που κατοικούν σε τρώγλες ή σπηλιές, κάποια Αιθιοπική φυλή, σε Ηρόδ.

τρωγλο-δύων, *μτχ. χωρίς οριστ.* σε χρήση, αυτός που εισέρχεται έρποντας σε τρώγλη, λέγεται για ποντικό, σε Βατραχομ.

τρώγω, μέλ. *τρώζομαι*, αόρ. *ἔτρωξα*, αόρ. β' *ἔτρωγον* — Παθ., παρακ. *τέτρωγμαι*· **I.** κατατρώγω, μασουλώ, τραγανίζω, λέγεται για φυτοφάγα ζώα, όπως τα μουλάρια, σε Ομήρ. Οδ.· λέγεται για το γουρούνι, σε Αριστοφ.· λέγεται για τα βοοειδή, σε Θεόκρ. **II.** λέγεται για τους ανθρώπους, τρώω λαχανικά ή καρπούς, σε Ηρόδ., Αριστοφ.

Τρωϊάθεν, επίρρ., από την Τροία, σε Πίνδ.

Τρωϊάς, συνηρ. **Τρωάς, -άδος**, θηλ. του *Τρώϊος*· **I.** αυτή που κατάγεται από την Τροία, σε Ομήρ. Οδ.· *Τρωιάδες γυναικες*, ή μόνο, *Τρωιάδες*, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** *γῆ Τρωάς*, η χώρα της Τροίας, σε Σοφ.· ομοίως, *ἡ Τρωάς*, σε Ηρόδ.

Τρωϊκός, -ή, -όν (Τρώς), αυτός που ανήκει στην Τροία, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ. κ.λπ.· *τὰ Τρωϊκά*, τα χρόνια του Τρωικού πολέμου, σε Ηρόδ.

Τρώϊος, -η, -ον, συνηρ. **Τρώδης, Ι.** αυτός που ανήκει στον Τρώα, σε Ομήρ. Ιλ. **ΙΙ.** Τρωικός, στο ιδ.

τρωκτά, τά, βλ. [τρωκτός](#).

τρώκτης, -ου, ό (τρώγω), φαγάς, αυτός που ροκανίζει· οι Φοίνικες έμποροι καλούνταν *τρώκται*, δηλ. άπληστοι κατεργάρηδες, απατεώνες, σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως, *τρώκται χείρες*, τα άπληστα χέρια του τοκογλύφου, σε Ανθ.

τρωκτός, -ή, -όν, ρημ. επίθ. του *τρώγω*, **Ι.** αυτός που τρώγεται ωμός· φαγώσιμος, σε Ηρόδ. **ΙΙ.** *τρωκτά, τά* = *τρωγάλια*, στον ιδ.

τρώμα, τρωματίζω, τρωματής, Ιων. αντί *τραῦμα, τραυματίζω, τραυματής*.

τρώμα, ή, Δωρ. αντί **τραύμη* = *τραῦμα*, σε Πίνδ.

Τρωξ-άρτης, -ου, ό (ἄρτος), αυτός που τρώει τον άρτο, όνομα ποντικιού, σε Βατραχομ.

τρώξιμος, -ον, = *τρωκτός*, σε Θεόκρ.

τρώξις, -εως, ή (τρώγω), δάγκωμα, *τῶν όνύχων*, σε Αριστ.

Τρώδης, βλ. [Τρώϊος](#).

Τρωο-φθόρος, -ον (φθείρω), αυτός που καταστρέφει τους Τρώες ή την Τροία, σε Ανθ.

τρωπάω, ποιητ. αντί *τρέπω*, μετατρέπω, μεταβάλλω τον τόνο, λέγεται για το αηδόνι, σε Ομήρ. Οδ. — Μέσ., στρέφομαι, σε Όμηρ.

Τρώς, Τρώός, ό, Ι. μυθικός θεμελιωτής της Τροίας, σε Ομήρ. Ιλ. **ΙΙ.** πληθ.

Τρώες, Τρώων, οί, οι κάτοικοι της Τροίας, σε Όμηρ. κ.λπ.

τρωτός, -ή, -όν, ρημ. επίθ. του *τιτρώσκω*, αυτός τον οποίο δύναται κάποιος να τραυματίσει, τρωτός, ευπρόσβλητος, σε Ομήρ. Ιλ., Αττ.

τρωχάω, Επικ. αντί *τρέχω*, τρέχω γρήγορα, καλπάζω, σε Όμηρ.

τύ, Ι. Δωρ. ονομ. αντί *σύ*. **ΙΙ.** Δωρ. αιτ. αντί *σέ*.

τυβί, τό, χειμερινός μήνας των Αιγυπτίων, σε Ανθ.

τυγχάνω (√ΤΥΚ), Επικ. παρατ. *τύγγανον*, μέλ. *τεύζομαι*· αόρ. β' *εὔχον*, Επικ. *τύχον*, Επικ. υποτ. *τύχωμι, τύχησι*· Επικ. επίσης αορ. *εὔχησα*· παρακ.

τετύχηκα, μεταγεν. *τέτευχα*· γ' ενικ. Ιων. υπερσ. *έτετεύχεε* — Παθ., αόρ.

έτεύχθην· παρακ. *τέτευγμαι*.

Α. Ι. χτυπώ, ιδίως χτυπώ στόχο με βέλος, σε Όμηρ. κ.λπ.· ο Όμηρ. ως επί το πλείστον το συντάσσει με αιτ., όταν το αντικείμενο του στόχου είναι έμψυχο, και με γεν. όταν είναι άψυχο· ομοίως, *τυγχάνω τοῦ σκοποῦ*, σε Ξεν.· ενίοτε προστίθεται και πρόθεση, *κατάκληϊδα, κατά ζωστήρα τυχήσας (τινά)*, σε Ομήρ. Ιλ.· απόλ., *ἤμβροτες οὐδ' ἔτυχες*, στο ιδ.· η μτχ. *τυχών* συχνά συνάπτεται με το ρήμα *βάλλειν, οὐτᾶν* κ.λπ., στο ιδ. **ΙΙ.** επιτυγχάνω, βρίσκω· **1.** συναντώ κατά τύχη, συναντώ κάποιον, απόλ., σε Ομήρ. Οδ.· με γεν., σε Αισχύλ. κ.λπ.· μτχ. αορ. β' *ό τυχών*, ο πρώτος που συναντά κάποιος, ο οποιοσδήποτε, Λατ. *quiris*, σε Ησίοδ., Πλάτ. κ.λπ.· *οί τυχόντες*, αυτοί που συναντάμε κάθε μέρα, σε Ξεν.· ομοίως, *τότυχόν*, οιοδήποτε πράγμα, σε Πλάτ. **2.** συναντώ, βρίσκω, χτυπώ, λαμβάνω, αποκτώ ένα πράγμα, και στους ιστορικούς χρόνους (όπως το *κέκτημαι*), κατέχω κάτι, έχω, με γεν., σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.· μετά τον Όμηρ. επίσης, με αιτ. *τυγχάνω μισθόν*, σε Ηρόδ.· *τὰ πρόσφορα*, σε Αισχύλ. κ.λπ.· με προσθήκη γεν. προσ., λαμβάνω κάτι από κάποιον, *τυγχάνω τί τινος*, σε Σοφ.· *τινός παρά τινος*, σε Ομήρ. Οδ. **3.** επίσης με αρνητική σημασία, *βίης τυχεῖν*, αντιμετωπίζομαι, υπομένω βία, σε Ηρόδ.· *τυγχάνω κακῶν*, σε Ευρ. **4.** απόλ., επιτυγχάνω το στόχο, φθάνω στο σκοπό μου, σε Ομήρ. Ιλ., Αττ.· ομοίως, *τυχόντες καλῶς*, σε Αισχύλ. **5.** έχω την τύχη ή τη μοίρα να..., *ὅς κε τύχη*,

οποιοσδήποτε λάβει τον κλήρο (να πεθάνει), σε Ομήρ. Ιλ. **B. I. 1.** αμτβ., συμβαίνει κατά τύχη να βρίσκομαι σε κάποιο τόπο, *εἴπερ τύχῃσι μάλα σχεδόν*, αν κατά τύχη συμβεί να είναι πολύ κοντά, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. **2.** λέγεται για γεγονότα και πράγματα γενικά, συμβαίνω σε κάποιον, πέφτω στο μερίδιο κάποιου, στην τύχη κάποιου, με δοτ. προσ., στο ίδιο, σε Αττ.· επίσης, επιτυγχάνω, σε Ομήρ. Οδ. **3.** απρόσ., *ὅπως ἐτύγχανεν*, όπως έτυχε, δηλ. χωρίς κανένα κανόνα, αόριστα, σε Ευρ.· *ὥς ἢ ὥσπερ ἔτυχεν*, σε Ξεν.· *ὅποτε τύχοι*, όποτε τύχει, ενίστε, σε Πλάτ. **II. 1.** μαζί με μτχ., *τὰ νοέων τυγχάνω*, τα οποία έχω στο μυαλό μου ακριβώς τώρα, σε Ηρόδ.· *ἡ τυγχάνω μαθών*, τα οποία έμαθα μόλις, σε Σοφ.· *ἔτυχον στρατευόμενοι*, έτυχε τότε να βρίσκονται σε εκστρατεία, σε Θουκ.· στη φράση *τυγχάνω ὦν*, απλώς = *εἰμί*, σε Αισχύλ., Σοφ. κ.λπ. **2.** η μτχ. συχνά παραλείπεται, *ἔνδον γὰρ ἀρτί τυγχάνει* (ενν. ὦν), σε Σοφ.· *εἰ σὺ τυγχάνεις ἐπιστήμων*, σε Πλάτ.· ενίστε μάλιστα το *τυγχάνειν* χρησιμοποιείται ακριβώς όπως το *εἶναι*, *τυγχάνειν ἐν ἐμπύροις*, είμαι απασχολημένος με τα της θυσίας, σε Ευρ.· *ὥς ἕκαστοι ἐτύγχανον*, ακριβώς όπως ήταν όλοι, σε Ξεν. **3.** σε πολλές φράσεις μπορούμε εύκολα να εννοήσουμε τη μτχ. από τα συμφραζόμενα, *ὃ τι ἂν τύχωσι, τοῦτο λέγουσι*, λένε οτιδήποτε παρουσιασθεί σε αυτούς (δηλ. *ὅτι ἰν τύχωσι λέγοντες*), σε Πλάτ. **III. 1.** ουδ. μτχ. *τυχόν*, σε χρήση απολ. όπως το *παρόν*, αφότου έτυχε, σε Λουκ. **2.** ως επίρρ., κατά τύχη, ίσως, σε Ξεν., Πλάτ.

Τυδεύς, ό, γεν. *Τυδέως*, Επικ. *Τυδέος* ή *Τυδήος*· αιτ. *Τυδέα*, Επικ. *Τυδήα* και *Τυδῆ*· ο ήρωας Τυδέας, ένας από τους επτά ήρωες της Θήβας, πατέρα του Διομήδους, σε Όμηρ.

τυΐδε[ι] ή τυΐδε, 1. Δωρ. αντί *τῆδε*, εδώ, σε Θεόκρ. **2.** αντί *δεῦρο*, με ρήματα κίνησης, στον ίδ.

τύκη, ή (τύκος), εργαλείο κτίστη ή λιθοκόπου, σε Ευρ.

τυκίζω, Αττ. μέλ. τυκιῶ, (τύκος), πελεκάω λίθους, επεξεργάζομαι την πέτρα, σε Αριστοφ.

τύκισμα, -ατος, τό, κατεργασία λίθων· στον πληθ., *κανόνων τυκίσματα*, δηλ. τείχη από λίθους οικοδομημένους με τη σειρά αντίθ. προς τα ακατέργαστα Κυκλώπεια τείχη, σε Ευρ.

τυκον, τό, Βοιωτ. αντί *σῶκον*.

τύκος[υ], ό (τεύχω),· I. εργαλείο για την κατεργασία λίθων, οικοδομικό εργαλείο, σφυρί ή σκαπάνη λατόμων, σε Ευρ. **II.** πολεμικός πέλεκυς, σε Ηρόδ.

τυκτά, περσική λέξη (tacht), την οποία ο Ηρόδ. ερμηνεύει δια του *τέλειον δεῖπνον βασιλήιον*.

τυκτός, -ή, -όν, ρημ. επίθ. του *τεύχω*, *τυκτὸν κακόν*, πλασμένος να είναι κακός, εκ φύσεως ολέθριος, σε Ομήρ. Ιλ.· *τυκτὴ κρήνη*, βρύση κατασκευασμένη από τα χέρια ανθρώπου, τεχνητή όχι φυσική, σε Ομήρ. Οδ.· ακολουθώς, όπως το *εὔτυκτος*, καλά κατασκευασμένος, καλά κατειργασμένος, σε Όμηρ.

τύλη[υ], ή, όπως το *τύλος*, **1.** οποιοδήποτε σκληρό εξόγκωμα· ώμος αχθοφόρου, ο οποίος έχει γεμίσει κάλους από τη μεταφορά βαρών, σε Αριστοφ. **2.** μαξιλάρι ως επένδυση, ως υποστήριγμα, σε Ανθ.

τυλίσσω, Αττ. τυλίττω, τυλίγω· κάμπτω, λυγίζω· Παθ. αόρ. *ἐτυλίχθη*, σε Θεόκρ.

τύλος[υ], ό, I. = *τύλη* I, σκληρό εξόγκωμα του δέρματος ή κάλος, σε Ξεν.· ιδίως στην παλάμη, σε Λουκ. **II.** εξόγκωμα, ρόζος ή κάλος· ο εξογκωμένος

σύρτης, καρφί με κεφάλι, ξύλινο καρφί που χρησιμοποιείται στη ναυπηγία, κεφαλή βίδας, σε Αριστοφ.

τύλωω, μέλ. *τυλώσω (τύλος)*, **I.** κάνω κάτι σκληρό, το γεμίζω κάλους — Παθ., *ρόπαλα σιδήρῳ τετυλωμένα*, ρόπαλα που έχουν όγκους, εξογκώματα από σίδηρο, σε Ηρόδ. **II.** σκληρύνω, εκτραχύνω κάτι, σε Ξεν. — Παθ., είμαι γεμάτος κάλους, σε Θεόκρ.

τυλωτός, -ή, -όν, ρημ. επιθ., *ρόπαλα τυλωτά*, ρόπαλα γεμάτα εξογκώματα, όπως το *τετυλωμένα*, σε Ηρόδ.

τύμβευμα, -ατος, τό, I. τύμβος, τάφος, σε Σοφ. **II.** αυτό το οποίο είναι θαμμένο ή πρόκειται να ταφεί, νεκρό σώμα, πτώμα, σε Ευρ.

τυμβεύω, μέλ. *τυμβεύσω (τύμβος)*· **I. 1.** θάπτω, καίω νεκρό, σε Σοφ., Ευρ. **2.** *χοὰς τυμβεῦσαι τι*, χύνω σπονδές στον τάφο κάποιου, σε Σοφ. **II.** αμτβ., κατοικώ μέσα σε τάφο, στον ιδ.

τυμβ-ήρης, -ες, I. αυτός που βρίσκεται μέσα σε τάφο, θαμμένος, σε Σοφ. **II.** όμοιος με τάφο, νεκρικός, στον ιδ.

τυμβίτης[ι], -ου, ό (τύμβος), αυτός που είναι μέσα σε τάφο ή κοντά σε αυτόν, σε Ανθ.

τυμβ-ολέτης, -ου, ό, = τυμβώρυχος, σε Ανθ.· θηλ. **τυμβολέτις, -ιδος**, στον ιδ.

τύμβος, ό, II. 1. ο τόπος όπου έθαβαν το σώμα του νεκρού και το χώμα που έριχναν πάνω του σχηματίζοντας λόφο, Λατ. *tumulus*, σε Όμηρ., Ηρόδ., Αττ.

2. γενικά, τάφος, σε Αισχύλ.· *ὥσπερ ἀπὸ τύμβου πεσών*, σαν κάποιος γέρος από τάφο, σε Αριστοφ. **3.** επίσης, επιτάφιος λίθος που φέρει την εικόνα του νεκρού, σε Ευρ. **II.** λέγεται για ηλικιωμένο άνθρωπο, σε Ευρ., Αριστοφ.

τυμβ-οῦχος, -ον (ἔχω), αυτός που κατοικεί μέσα σε τάφο, νεκρικός, σε Ανθ.

τυμβο-φόνος, -ον, φονιάς τύμβων, δηλ. αυτός που διαταράσσει τους νεκρούς, σε Ανθ.

τυμβοχοέω, μέλ. *τυμβοχοήσω*, σχηματίζω τύμβο συσσωρεύοντας χώμα πάνω από τον τάφο, σε Ηρόδ.

τυμβοχόη, ή, συσσωρευση χώματος σε τάφο, σε Ομήρ. Ιλ.

τυμβο-χόος, -ον (χέω)· **I.** αυτός που ρίχνει χώμα πάνω στο νεκρό και έτσι σχηματίζει τύμβο, σε Ανθ. **II.** *τυμβοχόα χειρώματα*, τύμβοι που έχουν ανυψωθεί με τα χέρια, σε Αισχύλ.

τυμβό-χωστος, -ον (χώννυμι), αυτός που έχει συσσωρευθεί σε μνημείο από ογκόλιθους, αυτός που σχηματίζει τύμβο με επιχωμάτωση, σε Σοφ.

τυμβωρῦχία, ή, σύληση τάφων και γενικά η ιεροσυλία, σε Ανθ.

τυμβ-ωρύχος[ῦ], ό (όρύσσω), αυτός που σκάβει τους τάφους των νεκρών με σκοπό την κλοπή, ληστής τάφων, σε Αριστοφ.

τύμμα, -ατος, τό (τύπτω), χτύπημα, σε Αισχύλ., Θεόκρ.

τυμπάνίζω, μέλ. *τυμπανίσω (τύμπανον)*· **I.** χτυπώ τύμπανο — Παθ., *τυμπανίζεσθαι κατὰ τὰς ἐξόδους*, να εξέρχεσαι συνοδευόμενος από τον ήχο τυμπάνων, σε Στράβ. **II.** Παθ., ξυλοκοπούμαι μέχρι θανάτου, μαστιγώνομαι, σε Κ.Δ.

τυμπάνιον[ᾱ], τό, υποκορ. του *τυμπάνου*, σε Στράβ.

τυμπανιστής, -οῦ, ό (τυμπανίζω), θηλ. *τυμπανίστρια*, ιέρεια της Κυβέλης, σε Δημ.

τύμπανον, τό (τύπτω)· **I.** τύμπανο, όπως χρησιμοποιούνταν ιδίως κατά τη λατρεία της Κυβέλης, σε Ηρόδ., Ευρ. **II.** ξύλο με το οποίο κρούεται το τύμπανο· γενικά, ραβδί, ρόπαλο, σε Αριστοφ. **III.** στον Βιργ. τα *tympana* είναι τροχοί αμαξών κατασκευασμένοι από τμήματα κορμών δέντρων.

Τυνδάρεος, ὁ, ο άντρας της Λήδας, σε Ομήρ. Οδ., Ευρ.· Αττ. **Τυνδάρεως**, -εω, ὁ, σε Αισχύλ. κ.λπ.· πατρων. **Τυνδαρίδης** [ι], -ου, ὁ, σε Πίνδ.· πληθ. οἱ *Τυνδαρίδαι*, λέγεται για τον Κάστορα και τον Πολυδεύκη, σε Ηρόδ. κ.λπ.· επίθ. **Τυνδάρειος**, -α, -ον και -ος, -ον, σε Ευρ.· θηλ. πατρων. **Τυνδαρίς**, -ίδος, ή, στον ιδ.

τύνη[ϋ], Επικ. και Δωρ. αντί *τύ, σύ*, εσύ.

τυννός, -ή, -όν, Δωρ. αντί *μικρός*, τόσο μικρός, τόσο λίγος, Λατ. *tantillus*, σε Θεόκρ.

τυννουτός, -ον και -ο, επιτετ. τύπος του *τυννός*, Λατ. *tantillus*, σε Αριστοφ.· με δεικτικό ι, **τυννουτοσί**, -ονί, στον ιδ.· γεν. και δοτ. *τυννουτούι*, -φι, στον ιδ. **τυντλάζω**, εργάζομαι στη λάσπη· απ' όπου, περισκάβω τις ρίζες των αμπελιών, σε Αριστοφ.

τύπᾱνον[ϋ], **τό** (**τύπτω**), ποιητ. αντί *τύμπανον*, σε Ομηρ. Ύμν., Ευρ.

τύπειν, ευκτ. Παθ. αορ. β' του *τύπτω*· — *τύπεις*, μτχ.

τύπή, ή (**τύπτω**), χτύπημα, πληγή, στον πληθ., σε Ομήρ. Ιλ.

τύπος[ϋ], ὁ (**τύπτω**)· **I**. χτύπημα, σε Χρησμ. παρ' Ηροδ. **II**. **1**. το αποτέλεσμα του χτυπήματος, αποτύπωμα σφραγίδας, σε Ευρ.· *στίβου τύπος*, σημάδι ή ίχνος πατήματος, σε Σοφ.· — *τύποι*, σημεία, γράμματα, σε Πλάτ.· *ότύπος τῶν ἵππων*, ο χτύπος, ο ήχος του βαδίσματός τους, σε Ξεν. **2**. οτιδήποτε κατειργασμένο από μέταλλο ή λίθο, στον πληθ., μορφές δουλεμένες σε ανάγλυφο, σε Ηρόδ., Ευρ.· έπειτα απλώς, μορφή, εικόνα, άγαλμα, σε Ηρόδ., Ευρ. **3**. *τύπος τινός*, μορφή ανθρώπου, δηλ. ο ίδιος ο άνθρωπος, *Ίππομέδοντος τύπος*, σε Αισχύλ.· *βραχιόνων τύπος* = *βραχιόνες*, σε Ευρ. **4**. γενικός τύπος ή χαρακτήρας προσώπου, τύπος ή μοντέλο πράγματος, σε Πλάτ.· παράδειγμα, υπόδειγμα, σε Κ.Δ. **5**. σχέδιο, σχεδιάσμα, ιχνογράφημα, σε Πλάτ.· ομοίως, *τύπῳ ἐν τύπῳ*, περιληπτικά, σε γενικές γραμμές, στον ιδ.

τύπόω, μέλ. *τυπώσω*, σχηματίζω, διαπλάθω, κατασκευάζω πρότυπο, σε Πλάτ.· ομοίως στη Μέσ., σε Ανθ.

τύπτω (√ΤΥΠ), Επικ. παρατ. *τύπτον*· μέλ. *τύψω*, Αττ. *τυπτήσω*· αόρ. *έτυψα*, μεταγεν. *έτύπησα* — Παθ., αόρ. *έτύφθην*, αόρ. β' *έτύπην* [ϋ]· μέλ. *τύπήσομαι*· απαρ. παρακ. *τετύφθαι*· **I**. **1**. χτυπώ, πλήττω, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· *άλλα τύπτον έρετμοῖς*, σε Ομήρ. Οδ.· *ίχνια τύπτιν*, περπατά στα ίχνη του, σε Ομήρ. Ιλ.· απόλ., *Ζέφυρος λαίλαπι τύπτων*, ο δυτικός άνεμος χτυπά με μανία, στο ιδ. **2**. μεταφ., *άχος κατὰ φρένα τύψε*, μεγάλη θλίψη πλήγωσε την καρδιά του βαθιά, στο ιδ.· ή *άληθείη έτυψε Καμβύσεα*, σε Ηρόδ. κ.λπ. **II**. Μέσ. όπως το *κόπτομαι*, Λατ. *plangor*, χτυπώ τα στήθη μου από θλίψη, στον ιδ.· με αιτ. προσ., θρηνώ για κάποιον, στον ιδ. **III**. **1**. Παθ., χτυπούμαι, πλήττομαι, τραυματίζομαι, σε Ομηρ. κ.λπ.· δέχομαι προσβολή, σε Ξεν. **2**. με σύστ. αντ., λαμβάνω πληγές, χτυπήματα, *έλκεα, όσος' έτύπη*, σε Ομήρ. Ιλ.· *τύπτομαι πολλὰς* (ενν. *πληγὰς*), δέχομαι πολλά χτυπήματα, σε Αριστοφ.· ομοίως, με δοτ. *καιρίῃ* (ενν. *πληγῇ*) *τετύφθαι*, σε Ηρόδ.

τύπώδης, -ες (**τύπος** II. 5, *είδος*), όμοιος με περίληψη· επίρρ. *τυπωδῶς*, περιληπτικά, σε Στράβ.

τύπωμα[ϋ], **τό** (**τυπόω**), αυτό που είναι τυπωμένο, κατασκευασμένο σύμφωνα με κάποιο τύπο, *τύπωμα χαλκόπλευρον*, λέγεται για χάλκινη κάλπη, σε Σοφ.· σχήμα, περίληψη, σχέδιο, σε Ευρ.

τύπωσις[ϋ], ή (**τυπόω**), σχηματισμός, διάπλαση, προτυπο, πρόπλασμα, σε Πλούτ.

τυραννέω, μέλ. *τυραννέσω*, και **τυραννέω**, μέλ. *τυραννήσω*, το πρώτο πάντα στον Ηρόδ.· και τα δύο ρήματα στους Αττ. ποιητές, χάριν μέτρου· αόρ.

ἐτυράννευσα, ἐτυράννησα· παρακ. τετυράννευκα, τετυράννηκα — Παθ., Μέσ. μέλ. τυραννήσομαι με Παθ. σημασία· αόρ. ἐτυραννεύθην· **I. 1.** είμαι τύραννος, απόλυτος άρχων ή δεσπότης, και στον αόρ., γίνομαι τέτοιος, σε Ηρόδ. κ.λπ.· είμαι βασιλιάς ή βασίλισσα, σε Ευρ. **2.** με γεν., είμαι δεσποτικός, άρχοντας κάποιου λαού ή τόπου, σε Σόλωνα, Ηρόδ., Αττ. **3.** με αιτ., κυβερνώ, σε Λουκ. — Παθ., κυβερνίεμαι τυραννικά, σε Ηρόδ., Θουκ. **II.** έχω τυραννικές διαθέσεις, ενεργώ ως τύραννος, σε Πλάτ.

τύραννίζω, παίρνω το μέρος των τυράννων, συμφωνώ με τα φρονήματά τους, σε Δημ.

τύραννικός, -ή, -όν (τύραννος)· **1.** αυτός που ανήκει ή αρμόζει σε δεσποτικό άρχοντα, βασιλικός, σε Τραγ.· κύκλος τυραννικός, ο κύκλος ή το συνέδριο βασιλέων, σε Σοφ. **2.** αυτός που αρμόζει σε τύραννο, δεσποτικός, βασιλικός, τυραννικά φρονεΐν, σε Αριστοφ.· τυραννική ξυνωμοσία, συνωμοσία που γίνεται υπέρ των τυράννων, σε Θουκ.· τὰ τυραννικά, οι χρόνοι διακυβέρνησης της δεσποτικής εξουσίας, σε Αριστ.· επίρρ. τυραννικῶς, σε Πλάτ.· συγκρ. τυραννικώτερον, σε Αριστ.

τύραννις, -ίδος, ή, κλητ. τυραννί (τύραννος), · **I.** βασιλική εξουσία, ανωτάτη αρχή, ηγεμονία, σε Πίνδ., Τραγ. **II. 1.** απόλυτη αρχή, δεσποτική εξουσία, σε Ηρόδ., Αττ.· τυραννις ύμῶν, η κυριαρχία πάνω σας, σε Δημ. **2.** πληθ., αἱ τυραννίδες = οἱ τύραννοι, σε Ηρόδ.

τύραννοκτονέω, μέλ. τυραννοκτονήσω, σκοτώνω τύραννο, σε Λουκ. — Παθ., φονεύομαι ως τύραννος, στον ίδ.

τύραννοκτονία, ή, δολοφονία τυράννου, σε Λουκ.

τύραννο-κτόνος, ό, ή (κτείνω), φονιάς τυράννου, σε Λουκ.

τύραννο-ποιός, ό (ποιέω), αυτός που κάνει ή παρασκευάζει τυράννους, σε Πλάτ.

τύραννος[ϋ], ό, I. 1. απόλυτος άρχοντας, του οποίου η εξουσία δεν περιορίζεται ούτε από τους νόμους ούτε από κάποιο πολιτικό σύστημα, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ.· δεν είχε εφαρμογή στις παλιές κληρονομικές βασιλείες (βασιλείαι), όπως εκείνες του Ομήρου ή της Σπάρτης· σήμαινε μάλλον τον παράνομο τρόπο κατά τον οποίο καταλαμβάνονταν η εξουσία, παρά τον τρόπο κατά τον οποίο εξασκούνταν, επειδή η λέξη τύραννος χρησιμοποιείται και για τον ήπιο Πεισίστρατο, αλλά όχι για τους δεσποτικούς βασιλείς της Περσίας. Παρόλα αυτά, η λέξη σύντομα κατάντησε ονειδιστική, σε Πλάτ. κ.λπ. **2.** με ευρύτερη σημασία, ο γιος του τυράννου ή κάθε μέλος της οικογένειας αυτού, σε Σοφ.· ομοίως, ή τύραννος ήταν και η βασίλισσα (γυνάικα του τυράννου) και η πριγκίπισσα (κόρη αυτού), σε Ευρ. **II. 1.** τύραννος, -ον, ως επίθ., βασιλικός, σε Τραγ. **2.** αυτοκρατορικός, δεσποτικός, σε Θουκ.· τύραννα δρᾶν, σε Σοφ. (το τύρ-αννος είναι πιθ. από την ίδια ρίζα όπως το κύρ-ιος, κοίρ-ανος).

τύραννο-φόνος, -ον (*φένω), αυτός που φονεύει τυράννους, σε Ανθ.

τυρβάζω, μέλ. τυρβάσω, ταράσσω, ανακινώ, Λατ. turbare, σε Αριστοφ. — Παθ., τυρβάζω περί τι, ασχολούμαι, φροντίζω, στον ίδ.

τύρβη, ή, ταραχή, σύγχυση, θόρυβος, Λατ. turba, σε Ξεν.

τύρευμα[ϋ], -ατος, τό, αυτό το οποίο πήζεται, τυρί, σε Ευρ.

τύρευτήρ, -ήρος, ό, αυτός που κατασκευάζει τυρί, λέγεται για τον Ερμή ως θεό των βοσκών και των τράγων, σε Ανθ.

τύρεύω, μέλ. τυρεύσω (τυρός), · πήζω το γάλα και φτιάχνω τυρί· μεταφ., συγχέω τα πάντα, «τα κάνω θάλασσα», σε Δημ.

τύριος, -α, -ον (τύρος), αυτός που προέρχεται από την Τύρο, σε Ηρόδ. κ.λπ.

τυρίσδω, Δωρ. αντί *συρίζω*.

Τυρο-γλύφος[υ], ὁ, αυτός που σκαλίζει, που γλείφει το τυρί, όνομα ποντικιού, σε Βατραχομ.

τυρόεις, -εσσα, -εν, συνηρ. **τυρούς, -οῦσα, -οῦν** (*τυρός*), ὁμοιος με τυρί· *τυρόεις* (ενν. *πλακοῦς*), τυρί, σε Θεόκρ.

τυρό-κνηστις, ἥ, τυροξύστης, ξύστρα με την οποία τρίβεται το τυρί, τρίφτης, σε Αριστοφ.

τυρό-νωτος, -ον, καλυμμένος με τυρί, σε Αριστοφ.

τυρο-ποιέω, μέλ. *τυροποιήσω*, κατασκευάζω τυρί, σε Στράβ.

τυροπωλέω, μέλ. *τυροπωλήσω*, πωλώ ως τυρί, σε Αριστοφ.

τυροπώλης, -ου, ὁ (*πωλέω*), αυτός που πουλάει τυρί, σε Αριστοφ.

τυρός, -οῦ, ὁ, τυρί, σε Όμηρ., Αριστοφ. κ.λπ.

Τύρος, ἥ, περιοχή στην Φοινικία, σε Ηρόδ. κ.λπ.

τυρούς, -οῦσσα, -οῦν, συνηρ. αντί *τυρόεις*.

Τυρο-φάγος, ὁ (*φάγειν*), αυτός που τρώει τυρί, όνομα ποντικιού, σε Βατραχομ.

τυρο-φόρος, -ον (*φέρω*), κατασκευασμένος από τυρί, αυτός που φέρει τυρί πάνω του, σε Ανθ.

Τυρρην-ολέτης, -ου, ὁ (*ὄλλυμι*), καταστροφέας των Τυρρηνών, σε Ανθ.

Τυρρηνός, βλ. [Τυρσηνός](#).

Τυρσηνός, -ῆ, -όν, Ιων. και αρχ. Αττ. αντί *Τυρρηνός*, αυτός που κατάγεται από την Τυρρηνία ή Ετρουρία, σε Ησίοδ., Ηρόδ., Τραγ.· επίσης, **Τυρσηνικός, -ή, -όν**, σε Αισχύλ.

τύρσις, ἥ, γεν. *τύρσιος*, αιτ. *τύρσιν*· αλλά ονομ. και αιτ. πληθ. *τύρσεις*, γεν. *τυρσέων*, δοτ. *τύρσεσι*· πύργος, Λατ. *turris*, σε Πίνδ., Ξεν.

τυτθός, -όν, μεταγεν. επίσης *τυτθή, τυτθόν*, **I.** μικρός, νέος, λέγεται για παιδιά, σε Όμηρ., Αισχύλ.· *τυτθόν θηρίον*, λέγεται για τη μέλισσα, σε Θεόκρ. κ.λπ. **II. 1.** *τυτθόν*, ως επίρρ., λίγο, σε Όμηρ.· *τυτθός ἔτι ζώων*, αναπνέοντας ακόμα λίγο, σε Ομήρ. Ιλ.· *τυτθός ἐδεύησεν*, χρειαζόταν λίγο, σε Ομήρ. Οδ.· λέγεται για τη φωνή, χαμηλόφωνα, ήσυχα, απαλά, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** παρ' ολίγον, μόλις, σχεδόν, Λατ. *vix*, στο ιδ.· ομοίως, ουδ. πληθ., στον Αισχύλ. **III.** *τυτθα διατμηῖται, κεάσαιμι*, κόβω σε μικρά κομμάτια, σε Ομήρ. Οδ.

τυφεδᾶνός, ὁ (*τύφω*), κάποιος με θολωμένο μυαλό, μικρός, ηλίθιος, σε Αριστοφ.

τύφη, ἥ, είδος χόρτου που χρησιμοποιούνταν στο γέμισμα των στρωμάτων κρεβατιών.

τυφ-ήρης, -ες, ὁ, κατασκευασμένος από *τύφη*, σε Ανθ.

τυφλό-πους, ὁ, ἥ, αυτός που έχει τυφλά πόδια, λέγεται για τον Οιδίποδα, σε Ευρ.

τυφλός, -ῆ, -όν (*τύφω*), **I.** αυτός που δεν βλέπει, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· με γεν., *τυφλός τινος*, τυφλός ως προς κάποιο πράγμα, σε Ξεν.· *τά τυφλά τοῦ σώματος*, δηλ. τα νώτα κάποιου, στον ιδ.· λέγεται για τα μέλη του σώματος του τυφλού, *τυφλός πούς, χείρ*, σε Ευρ.· πρβλ. [τυφλόπους](#). **II. 1.** λέγεται για πράγματα, σκοτεινός, ασαφής, άγνωστος, σε Αισχύλ., Σοφ.· *τυφλαί σπιλάδες*, τυφλοί, άόρατοι βράχοι, σε Ανθ. **2.** λέγεται για κανάλια ή διόδους, κλεισμένος, χωρίς έξοδο, σε Πλούτ. **III.** επίρρ., *τυφλῶς ἔχειν προς τι*, είμαι τυφλός ως προς αυτό, σε Πλάτ.

τυφλό-στομος, -ον, αυτός που έχει «τυφλό» στόμιο, φραγμένο, λέγεται για ποταμούς, σε Στράβ.

τυφλότης, ή (τυφλός), η ιδιότητα του τυφλού, τυφλότητα, στραβομάρα, σε Πλάτ.

τυφλόω, μέλ. *τυφλώσω*, **1.** τυφλώνω, κάνω κάποιον τυφλό, σε Ηρόδ., Ευρ. — Παθ., είμαι ή γίνομαι τυφλός, σε Ηρόδ., Ευρ. **2.** μεταφ. στον Παθ. τύπο, *μόχθος τετύφλωται*, είναι μάταιος, σε Πίνδ.· *τῶν μελλόντων τετύφλωνται φραδαί*, η σοφία είναι τυφλή ως προς το μέλλον, στον ίδ.

τύφλωσις, ή (τυφλόω), η κατάσταση της τύφλωσης κάποιου, η ιδιότητα του να είναι κάποιος τυφλός, του να μην βλέπει, σε Ισοκρ.

τυφλώω (τυφλός), είμαι τυφλός, σε Λουκ.

τύφο-γέρων, -οντος, ό (τύφω), ανόητος και μωρός γέρος, του οποίου το μυαλό είναι σκοτισμένο και συγκεχυμένο από την ηλικία, ξεκουτιασμένος, σε Αριστοφ.

τύφος, ό (τύφω), καπνός, ατμός, σε Ανθ.· μεταφ., αλαζονεία, ματαιοφροσύνη, σε Πλούτ.

τύφωω, μέλ. *τυφώσω*, (**τύφος**), περιβάλλω με καπνό· μεταφ., στον Παθ.

παρακ. *τετύφωμαι*, βρίσκομαι εκτός εαυτού εξαιτίας της αλαζονείας, είμαι παράφρονas, έχω «βγει» έξω από τα λογικά μου, σε Πλάτ., Δημ.

τύφω[ϋ], αόρ. *ἔθυψα*· παρακ. *τέθυφα* — Παθ., μέλ. *τύφήσομαι*, αόρ. β' *έτύφην [ϋ]*, παρακ. *τέθυμμαι*· **I.** εγείρω, σηκώνω καπνό, *καπνὸν τύφω*, σε Ηρόδ.·

απόλ., καπνίζω, σε Σοφ. **II. 1.** μτβ., καπνίζω κάτι, περιβάλλω κάτι με καπνό, *τοὺς σφῆκας*, σε Αριστοφ. **2.** μεταφ., *καπνῶ τύφω πόλιν*, γεμίζω την πόλη με καπνό, στον ίδ. **3.** καταστρέφω μέσα στον καπνό, *καίω αργά-αργά*, σε Ευρ. — Παθ., σιγοκαίομαι, κρυφοκαίομαι, στον ίδ.· μεταφ., *τυφόμενος πόλεμος*, που κρυφοκαίει αλλά δεν έχει ξεσπάσει ακόμα, σε Πλούτ.· ομοίως, λέγεται για κρυφό έρωτα, σε Ανθ.

Τύφωεύς, -έως, Επικ. **Τυφωέος, ό**· συνηρ. **Τύφώς**, γεν. *Τυφῶ*, αιτ. *Τυφῶ*·, κάποιος γίγαντας τον οποίο έθαψε ο Δίας στην Κιλικία, σε Ομήρ. Ιλ., Πίνδ.

Τύφῶν, -ῶνος, ό, Επικ. **Τύφάων, -ονος**, γιος του Τυφωέα και πατέρας των ανέμων, σε Ησίοδ.

Τύφωνικός, -ή, -όν, θυελλώδης, σε Κ.Δ.

τύφωνο-ειδῶς (Τυφῶν), επίρρ., κατά τρόπο όμοιο με τον ανεμοστρόβιλο, σε Στράβ.

Τύφώς, -ῶ, ό, I. συνηρ. αντί *Τύφωεύς*, βλ. ανωτ. **II.** ως προσηγορ., *τύφώς*, γεν. *τυφῶ*, δοτ. *τυφῶ*, ανεμοστρόβιλος, θύελλα, τυφώνας, σε Αισχύλ. κ.λπ.

τύχαιος, -α, -ον, (τύχη), κατά τύχη, σε Πλούτ.

τύχε[ϋ], Επικ. γ' ενικ. αορ. β' του *τυγχάνω*.

τύχη[ϋ], ή (πρβλ. τυγχάνω), **I.** το αγαθό το οποίο αποκτά ο άνθρωπος (*τυγχάνει*) μέσω της εϋνοίας των θεών, καλή τύχη, ευτυχία, επιτυχία, σε Θεόγν., Ηρόδ. κ.λπ.· *σὺν τύχη*, σε Σοφ.· *θεία τύχη*, Λατ. divinitus, σε Ηρόδ. κ.λπ.· απ' όπου, η *Τύχη* θεοποιήθηκε, όπως η Λατ. Fortuna, *Τύχα Σώτειρα*, σε Πίνδ.· *Τύχη Σωτήρ*, σε Αισχύλ. **II. 1.** γενικά, τύχη καλή ή κακή, στον ενικ. και πληθ., σε Ηρόδ., Αττ. **2.** σπανίως λέγεται για κακή τύχη ή δυστυχία, *ἥν χρήσονται τύχη*, δηλ. αν σκοτωθούν, αν φονευθούν, σε Ευρ.· *τύχη*, κατά κακή τύχη, σε Αντιφόντα. **3.** ιδίως, *ἀγαθὴ τύχη*, σε Αισχύλ. κ.λπ.· σε δοτ. *ἀγαθῇ τύχη*, «στο όνομα του Θεού», σε Δημ. κ.λπ.· με κράση, *τυχάγαθῇ*, σε Αριστοφ.· η τυπική αυτή φράση περιλαμβανόταν στις συνθήκες και τα άλλα δημόσια έγγραφα, όπως το Λατ. quod felix faustumque sit, *Λάχης εἶπε, τύχη ἀγαθῇ τῶν Ἀθηναίων ποιεῖσθαι τὴν ἐκεχειρίαν*, σε Ψήφισμα παρά Θουκ.· ομοίως, *ἐπ' ἀγαθῇ τύχη*, σε Αριστοφ. κ.λπ. **4.** επιρρ. χρήσεις, *τύχη*, κατά τύχη, Λατ. forte, forte fortuna, σε Σοφ. κ.λπ.· *ἀπὸ τύχης*, σε Αριστ.· *ἐκ τύχης*, σε

Πλάτ.· *διὰ τύχην*, σε Ισοκρ. κ.λπ.· *κατὰ τύχην*, σε Θουκ. κ.λπ. **III.** *τύχη*, κλήρος, μοίρα, σε Αισχύλ., Σοφ. κ.λπ.· *τῆς τύχης τὸ ἐμὲ τυχεῖν!*.. τί ατυχία, να τύχω!... σε Ξεν.· κυρίως λέγεται για κακοτυχίες, σε Αισχύλ. κ.λπ.

τύχηρός, -ά, -όν, τυχερός, που έχει τύχη, σε Αισχύλ.· *επίρρ. τυχηρῶς*, σε Αριστοφ.

τυχήσας, μτχ. αορ. του *τυγχάνω*.

τυχθείς, μτχ. Παθ. αορ. του *τεύχω*.

τύχοιμι, ευκτ. αορ. β' του *τυγχάνω*.

τύχόν, επίρρ., βλ. **τυγχάνω** B. III. 2.

τύχόντως, επίρρ. μτχ. αορ. β', κατά τύχη, τυχαίως, σε Αριστ.

τύχος, ὁ (τεύχω), = *τύκος*, σε Θέογν.

τύχών, μτχ. αορ. β' του *τυγχάνω*.

τύπασκον, Ιων. και Επικ. αορ. του *τύπτω*.

τῷ, I. δοτ. ενικ. του ουδ. άρθρου *τό*, σε χρήση απολ., κατ' αυτόν τον τρόπο, συνεπώς, επ' αυτού, σε Όμηρ. **II. 1.τῷ**; αντί *τίνι*; δοτ. ενικ. του *τίς*; = ποιος;

2.τῷ, εγκλιτ. αντί *τινί*, δοτ. ενικ. της αόρ. αντων. *τις*, κάποιος.

τῷγαλμα, Ιων. κράση αντί *τὸ ἄγαλμα*.

τωθάζω, Δωρ. **τωθάσδω**, μέλ. *τωθάσομαι*, αόρ. *ἐτώθασα*, υποτ. *τωθάσω*· **1.**

εμπαίζω, περιπαίζω, περιγελώ, σκώπτω, σε Ηρόδ., Αριστοφ. — Παθ.,

χλευάζομαι, σε Πλάτ. **2.** απόλ., εμπαίζω, χλευάζω, σε Αριστοφ.

τωθασμός, ὁ, εμπαιγμός, χλευασμός, σε Αριστ.

τῶληθές, Ιων. κράση αντί *τὸ ἄληθές*.

τῶπό, τῶποβαῖνον, Ιων. κράση αντί *τὸ ἀπό, τὸ ἀποβαῖνον*.

τῶργεῖον, Δωρ. κράση αντί *Ἀργεῖον*.

τῶρχαῖον, Ιων. κράση αντί *τὸ ἀρχαῖον*.

τῶς, δεικτ. επίρρ. *ὥς, οὕτως*, **I.** ἔτσι, κατ' αυτόν τον τρόπο, σε Όμηρ., Ησίοδ., Αισχύλ. **II.** Δωρ. *οὕ*, όπου, σε Θεόκρ.

τῶτρεκές, κράση αντί *τὸ ἀτρεκές*, σε Ανθ.

τωῦλιον, Δωρ. κράση αντί *τὸ αὔλιον*, σε Θεόκρ.

τωῦτό (όχι *τωυτό* ή *τῶυτό*), γεν. *τωῦτοῦ*, δοτ. *τωῦτῷ*, Ιων. κράση αντί *τὸ αὐτό* κ.λπ.